

Krocząc wspólnie ścieżką służby

Instytut Ruhi

Książka 7

Krocząc wspólnie ścieżką służby

Instytut Ruhi

Książki w tej serii:

Poniżej znajdują się obecne tytuły książek z serii opracowanej przez Instytut Ruhi. Książki te są przeznaczone do wykorzystania jako główna sekwencja kursów w systematycznym wysiłku mającym na celu zwiększenie zdolności młodzieży i dorosłych do służenia swoim wspólnotom. Instytut Ruhi jest również w trakcie opracowywania zestawu kursów odgałęziających się od trzeciej książki serii przeznaczonej do szkolenia nauczycieli bahaickich zajęć dla dzieci, jak również innego zestawu kursów tworzących odgałęzienie Książki 5 przeznaczonej do szkolenia animatorów grup młodszej młodzieży. Kursy te również zostały wymienione na poniższej liście. Należy zaznaczyć, że lista ta może ulec zmianie w miarę postępów w zdobywaniu doświadczenia w praktyce, a dodatkowe tytuły zostaną do niej dodane w miarę, jak większa ilość opracowywanych elementów programu osiągnie etap, na którym będzie można je powszechnie udostępnić.

- Książka 1 *Rozważania na temat życia duchowego*
- Książka 2 *Powstanie do służby*
- Książka 3 *Prowadzenie zajęć dla dzieci, Klasa 1*
 - Prowadzenie zajęć dla dzieci, Klasa 2 (kurs - odgałęzienie)*
 - Prowadzenie zajęć dla dzieci, Klasa 3 (kurs - odgałęzienie)*
 - Prowadzenie zajęć dla dzieci, Klasa 4 (kurs - odgałęzienie)*
- Książka 4 *Bliźniacze Objawienia*
- Książka 5 *Uwolnić siły młodszej młodzieży*
 - Pierwotny impuls: Pierwszy kurs - odgałęzienie książki 5*
 - Poszerzający się krąg: Drugi kurs - odgałęzienie książki 5*
- Książka 6 *Nauczanie Sprawy*
- Książka 7 *Krocząc wspólnie ścieżką służby*
- Książka 8 *Przymierze Bahá'u'lláha*
- Książka 9 *Zdobywanie perspektywy historycznej*
- Książka 10 *Budowanie dynamicznych wspólnot*
- Książka 11 *Środki materialne*
- Książka 12 *Rodzina i wspólnota*
- Książka 13 *Angażujemy się w działania społeczne*
- Książka 14 *Uczestniczenie w dyskursie społecznym*

Copyright © 2005, 2025 by the Ruhi Foundation, Colombia
All rights reserved. Edition 2.1.1.PE.PV (provisional translation) published in April 2025
Printed in Poland

Originally published in Spanish as *Avancemos en un sendero de servicio*
Copyright © 2005, 2024 by the Ruhi Foundation, Colombia
ISBN 978-628-95545-9-5

Permission for a limited printing of this book in Polish has been granted to Rada Instytutu Szkoleniowego w Polsce by the Ruhi Institute.

Ruhi Institute
Cali, Colombia
Email: instituto@ruhi.org
Website: www.ruhi.org

Rada Instytutu Szkoleniowego w Polsce
ul. Lanciego 13 lok. 6
02-792 Warszawa, Polska
e-mail: nsa@bahai.org.pl
www.bahai.org.pl

Spis treści

Kilka uwag dla prowadzącego	v
Duchowa dynamika podążania ścieżką służby	1
Służąc jako prowadzący kursów Instytutu.....	37
Promowanie sztuki na szczeblu lokalnym	139

Kilka uwag do prowadzącego

Wznoszenie nowej cywilizacji, prosperującej zarówno materialnie, jak i duchowo, wymaga nieustannie rosnącej zdolności ze strony pojedynczych osób, instytucji i wspólnot, aby czerpać z sił budujących społeczeństwa zawartych w bahaickich naukach. Zwiększanie tej zdolności jest nadrzędnym celem głównej sekwencji kursów Instytutu Ruhi. Wiedza na temat różnych wymiarów tej zdolności oraz tego, w jaki sposób można ją rozwijać, jest pozyskiwana z dwóch podstawowych źródeł: z oceanu Objawienia Bahá'u'lláha oraz z doświadczenia zdobywanego na całym świecie w umożliwianiu rosnącej liczbie ludzi korzystania z jego skarbów i oferowania jego życiodajnych wód wszystkim wokół. Ci, którzy służą jako prowadzący kursy, wnoszą do swoich wysiłków nie tylko wiedzę zdobytą podczas ich własnego studiowania, ale także swoje doświadczenie w wykonywaniu aktów służby, które te kursy wyznaczają – aktów służby, które dążą do zainicjowania procesu indywidualnej i zbiorowej transformacji na poziomie lokalnym. I w żadnym momencie ich udział w tym procesie nie staje się ważniejszy niż tutaj, przy Książce 7, gdzie prowadzący, pomagając innym w podjęciu tego aktu służby, będzie angażował uczestników w odkrywanie ścieżki, którą sam dobrze poznał dzięki ciągłemu doświadczeniu w podążaniu nią.

Odkrywanie to rozpoczyna się od skupienia na charakterze duchowego rozwoju, który powstaje dzięki służbie – jest to temat części pierwszej zatytułowanej „Duchowa dynamika podążania ścieżką służby”. Część ta przedstawia szereg koncepcji, które pozwolą uczestnikom zastanowić się nad procesem duchowej transformacji, który rozpoczęli rozpoznając Bahá'u'lláha i powstając, by służyć Jego Sprawie i ludzkości: stan serca zwróconego ku Słońcu Prawdy; zdolność, którą każdy z nas jest obdarzony, aby poznawać Boga i odzwierciedlać Jego atrybuty; siłę miłości Boga, która ożywia nasze życie oraz oświecenie, jakie otrzymujemy dzięki posłuszeństwu Jego przykazaniom; zapewnienie, jakie zyskujemy dzięki poznawaniu Boga oraz wiarę i pewność, które pobudzają nas do działania; poczucie nadziei, które musi cechować nasze serca i gorące pragnienie osiągnięcia Jego celu, które musi nimi poruszać; potrzebę wkładania wysiłku i poświęcenia oraz stan radości, który powinien ożywiać nasze kroki.

Jeśli chodzi o uczestników, studiowanie tej części zwiększy ich świadomość dobrze im już znanego pojęcia, że to właśnie na polu służby każdy z nas jest w stanie wykorzystać dany nam przez Boga potencjał i wnieść swój wkład w poprawę społeczeństwa. Na głębszym poziomie powinni oni dojść do zrozumienia, że wkraczając na to pole, jesteśmy zachęceni do osiągnięcia stanu służby, stanu, w którym „bycie” i „działanie” są całkowicie ze sobą zespolone, stanu, który domaga się sił czystości serca i wiedzy, wiary i posłuszeństwa, nadziei i gorącego pragnienia, poświęcenia i radości. Podążanie ścieżką służby w takim stanie tworzy dynamiczną interakcję pomiędzy mocami drzemiącymi w ludzkiej duszy a potężnymi siłami, które uwolniło nadejście Objawienia Bahá'u'lláha. Jako początkujący prowadzący, uczestnicy muszą pójść dalej, aby zrozumieć, że to właśnie ta dynamika nadaje kształt naszym relacjom, w miarę jak razem kroczymy tą ścieżką, która wzmacnia naszą determinację i zwiększa nasze zdolności indywidualnie i zbiorowo.

Po zastanowieniu się nad tą duchową dynamiką, uczestnicy zyskują sposobność przeanalizowania, w jaki sposób podejście edukacyjne Instytutu Ruhi i jego kursów umożliwia jednostkom rozwój się na tej ścieżce – analiza, która jest głównym elementem następnej części, „Służąc jako prowadzący kursów Instytutu”. Rozdział 15 krótko opisuje to podejście, zarysowując niektóre z rozważań, które doprowadziły do jego rozwoju i poruszając niektóre z jego głównych pojęć – dążenie do dwójakiego celu moralnego, jednoczesne angażowanie się w studiowanie i działanie, wzmacnianie zdolności – pojęcia, które leżą u podstaw treści kursów i określają sposób, w jaki należy kroczyć ścieżką służby. Kolejne rozdziały omawiają po kolei pierwsze sześć książek z głównej sekwencji, starając się rzucić światło na zasady pedagogiczne kierujące programem nauczania i pomóc uczestnikom w uzyskaniu głębszego zrozumienia tego, co materiały te starają się osiągnąć. W tym celu owe kluczowe rozdziały w dużej mierze czerpią z uwag wstępnych do każdej z książek, „Kilka uwag dla prowadzącego”.

Prowadząc uczestników przez ową główną sekcję tej części kursu, prowadzący nie powinien lekceważyć jej znaczenia. Fragmenty z uwag wstępnych i ćwiczenia, które im towarzyszą, w pewnym stopniu posłużą uczestnikom do przeanalizowania treści książek, które już przestudiowali i zastanowienia się nad aktami służby, do których książki te zachęcają. Co ważniejsze jednak, powinni oni zauważyć pewne cechy, które wyróżniają proces edukacyjny, którego zasadą przewodnią jest służba Sprawie i ludzkości. To, co powinno zwrócić ich uwagę, to rola, jaką w tym procesie przypisuje się wspieraniu zrozumienia i rozwijaniu cech duchowych. To właśnie uwaga poświęcona zadbanie o to, by te dwa imperatywy szły ze sobą w parze, odróżnia proces edukacyjny opracowany przez Instytut od kursów, które koncentrują się wyłącznie na szkoleniu umiejętności, przekazując jedynie wiedzę i informacje, których wymaga wykonywanie określonych zadań.

Uczestnicy z łatwością dostrzegą, w jaki sposób temat ten jest wpleciony w dyskusję dotyczącą pierwszych sześciu książek, przeprowadzoną w Rozdziałach od 16 do 26, a prowadzący powinien być przygotowany, aby pomóc im zauważyć, jak wiele innych cech procesu edukacyjnego czerpie z niego znaczenie. Wśród tych cech jest kilka, które prowadzący powinien mieć szczególnie na uwadze.

Po pierwsze, powinno stać się oczywistym, że życie oddane dążeniu do dwójakiego celu moralnego jest skoncentrowane na Bogu i Jego Objawieniu. To właśnie jest głównym założeniem struktury i treści sekwencji kursów – widocznym już w Książce 1. Poświęcona budzeniu poczucia prawdziwej tożsamości w tych, którzy ją studiują – tożsamości kogoś, kto kroczy ścieżką służby – książka zaczyna od zwrócenia uwagi uczestników na Pisma Święte i na wymagany wysiłek, aby je zrozumieć i zastosować w swoim życiu. Dopiero w tym świetle kieruje ich uwagę na życie ducha i odżywienie, jakie ich dusze otrzymują poprzez modlitwę i obcowanie z Nim. Można sobie wyobrazić, że proces edukacyjny, który ma na celu podniesienie świadomości w taki właśnie sposób, jest lepiej dostosowany do pomagania jednostkom w wyciszeniu swego „natarczywego ja” niż taki, który zachęca do wydłużonej introspekcji jako głównej drogi uwolnienia duchowych mocy, którymi dysponują.

Po drugie, Rozdziały te powinny służyć podkreśleniu kluczowej roli, jaką w procesie edukacyjnym odgrywa budowanie zdolności. To, że proces ten dotyczy zarówno wiedzy – a konkretnie wiedzy o Objawieniu Bahá'u'lláha – jak i praktyki, powinno znaleźć się w centrum uwagi. Co więcej, jego skuteczność w podnoszeniu zdolności zależy przede wszystkim od jego umiejętności do pełnego wykorzystania wzajemnej interakcji między tymi dwoma elementami: nowe spostrzeżenia są wypracowywane, gdy zrozumienie osiągnięte poprzez studiowanie jest wzbogacane w świetle praktyki, a nieustanne zaangażowanie w akty służby zwiększa

pragnienie wiedzy i podsyca pragnienie poszukiwania wewnętrznych znaczeń ukrytych w Pismach Wiary. To właśnie nacisk kładziony na budowanie zdolności odróżnia proces edukacyjny od różnego rodzaju prób pogłębiania, które pojawiły się na przestrzeni lat, a które, choć same w sobie pożyteczne, zazwyczaj skupiały się na studiowaniu Pism w oderwaniu od działania. Tutaj natomiast zdobywanie wiedzy odbywa się w kontekście dwojakiego celu, jakim jest dbanie o własny rozwój duchowy i intelektualny oraz przyczynianie się do transformacji społeczeństwa. W ten oto sposób postęp jednostki i rozwój społeczeństwa łączą się w jeden wspólny ruch naprzód.

Po trzecie, analiza ta powinna rzucić światło na naturę zdolności rozwijanych podczas podążania ścieżką służby – w jaki sposób nie tylko bazują one na sobie nawzajem, ale także są ze sobą wzajemnie powiązane. Pojęcie „zdolności” zostało oczywiście wprowadzone uczestnikom w Księżce 2, gdzie zachęcano ich do zwiększenia swojej zdolności do inicjowania i podtrzymywania znaczących i podnoszących na duchu rozmów. Nabrali oni intuicyjnego wycucia co ten termin oznacza poprzez studiowanie tej książki, a ich zrozumienie jego znaczenia wzrosło w miarę jak otrzymali wsparcie w Księżce 3, jako potencjalni nauczyciele małych dzieci, w rozumieniu pewnych fundamentalnych pojęć edukacyjnych, w refleksji nad związanymi z nimi cechami duchowymi i postawami oraz w ćwiczeniu potrzebnych umiejętności i zdolności. Zobaczyli także jak studiowanie każdego z kolejnych kursów przyczyniło się do dalszego zwiększenia zdolności, współmiernego do poszerzającego się zakresu służby, w którą się angażowali.

Obecnie, jako początkujący prowadzący, po raz pierwszy będą mieli sposobność dokładnego zastanowienia się nad pojęciem „zdolności”. W tym miejscu powinni uświadomić sobie, że rozwój zdolności, zgodnie z założeniami procesu edukacyjnego, wiąże się z rozwojem zestawu powiązanych ze sobą przymiotów – rozumienia pojęć, nabywania wartości duchowych, kształtowania odpowiednich nawyków i postaw oraz doskonalenia pewnych umiejętności i zdolności. Myślenie o zdolnościach w ten sposób wymaga od uczestników rozróżnienia pojęcia używanego tutaj od tego, jak jest ono używane w codziennym języku. Bycie zdolnym do zrobienia czegoś, w codziennej mowie, może odnosić się do czegokolwiek, od, powiedzmy, pieczenia chleba do służenia jako animator grupy młodszej młodzieży. Pojęcie to nabiera zamierzonego znaczenia tylko w przypadku tego drugiego, ponieważ bycie zdolnym do pełnienia służby animatora wymaga kombinacji pewnych przymiotów z każdej z wyżej wymienionych kategorii. Identyfikując zgrupowania zdolności, jak również te atrybuty, które są dla nich najbardziej istotne, Instytut Ruhi unika ich dokładnego określania; już na wczesnym etapie zdecydował, że przyniosłoby to efekt przeciwny do zamierzonego. Uznano, że wystarczy, aby proces edukacyjny był świadomy potrzeby rozwijania niezbędnych cech w sposób, który umożliwi uczestnikom przeprowadzanie coraz bardziej złożonych aktów służby na rzecz rozwoju swoich wspólnot.

Wiąże się to ściśle z inną kwestią. Akty służby, o których mowa w głównej sekwencji kursów, pełnią dwie równoległe funkcje: rozwijając w coraz większym stopniu zdolności jednostki, akty służby sprawiają, że jej wysiłki pomagają poszerzać i wzmacniać tętniące życiem wzorce życia wspólnoty. W związku z tym pierwszy akt na ścieżce służby – dzielenie się modlitwami i zastanawianie się nad nimi z innymi, zwłaszcza z rodzinami – nie powinien być odkładany na bok do czasu nabycia pewnego doświadczenia po przestudiowaniu Księżki 1. Nie zaprzestaje się również odwiedzania domów w wiosce lub na osiedlu do czasu nabrania wprawy w zgłębianiu tematów z rodzinami, które zostały zasugerowane w Księżce 2. Pojedyncza osoba, wspierana energią rosnącego trzonu oddanych przyjaciół, nieustannie zdobywa coraz większe doświadczenie, czyniąc postępy w zakresie odpowiadających mu

zdolności i pomaga w ten sposób tworzyć tkankę świadomej wspólnoty poprzez ciągłe zaangażowanie i dojrzałość doświadczenia.

Jeśli chodzi o prowadzącego Książkę 7, powyższe przemyślenia powinny pomóc w zapewnieniu owocnej dyskusji wokół kluczowych elementów części drugiej. Podczas gdy należy poświęcić wystarczająco dużo czasu na przestudiowanie odpowiednich rozdziałów, należy również pamiętać, że uczestnicy prawdopodobnie będą do nich wielokrotnie powracać, podejmując się tego aktu służby. Oczywiście wstępny komentarz do każdej książki, „Kilka uwag dla prowadzącego”, będzie sam w sobie najważniejszym materiałem, gdy będą dążyli do uzyskania dalszego wglądu w naturę procesu edukacyjnego, procesu, który będzie zdecydowanie zależał od ich wkładu w jego stały postęp.

W związku z powyższym warto, aby prowadzący miał na uwadze ogólną strukturę tej części i miał jasny obraz tego, co poprzedza te kluczowe rozdziały i co po nich następuje. Aby przygotować grunt pod przeprowadzaną tam analizę, w pierwszej połowie tej części poruszane są dwa istotne tematy. Rozdziały od 2 do 9 analizują temat motywacji, a Rozdziały od 10 do 14 omawiają temat uczestnictwa.

W odniesieniu do pierwszego tematu, część ta sugeruje, że bez względu na to, jakie inne czynniki mogą występować, to właśnie zrozumienie jest największym ze wszystkich motywatorów. W takim stopniu, w jakim proces edukacyjny jest w stanie pielęgnować zrozumienie, zdoła on dotrzeć do korzeni motywacji, które leżą głęboko w ludzkiej duszy. Rozdział 5 zawiera fragment wprowadzenia do Książki 1, który opisuje cel jej pierwszej części, „Rozumienie Pism bahaickich”. W ten sposób prowadzi on aspirującego prowadzącego przez refleksję nad pojęciem rozumienia, szczególnie w odniesieniu do Pism jako źródła prawdziwej wiedzy. Ćwiczenia w tym rozdziale pomogą uczestnikom dostrzec różne wymiary rozumienia, które kursy te mają na celu rozwinąć, i warto, aby mieli te wymiary na uwadze, gdy docelowo rozpoczną studiowanie kursów z jakąś grupą przyjaciół. To powiedziawszy, nigdy nie należy podejmować prób stosowania omawianych koncepcji zbyt wąsko. Sam Instytut Ruhi, zastanawiając się nad tym, w jaki sposób proces edukacyjny może pielęgnować rozumienie, unika jakiegokolwiek schematycznego podejścia. Zamiast tego pokłada zaufanie w możliwościach uczestników do osiągnięcia coraz lepszego rozumienia nieprzebranego znaczenia zawartego w Świętym Słowie, gdy je studiują, gdy starają się zastosować je do poprawy swego własnego życia i życia swojej wspólnoty, a w końcowym rozrachunku, gdy pozwalają mu kształtować swoje myśli i działania.

Jeśli chodzi o kwestię „uczestnictwa”, jest to głębokie pojęcie, które leży u podstaw całej sekwencji kursów. Wszakże jakikolwiek proces edukacyjny zajmujący się podnoszeniem zdolności do budowania światowej cywilizacji przewidzianej przez Bahá'u'lláha, którego nauki są skierowane do całej ludzkości, musi z konieczności przyjąć podejście, które ma charakter partycypacyjny. Rozdział 10 omawia, co to oznacza dla dynamiki nauczania i uczenia się przewidzianej w kursach, i należy poświęcić odpowiednią uwagę poruszonym tam zagadnieniom. Kursy zostały opracowane w taki sposób, aby umożliwić każdej osobie przejęcie odpowiedzialności za swoje własne uczenie się. Wyimaginowane rozmowy w Rozdziałach 12 i 14, które podkreślają niektóre implikacje tego partycypacyjnego podejścia dla prowadzącego, powinny zwiększyć docenienie prostoty, z jaką należy podchodzić do studiowania kursów. Powinny one również zwiększać świadomość niebezpieczeństw nieodłącznie związanych z uciekaniem się do technik w celu wywołania pożądanego uczestnictwa i pozwalania, aby brały one górę nad treścią. Trudność polega nie tylko na ilości energii i zasobów, które mogą zostać poświęcone na poszukiwanie technik, ale, co ważniejsze,

na tym, jak poleganie na nich zmniejsza skuteczność nauki w osiągnięciu jej głównego celu – pogłębienia rozumienia. Mimo iż prawdą jest, że niektóre proste techniki mogą być czasami pomocne w określonych celach, początkujący prowadzący powinni zdawać sobie sprawę, że ostatecznie to ich znajomość treści kursów, w tym aktów służby, do których prowadzą, pomoże im w stworzeniu wymaganej dynamiki nauczania i uczenia się.

Po omówieniu pojęcia uczestnictwa w odniesieniu do studiowania kursów, część ta w naturalny sposób przechodzi do analizy głównej sekwencji w kluczowych rozdziałach omówionych powyżej. Następnie, w Rozdziale 27, krótko poruszono kwestię kursów, które odgałęziają się od głównej sekwencji, przed przejściem do omówienia systemu ich wprowadzania. To, co powinno zostać wyjaśnione, to fakt, że system ten nie jest przypadkowy. Składający się z trzech podstawowych elementów – programu nauczania, kółka studiujących i prowadzącego – odzwierciedla ważną zasadę leżącą u podstaw procesu edukacyjnego, zasadę, która odnosi się zarówno do nauki, jak i do działania: jednostki, które są ostatecznie odpowiedzialne za swoją własną edukację, muszą mieć możliwość posuwania się naprzód na ścieżce służby w tempie i rytmie odpowiednim do ich osobistych okoliczności. Uczestnicy, jako przyszli prowadzący, nie powinni tracić z oczu faktu, że elastyczność nieodłącznie związana z tym systemem pozwala na dostosowanie się do tej zasady. Elastyczność ta przejawia się głównie w sposobie funkcjonowania systemu – na przykład w sposobie tworzenia kółek studiujących, w częstotliwości ich spotkań oraz w uzupełniających się sposobach prowadzenia zajęć, które pozwalają na pewne zróżnicowanie intensywności nauki. Nie należy przez to rozumieć, że podstawowa logika sekwencji kursów może być ignorowana. Od czasu do czasu mogą wystąpić szczególne okoliczności, w których w odpowiedzi na bieżącą potrzebę taka czy inna książka jest studiowana jako samodzielny kurs lub kolejność studiowania jest dostosowywana na określony czas. Jednak to właśnie sukcesywne przechodzenie uczestników przez kolejne kursy buduje ich potencjał. Nie tylko są oni w stanie w ten sposób poradzić sobie z coraz bardziej wymagającymi treściami, poszerzając swoje rozumienie pojęć na podstawie tego, czego się już nauczyli, ale są również zdolni do wykonywania bardziej wymagających aktów służby, ponieważ na każdym etapie ścieżki zdobywają praktyczną wiedzę i spostrzeżenia niezbędne do dalszego postępu.

Jeśli chodzi o prowadzącego – tak kluczowego dla całego systemu edukacyjnego – studiowanie tej części rzuci światło na powiązane ze sobą przymioty, których wymaga ten akt służby: na wartości duchowe, postawy, umiejętności i zdolności, które są wykorzystywane w prowadzeniu grupy przez kursy, oprócz głębokiego rozumienia pojęć i zasad rządzących programem nauczania. Uczestnikom przypomina się, że podobnie jak w przypadku innych zdolności, te potrzebne do służenia jako prowadzący będą rozwijać z coraz większą skutecznością w miarę upływu czasu i zdobywania doświadczenia. Będą również zachęceni do korzystania z wielu nadarzających się sposobności do regularnego zastanawiania się nad treścią kursów i uczenia się na podstawie doświadczeń innych prowadzących podczas organizowanych w tym celu spotkań refleksyjnych. Aby dać im wyobrażenie tego, na czym będzie polegał ich udział w takich spotkaniach, w Rozdziałach od 32 do 35 przedstawiono wymaganą rozmowę między kilkoma prowadzącymi i koordynatorem instytutu dla głównej sekwencji kursów. Ich dyskusja dotyczy przede wszystkim studiowania treści; jednak rozsądne byłoby założenie, że takie spotkanie zapewniłoby również przestrzeń do dzielenia się spostrzeżeniami zdobytymi podczas wysiłków mających na celu pomoc jednostkom w podejmowaniu aktów służby, do których kursy te starają się rozwijać zdolności.

W tym miejscu jeszcze jedna koncepcja zasługuje na uwagę. Uczestnicy, w taki czy inny sposób, od pierwszych stron książki, będą mieli okazję przyjrzeć się naturze procesu

edukacyjnego, który ma na celu uwolnienie duchowych i intelektualnych sił jednostki w dążeniu do dwojakiego celu moralnego. Fakt, że skupienie się na rozwijaniu zdolności na ścieżce służby przyczynia się w niemałym stopniu do wzmocnienia jednostek moralnie i duchowo, stanie się oczywiste dla uczestników, gdy dotrą do końca tej części. To, czego początkujący prowadzący nie powinni przeoczyć – i co w istocie powinno stymulować ich przyszłe wysiłki – to potencjał tkwiący w procesie inicjowania ruchu populacji w kierunku Porządku Świata przewidzianego przez Bahá'u'lláha. Ponieważ to właśnie wtedy, gdy jednostki, szczebel po szczeblu, kroczą razem wspólną ścieżką, towarzysząc sobie i wspierając się nawzajem oraz angażując niezliczoną liczbę innych w rozwój ich społeczności, siły duchowe są uwalniane na wymaganą skalę, a dynamika przepływu zostaje wprawiona w ruch.

Trzecia część Książki 7 stanowi naturalne uzupełnienie drugiej. Stosunkowo krótka, zatytułowana „Promowanie sztuki na szczeblu lokalnym”, czerpie z wiedzy zdobytej przez uczestników na temat procesu edukacyjnego, aby zbadać rolę, jaką działalność artystyczna może odegrać w udoskonalaniu tego procesu i wzmocnianiu wzorców życia wspólnotowego, do których prowadzi. Na tym etapie uczestnicy będą już dobrze rozumieć bliski związek między tymi dwoma aspektami i będą potrafili dostrzec, że szczególnie w kontekście procesu edukacyjnego, zbiorowe przedsięwzięcia, takie jak kampanie instytutu i obozy, zapewniają szerokie pole manewru dla wykorzystania sztuki w różnych formach – muzyki, opowiadania historii, odgrywania scenek teatralnych i rękodzieła. Zanim przyjrzymy się szczegółowo tym formom sztuki, każdej po kolei, uczestnicy zastanowią się nad kilkoma cytatami z Pism, które mówią o charakterze przedsięwzięć artystycznych i ich zdolności do rozbudzania w ludzkiej duszy siły przyciągania do piękna. Motywacja do promowania sztuki u podstaw jest jednym z przejawów tej potężnej siły, która w końcowym rozrachunku jest jedynie odbiciem siły przyciągania do piękna, które jaśnieje z Objawienia Bahá'u'lláha, przed „którego chwałą sama istota piękna blednie i więdnie”. Zatem to w Słowie Boga, które objawił On dla odrodzenia ludzkości, musimy szukać standardu dla artystycznej ekspresji, zarówno w celu podniesienia ludzkości na duchu, jak i w tworzeniu kultury kształtowanej przez nauki Wiary.

Duchowa dynamika podążania ścieżką służby

Cel

Zdobycie większej świadomości duchowej dynamiki
podążania ścieżką służby dla Sprawy i ludzkości
oraz nabycie zrozumienia oddziałujących na nią sił

ROZDZIAŁ 1

Podobnie jak inni, którzy podjęli się studiowania Książki 7, do teraz mieliście okazję przeanalizowania poprzednich sześciu książek Instytutu Ruhi. Wasz udział w procesie instytutu, jak wspomnieliśmy wcześniej, można opisać w kategoriach kroczenia ścieżką służby. W miarę jak czynicie postępy na tej ścieżce, wzrastacie duchowo i rozwijacie zdolności potrzebne do przyczyniania się do postępu waszej wspólnoty, angażując się w coraz bardziej złożone obszary działalności. Świadomi radości nieodłącznie związanej z kroczeniem ścieżką służby, pragniecie teraz pomagać innym, którzy są chętni do wstąpienia na tę samą ścieżkę. Jeśli macie stawać się w tym coraz bardziej skuteczni, ważne będzie, abyście często zastanawiali się nad charakterem duchowego wzrostu – wzrostu tak ściśle związanego z uwalnianiem zdolności służenia Sprawie i ludzkości. Ta część ma na celu wesprzeć was w tej refleksji.

ROZDZIAŁ 2

Na tej ziemskiej płaszczyźnie egzystencji usiłujemy rozwijać duchowe cechy, które potencjalnie posiadamy. Sposób, w jaki posiadamy cechy duchowe, zasadniczo różni się od sposobu, w jaki posiadamy rzeczy materialne. Kiedy lustro odbija światło słoneczne, w pewnym sensie posiada obraz słońca. W rzeczywistości jednak słońce nie znajduje się w lustrze. Nasze wartości duchowe są darami od Boga, które otrzymujemy, gdy zwracamy ku Niemu zwierciadła naszych serc. Boskie atrybuty są jednak tylko słabym odbiciem w sercach, które są pokryte i przesłonięte kurzem i pyłem tego świata. Wydaje się zatem stosowne, że pierwszym fragmentem, który przestudiujemy w tej części, a który ma na celu zbadanie charakteru duchowego wzrostu, będzie taki, który podkreśli znaczenie polerowania lustra naszego serca. ‘Abdu’l-Bahá mówi:

„Najważniejszą rzeczą jest oczyszczenie zwierciadeł serc, tak, by się rozjaśniły i stały wrażliwe na Boskie światło. Jedno serce może mieć charakter wyświeconego zwierciadła; inne, być może, jest pokryte i przysłonięte pyłem i brudem tego świata. Chociaż to samo Słońce świeci na oba, w zwierciadle, które jest wyświecone, czyste i uświęcone, możesz ujrzeć Słońce w całej jego pełni, chwale i mocy, ujawniające swój majestat i blask, lecz zwierciadło, które jest zaniedbane i przyciemnione, nie ma zdolności odbijania światła, mimo, że jak chodzi o samo Słońce, to świeci ono na nie i nie jest ani mniejsze, ani niczego mu nie brakuje. Nasz obowiązek zatem, polega na polerowaniu lusterek naszych serc, abyśmy stali się zwierciadłami tego boskiego światła i odbiorcami boskich łask, które mogą zostać w pełni w nich objawione”¹.

1. Uzupełnijcie następujące zdania:
 - a. Powinniśmy _____ zwierciadła naszych serc tak, by się _____ i stały _____ na _____ światło.

- b. Jedno serce może mieć charakter _____ zwierciadła; inne, być może, jest _____ i _____ i _____ tego świata.
- c. To samo Słońce _____ na _____, na zwierciadło, które jest wyświecone, i zwierciadło, które jest pokryte i przysłonięte pyłem i brudem tego świata.
- d. W zwierciadle, które jest wyświecone, _____ i _____ możemy ujrzeć Słońce w całej jego _____, _____ i _____, ujawniające swój _____ i _____.
- e. W zwierciadle, które jest _____ i _____ nie ma _____ odbijania _____.
- f. Nasz obowiązek polega na polerowaniu lusterek naszych serc, abyśmy stali się _____ tego boskiego światła i _____ które mogą zostać w pełni w nich _____.

2. Określcie, czy następujące stwierdzenia są prawdziwe:

- _____ Wypolerowane lustro odbija światło fizycznego słońca.
- _____ Lustro, które jest zardzewiałe i zmatowiałe, nie odbija światła fizycznego słońca.
- _____ Słońce Prawdy lśni w czystych sercach.
- _____ Słońce Prawdy lśni w sercach przesłoniętych kurzem i pyłem tego świata.
- _____ Czyste serca odbijają światło Słońca Prawdy.
- _____ Serca przesłonięte kurzem i pyłem tego świata odbijają światło Słońca Prawdy.

3. Określcie, które z poniższych są „pyłem i brudem” tego świata:

_____ przywiązanie do ziemskich dóbr	_____ miłość do siebie
_____ miłość do ludzkości	_____ wiedza
_____ chciwość	_____ zamiłowanie do luksusu
_____ zawiść	_____ arogancja

4. Określcie, które z następujących pomagają nam „polerować lustra naszych serc”:

_____ radość	_____ przedkładanie innych nad siebie
_____ wiara	_____ miłość do ludzkości
_____ życzliwość	_____ miłość do Boga

_____ wiedza	_____ modlitwa
_____ rywalizacja z innymi	_____ dobre uczynki
_____ rozważanie niedoskonałości innych	_____ studiowanie Twórczego Słowa

5. Aby zapobiec gromadzeniu się kurzu i brudu tego świata na zwierciadłach naszych serc, musimy nieustannie podejmować wysiłek. Określcie, czy poniższe stwierdzenia są prawdziwe:

- _____ Sama modlitwa wypoleruje zwierciadła naszych serc.
- _____ Same dobre uczynki wypolerują zwierciadła naszych serc.
- _____ Modlitwy połączone z dobrymi uczynkami wypolerują zwierciadła naszych serc, ponieważ przyciągną dobrodziejstwa Boga.
- _____ Tylko dzięki łasce Boga możemy polerować zwierciadła naszych serc.
- _____ Możliwe jest utracenie czystości serca.
- _____ W pewnym momencie naszego życia zadanie polerowania zwierciadła naszego serca dobiega końca.

6. Odpowiedzcie na następujące pytania:

a. Jaki jest cel posiadania czystego serca? _____

b. Co może osiągnąć serce, które nie jest czyste? _____

c. W jakim stanie znajduje się serce, które nie jest zwrócone ku Słońcu Prawdy? _____

7. Przedyskutujcie następujące pytanie z innymi członkami waszej grupy: W jaki sposób ktoś, kto kroczy ścieżką służby, może uchronić się przed kurzem i brudem tego świata?

8. Zachęcamy do zapamiętania następującego cytatu:

„Wszelka cześć i chwała Bogu, któren dzięki mocy swej potęgi wybawił stworzenie z pustki niebytu i płaszczem życia ją okrył. Spośród wszystkich stworzonych rzeczy do swej szczególnej łaski wybrał czystą, drogocenną rzeczywistość człowieka, obdarzając ją unikalną zdolnością poznania Siebie i odbicia wielkości swojej chwały”².

ROZDZIAŁ 3

Każdy z nas został obdarzony zdolnością poznawania Boga i odzwierciedlania Jego imion i atrybutów. Zostaliśmy również obdarzeni niezliczonymi innymi możliwościami. Niemniej jednak, poziom zdolności nie jest taki sam u każdego, a Bóg nie będzie wymagał od nas tego, co przekracza nasze możliwości. To, o co jesteśmy proszeni, to rozwinięcie najpełniej tego, co potencjalnie posiadamy. Bahá'u'lláh stwierdza:

„... w każdym z was do doskonałości doprowadziłem akt stworzenia, by wybitność Mojego dzieła mogła się w pełni objawić ludziom. Wynika z tego, że każdy człowiek sam z siebie był dotąd i dalej będzie w stanie docenić Piękno Boga, Chwalebne. Gdyby takiej zdolności nie posiadał, jakże można by go pociągać do odpowiedzialności za zaniedbanie, jakiego się dopuszcza?”³.

Aby nabyć boskie atrybuty, musimy być świadomi wysokiej duchowej pozycji, jaką Bóg przeznaczył dla każdego z nas, i konsekwentnie do niej dążyć. Nasze serca winny być przyciągane ku prawdziwemu pięknu, Pięknu Wszechchwalebne. To jest właśnie doskonały standard, który powinien kierować naszymi myślami i działaniami; nie powinniśmy zadowalać się przeciętnością. Życie według standardów dzisiejszego społeczeństwa usypia naszą czujność i prowadzi do przeciętności. Wiele osób uważa, że doskonałość osiąga się poprzez rywalizację z innymi. W rzeczywistości jednak rywalizacja jeszcze bardziej wikła nas w pułapki tego świata. Siłą, która napędza nas do dążenia do doskonałości, powinno być nasze żarliwe pragnienie osiągnięcia tego, co Bóg hojnie dla nas przeznaczył. Dążenie do doskonałości oznacza dążenie do jak najpełniejszego rozwinięcia potencjału, którym zostaliśmy obdarzeni. Shoghi Effendi mówi nam, że ci, którzy pragną zbliżyć się do Boga

„nie powinni patrzeć na zdeprawowany stan społeczeństwa, w którym żyją, ani na dowody moralnego upadku i frywolnego postępowania, jakie przejawiają otaczający ich ludzie. Nie powinni zadowalać się jedynie pozornym wyróżnieniem i doskonałością. Powinni raczej skierować swój wzrok na szlachetniejsze wyżyny, stawiając rady i nawoływania Pióra Chwały jako swój najwyższy cel. Wtedy łatwo będzie sobie uświadomić, jak liczne są etapy, które wciąż pozostają do pokonania i jak daleko leży upragniony cel – cel, który jest niczym innym jak daniem przykładu niebiańskiej moralności i cnót”⁴.

1. Na podstawie pierwszego z powyższych cytatów zastanówmy się krótko nad pojęciem „zdolności”. Zdecydujcie, czy następujące stwierdzenia są prawdziwe:

- _____ Wszyscy ludzie mają zdolność poznawania Boga i odzwierciedlania Jego imion i atrybutów.
- _____ Powodem, dla którego niektórzy odrzucają Objawiciela Bożego, jest brak zdolności do poznawania Boga i doceniania Jego Piękna.
- _____ Nieuprzejma osoba nie ma zdolności do bycia uprzejmą.
- _____ Osoba, która została wychowana do bycia nieuczciwą, nie posiada zdolności do bycia uczciwą.
- _____ Możliwe jest określenie zdolności innej osoby.
- _____ Każdy z nas zna swoje własne zdolności.

- _____ Tylko Bóg wie, ile zdolności posiada każdy z nas.
- _____ Rozwijamy nasz potencjał wyłącznie poprzez nasze osobiste wysiłki.
- _____ Rozwijamy nasz potencjał dzięki łasce Boga, podczas gdy staramy się oczyszczać nasze serca i przyczyniać się do transformacji społeczeństwa.

2. Gdy już poświęciliśmy trochę uwagi pojęciu „zdolności”, możemy przeanalizować powiązane z nim pojęcie „doskonałości”, aby zdobyć głębszy wgląd w naturę duchowego rozwoju. Aby sobie w tym pomóc, w tym i kilku następnych ćwiczeniach skupimy się na drugim z powyższych cytatów. Uzupełnijcie luki w następujących zdaniach:

a. Shoghi Effendi mówi nam, abyśmy nie patrzyli na

- _____
- _____
- _____

b. Nie powinniśmy zadowalać się

- pozornym _____
- pozorną _____

c. Zamiast zadowalać się pozorną doskonałością, powinniśmy _____

d. Powinniśmy skierować nasz wzrok na szlachetniejsze wyżyny _____

e. Gdy ustawimy rady Boga jako nasz najwyższy cel, wówczas uświadomimy sobie

3. Aby wznieść się ponad zdeprawowane warunki i moralny upadek społeczeństwa, musimy rozwijać niebiańską moralność i cnoty. Poniżej wymieniono niektóre z warunków występujących w społeczeństwie. Dla każdego z nich wybierzcie jeden lub więcej z następujących przymiotów, które wydają się najbardziej bezpośrednio je zwalczać:

czystość seksualna, posłuszeństwo prawom Bożym, wszechogarniająca miłość,
uczciwość, uniezależnienie się, prawość moralna, rozumienie, sprawiedliwość,
pokora

Prześladowanie: _____

Materializm: _____

Bezprawie: _____

Moralna rozwiązłość: _____

Korupcja: _____

Uprzedzenie: _____

Arogancja: _____

Nienawiść: _____

Pogoń za źle ukierunkowanymi przyjemnościami: _____

4. Jakie postawy i nawyki chronią nas przed frywolnym zachowaniem? _____

5. Pierwsza kolumna poniżej podaje kilka przykładów pozornej doskonałości, a druga kilka przykładów prawdziwej doskonałości. Dopasujcie przykłady pozornej doskonałości do tych, które reprezentują prawdziwą doskonałość.

_____ Intensywnie się uczyć, aby być lepszym od innych w naszej klasie	a. Zawsze postępować z prawością postępowania, w każdych warunkach
_____ Wpłacać na Fundusz pewną część pieniędzy, które pozostały nam po opłaceniu miesięcznych wydatków i odłożeniu części środków przeznaczonych na rozrywkę	b. Dążyć do pełnego zrozumienia przedmiotów, które studiujemy na zajęciach
_____ Unikać robienia czegoś złego, ponieważ obawiamy się, że możemy zostać przyłapani	c. Mieć przepelniającą nas miłość i szacunek dla całej ludzkości
_____ Traktować ludzi innych ras i klas z tolerancją	d. Aktywnie wspierać dobrobyt innych istot ludzkich
_____ Nie krzywdzić nikogo	e. Przekazywać hojne i ofiarne wpłaty na rzecz Funduszu

6. Przedyskutujcie następujące pytania z członkami waszej grupy:

- Dlaczego nie powinniśmy zadowalać się „pozornym wyróżnieniem i doskonałością”?
- Jaki powinien być nasz standard doskonałości?
- Niektórzy ludzie uważają, że rywalizacja jest jedynym sposobem na osiągnięcie doskonałości. W „Słowach ukrytych” Bahá'u'lláh mówi nam: „...ze wszystkich

ludzi najopieszałym jest ten, kto próżno wadzi się słowami, albo też wynieść się stara nad brata swego”. Jak według was można osiągnąć doskonałość, jeśli nie poprzez rywalizację?

- d. Dążenie do doskonałości wymaga, abyśmy starali się jak najpełniej rozwinąć nasze zdolności. Czy możemy kiedykolwiek założyć, że osiągnęliśmy cel „dawania przykładu niebiańskiej moralności i cnót”?

ROZDZIAŁ 4

Serce ludzkie zostało stworzone, by kochać. W jego naturę wpisane jest, aby być do czegoś przywiązany. Jeśli nie ma być przywiązane do ziemskich rzeczy i ma mieć zdolność odzwierciedlania światła Boga, musi być do Niego przywiązane. Istnieje wiele sposobów wyrażania miłości. Kochamy nasze rodziny, naszych przyjaciół, nasze wspólnoty i nasz kraj. Jednakże wszystkie te formy miłości są ograniczone. Jedyną nieograniczoną miłością jest miłość Boga. Jego miłość jest wszechogarniająca. Kiedy nasze serca są czyste i odzwierciedlają Jego miłość, wyrażamy nieograniczoną i bezinteresowną miłość do całej rasy ludzkiej. Jeśli nasza miłość do innych nie jest rozświetlona bezgraniczną miłością Boga, może ona przybrać niepożądane cechy, takie jak zazdrość, zaborczość czy uprzedzenia.

Istnieje jedna bardzo ważna cecha miłości, którą wszyscy musimy zrozumieć. Miłości zawsze towarzyszy lęk. Nie oznacza to, że lękamy się tych, których kochamy. To, czego się boimy, to albo utrata ukochanych osób, albo utrata ich miłości. Stąd też, wraz z miłością do Boga, musimy również posiadać w naszych sercach bojaźń Bożą – obawę, że nasze czyny, nasze przewinienia uniemożliwią miłości Bożej dotarcie do nas. Nie oznacza to, że nasze działania powstrzymają Boga od kochania nas, ponieważ Jego miłość jest nieskończona i nigdy nie przestaje spływać na ludzkość. Jednakże rzeczy, które robimy, mogą stać się jak bariery, które nie pozwolą Jego miłości na dotarcie do nas. Bahá'u'lláh stwierdza w „Słowach ukrytych”:

„O Synu Tego Który Jest! Kochaj Mnie, abym Ja kochał ciebie. Jeśli ty Mnie nie kochasz, Moja miłość nie może cię w żaden sposób osiągnąć. Wiedz o tym sługo”⁵.

Rozwój duchowych cech jest całkowicie zależny zarówno od miłości Boga, jak i od bojaźni Bożej. Wiele fragmentów Pism rozjaśnia nam nasze rozumienie tych dwóch zasadniczych sił naszego życia duchowego. ‘Abdu'l-Bahá mówi:

„Co się tyczy miłości Boga i duchowego uroku, to oczyszczają one i napędzają jasnością ludzkie serce, ubierają je i ozdabiają nieskazitelną szatą świętości, a kiedy serce jest całkowicie złączone z Panem i przywiązane do Błogosławionej Doskonałości, wtedy objawi się łaska Boża.

Ta miłość nie jest miłością cielesną, lecz całkowicie miłością duchową i te dusze, których wewnętrzną istotę rozjaśnia Boża miłość, są niby rozchodzące się promienie światła i będą one lśnić niczym gwiazdy świętości na kryształowo czystym niebie. Wierną miłością, prawdziwą miłością jest bowiem miłość do Boga, a ona uświęcona jest ponad ludzkie pojęcie i wyobrażenie”⁶.

Bahá'u'lláh mówi:

„Kto w tym Dniu pragnie być pomocnikiem Boga, niech zamknie oczy na wszystko, co ma, a otworzy je na rzeczy Boże. Niech przestanie zajmować się tym, co przynosi korzyści jemu samemu a zatroszczy się o to, co wywyższy nieodparte imię Wszechmocnego. Winien obmyć serce ze wszystkich złych namiętności i nieczystych pragnień, gdyż bronią, dzięki której może odnieść sukces i głównym narzędziem, przy pomocy którego może zrealizować swój zamiar, jest bojaźń Boża. Bojaźń Boża to tarcza broniąca Jego Sprawy, puklerz umożliwiający Jego ludowi osiągnięcie zwycięstwa. To chorągiew, której nie zbezczęści żaden człowiek, siła, której nie dorówna żadna moc. Za jej pomocą oraz za pozwoleniem tego, którym jest Panem Zastępów, ci, którzy zbliżyli się do Boga, zyskali możliwość poskromienia i zdobycia cytańel ludzkich serc”⁷.

1. Uzupełnijcie następujące zdania:

- a. Jeśli nie _____ Boga, Jego miłość nie może nas w żaden sposób _____.
- b. Miłość Boga i duchowy urok _____ i _____ ludzkie serce.
- c. Kiedy ludzkie serce jest całkowicie _____ z Panem, i _____ do Błogosławionej Doskonałości, wtedy _____ łaska Boża.
- d. Ta miłość nie jest _____, lecz całkowicie _____.
- e. Te dusze, których wewnętrzną istotę _____ Boża miłość są niby rozchodzące się promienie _____.
- f. Te dusze, których wewnętrzną istotę rozjaśnia Boża miłość _____ niczym _____ na kryształowo czystym niebie.
- g. _____ miłością, _____ miłością, jest miłość do _____, a ona uświęcona jest ponad ludzkie _____ i _____.

2. Odpowiedzcie na następujące pytania:

- a. Co czyści i obmywa ludzkie serce? _____

- b. Jaki warunek musi spełnić serce, aby przyciągnąć łaskę Bożą?

- c. Czy miłość Boga jest stanem fizycznym czy duchowym? _____

d. Kim się stajemy, gdy nasze dusze są rozpalone miłością Boga? _____

e. Czym jest prawdziwa miłość? _____

3. Omówcie z członkami waszej grupy następujące pytanie: W jaki sposób ci, których wewnętrzną istotę rozjaśnia miłość Boga, którzy lśnią niczym gwiazdy świętości na kryształowo czystym niebie, wywierają wpływ na otaczających ich ludzi?

4. Wszystkie przejawy miłości są ograniczone, jeśli nie są oświetlone wszechogarniającą, nieograniczoną miłością Boga. Używając słów wymienionych poniżej, napiszcie zdania, które wyrażają tę ideę. Dla ułatwienia podanych zostało kilka przykładów.

Radość Miłość Boga przynosi radość naszym sercom.

Wolność Źródłem naszej prawdziwej wolności jest miłość do Boga i bycie przywiązanym do Niego.

Chciwość Miłość do rzeczy doczesnych może prowadzić do chciwości.

Zazdrość Jeśli nasza miłość do naszych przyjaciół nie jest rozświetlona miłością Boga, może prowadzić do zazdrości.

Światło _____

Smutek _____

Rozczarowanie _____

Życie _____

Namiętność _____

Tęsknota _____

Łaska _____

Wyobrażenia _____

Zaborczość _____

Lęk _____

Miłosierdzie _____

Współczucie _____

Świętość _____

Uprzedzenia _____

Sprawiedliwość _____

Wiedza _____

Odwaga _____

5. Uzupełnijcie następujące zdania:

a. Bojaźń Boża to _____, która umożliwi nam osiągnięcie zwycięstwa jeśli pragniemy być pomocnikami Boga w tym Dniu.

- b. Bojaźń Boża to _____, przy pomocy którego możemy zrealizować nasz zamiar.
 - c. Bojaźń Boża to _____ broniąca Jego Sprawy.
 - d. Bojaźń Boża to _____ umożliwiający Jego ludowi osiągnięcie zwycięstwa.
 - e. Bojaźń Boża to _____, której nie zbeczcześci żaden człowiek.
 - f. Bojaźń Boża to _____, której nie dorówna żadna moc.
 - g. Z pomocą bojaźni Bożej ci, którzy zbliżyli się do Boga zyskali możliwość _____ i _____ ludzkich serc.
6. Przedyskutujcie ze swoją grupą następujące pytania:
- a. Dlaczego miłość do Boga jest ważna w rozwijaniu duchowych cech?
 - b. Dlaczego bojaźń Boża jest ważna w rozwijaniu duchowych cech?
7. Zachęcamy do zapamiętania następującego cytatu:

„Kiedy poszukujący zanurzy się w oceanie miłości Boga, wzbierze w nim głęboka tęsknota i powstanie on, aby wypełniać prawa Boga”⁸.

ROZDZIAŁ 5

Miłość do Boga jest siłą motywującą, która skłania nas do kroczenia ścieżką służby Jego Sprawy. Każdy postawiony krok na tej ścieżce zwiększa naszą miłość do Niego. A z każdym krokiem zwierciadła naszych serc stają się bardziej wypolerowane i coraz bardziej rozwijamy nasze cechy duchowe. Tym, co oświeca nasze myśli, ukierunkowując nasze działania na tej ścieżce, jest Prawo Boże. Jeżeli nie będziemy posłuszni Jego prawom, znajdziemy się w ciemności i zgubimy drogę. W Kitáb- i-Aqdas Bahá'u'lláh tak mówi o naszych bliźniaczych obowiązkach, jakimi są rozpoznanie Objawiciela Bożego i przestrzeganie Jego przykazań:

„Pierwszym obowiązkiem nałożonym przez Boga na Jego sługi jest uznanie Tego, który jest Brzaskiem Jego Objawienia i Zdrojem Jego praw oraz przedstawicielem Bóstwa zarówno w Królestwie Jego Sprawy, jak i w świecie stworzenia. Kto ten obowiązek wypełni, ten osiągnął wszystko dobro, a kto zaś się go pozbawił, ten zszedł na manowce, choćby dokonał wszelkich prawych czynów. Każdemu natomiast, kto dotrze do tego wzniesłego poziomu, tego szczytu transcendentnej chwały, godzi się przestrzegać wszelkiego bez wyjątku zarządzenia Tego, któren jest Upragnieniem świata. Te bliźniacze obowiązki są

od siebie nierozłączne. Żaden z nich nie zostaje przyjęty bez tego drugiego. Tak zarządził Ten, który jest Źródłem Boskiego natchnienia”⁹.

Jeśli chodzi o prawa Boże, Bahá'u'lláh mówi nam:

„O wy ludy świata! Wiedźcie z całkowitą pewnością, że Moje przykazania są wśród Moich sług lampami Mej serdecznej opatrności i kluczami do Mojego miłosierdzia dla Mych stworzeń”¹⁰.

W jednej ze swoich Tablic mówi On:

„Zaprawdę, prawa Boga są jak ocean, a dzieci ludzkie jak ryby, oby tylko o tym wiedziały!”¹¹.

Bahá'u'lláh oświadcza dalej:

„Zaprawdę Jego zarządzenia stanowią najpotężniejszą twierdzę dla obrony świata i ochrony jego ludów – światło dla tych, którzy uznają i rozpoznają prawdę i ogień dla tych, którzy odwracają się i zaprzeczają”¹².

„Na Boga! Jego Prawo jest dla was fortecą, obyście to zrozumieli”¹³.

W odniesieniu do księgi Kitáb-i-Aqdas, która zawiera prawa i zarządzenia Jego okresu Objawienia, On napomina nas:

„Mów: Uchwycie się jej, o ludzie i przestrzegajcie tego, co zostało w niej zesłane ze wspaniałych przykazań waszego Pana, Przebaczającego, Szczodrego. Zaprawdę przyniesie wam to korzyść zarówno w tym świecie jak i w następnym i oczyści was ze wszystkiego, co wam nie przystoi”¹⁴.

Z kolei w jednym z Jego Pism czytamy:

„Zarządzenia Boga zesłane zostały z nieba Jego najwznioślejszego Objawienia. Wszyscy muszą ich sumiennie przestrzegać. Od nich były zawsze uzależnione najwyższe wyróżnienie człowieka, jego rzeczywisty postęp i jego ostateczne zwycięstwo, i od nich na wieki uzależnione pozostaną. Każdy, kto przestrzega Bożych przykazań, osiągnie wiecznotrwałą szczęśliwość”¹⁵.

1. Powyższe cytaty sugerują, że:

_____ Naszym pierwszym obowiązkiem jest rozpoznanie Objawiciela Bożego.

_____ Po tym, jak Go rozpoznamy, naszym kolejnym obowiązkiem jest bycie Mu posłusznym.

_____ Rozpoznanie Objawiciela Bożego jest ważniejsze niż posłuszeństwo Jego prawom.

_____ Posłuszeństwo prawom jest ważniejsze niż rozpoznanie Objawiciela Bożego.

_____ Rozpoznanie Objawiciela Bożego i posłuszeństwo Jego prawom są tak samo ważne; żadne z nich nie jest do zaakceptowania bez drugiego.

- _____ Bóg dał nam prawa, ponieważ nas kocha.
- _____ Bóg dał nam prawa, abyśmy się Go bali.
- _____ Powinniśmy być posłuszni prawom Bożym z lęku przed karą.
- _____ Powinniśmy być posłuszni prawom Bożym, ponieważ kochamy Boga.
- _____ Powinniśmy być posłuszni prawom Bożym, aby przyciągnąć Jego miłosierdzie.
- _____ Bóg kocha jedynie tych, którzy są Mu posłuszni.
- _____ Ci, którzy są posłuszni Bogu, otwierają swoje serca na Jego miłość.
- _____ Nie możemy żyć poza oceanem Bożych praw.

2. W powyższych cytatach prawa Boże są opisane jako

- _____ serdecznej opatrności Boga.
- kluczami do Bożego _____ .
- _____, w którym wszystkie istoty ludzkie są zanurzone.
- najpotężniejszą twierdzą dla _____ świata i _____ jego ludów.
- _____ dla tych, którzy uznają i rozpoznają prawdę i _____
_____ dla tych, którzy odwracają się i zaprzeczają.
- _____ dla nas.

3. Teraz wymieńcie poniżej, pod dwoma podanymi już przykładami, kilka praw i nakazów Bożych. W jaki sposób postrzeganie każdego z nich w świetle powyższych zwrotów zwiększa nasze rozumienie ich znaczenia dla naszego życia i dla skuteczności naszych wysiłków na ścieżce służby?

Czytanie i rozważanie Słowa Bożego każdego ranka i wieczoru

Odmawianie modlitwy obowiązkowej każdego dnia

4. Co to oznacza być posłusznym sługą Boga?

- _____ Nieustannie kwestionować mądrość tego, co Bóg ustanowił

- _____ Nieustannie sprzeciwiać się decyzjom instytucji bahaickich lub je lekceważyć
- _____ Ślepo naśladować inne sługi Boże
- _____ Zgłębiać prawdę z zamiarem jej przyjęcia i życia według niej
- _____ Kroczyć drogami Boga niezachwianie
- _____ Dążyć do przystosowania naszych myśli i działań do nauk Boga
- _____ Radośnie przestrzegać Praw Boga i wysławiać Jego Słowo
- _____ Być stałymi w naszej wierności prawom Boga, bez względu na okoliczności
- _____ Nie rozpamiętywać naszych słabości i ułomności, pokładając całą naszą ufność i pewność w Bożej łasce i hojności

5. Zapamiętajcie następujący fragment z Kitáb-i-Aqdas, jeśli nie uczyniliście tego przy wcześniejszej okazji:

„Język Mejs potęgi z nieba Mojszej wszechmocnej chwały skierował do Mojszego stworzenia te oto słowa: »Przestrzegajcie Mych przykazań z miłości do Mojszego piękna«”¹⁶.

ROZDZIAŁ 6

Rozpoznanie Objawiciela Bożego otwiera nam oczy. Poznajemy to, co przyczynia się do naszego wywyższenia i to, co prowadzi do naszego poniżenia. Gdy studujemy Objawienie przyniesione nam przez Objawiciela, stajemy się świadomi Bożego celu dla ludzkości. We wszystkim widzimy znak Jego potęgi i Jego niezgłębionej mądrości. Wiedza, którą zdobywamy dzięki Objawicielowi Bożemu i miłość, którą do Niego czujemy, dają nam zapewnienie. Nasze serca nie wahają się już i nie drżą.

Krocząc pokornie ścieżką służby, wznosimy w wierze i pewności. A gdy wzrasta miara naszej wiary, proporcjonalnie wzrasta nasza zdolność do przyjmowania Bożych darów i rozwijania naszych cech duchowych. Zwracamy nasz wzrok ku Słońcu Prawdy i nieustannie otrzymujemy oświecenie. Tak więc każdy czyn na tej ścieżce jest podejmowany ze świadomą wiedzą – wiedzą o Bogu, Jego Objawieniu i Jego celu dla ludzkości. To właśnie jest rozumiane przez wiarę. ‘Abdu’l-Bahá mówi:

„Jakkolwiek miła i godna uznania jest osoba o prawych czynach przed Świętym Progiem Boga, to jednak czyny powinny wypływać z wiedzy. Bez względu na to, jak niezrównane i wyśmienite może być rękodzieło niewidomego, on sam jednak jest pozbawiony możliwości ujżenia go. Jakże ciężko niektóre zwierzęta pracują na rzecz człowieka, jakie ciężary dla niego dźwigają, jak bardzo przyczyniają się do jego wygody i komfortu; a jednak, ponieważ są tego nieświadome, nie otrzymują żadnej nagrody za cały swój trud. Chmury wylewają deszcz swej hojności, pielęgnując rośliny i kwiaty oraz zieleniąc i nadając urok równinom i preriom, lasom i ogrodom; ale mimo to, nieświadome rezultatów i owoców swego wylewania, nie zdobywają żadnych pochwał ani zaszczytów, ani nie zaskarbiają sobie wdzięczności i uznania jakiegokolwiek osoby. Lampa daje światło, ale ponieważ nie posiada ona świadomości, że to czyni, nikt nie jest jej zobowiązany.

Pomijając to, człowiek o prawych uczynkach i szlachetnym zachowaniu z pewnością zwróci się ku Światłu, niezależnie od tego, w którym miejscu je ujrzy. Chodzi o to, że wiara składa się zarówno z wiedzy, jak i z wykonywania dobrych czynów”¹⁷.

Bahá'u'lláh napomina nas:

„Powiedz: O ludu! Nie pozbawiaj się łaski Boga i Jego miłosierdzia. ... On odsłonił przed waszymi oczyma skarby swojej wiedzy i sprawił, że wzniesliście się do nieba pewności – pewności co do Jego nieodpartej, Jego niezbitej i najwznioślejszej Wiary”¹⁸.

„Przyobleczcie się, o ludzie, w szaty pewności, aby mogły one ochronić was przed atakami pustej fantazji i próżnych wyobrażeń i abyście mogli być zaliczeni do wiernych w tych dniach – dniach, w których nikt nie może uzyskać pewności ani osiągnąć stałości w Sprawie Bożej, jak tylko poprzez wyrzeczenie się tego, co jest powszechne wśród ludzi i przez zwrócenie się ku temu uświęconemu i promieniejącemu Pięknu”¹⁹.

1. Uzupełnijcie następujące zdania na podstawie pierwszego z powyższych cytatów:
 - a. Rękodzieło niewidomego może być niezrównane i wyśmienite, ale _____

 - b. Niektóre zwierzęta pracują na rzecz człowieka, dźwigają ciężary i przyczyniają się do jego wygody i komfortu, ale _____

 - c. Chmury wylewają deszcz swej hojności, pielęgnując rośliny i kwiaty oraz zieleniąc i nadając urok równinom i preriom, lasom i ogrodom; ale mimo to _____

 - d. Lampa daje światło, ale _____

 - e. Człowiek dokonuje prawych czynów, ale jego uczynki powinny wypływać z _____
_____.

2. Odwołując się do kolejnych dwóch cytatów, uzupełnijcie następujące zdania:
 - a. Nie powinniśmy się pozbawiać _____.
 - b. Bóg odsłonił przed naszymi oczyma _____
i sprawił, że _____

pewności co do Jego _____ , Jego _____ i _____ .

c. Powinniśmy _____ się w szaty _____ ,
aby mogły one _____ nas przed atakami
_____ i _____ .

d. To są dni, w których nikt nie może uzyskać _____ ani
osiągnąć _____ w Sprawie Bożej, jak tylko poprzez
_____ tego, co jest powszechne wśród ludzi i przez
_____ ku temu uświęconemu i promieniującemu Pięknemu.

3. Z każdym z poniższych słów ułóżcie zdanie zawierające słowo „wiara”. Dla ułatwienia jeden przykład został już podany:

Niewzruszony Jego wiara w Przymierze była jak góra; była niewzruszona.

Niekwestionowany _____

Witalność _____

Stanowczy _____

Zwiększać _____

Nowo przebudzony _____

Prawdziwy _____

Niezlomny _____

Niewątpliwy _____

Autentyczny _____

Niezachwiany _____

4. Określcie, czy następujące stwierdzenia są prawdziwe:

_____ Źródłem wiary jest wiedza o Bogu i rozpoznanie Jego Objawiciela.

_____ Wiara w Bahá'u'lláha pociąga za sobą posłuszeństwo Jego przykazaniom.

_____ Jeśli ktoś ma wiarę w Objawiciela Bożego, zawsze będzie posłuszny Jego przykazaniom.

_____ Być pełnym wiary oznacza nigdy nie zadawać pytań.

_____ Wiara rośnie w miarę pogłębiania wiedzy o Bogu.

_____ Wiara rośnie, gdy człowiek postępuje zgodnie z naukami Objawiciela Bożego.

_____ Posiadanie niezachwianej wiary jest tym samym, co bycie fanatykiem.

_____ Wiara nie jest czymś, co człowiek może utracić.

_____ Jeśli mamy wiarę, nigdy nie będziemy wątpić w nasze własne rozumienie nauk.

_____ Jeśli mamy wiarę, nigdy nie będziemy wątpić w prawdziwość nauk Objawiciela Bożego.

_____ Znając prawdę Objawienia i zwlekając z postępowaniem zgodnie z nią pokazuje słabość wiary.

_____ W naturalny sposób przechodzimy przez etapy wątpliwości, aby dojść do stanu pewności.

_____ W miarę jak wznosimy się w wierze, jesteśmy w stanie porzucić pustą fantazję i próżne wyobrażenia.

_____ Osiągnięcie stanu pewności w prawdziwość Bożego Objawienia wymaga wiary.

5. Zapiszcie niektóre rzeczy, których jesteście pewni. Dwa przykłady zostały podane dla ułatwienia.

a. Jestem pewien, że Światowy Porządek Bahá'u'lláha zostanie ustanowiony.

b. Jestem pewien, że Wiara pokona wszelkie przeszkody na swojej drodze i osiągnie swój szczytny cel.

c. _____

d. _____

e. _____

f. _____

6. Przedyskutujcie z grupą następujące kwestie:

a. Jeśli ktoś wierzy w nauki Bahá'u'lláha, ale w trudnej sytuacji i pod ogromną presją postanawia, że postępowanie zgodnie z zasadą uczciwości nie jest dla niego korzystne, to co poddaje w wątpliwość?

b. Czy samo zdobywanie wiedzy wystarcza, by wzmocnić naszą wiarę? W jaki sposób świadoma wiedza i działanie wspólnie pomagają nam pozbyć się wątpliwości i nabrać pewności?

c. Czy jesteśmy w stanie zdobyć wiarę i pewność bez żarliwego błagania Wszechmogącego i bez obfitości Jego łaski?

ROZDZIAŁ 7

Wiara jest opoką, na której budujemy nasze duchowe istnienie. Wierzymy w prawdę Objawienia Bożego i nie wahamy się postępować zgodnie z Jego prawami i nakazami. Jesteśmy niezachwiani w naszej miłości do Boga i Jego Objawiciela. Jesteśmy pewni, że Wola Boga się wypełni i podporządkowujemy naszą wolę Jego woli. Jednak nasza wiedza na temat duchowego i materialnego stworzenia Boga jest ograniczona i nigdy nie wiemy, co wydarzy się kolejnego dnia. A zatem, z sercami pełnymi nadziei, nieustannie wyczekujemy spływającej na nas obfitości łask Bożych. Ufamy Bożemu miłosierdziu i zawsze mamy nadzieję na otrzymanie Jego błogosławieństw. ‘Abdu’l-Bahá mówi:

„Nie trać nigdy zaufania do Boga. Miej zawsze nadzieję, bo błogosławieństwa Boga nigdy nie przestają spływać na człowieka. ... Człowiek we wszystkich warunkach jest zanurzony w morzu Boskich błogosławieństw. A zatem, nie bądź zrozpaczona w żadnych okolicznościach, lecz lepiej trwaj niewzruszona w swojej nadziei”²⁰.

„Jeśli serce odwróci się od darów Bożych, jak może się spodziewać szczęścia? Jeśli nie złoży swojej nadziei i zaufania w Łasce Boga, gdzie znajdzie spoczynek? Ach, powierzcie się Bogu! Jego Dobroć jest wieczna i jego błogosławieństwa wspaniałe. Uwiercie we Wszechmogącego, gdyż jest On niezawodny i szczodroblivość Jego trwa na wieki. Jego Słońce daje niewyczerpane Światło, chmury Jego łaski wypełnione są wodami miłosierdzia, którymi zrasza serca Mu oddanych. Jego świeży Powiew przynosi zawsze ukojenie wyschniętym duszom ludzkim!”²¹.

A jeśli chodzi o źródło naszej nadziei, mówi On:

„Radosna nowina Objawienia została ogłoszona, zaś jaśniejący płomień i żarzący się ogień Krzewu Gorejącego zajaśniały blaskiem. Fale oceanu jedności, niczym zastępy przewodnictwa, były o brzegi niezgody i wyrzucały drogocenne perły jedności i zgody wszereż i wzdłuż. Boska wiosna otoczyła ziemię, niebiańskie kwiaty zakwitły, wiosenne deszcze spłynęły, a życiodajne wiatry wiały z każdej strony, aż w końcu wszyscy zostali napelnieni nadzieją, że piękno Jedności zostanie odsłonięte na zgromadzeniu świata, i że jasność jego oblicza będzie świecić olśniewająco we wszystkich regionach”²².

1. Uzupełnijcie następujące zdania:

- a. Powinniśmy być pełni nadziei, bo _____ Boga nigdy nie _____ spływać na człowieka.
- b. Nie powinniśmy być zrozpaczeni w żadnych okolicznościach, lecz trwać _____ w swojej _____.
- c. Nie powinniśmy być _____ w żadnych _____, lecz trwać niewzruszenie w swojej nadziei.
- d. Chmury _____ Bożej wypełnione są wodami _____.

e. Wodami _____, Bóg zrasza _____ Mu _____.

2. Zdecydujcie, czy poniższe stwierdzenia są prawdziwe:

- _____ Zaufanie do Boga jest niezawodnym źródłem nadziei.
- _____ Prawdziwym źródłem nadziei jest zaufanie we własne możliwości.
- _____ Nadzieja wypływa z zaufania we wszechogarniające miłosierdzie Boga.
- _____ Wiara w prawdziwość nauk Objawiciela Bożego jest nieograniczonym źródłem nadziei.
- _____ Największym źródłem nadziei są dobra materialne i znajomości z ludźmi u władzy.
- _____ Tylko naiwni ludzie mają nadzieję. Realistyczna osoba ma powody, by poddawać wszystko w wątpliwość.
- _____ Nadzieja wypływa tylko z serc głupców.
- _____ Pozostajemy zawsze pełni nadziei, gdy jesteśmy zadowoleni z Woli Bożej w każdych okolicznościach.
- _____ Pozostajemy zawsze pełni nadziei, gdy mamy całkowitą wiarę, że dobrodziejstwa Boga będą na nas nieustannie spływać.
- _____ Nigdy nie stracimy nadziei, jeśli będziemy wierzyć, że Światowy Porządek Bahá'u'lláha zostanie ostatecznie ustanowiony.

3. Bycie pełnym nadziei oznacza, że kiedy pragniemy rozwinąć cechy duchowe,

- _____ jesteśmy pewni, że odniesiemy w tym sukces, niezależnie od tego, ile wysiłku w to włożymy.
- _____ musimy sobie nieustannie przypominać, że może nam się to nie udać.
- _____ nie musimy podejmować żadnego wysiłku.
- _____ musimy mieć tylko zaufanie w naszą własną zdolność aby to osiągnąć, ponieważ będzie to główny czynnik decydujący o naszym sukcesie.
- _____ jesteśmy pewni, że jeśli włożymy szczerzy wysiłek, odniesiemy sukces dzięki Bożej hojności i łasce.

4. Które z poniższych zdań wypowiada osoba pełna nadziei?

- _____ Jestem do niczego i nie ma sensu próbować się zmieniać.
- _____ Pomimo świadomości, że mam swoje ograniczenia, zawsze staram się dawać z siebie wszystko.
- _____ W najtrudniejszych chwilach mojego życia modłę się o boską pomoc i ufam, że otrzymam wsparcie zgodnie z Wolą Boga.

- _____ Niższa natura istoty ludzkiej zawsze pokonuje wyższą naturę i nigdy nie ujrzę dnia, w którym ludzie będą postępować szlachetnie.
- _____ To przekonanie o szlachetności każdej ludzkiej istoty pozwala nam pozostać oddanymi służbie.
- _____ Niektóre dzieci w mojej grupie źle się zachowują, ale wiem, że jeśli będę je cierpliwie wspierać, będą robić postępy.
- _____ Negatywne siły społeczne działające na młodszą młodzież są tak silne, że nie ma sensu próbować pomóc im oprzeć się ich wpływowi.
- _____ Pomimo sił, które zachęcają młodszą młodzież do bierności, wielu z nich, przy odpowiednim i nieprzerwanym pielęgnowaniu, nauczy się opierać ich wpływom i poświęci się służbie na rzecz wspólnoty.
- _____ Przeszkody, które napotykamy na ścieżce służby, często można przekształcić w kamienie milowe na drodze postępu.
- _____ Nasza wspólnota przechodzi obecnie kryzys, ale jestem pewien, że będziemy w stanie przezwyciężyć wszelkie trudności i nadal czynić postępy, czerpiąc z mocy tkwiącej w Sprawie.
- _____ W społeczeństwie istnieje tak wiele podziałów, że wspólnoty nigdy nie będą w stanie osiągnąć jedności.
- _____ Chociaż czasami wydaje się to niezwykle trudnym zadaniem, możemy czerpać z duchowych zasad, aby budować większą jedność.

5. Nauczcie się na pamięć następującej modlitwy:

„On jest Współczującym, Wszechlaskawym! O Boże, mój Boże! Ty mnie widzisz; Ty mnie znasz; Tyś moją Przystanią i Schronieniem moim. Nie szukałem nikogo i nikogo szukać nie będę prócz Ciebie; żadną ścieżką nie kroczyłem ni kroczyć nie będę, li tylko ścieżką Twojej miłości. Pośród ciemnej nocy rozpaczy oczy moje zwracają się pełne wyczekiwania i nadziei ku zaraniu Twojej bezgranicznej życzliwości, a w godzinie świtu moja ospała dusza orzeźwia się i umacnia wspomnianiem Twojego piękna i doskonałości. Ten, co wsparty łaską Twojego miłosierdzia, choćby kroplą tylko był, stanie się bezkresnym oceanem, a najdrobniejszy atom, któremu z pomocą przyjdzie potok Twej serdecznej dobroci, zabłyśnie niczym promienna gwiazda.

Otocz swoją opieką, o Ty, Duchu czystości, Ty, któryś jest Najhojniejszym Opiekunem, tego oczarowanego i gorliwego sługę swego. Dopomóż mu, aby w tym świecie bytu pozostał wytrwałym i niezłomnym w Twej miłości, i spraw, aby ten ptak o złamanym skrzydle znalazł ucieczkę i schronienie w Twym Boskim gnieździe na niebiańskim drzewie”²³.

ROZDZIAŁ 8

Bliskim towarzyszem nadziei jest pełne tęsknoty pragnienie. Serce, które nie odczuwa tęsknoty za otrzymaniem darów Boga, jest pozbawione życia. Dusza, która nie płonie

pragnieniem dotarcia do obecności Boga, może jedynie błąkać się po pustyni zagubienia. Pragnienie jest właściwością ludzkiego serca. Jednakże przedmiotem pragnienia muszą być niebiańskie przymioty, duchowa radość, akceptacja u Boskiego Progu i pokorna służba Jego Sprawie. Jeśli bowiem nakazy własnego ego i namiętności będą kierować nasze pragnienie ku światu i jego próżnościom, wówczas wyczerpie się ta właśnie siła, która napędza postęp duszy. ‘Abdu’l-Bahá mówi:

„Fontanna boskiej hojności tryska, lecz my musimy być spragnieni żywych wód. Jeśli nie ma pragnienia, uzdrawiająca woda go nie zaspokoi. Jeśli dusza nie czuje głodu, smakowite jedzenie niebiańskiego stołu nie zapewni pożywienia. Dopóki oczy postrzegania nie zostaną otwarte, nie będzie można ujrzeć światła słońca. Dopóki nozdrza nie zostaną oczyszczone, nie będzie można wdychać woni boskiego różanego ogrodu. Dopóki serce nie napelni się tęsknotą, łaski Pana nie będą widoczne. ... Jeśli ocean dobroczynnej wody wzbiera, a my nie jesteśmy spragnieni, jaką korzyść z niego odniesiemy? Jeśli zapalimy świecę, ale nie mamy oczu, jaką przyjemność z niej czerpiemy? Jeśli melodyjne hymny wzniosą się do niebios, a my jesteśmy pozbawieni słuchu, jaką możemy znaleźć w tym przyjemność?”²⁴.

W liście napisanym w imieniu Shoghiego Effendiego czytamy:

„Zatem przestańcie uświadamiać sobie swoje słabości, miejcie pełną ufność w Bogu, niech wasze serca płoną pragnieniem służenia Jego misji i głoszenia Jego wezwania a zobaczycie, że elokwencja i moc zmieniania ludzkich serc przyjdą same z biegiem czasu”²⁵.

1. Uzupełnijcie następujące zdania:

- a. Fontanna boskiej hojności _____ lecz my musimy być _____ żywych wód.
- b. Fontanna _____ tryska, lecz my musimy być spragnieni _____ .
- c. Smakowite jedzenie niebiańskiego stołu nie zapewni nam pożywienia jeśli nasze dusze _____ .
- d. _____ niebiańskiego stołu nie zapewni nam pożywienia jeśli nasze dusze nie czują głodu.
- e. Łaski Pana będą widoczne, gdy nasze serca napelnią się _____ .
- f. _____ Pana będą _____, gdy nasze serca napelnią się tęsknotą.
- g. Musimy przestać uświadamiać sobie swoje _____ .

h. Nasze serca powinny _____ służenia Jego misji i głoszenia Jego wezwania.

i. Nasze serca powinny płonąć pragnieniem _____ i _____ .

j. Eloquentcja i moc zmieniania ludzkich serc przyjdą same z biegiem czasu kiedy mamy _____ i pozwalamy _____ .

2. Na podstawie pierwszego z powyższych cytatów zapiszcie pięć zdań zaczynających się od słowa „dopóki”.

a. Dopóki _____

b. Dopóki _____

c. Dopóki _____

d. Dopóki _____

e. Dopóki _____

3. Zdecydujcie, czy poniższe stwierdzenia są prawdziwe:

_____ Każde pragnienie jest godne pochwały.

_____ Pragnienie niebiańskich doskonałości jest godne pochwały.

_____ Jeśli nie będziemy pragnąć niebiańskich doskonałości, nie osiągniemy ich.

_____ Bylibyśmy o wiele szczęśliwsi, gdybyśmy nie mieli żadnych pragnień.

_____ Pragnienie wniesienia prawdziwej radości do każdego serca jest godne pochwały.

_____ Nasze serca są przepełnione radością, gdy pragniemy tylko tego, czego pragnie dla nas Bóg.

_____ Samolubne pragnienia są zawsze w konflikcie z tym, czego pragnie dla nas Bóg.

_____ Kiedy działamy z sercami wypełnionymi tęsknym pragnieniem nauczania Sprawy, otrzymujemy boskie potwierdzenia.

- _____ Tęskne pragnienie jest nieodzownym warunkiem, by otrzymać Boże łaski.
- _____ Pragnienie, by poprawić swoją sytuację materialną jest do zaakceptowania, pod warunkiem, że nie przyćmiewa ono pragnienia, by zadowolić Boga.
- _____ Musimy być zawsze czujni, by światowe pragnienia nie rządziły naszym życiem.
- _____ Kiedy oczyszczamy nasze serca z samolubnych pragnień, zbliżamy się do Boga.
- _____ Ostatecznym pragnieniem jest dostąpienie obecności Boga.

4. Które z poniższych pragnień nie są do zaakceptowania? Dlaczego?

- _____ Aby osiągnąć doskonałość w swoim zawodzie
- _____ Aby ujrzeć pokój ustanowiony na ziemi
- _____ Aby nauczać Sprawy
- _____ Aby mieć szczęśliwą rodzinę
- _____ Aby wzrastać w wierze i pewności
- _____ Aby pozostać niezachwianym w Przymierzu
- _____ Aby bezinteresownie służyć Sprawie i ludzkości
- _____ Aby stać się znanym ze służby dla Sprawy i ludzkości
- _____ Aby rozwijać cechy duchowe
- _____ Aby pracować dla szczęścia innych
- _____ Aby zostać wybranym do Lokalnego Zgromadzenia
- _____ Aby być świadkiem postępu Sprawy
- _____ Aby osiągnąć wysoki status we wspólnocie
- _____ Aby sprawować władzę nad innymi
- _____ Aby obserwować postępy innych
- _____ Aby promować osobiste interesy
- _____ Aby bezinteresownie promować najlepsze korzyści dla Wiary

5. Przedyskutujcie z innymi uczestnikami w waszej grupie następujące dwa stwierdzenia:

- a. Rozmyślanie o życiu po śmierci pomaga nam w nabyciu pragnienia duchowości.
- b. Ostatecznym pragnieniem jest pragnienie całkowitego spalenia zasłony swego ego i dostąpienia obecności Boga.

ROZDZIAŁ 9

Wiedza, wiara i pewność, nadzieja i pełne tęsknoty pragnienie są nieodzowne dla tych, którzy kroczą ścieżką służby. Jednakże nie są one wystarczające. Musimy wzmocnić wolę działania i nieustannie wkładać wysiłek, jeśli mamy poczynić znaczące postępy na tej ścieżce i wypełnić nasz dwojaki cel, jakim jest duchowy i intelektualny rozwój oraz przyczynianie się do postępu społeczeństwa. Bahá'u'lláh mówi:

„Każdemu przepisana jest wyznaczona z góry miara, zgodnie z tym, co rozporządzono w potężnych i strzeżonych Tablicach Boga. Z tym że wszystko, co potencjalnie posiadacie, może się objawić wyłącznie dzięki aktowi waszej własnej woli. Wasze własne czyny potwierdzają tę prawdę”²⁶.

‘Abdu’l-Bahá mówi:

„Nie rozpieszczajcie waszych ciał odpoczynkiem, lecz pracujcie całą swoją duszą, i całym sercem wołajcie i błagajcie Boga, aby wam udzielił swej pomocy i łaski. Obyście w ten sposób uczynili ten świat Rajem Abhá, a ten ziemski glob placem defilad królestwa na wysokościach. Jeśli tylko podejmiecie wysiłek, jest pewne, że te wspaniałości zabłysną, te chmury miłosierdzia obdarzą deszczem, te życiodajne wiatry wzniosą się i będą wiać, to słodko pachnące piżmo rozniesie się wzdłuż i wszerz”²⁷.

1. Uzupełnijcie następujące zdania:

- a. Wszystko, co _____ posiadamy może się objawić _____ dzięki aktowi naszej własnej woli.
- b. Wszystko, co potencjalnie posiadamy może się _____ tylko dzięki _____.
- c. Nie powinniśmy _____ naszych ciał _____, lecz powinniśmy _____ całą swoją _____ i powinniśmy _____ sercem _____ i _____ Boga aby wam udzielił swej _____ i _____. Obyście w ten sposób uczynili ten ziemski glob _____ defilad _____ na _____.
- d. Jeśli tylko podejmiemy wysiłek, jest pewne, że _____

- e. Jeśli tylko podejmiemy wysiłek, jest pewne, że _____

- f. Jeśli tylko podejmiemy wysiłek, jest pewne, że _____

g. Jeśli tylko podejmiemy wysiłek, jest pewne, że _____

2. Które z poniższych stwierdzeń wynika z pierwszego cytatu?

_____ Ponieważ nasze zdolności są odgórnie wyznaczone przez Boga, rozwiną się one niezależnie od tego, jakich wyborów dokonujemy w naszym życiu.

_____ Ponieważ nasze zdolności są odgórnie wyznaczone przez Boga, rozwiną się one niezależnie od tego, czy podejmujemy wysiłek, czy też nie.

_____ Bóg obdarzył każdego z nas pewnymi zdolnościami, ale rozwiną się one tylko dzięki ćwiczeniu naszej własnej woli.

_____ Dzięki sile naszej woli każdy z nas będzie w stanie przewyciężyć wszelkie ludzkie ograniczenia i osiągnąć stan absolutnej doskonałości.

_____ Bez względu na to, jak dalekie postępy możemy poczynić duchowo, nikt z nas nigdy nie będzie w stanie w pełni przejawiać potencjału, który Bóg dla nas przeznaczył; stąd też musimy nieustannie podejmować wysiłek, aby dalej go rozwijać.

3. Odpowiedzcie na każde z poniższych pytań i uzasadnijcie swoją odpowiedź:

a. Czy fakt, że Bóg zna już naszą zdolność do zdobywania niebiańskich doskonałości, oznacza, że ich zdobywanie nie leży w naszej mocy, ale w Jego?

b. Czy mamy wolną wolę, by albo rozwijać nasze duchowe zdolności, albo ich nie rozwijać?

c. Czy fakt, że mamy wolną wolę oznacza, że jesteśmy odpowiedzialni przed Bogiem za wybory, których dokonujemy w naszym życiu?

d. Załóżmy, że student nie uczy się do egzaminów i ich nie zdaje. Czy może powiedzieć, że to los sprawił, że nie zdał?

- e. Załóżmy, że student jest bardzo wytrwały i zdeterminowany w swojej nauce i otrzymuje świetne oceny. Czy jego sukces można przypisać temu, że „miał szczęście”?

- f. Jeśli napotykamy opór, próbując osiągnąć jeden z kilku równie szczytnych celów, czy oznacza to, że nie było nam to pisane i powinniśmy się poddać? Jeśli kontynuujemy starania bez powodzenia, czy oznacza to, że powinniśmy się poddać? Skąd wiadomo, kiedy należy zaprzestać prób osiągnięcia konkretnego celu, i zamiast tego dążyć do innych celów?

- g. Czy fakt, że musimy podejmować wysiłek, aby rozwijać nasze wartości duchowe oznacza, że możemy to robić bez proszenia Boga o Jego wsparcie?

- h. Czy wysiłek podejmowany na ścieżce służby – zarówno w celu rozwijania naszych własnych zdolności, jak i przyczyniania się do przemiany społeczeństwa – jest tak samo ważny, jak osiągnięcia, które są zdobywane po drodze?

4. Na podstawie poniższego fragmentu przedyskutujcie związek między ludzką wolą i wysiłkiem, a siłą boskiej pomocy:

„... Nawet bezczynność lub ruch człowieka zależą od pomocy Boskiej. Jeśli człowiek jej nie otrzymuje, niezdolny jest do czynienia jakiegokolwiek zła, czy też

dobra. Z pomocą Szczodrobliwego Pana zdolny jest do czynienia zarówno dobrego, jak i złego; gdy pomoc ta ustaje, pozostaje on absolutnie bezsilny. Oto, dlaczego w Księgach Świętych jest mowa o Boskiej pomocy i wsparciu. Człowiek podobny jest pod tym względem do okrętu, który poruszany jest siłą wiatru lub pary; gdy siła ta ustaje, okręt zupełnie poruszać się nie może. Jednakże ster okrętu kieruje go w jedną lub drugą stronę, a siła pary posuwa go w pożądanym kierunku. Jeśli skierowany jest na wschód, płynie na wschód; jeśli kierowany jest na zachód, płynie na zachód. Ten ruch nie pochodzi od okrętu, lecz od wiatru lub pary.

Podobnie w każdym czynie lub bezczynności człowiek otrzymuje moc przez wsparcie Boskie, lecz wybór dobrego lub złego należy do niego samego²⁸.

ROZDZIAŁ 10

Gdy kroczymy ścieżką służby, musimy pozostać głęboko świadomi tego, że niebiańskich doskonałości nie nabywa się bez poświęcenia. Tajemnica poświęcenia polega na wyrzeczeniu się wszystkiego, co odnosi się do sfery własnego ego, ażeby osiągnąć to, co należy do wyższego królestwa Boskości. ‘Abdu’l-Bahá wyjaśnia nam tajemnicę poświęcenia na przykładzie żelaza wrzuconego do ognia. Żelazo jest szare, zimne i twarde. Musi wyrzec się tych właściwości, ażeby zdobyć cechy ognia – stać się czerwone, gorące i płynne. Poświęcenie wiąże się z rozstaniem z rzeczami, do których jesteście przywiązani, dlatego też sprawia ból. Jednak dla świadomego serca ból jest słodki, ponieważ jest źródłem prawdziwej radości. ‘Abdu’l-Bahá mówi nam:

„... spójrzcie na mnie, pójdźcie za mną, bądźcie tacy, jak ja jestem; nie troszczcie się o siebie ani o swoje życie, czy jecie, czy śpicie, czy jest wam wygodnie, czy jesteście zdrowi, czy chorzy, czy jesteście z przyjaciółmi, czy z wrogami, czy otrzymujecie pochwałę, czy krytykę; o te wszystkie rzeczy nie powinniście się w ogóle troszczyć. Spójrzcie na mnie i bądźcie takimi, jak ja; musicie umrzeć dla siebie i dla świata, abyście narodziли się na nowo i weszli do królestwa niebieskiego. Spójrzcie na świecę, jak daje światło. Oddaje swoje życie kropla po kropli, ażeby móc z siebie wydać płomień światła”²⁹.

Przy innej okazji wyjaśnia On:

„... bliskość z Bogiem wymaga poświęcenia samego siebie, oderwania się i oddania Mu wszystkiego. Bliskość jest upodobnieniem”³⁰.

Z kolei jeśli mamy ujrzyć owoce naszych największych nadziei, musimy być gotowi do wkładania wysiłku i dokonywania niezbędnych poświęceń. ‘Abdu’l-Bahá mówi:

„Nastał czas szczęśliwości, dzień radości i uniesienia, ponieważ, chwała niech będzie Bogu, wszystkie drzwi są szeroko otwarte dzięki szczodrości Piękna Abhá. Potrzeba jednak wielkiego wysiłku i samopoświęcenia oraz konieczne jest skupienie naszych myśli, aby drzewo nadziei mogło wydać owoce i aby można było osiągnąć rezultaty”³¹.

1. Uzupełnijcie następujące zdania:

Jeśli chcemy naśladować 'Abdu'l-Baḥę, powinniśmy nie _____
o _____ ani o swoje _____, czy _____, czy _____,
czy jest nam _____, czy jesteśmy _____, czy _____,
czy jesteśmy z _____, czy z _____, czy otrzymujemy
_____, czy _____; o te wszystkie rzeczy nie powinniśmy
się w ogóle troszczyć. Musimy _____ dla _____ i dla
_____, abyśmy _____ i _____
do królestwa niebieskiego.

2. Odpowiedzcie na poniższe pytania:

- a. Co dzieje się ze świecą, gdy jest zapalona? _____
- b. Czy możliwe jest, aby świeca dawała światło bez spalania się? _____
- c. Jaką wartość ma świeca, która nigdy nie zostaje zapalona? _____
- d. Czy nasionko może wykorzystać swój potencjał, zachowując formę nasionka? _____

- e. Co poświęca nasionko, ażeby mogło zostać drzewem? _____
- f. Jakie są niektóre z rzeczy, z których my musimy zrezygnować, ażeby móc
wykorzystać nasz potencjał dany nam przez Boga? _____

- g. Czy możemy zbliżyć się do Boga bez poświęcenia? _____
- h. Czy możemy rozwijać cechy duchowe bez poświęcenia? _____
- i. Jaką wartość ma nasze życie, jeśli nie staramy się rozwijać duchowych cech? _____

- j. Dlaczego samopoświęcenie i skupienie naszych myśli są konieczne, jeśli nasze
wysiłki mają przynieść owoce, na które liczymy? _____

3. Celem poświęcenia jest

- _____ aby osiągnąć życie wieczne
- _____ aby zbliżyć się do Boga
- _____ aby wyzbyć się naszego materialnego bogactwa
- _____ aby pozbyć się naszych samolubnych pragnień
- _____ aby sprawdzić samych siebie
- _____ aby rozwijać cechy duchowe
- _____ aby cierpieć
- _____ aby podążać za przykładem ‘Abdu’l-Bahy
- _____ aby przynieść światło przewodnictwa ludzkim sercom

4. Pozycja poświęcenia jest doprawdy wielka. Powinniśmy dopilnować, by nie trywializować jej nieustannie chwając się, że każda mała rzecz, którą robimy, jest wielkim aktem poświęcenia. Zastanówmy się nad zdaniami, w których słowo „poświęcenie” może nie być właściwym wyborem, na przykład: „Poświęciłem oglądanie mojego ulubionego programu telewizyjnego, aby pójść na Święto Dziewiętnastego Dnia”. Czy użycie słowa „poświęcenie” jest tutaj uzasadnione? To prawda, że się z czegoś zrezygnowało, ale czy nie trywializujemy znaczenia poświęcenia, odnosząc się do takiej sytuacji jako do „poświęcenia”? Weźmy inny przykład: „Poświęciłem swój weekend, aby wziąć udział w intensywnej kampanii nauczania Sprawy w moim sąsiedztwie”. Co to zdanie sugeruje? Czy implikuje ono, że dostrzegamy prawdziwą radość płynącą z nauczania Sprawy? Czym jest to, z czego zrezygnowaliśmy? Czy może się to równać z darem otrzymania Bożej łaski i przychylności? Zapiszcie kilka zdań, w których użycie słowa „poświęcenie” jest bezzasadne.

- a. _____

- b. _____

- c. _____

- d. _____

- e. _____

- f. _____

g. _____

5. Przedyskutujcie ze swoją grupą następujące stwierdzenie:

Od początków naszej Wiary, aż do bardziej współczesnych czasów, tysiące dusz złożyło najwyższą ofiarę oddając swoje własne życie dla Sprawy Bożej. Większość z nas nie jest wzywana do zostania męczennikami, ale powinniśmy być ożywiani tym samym duchem poświęcenia krocząc ścieżką służby. Poświęcenie jest charakterystyczną cechą życia wypełnionego służbą.

6. Omówcie związek między poświęceniem, bólem i radością.

7. Zapamiętajcie następujące cytaty:

„Ten zaprawdę jest człowiekiem, kto oddaje się dziś służbie na rzecz całego rodzaju ludzkiego. Wielka Istota powiada: Błogosławiony i szczęśliwy ten, kto powstaje, by wspierać dobro ludów oraz rodów ziemi”³².

„W ten sposób ... nawołuję was do poświęcenia wszystkich myśli, wszystkich słów i wszystkich czynów waszych do niesienia wszystkim sercom wieści o tej miłości”³³.

ROZDZIAŁ 11

Podczas tego kursu zgłębialiśmy duchową dynamikę podążania ścieżką służby. Analizowaliśmy uwarunkowania serca, które odzwierciedla atrybuty Boga. Medytowaliśmy nad miłością Boga i bojaźnią Bożą oraz nad nieodzownością posłuszeństwa Jego przykazaniom. Rozważaliśmy absolutną konieczność posiadania wiary, nadziei i tęsknego pragnienia, aby czynić postępy na tej ścieżce. Widzieliśmy, jak dążenie do własnego rozwoju intelektualnego i duchowego oraz przyczynianie się do poprawy społeczeństwa wymaga woli, determinacji i wysiłku oraz wzywa do poświęcenia. Musimy pamiętać, że niezależnie od trudności i chwil kryzysu, kroczymy ścieżką w stanie radości. Radość jest cechą ludzkiej duszy, a nie emocją wynikającą z wpływów zewnętrznych. Oczywiście są chwile, kiedy czujemy się smutni i są chwile, kiedy czujemy się szczęśliwi. Ale podstawowym stanem naszego serca jest radość - radość z poznawania Boga, radość z rozpoznawania Jego Objawiciela, radość z bycia zanurzonym w oceanie Jego miłosierdzia, radość ze służenia u Jego Świętego Progu.

‘Abdu’l-Bahá był esencją radości. Przez całe wasze życie powinniście regularnie czytać słowa ‘Abdu’l-Bahy, zapamiętywać je i rozmyślać nad ich znaczeniem, jednocześnie pamiętając o przykładzie Jego życia. Należy tak intensywnie studiować Jego słowa i stwierdzenia, by stały się one integralną częścią waszego myślenia. W każdej chwili, czy to radosnej, czy smutnej, w trudnościach czy wygodzie, w pracy czy odpoczynku, powinniście być w stanie przywołać na myśl Jego słowa, myśleć o Nim i być przepełnieni radością. W tym świetle zachęcamy do zastanowienia się nad następującymi cytatami z Pism ‘Abdu’l-Bahy i do nauczenia się na pamięć tyłu z nich, ilu dacie radę:

„... ale wy musicie tej sprawie – to jest służeniu ludzkości – złożyć wasze własne życie, a kiedy dajecie siebie – radujcie się”³⁴.

„Gdybyś tylko wiedziała, jak wysoką pozycję przeznaczono dla tych dusz, które odcięły się od świata, których Wiara silnie przyciągnęła i ucząca pod opiekuńczym cieniem Bahá'u'lláha! Jakże radowałabyś się, jakże byś rozwinęła swoje skrzydła w uniesieniu i zachwycie, i poszybowała ku niebu, [wiedząc,] że idziesz taką drogą i podróżujesz ku takiemu Królestwu”³⁵.

„Trzymajcie się mocno rąbka Boskiej szaty i kierujcie wszystkie wasze wysiłki ku popieraniu Jego Przymierza i płońcie coraz jaśniej w ogniu Jego miłości, by wasze serca tętniły radością w tchnieniach służby płynących z piersi ‘Abdu’l-Bahy”³⁶.

„Odlóżmy na bok wszelkie myśli o sobie; zamknijmy oczy na wszystko, co jest na świecie, nie dajmy poznać naszych cierpień ani nie skarżmy się na zło nam uczynione. Raczej stańmy się niepomni samych siebie i pijąc wino niebiańskiej łaski, wykrzyknijmy naszą radość i zatraćmy się w pięknie Wszechchwalebego”³⁷.

„Przez cały czas o was mówię i was wspominam. Modłę się do Pana i ze łzami błagam Go, by zesłał na was te wszystkie błogosławieństwa, uradował wasze serca, napelnił błogością wasze dusze i dał wam niezmierną radość i niebiańską rozkosz”³⁸.

„Moją jedyną radością na tym szybko przemijającym świecie było podążanie kamienistą drogą Boga i wytrwanie w trudnych próbach i wszystkich materialnych smutkach. W przeciwnym razie to ziemskie życie okazałoby się jałowe i daremne, a śmierć byłaby od niego lepsza. Drzewo życia nie urodziłoby owocu, zasiane pole tej egzystencji nie dałoby plonu. Jest zatem moją nadzieją, że jeszcze raz jakaś okoliczność sprawi, że przeleje się mój kielich udręki i ta wspaniała Miłość, ta Kosa dusz, znowu oślepi patrzących. Wtedy to serce ogarnie błogość i ta dusza będzie błogosławiona”³⁹.

„Wtedy weszło Słońce Prawdy i wspaniałości Królestwa rozsiały się nad Wschodem i nad Zachodem. Ci, którzy mieli oczy, by widzieć, radowali się dobrą nowiną i wołali: „O, błogosławieni jesteście, błogosławieni!”, i byli świadkami wewnętrznej rzeczywistości wszystkich rzeczy, i odkryli tajemnice Królestwa. Wtedy, uwolnieni od swych upodobań i wątpliwości, ujrzeni światło prawdy i tak byli rozradowani, gdy wychylali kielich Boskiej miłości, że zupełnie zapomnieli o świecie i sobie samych. Tańcząc z radości spieszyli na miejsce własnego męczeństwa i tam, gdzie ludzie umierają z miłości, cisnęli swe głowy i serca”⁴⁰.

PRZYPISY

1. Z przemówienia wygłoszonego dnia 14 kwietnia 1912 roku, opublikowanego w: *The Promulgation of Universal Peace: Talks Delivered by 'Abdu'l-Bahá during His Visit to the United States and Canada in 1912*, Wilmette: Bahá'í Publishing, 2012, akapit 4, str. 19
2. *Pokłosie Pism Bahá'u'lláha*, Wydawnictwo Bahá'í, 2019, 34:1, str. 52
3. *Ibid.*, 75:1, str. 94
4. Z listu z dnia 30 października 1924 roku napisanego przez Shoghiego Effendiego do Lokalnego Zgromadzenia Duchowego Teheranu, opublikowanego w: *Chaste and Holy Life: Extracts from the Bahá'í Writings*, opracowanego przez Dział Badań Powszechnego Domu Sprawiedliwości, Ingleside: Bahá'í Publications Australia, 2021, nr 7, str. 11–12
5. Bahá'u'lláh, *Słowa ukryte*, Wydawnictwo Bahá'í, 2018, arab. 5
6. *Wybór Pism 'Abdu'l-Bahy*, Wydawnictwo Bahá'í, 2021, nr 174:2–3
7. *Pokłosie Pism Bahá'u'lláha*, 126:4, str. 176–177
8. *Light of the World: Selected Tablets of 'Abdu'l-Bahá*, Haifa: Bahá'í World Centre, 2021, nr 6:7, str. 20; również w: *Znaczenie modlitwy obowiązkowej i postu: Wyjątki z Pism Bahá'í*, kompilacja przygotowana przez Dział Badań Powszechnego Domu Sprawiedliwości, Wydawnictwo Bahá'í, 2020), nr 23
9. Bahá'u'lláh, w: *Kitáb-i-Aqdas: Najświętsza Księga*, Wydawnictwo Bahá'í, 2023, akapit 1; również w: *Pokłosie Pism Bahá'u'lláha*, 155:1
10. Bahá'u'lláh, w: *Kitáb-i-Aqdas: Najświętsza Księga*, akapit 3; również w: *Pokłosie Pism Bahá'u'lláha*, 155:3
11. Bahá'u'lláh, cytowany we wstępie napisanym przez Powszechny Dom Sprawiedliwości do *Kitáb-i-Aqdas*
12. *Tablice Bahá'u'lláha objawione po Kitáb-i-Aqdas*, (Wilmette: Bahá'í Publishing, 1988, 2021 printing), no. 5.10, p. 54.
13. Bahá'u'lláh, w: *Znaczenie modlitwy obowiązkowej i postu*, nr 14
14. *Tablice Bahá'u'lláha objawione po Kitáb-i-Aqdas*, nr 17:109
15. *Pokłosie Pism Bahá'u'lláha*, 133:1
16. Bahá'u'lláh, w: *Kitáb-i-Aqdas*, akapit 4; również w: *Pokłosie Pism Bahá'u'lláha*, 155:4
17. Z Tablicy 'Abdu'l-Bahy (tłumaczenie angielskie uwierzytelnione)

18. *Pokłosie Pism Bahá'u'lláha*, 52:1
19. *Days of Remembrance: Selections from the Writings of Bahá'u'lláh for Bahá'í Holy Days*, Haifa: Bahá'í World Centre, 2016, nr 29:9, str. 146
20. *Wybór Pism 'Abdu'l-Bahy*, nr 178:1
21. Z przemówienia wygłoszonego dnia 21 listopada 1911 r., opublikowanego w: *Mowy paryskie: Przemówienia wygłoszone przez 'Abdu'l-Bahę w 1911 roku*, Skonpres, 2011, nr 34:8
22. *Light of the World*, nr 4:3, str. 9
23. 'Abdu'l-Bahá, w: *Bahá'í Prayers: A Selection of Prayers Revealed by Bahá'u'lláh, the Báb, and 'Abdu'l-Bahá*, Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 2002, 2020 printing, str. 131–32
24. Z przemówienia wygłoszonego przez 'Abdu'l-Bahę dnia 16 czerwca 1912 r., opublikowanego w: *The Promulgation of Universal Peace*, akapit 1, str. 273
25. Z listu z dnia 31 marca 1932 r. napisanego w imieniu Shoghiego Effendiego do jednego z wyznawców, w: *The Power of Divine Assistance: Extracts from the Bahá'í Writings*, kompilacji opracowanej przez Dział Badań Powszechnego Domu Sprawiedliwości, Ingleside: Bahá'í Publications Australia, 2020, nr 66, str. 36
26. *Pokłosie Pism Bahá'u'lláha*, 77:1
27. *Wybór Pism 'Abdu'l-Bahy*, nr 200:9
28. 'Abdu'l-Bahá, w: *Odpowiedzi*, Warszawa, Wydawnictwo Bahá'í w Polsce, 1998, nr 70:6–7
29. 'Abdu'l-Bahá, w: *Bahá'í Scriptures: Selections from the Utterances of Bahá'u'lláh and 'Abdu'l-Bahá*, New York: Bahá'í Publishing Committee, 1928, nr 969, str. 503
30. Z przemówienia wygłoszonego przez 'Abdu'l-Bahę dnia 26 maja 1912 r., opublikowanego w: *The Promulgation of Universal Peace*, akapit 2, str. 205
31. Z Tablicy 'Abdu'l-Bahy (tłumaczenie angielskie uwierzytelnione)
32. *Tablice Bahá'u'lláha objawione po Kitáb-i-Aqdas*, nr 11:12; również w: *Pokłosie Pism Bahá'u'lláha*, 117:1
33. Z przemówienia wygłoszonego przez 'Abdu'l-Bahę dnia 9 listopada 1911 r., opublikowanego w: *Mowy paryskie*, nr 27:11
34. *Wybór Pism 'Abdu'l-Bahy*, nr 35:9
35. *Ibid.*, nr 64:2

36. Ibid., nr 42:3
37. Ibid., nr 195:5
38. Ibid., nr 17:8
39. Ibid., nr 190:10
40. Ibid., nr 16:1

Służąc jako prowadzący kursów Instytutu

Cel

Zrozumienie niektórych pojęć i nabycie niektórych cech duchowych, postaw i umiejętności, które przyczyniają się do zdolności potrzebnych do wspierania grupy przyjaciół w przechodzeniu przez kursy instytutu

ROZDZIAŁ 1

Uczestnicy procesu edukacyjnego wprowadzonego przez Instytut Ruhi dla osób w wieku piętnastu lat i starszych studiują sekwencję kursów mających na celu przygotowanie ich do wykonywania aktów służby – aktów, które przyczyniają się do tworzenia tętniącego życiem wzorca życia wspólnoty. Spośród nich jeden akt służby jest niezbędny, ponieważ bez niego ostatecznie niemożliwe będzie utrzymanie i wzmocnienie tego wzorca. Co więcej, to od niego zależy dalszy rozwój samego procesu edukacyjnego, a mianowicie to, aby wzrastająca liczba osób rozwijała zdolność do służenia jako prowadzący kursy instytutu, pomagając uczestnikom czynić postępy i kroczyć ścieżką służby. Sekwencja kursów jest często studiowana w grupie przyjaciół, którzy spotykają się regularnie na osiedlu lub w wiosce w formie kółka studiujących. Czasami jednak grupy są tworzone w ramach kampanii zorganizowanej w celu bardziej intensywnego przestudiowania materiału, lub podczas obozu, który odbywa się w czasie ferii lub wakacji letnich. Niezależnie od okazji, jeden z członków grupy pełni rolę prowadzącego.

Rozwinięcie zdolności skutecznego prowadzącego wymaga pewnego wstępnego szkolenia, a następnie uczestnictwa w okresowych spotkaniach poświęconych refleksji, podczas których analizowana jest treść kursów oraz zdobyte doświadczenie. Wiemy, że cechy duchowe stanowią podstawę wszystkich naszych zdolności i w końcowym rozrachunku określają stopień naszej skuteczności. Z tego też powodu pierwsza część tej książki poświęcona była naturze duchowej dynamiki powstającej podczas kroczenia ścieżką służby wytyczonej przez kursy. W niniejszej drugiej części skupimy się bardziej na niektórych pojęciach edukacyjnych, które musimy zrozumieć, podejściach i metodach, które musimy przyjąć, oraz na duchowych wartościach, postawach, umiejętnościach i zdolnościach, które musimy rozwijać poprzez ciągłe doświadczenie, jeśli mamy być w stanie przeprowadzić grupę po grupie przez sekwencję kursów.

ROZDZIAŁ 2

Zacznijmy naszą dyskusję od przeanalizowania pojęcia motywacji. Bez motywacji uczestnicy kursów niewiele się nauczą, a ich liczba zmaleje. Jak dotrzeć do korzeni motywacji i utrzymać wysoki poziom entuzjazmu to pytanie, które będziecie często sobie zadawać. Staniecie w obliczu tego wyzwania za każdym razem, gdy zaprosicie swoich przyjaciół i inne osoby ze wspólnoty, aby dołączyły do was w studiowaniu kursów a później za każdym razem, gdy będziecie się z nimi spotykać jako grupa.

Jako krok wstępny w naszym zgłębianiu tego zagadnienia podzielimy czynniki motywujące ludzi na dwie kategorie: przejściowe i trwałe. Do pierwszej z nich należą te czynniki, które ekscytują ludzi chwilowo i pobudzają ich do działania, zazwyczaj przez krótki okres czasu. Druga kategoria składa się z tych czynników, które wytwarzają motywację, zakorzenioną głęboko w sercu i duszy danej osoby. Z trzeciej części Książki 2 zapewne pamiętacie obszerną rozmowę między Alejandrą i Beatrice, która skłoniła Beatrice do przystąpienia do procesu instytutu. Rozważmy sytuację, w której zamiast tego Alejandra po prostu wystosowałaby następujące zaproszenie do swojej przyjaciółki:

„Chciałabym zaprosić cię do przyłączenia się do kółka studiujących, które niedawno założyliśmy w naszej wspólnotie. W naszej grupie jest już dwanaście osób i jestem

pewna, że polubisz każdą z nich. Wspólnie mamy mnóstwo dobrej zabawy. Studiujemy dwa razy w tygodniu przez parę godzin, ale angażujemy się także w inne zajęcia. Na przykład w najbliższą sobotę organizujemy piknik, na który serdecznie cię zapraszamy, a kilku z nas planuje potem zagrać w siatkówkę”.

W której kategorii umieścilibyście rodzaj motywacji, do której dąży ten komunikat? Oczywiście nie ma nic złego w zaproszeniu sformułowanym jak powyżej. Wspomniane zajęcia dodatkowe są odpowiednie dla grupy kółka studiujących, zwłaszcza składającej się z młodych ludzi. Nie można również zaprzeczyć, że takie zajęcia przekonałyby osobę do przyłączenia się do kółka studiujących. Jednakże to, co tutaj sugerujemy, to że ten rodzaj motywacji jest zazwyczaj przejściowy. Działa przez pewien czas, ale ostatecznie przestaje być skuteczny. Kiedy polegamy wyłącznie na entuzjazmie wytworzonym w ten sposób, stawiamy się w bardzo trudnej sytuacji. Nieustannie trzeba wymyślać „atrakcyjne rzeczy do robienia”, aż w końcu jest się wyczerpanym. To, że nauka powinna być radosna nie oznacza, że edukacja jest tym samym, co dobra zabawa.

Aby spełnić cel kursów, którym jest duchowe i moralne umocnienie uczestników, będziecie musieli poszukać źródeł motywacji, które będą bardziej długotrwałe. Znać już doskonale wiele z tych źródeł i z łatwością je sobie przypomnieć, jeśli zastanowicie się nad swoimi własnymi powodami uczestnictwa w procesie instytutu. Co skłoniło was do studiowania różnych kursów i co teraz wywołuje w was pragnienie rozwijania umiejętności potrzebnych do pełnienia roli prowadzącego te same kursy?

ROZDZIAŁ 3

Słyszeliście, jak mówi się, że entuzjazm jest zaraźliwy. Zatem zapał i energia, z jaką podchodzicie do tego aktu służby, pomogą zmotywować waszych przyjaciół podczas studiowania kursów. Tego entuzjazmu nie należy rozumieć jako zwykłego podekscytowania, jako po prostu chwilowej i powierzchownej emocji. Jest to naturalny wyraz wewnętrznej radości, radości, która jest cechą ludzkiej duszy, a nie wynikiem przemijających okoliczności. W częściach, które już ukończyliście i które wkrótce będziecie studiować z zainteresowanymi osobami, często odwołuje się do tej radości – na przykład w pierwszej części Książki 2, której tematem jest radość nauczania. Rozdział 11 poprzedniej części również dotyczy radości. Przeczytajcie ten rozdział ponownie. W jaki sposób komentarze tam zawarte mają zastosowanie do waszego pragnienia służby jako prowadzący? Przedyskutujcie z grupą, z którą studiujecie tę część, w jaki sposób rozważanie życia ‘Abdu’l-Bahy, czytanie i zapamiętywanie Jego słów oraz przywoływanie na myśl Jego niekończącej się miłości będzie dla was źródłem nieustającej radości.

Oczywiste jest, że radość, z której płynie wasz zapał do służenia jako prowadzący i która w związku z tym będzie wywoływać entuzjazm u uczestników kółka studiujących, jest cechą czystego serca. I znowu, czystość serca była przedmiotem naszej dyskusji przy różnych innych okazjach, łącznie z pierwszą częścią tej książki. W drugiej części Książki 6 omawialiśmy trzy zanieczyszczenia, które wpływają na nasze wysiłki nauczania: pragnienie uznania, poczucie wyższości i ambicja. Zastanówmy się, w jaki sposób mogą one zmniejszyć skuteczność prowadzącego:

1. Czy sądzicie, że uczestnicy mogą wyczuć czystość intencji prowadzącego?

2. Jak wpłynęłoby to na motywację uczestników, gdyby czuli, że prowadzący grupy uważa się za lepszego od nich?

3. W jaki sposób wpłynęłoby to na ich motywację, gdyby odnieśli wrażenie, że prowadzący wykonuje akt służby, ponieważ ma nadzieję na uzyskanie statusu we wspólnocie?

Aby głębiej przemyśleć kwestię czystości spójrzcie na poniższą listę. Podaje ona kilka możliwych powodów, dla których dana osoba może służyć jako prowadzący. Kilka z nich jest absolutnie niedopuszczalnych i zostały tu zamieszczone tylko dla kontrastu. Najpierw zaznaczcie literą „N” te, które bez wątplenia są nie do zaakceptowania. Następnie rozważcie pozostałe powody i przedyskutujcie z innymi członkami grupy, jakiego rodzaju uniezależnienia one wymagają, biorąc pod uwagę takie kwestie, jak osobiste ambicje, pragnienie sukcesu i uznania, próżności tego świata i podszepty własnego ego.

Osoba może służyć jako prowadzący, ponieważ

- czerpie radość z obserwowania postępów ludzi.
- chce rozwijać się duchowo i przyczyniać się do działań na rzecz budowania wspólnoty w swojej wiosce lub na swoim osiedlu.
- ma nadzieję, że docelowo zostanie regionalnym koordynatorem i otrzyma niewielkie stypendium.
- chce zaimponować członkowi Rady Pomocniczej.
- chce, aby inni wzorowali się na nim lub na niej.
- chce być lubiana przez innych ludzi.
- chce być szanowana przez innych ludzi.
- lubi działać i osiągać wyniki.
- chce być uważana za lidera w swojej wspólnocie.
- jest zauroczony Umilowanym.
- jest urzeczona wezwaniem Boga.

- _____ chce wnieść swój wkład w globalne Plany dane bahaickiemu światu przez Powszechny Dom Sprawiedliwości.
- _____ wchłonął woń bezinteresownej służby dla Sprawy.
- _____ chce przyciągnąć błogosławieństwa Boga dla swojej wspólnoty.
- _____ nie ma żadnego innego pragnienia, jak tylko zadowolić Boga.

ROZDZIAŁ 4

W miarę jak będziecie starali się wspomagać innych w studiowaniu kursów Instytutu Ruhi, nabierzecie coraz większego przekonania, że rozumienie samo w sobie jest największym ze wszystkich motywatorów. W każdym ludzkim sercu istnieje pragnienie znalezienia sensu; tkwi tam naturalne łaknienie wiedzy o zewnętrznych i wewnętrznych rzeczywistościach stworzenia. Edukacja musi zaspokoić ten głód. Kiedy spełnia to zadanie, z powodzeniem dociera do korzeni motywacji. Sugerujemy, abyście rozważyli następujące słowa ‘Abdu’l-Bahy z Tablicy, w której chwali On pewnego wybitnego bahaitę za wysiłki szkolenia tych, którzy powstają, aby nauczać Sprawy poprzez tak zwane „spotkania nauczające”:

„O Towarzysze Boga! Każdej stworzonej rzeczy Pradawna Suwerenność przydzieliła jej własną perfekcję, jej szczególną cnotę i szczególną doskonałość, tak że każda w swoim stopniu może stać się symbolem oznaczającym wzniosłość prawdziwego Nauczyciela ludzkości i że każda, nawet jak krystaliczne zwierciadło, może zaświadczyć o łasce i wspaniałości Słońca Prawdy.

Spośród wszystkich stworzeń wyróżnił On człowieka, aby udzielić mu swego najcudowniejszego daru i sprawił, że osiągnął on dobrodziejstwa Zastępów na Wysokościach. Tym najcenniejszym z darów jest osiągnięcie Jego niezawodnego przewodnictwa, aby wewnętrzna rzeczywistość ludzkości stała się niczym wnęka do przechowywania tej lampy; a kiedy rozbłyskujące blaski tego światła uderzają o jasne szkło ludzkiego serca, czystość tego serca sprawia, że promienie płoną jeszcze mocniej niż dotychczas i świecą w chwale na umysły i dusze ludzi.

Osiągnięcie najwspanialszego przewodnictwa zależy od wiedzy i mądrości oraz od znajomości tajemnic Świętych Słów. Dlatego umiłowani przez Boga, czy to młodzi, czy starzy, czy mężczyźni, czy kobiety, każdy według swoich możliwości, muszą starać się przyswoić sobie różne dziedziny wiedzy, zwiększyć swe rozumienie tajemnic Świętych Ksiąg a także swoją umiejętność przedstawiania Boskich dowodów i świadectw.

Znamienity Şadru’ş-Şudúr, który zaprawdę osiągnął najbardziej wzniosłą pozycję w Odosobnieniach Błogości, zapoczątkował spotkanie poświęcone nauczaniu. Był on pierwszą błogosławioną duszą, która położyła fundamenty pod tę doniosłą instytucję. Niech będzie Bóg wychwalony, w ciągu swojego życia wykształcił on osoby, które dziś są silnymi i elokwentnymi orędownikami Pana Boga, uczniami, którzy są zaiste czystymi i duchowymi spadkobiercami tego, który był tak blisko Świętego Progu. Po jego śmierci pewne błogosławione osoby podjęły kroki w celu kontynuowania jego dzieła nauczania, a kiedy się o tym dowiedział, serce tego Więźnia się uradowało”¹.

Te słowa ‘Abdu’l-Bahy oferują nam cenny wgląd w pożądaną dynamikę kółka studiujących. Zgodnie z powyższym fragmentem, największym darem danym nam przez Boga jest dar otrzymania Jego przewodnictwa. Aby zdobyć to „najwspanialsze przewodnictwo”, potrzebujemy wiedzy i mądrości oraz musimy zaznajomić się z tajemnicami zawartymi w Świętych Słowach. Jest zatem rzeczą naturalną, że otrzymanie daru Jego niezawodnego przewodnictwa i zgłębianie tajemnic Świętych Słów stanowią same w sobie główne źródło motywacji. Waszym wyzwaniem jest zadbanie o to, by uczestnicy kółka studiujących byli prawdziwie zaangażowani w taką ekscytującą analizę i otrzymali ten cudowny dar.

Aby jeszcze bardziej zrozumieć to zagadnienie, sięgnijcie teraz do pierwszej książki w sekwencji kursów i wskażcie co najmniej trzy rozdziały, które w widoczny sposób zwiększyły wasze rozumienie jakiegoś duchowego tematu. Wymieńcie niektóre spostrzeżenia, które uzyskaliście podczas studiowania każdego z tych rozdziałów.

1. _____

2. _____

3. _____

W tej samej Tablicy przedstawionej powyżej ‘Abdu’l-Bahá objawia wyjątkowo piękną modlitwę. Zachęcamy Was do nauczenia się jej na pamięć i przywoływania jej na myśl za każdym razem, gdy będziecie zaczynać służbę w roli prowadzącego.

„O Boże, o Ty, któryś zesłał swoją wspaniałość na świetlaną rzeczywistość człowieka, rzucając nań olśniewające światła wiedzy i przewodnictwa, i wybrał go spośród wszystkich stworzonych rzeczy, by obdarzyć go tą niezwykłą łaską, i sprawił, że pojął on wszystkie rzeczy, zrozumiał ich najskrytszą istotę i ujawnił ich tajemnice, wydobywając je z ciemności do widzialnego świata! „On zaprawdę obdarza swoim szczególnym miłosierdziem tego, kogo chce.

O Panie, pomóż swoim umiłowanym nabywać wiedzę, naukę i umiejętności artystyczne oraz odkrywać sekrety pieczołowicie schowane w najskrytszej

rzeczywistości wszystkiego stworzenia. Daj im usłyszeć ukryte prawdy zapisane i zanurzone w sercu wszystkiego, co jest. Uczyn ich znakami przewodnictwa pośród wszystkich stworzeń i przenikliwymi promieniami umysłu, które rzucają swoje światło w tym „pierwszym życiu”. Niechaj będą przywódcami prowadzącymi do Ciebie, przewodnikami wiodącymi ku Twojej ścieżce i gońcami przywołującymi ludzi do Twojego Królestwa.

Zaiste, Tyś jest Mocnym, Opiekunem, Silnym, Obrońcą, Potężnym, Najhojniejszym”².

ROZDZIAŁ 5

Podczas studiowania kursów z niewielką grupą należy ocenić, czy uczestnicy osiągnęli odpowiedni stopień rozumienia materiału. W tym kontekście powinniśmy być świadomi, że ogólnie rzecz biorąc, zrozumienie nie jest czymś, co się uzyskuje i na tym się kończy. Prawdą jest, że istnieje wiele idei, które można zrozumieć raz na zawsze. Jednak głębokie pojmowanie większości zagadnień rozwija się przez długi okres czasu. Pytanie, które będziecie musieli sobie często zadawać, nie brzmi zatem czy uczestnicy „zrozumieli”, ale czy „poczynili postępy w swoim rozumieniu” danego tematu. Przeczytajcie poniższe akapity ze wstępu do Książki 1, zatytułowanego „Kilka uwag dla prowadzącego”, które koncentrują się na pojęciu rozumienia, i zastanówcie się nad nimi. Wykonując tę czynność, odwołajcie się do odpowiednich rozdziałów pierwszej części książki, o których mowa.

Podążanie ścieżką służby, którą kursy instytutu otwierają, wymaga coraz głębszego rozumienia nauk Bahá'u'lláha, co też jednoznacznie starają się przedstawić materiały...

Nie jest zatem niespodzianką, iż to właśnie od zagadnienia rozumienia, tak kluczowego dla wszystkich książek z cyklu, rozpoczyna się pierwsza książka. Czytanie Świętych Pism nie jest tym samym, co czytanie tysięcy stron, które się w życiu widzi, a część pt. „Rozumienie Pism bahaickich” ma na celu wspieranie codziennego nawyku czytania fragmentów ze Świętych Pism i zastanawiania się nad ich znaczeniem, nawyku, który bardzo pomoże uczestnikom przy wkraczaniu na ścieżkę służby. Aby poprowadzić ich w tym studiowaniu prowadzący musi dobrze przemyśleć temat rozumienia.

Pisma bahaickie zawierają głębokie duchowe prawdy i nawet jeśli staramy się pogłębiać nasze rozumienie ich nieskończonego znaczenia, wiemy, że nigdy nie osiągniemy ostatecznego celu. Zwykle udaje nam się zrozumieć powierzchowne znaczenie fragmentu, kiedy czytamy go po raz pierwszy, a Rozdział 1 tej części zaczyna się właśnie od tej kwestii. Zatem po przeczytaniu cytatu „Poprawę świata można osiągnąć przez czyste i dobre uczynki, przez godne polecenia i właściwe zachowanie” uczestnikom zadane jest pytanie: „W jaki sposób można osiągnąć poprawę świata?”. Na pierwszy rzut oka

większość pytań i ćwiczeń tego rodzaju wydaje się nader prosta. Jednak lata doświadczeń wydają się uzasadniać decyzje Instytutu, aby rozpocząć w ten sposób. Wszyscy powinniśmy pamiętać, że w poszukiwaniu warstw prawdy w danym cytacie, umysł nie powinien pomijać jego oczywistego znaczenia. Zwracanie uwagi na pierwszy poziom rozumienia okazuje się także nieodzowne podczas konsultacji w grupie; wzmacnia jedność myśli, która jest łatwo osiągalna, kiedy osobiste poglądy oświeca Boska mądrość.

Należy tu wspomnieć, że długa dyskusja na temat pojedynczych słów wyjętych z kontekstu nie przyczynia się do zrozumienia najbliższego znaczenia większości fragmentów. Jednocześnie w niektórych przypadkach konieczne będzie sprawdzenie danego słowa w słowniku. Jednak korzystniejsze byłoby, gdyby uczestnicy nauczyli się wywodzić znaczenie słów z całych zdań i akapitów.

Aby rozumienie rozszerzyło się poza sferę najbliższego znaczenia, pomocne są przykłady pokazujące, w jaki sposób idee znajdują konkretny wyraz. W tym przypadku wymagane jest wykonanie jedynie prostych ćwiczeń. W Rozdziale 2 uczestnicy proszeni są o zdecydowanie na podstawie fragmentu, który właśnie przeczytali, czy pewne cechy są godne polecenia. W podobnym ćwiczeniu w Rozdziale 4 zachęceni są oni do wymienienia pięciu zalet i ustalenia, czy jest możliwe zdobycie ich bez prawdomówności opisanej w Pismach jako „podstawa wszystkich ludzkich zalet”.

Aby osiągnąć swój cel, część ta wymaga dalszego rozwoju rozumienia poprzez dawanie uczestnikom wyzwania, aby rozważyli implikacje przedstawionych fragmentów. W drugim rozdziale muszą zdecydować, czy stwierdzenie „Na świecie jest tak mało dobrych ludzi, że ich czyny nie przynoszą żadnego efektu” jest prawdziwe. Zamiarem tutaj nie jest dzielenie się samymi opiniami. Prowadzący musi się zatrzymać i zapytać, dlaczego uczestnicy odpowiadają tak czy inaczej. Grupa powinna wyciągnąć wniosek, iż stwierdzenie to musi być fałszywe, bo jest sprzeczne z pierwszym cytatem w poprzednim rozdziale. Pytanie o to, czy bahaici mogą spowiadać się ze swoich grzechów innym ludziom jest także przykładem tego rodzaju ćwiczenia. Odnosi się do zawartego w naukach zakazu dotyczącego spowiedzi jako sposobu na odpuśczenie grzechów, o czym studiowane cytaty bezpośrednio nie wspominają, a co można wydedukować, rozważając znaczenie wersetu „Rachunek z sobą czyn każdego dnia, nim powołany będziesz do rozliczenia”.

W świetle swoich przemyśleń dotyczących pojęcia rozumienia odpowiedzcie na poniższe pytania.

1. W jaki sposób skupianie się na pierwszym podstawowym znaczeniu fragmentów Pism przyczynia się do budowania jedności myśli w grupie?

-
-
2. Dlaczego konieczne jest wyjście poza podstawowe znaczenie danego fragmentu i zastanowienie się nad tym, w jaki sposób znajduje on konkretny wyraz w naszym życiu?

3. W jaki sposób zdobywanie wglądu w szersze implikacje fragmentów Pism pomaga nam dostosowywać nasze myśli i czyny do nauk Wiary?

ROZDZIAŁ 6

Wasza zdolność do wspierania rozumienia będzie wymagała od was ciągłego rozwijania takich cech, jak wrażliwość, niezależnienie się i hojność, a także czerpania z mocy duchowego postrzegania. Będziecie musieli uważnie słuchać każdej osoby. Czasami dana osoba, pomimo tego, że właściwie całkiem dobrze rozumie omawiany temat, nie ma wystarczającej ilości słów, by wyrazić swoje myśli. Nie powinniśmy skupiać się na samych słowach, ale szukać ich zamierzonego znaczenia. Aby to osiągnąć, musimy mieć wiarę w naszych przyjaciół i przekonanie, że każdy z nich ma coś ważnego do powiedzenia.

Aby zastanowić się nad zdolnością wspierania rozumienia, przeczytajcie każde z poniższych zdań i zaznaczcie te, z którymi się zgadzacie.

_____ Kiedy studiuje fragment Pism z innymi, moim obowiązkiem jako prowadzącego jest upewnienie się, że rozumieją oni ten fragment w taki sam sposób, w jaki ja go rozumiem.

_____ Kiedy studiuje fragment Pism z innymi, muszę szanować ich pojmowanie, ale nadal trzymać się swoich własnych poglądów, ponieważ to one są poprawne. W końcu to ja jestem prowadzącym i mam lepsze rozumienie niż inni.

_____ Kiedy studiuje fragment Pism z innymi, uczę się wielu rzeczy z naszych dyskusji, bez względu na to, ile już wiem.

_____ Kiedy studiuje fragment Pism z innymi, powinienem dzielić się swoim rozumieniem z pokorą i otwartością.

- _____ Kiedy służę jako prowadzący, chociaż nigdy nie powinienem zakładać, że moje własne rozumienie materiału jest pełne, muszę dopilnować, aby uczestnicy nie doszli do wniosków sprzecznych z wyraźnym znaczeniem danego fragmentu z Pism.
- _____ Nigdy nie powinienem wyrażać swoich własnych poglądów i przekonań, gdy pełnię rolę prowadzącego.
- _____ Celem dyskusji w naszym kółku studiujących jest przekazanie przeze mnie prawidłowego znaczenia materiału.
- _____ Celem dyskusji w naszym kółku studiujących jest to, aby każdy mógł wyrazić cokolwiek przyjdzie mu do głowy, ponieważ wyrażanie siebie jest najwyższą wartością, jaką wyznajemy.
- _____ Celem dyskusji w kółku studiujących jest, aby członkowie pomagali sobie nawzajem w osiągnięciu głębszego rozumienia studiowanego materiału.
- _____ Uniezależnienie się od moich własnych opinii oznacza, że powinienem pozwolić, aby dyskusja między uczestnikami toczyła się dalej, nawet jeśli widzę, że do niczego nie prowadzi.
- _____ Jeśli członkowie kółka studiujących są naprawdę uniezależnieni od swoich własnych opinii, zaakceptują jako prawdziwe wszystko, co inni powiedzą.
- _____ Uniezależnienie się od osobistych poglądów ułatwia otwartą, uprzejmą i szczerą dyskusję podczas studiowania materiałów.
- _____ Kiedy służę jako prowadzący, powinienem żarliwie modlić się do Boga, aby otworzył bramy prawdziwego rozumienia.

ROZDZIAŁ 7

Z pragnieniem wiedzy i zrozumienia ściśle powiązana jest potężna duchowa siła: przyciąganie do piękna. Rozważmy następujący fragment z Pism Bahá'u'lláha:

„Słuchajcie Mnie, wy, śmiertelne ptaki! W Różanym Ogrodzie niezmiennej świetności począł rozwijać się Kwiat – Kwiat w porównaniu z którym każdy inny kwiat jest jak cierń, a w obliczu blasku chwały którego błędnie i więdnie sama istota piękna. Powstańcie zatem i z pełnym entuzjazmem waszych serc, wielkim zapalem dusz, całą żarliwością waszej woli i wzmożonym wysiłkiem całego swego jestestwa dążcie do osiągnięcia raju Jego obecności i starajcie się zaciągnąć zapachem tego niewiędnącego Kwiatu, oddychać słodkimi aromatami świętości i otrzymać cząstkę z tej woni niebiańskiej chwały. Ten, kto tej rady posłucha, rozkruszy swoje kajdany, zakosztuje samozatracenia w ekstatycznej miłości, osiągnie pragnienie swojego serca i złoży duszę w ręce Umilowanego. Rozbijając swą klatkę niczym ptak ducha [rozwinie on skrzydła] i poszybuje do swojego świętego, wiecznotrwałego gniazda.

Wiecznotrwała Świeca świeci w swej jawnej chwale. Patrzcie, jak spaliła każdą śmiertelną zasłonę. O wy miłośnicy Jej światła, garnący się do Niej jak ćmy! Stawcie czoło każdemu niebezpieczeństwu i złożcie dusze w ofierze jej żarłocznemu płomieniowi. O wy, którzy Go pragniecie! Uwolnijcie się od każdej ziemskiej emocji i spieszcie objąć swojego Umiłowanego. Spieszcie dostać się do Niego z niezrównaną euforią. Ukryty jak dotąd przed spojrzzeniami ludzi Kwiat odsłonił się waszym oczom. Stoi oto przed wami w jawnej promienności swojej chwały. Wzywa mocnym głosem wszystkie święte istoty do tego, by przyszły się z Nim zjednoczyć. Szczęśliwy, kto się ku Niemu zwraca; dobrze dzieje się temu, kto dotarł do niego i oglądał blask tak cudownego oblicza”³.

Musicie czuć pewność w swoim sercu, że ci, z którymi studiujecie kursy, są przepojeni naturalnym pociąganiem do piękna. Jeśli podczas studiowania kursów instytutu pomoże się im dostrzec wzniosłość Bożego Objawienia i docenić piękno objawionego Słowa, radość, jaką będą odczuwać podczas każdego spotkania będzie dla nich najpotężniejszym źródłem motywacji. Rozważając tę kwestię przydatnym będzie przejrzenie Książki 1 i wybranie trzech lub czterech rozdziałów, które dostarczyły wam wglądu w Piękno Umiłowanego. Do każdego rozdziału zapiszcie kilka słów o tym, co was w nim przyciągnęło.

1.

2.

3.

4.

ROZDZIAŁ 8

Głębokie znaczenie i piękno objawionego Słowa zawarte w wielu fragmentach cytowanych w materiałach będzie najsilniejszym źródłem przyciągania dla uczestników. Jednakże ważna będzie również atmosfera, jaką uczestnicy kółka studiujących stworzą z pomocą prowadzącego. Przyciąganie do piękna jest siłą generowaną w grupie ludzi pracujących razem w atmosferze pełnej miłości. Dlatego też należy nieustannie zwracać uwagę na atmosferę kółka studiujących i dbać o to, by przyczyniała się ona do podnoszenia uczestników na duchu.

Jednym z ważnych czynników będą warunki fizyczne, w jakich spotyka się grupa. Niestety, w dzisiejszym świecie fizyczne piękno jest często kojarzone z bogactwem. Jednakże luksusowe otoczenie nie jest tym, co jest wymagane. Piękno istnieje w naturze, w porządku, w schludności. Należy upewnić się, że środowisko, w którym studiuje każda grupa, zaspokaja indywidualną tęsknotę za pięknem i doskonałością, niezależnie od tego, czy grupa siedzi w cieniu drzewa, czy gromadzi się w kosztownie urządzonym salonie, w skromnej chacie czy w placówce instytutu.

Kolejnym czynnikiem wpływającym na atmosferę jest nasze własne zachowanie. Zachowanie może być piękne i dlatego może mieć siłę przyciągania. Piękno tkwi w uprzejmości, łagodności i szacunku dla innych. Aby dokładniej rozważyć tę kwestię, przypomnijcie sobie różne sytuacje, w których wasze poczucie piękna zostało znieważone. Niestety, zdarza się to nader często w miejscach pracy, w miejscach rozrywki, podczas zebrań przyjaciół, spotkań rodzinnych, a nawet w placówkach edukacyjnych. Przykłady tego rodzaju zachowań obejmują:

- Ludzie krzyczący na siebie
- Ludzie używający obraźliwego języka
- Ktoś zawstydzający inną osobę przy innych
- Ludzie patrzący na innych i traktujący ich jak obiekty seksualne
- Ludzie działający pod wpływem alkoholu

Trudno sobie wyobrazić, by wspomniane powyżej szpetne zachowania kiedykolwiek wystąpiły wśród uczestników kółka studiujących. Jednakże prowadzący będzie musiał zwracać uwagę na bardziej subtelne formy zachowania, które mogłyby osłabiać atmosferę serdecznej życzliwości. Oto przykłady kilku trudnych sytuacji. Dla każdej z nich przedstawiono niewłaściwą reakcję, a waszym zadaniem jest jej poprawienie.

- a. Jeden z uczestników jest przygarbiony i bazgroli po swoich materiałach. Niestosowną reakcją byłoby: „Siedzisz tutaj beczynnienie i obniżasz nastrój reszty grupy”. Zamiast tego można by powiedzieć:

- b. Jeden z uczestników mówi tak cicho, że inni nie są w stanie go usłyszeć. Niestosowną reakcją byłoby: „Czy nie możesz mówić trochę głośniej?”. Zamiast tego można by powiedzieć:

- c. Jeden z uczestników udziela ewidentnie błędnej odpowiedzi na pytanie. Niestosowną reakcją byłoby: „Czy ktoś zna prawidłową odpowiedź?”. Zamiast tego można by powiedzieć:

- d. Dwóch uczestników szepcze do siebie i chichocze. Niestosowną reakcją byłoby: „Czy chcecie podzielić się żartem z nami wszystkimi?”. Zamiast tego można by powiedzieć:

- e. Jeden z uczestników zadaje pytanie, które nie ma związku z tym, co studiuje grupa. Niestosowną reakcją byłoby: „To nie ma nic wspólnego z tym, o czym rozmawiamy”. Zamiast tego można by powiedzieć:

- f. Dwóch uczestników zaczyna kłócić się na temat jednego z ćwiczeń, a każdy z nich nalega, że jego opinia jest prawidłowa. Niestosowną reakcją byłoby: „Przestańcie! Żaden z was nie ma racji”. Zamiast tego można by powiedzieć:

- g. Jeden z uczestników udziela odpowiedzi, która nie jest zgodna ze studiowanym cytatem. Niestosowną reakcją byłoby: „Czy nie rozumiesz cytatu, który właśnie przeczytałeś?”. Zamiast tego można by powiedzieć:

- h. Jeden z uczestników schodzi z tematu. Niestosowną reakcją byłoby: „Proszę trzymaj się tematu”. Zamiast tego można by powiedzieć:

Sugerujemy, abyście zapamiętali poniższy cytat, pochodzący ze znacznie obszerniejszego fragmentu z książki *God Passes By*, w którym Shoghi Effendi zarysowuje główne cechy Kitáb-i-Aqdas. W trakcie wykonywania tej czynności zastanówcie się, w jaki sposób przestrzeganie napomnień nakreślonych w tym cytacie jest niezbędne do stworzenia odpowiedniej atmosfery na kółku studiujących.

„... Bahá'u'lláh nawołuje swych wyznawców, aby obcowali w przyjaźni i zgodzie i bez dyskryminowania z wyznawcami wszystkich religii, ostrzega ich przed fanatyzmem, buntem, pychą, sporami i niezgodą, wpaja im nieskazitelną czystość, ścisłą prawdomówność, nienaganną cnotliwość, uczciwość, gościnność, wierność, uprzejmość, cierpliwość, sprawiedliwość i bezstronność, radzi im, by byli „jak palce jednej ręki i członki jednego ciała”, wzywa ich, by powstali i służyli Jego Sprawie i zapewnia, że bez wątpienia udzieli im swojej pomocy”⁴.

ROZDZIAŁ 9

Jest oczywiste, że w tak krótkim omówieniu nie mogliśmy wyczerpująco przedstawić tego istotnego tematu. Jedyne, co mogliśmy zrobić, to rozważyć kilka źródeł motywacji z nadzieją, że w miarę jak wasze doświadczenie będzie wzrastało, stopniowo odkryjecie tajniki utrzymywania wysokiego poziomu entuzjazmu wśród osób, z którymi studiujecie kursy. Aby ugruntować zdobyte do tej pory spostrzeżenia, poświęćcie trochę czasu na przejrzanie wcześniejszych rozdziałów, a następnie napiszcie akapit na temat motywacji, używając następujących słów i zwrotów: przemijająca, trwała, radość, czystość serca, zrozumienie, czynić postępy, Słowo Boże, środowisko, korzenie, głód wiedzy, otrzymanie niezawodnego przewodnictwa Boga, przyciąganie do piękna.

ROZDZIAŁ 10

Następnym tematem, który powinniśmy omówić jest aktywne uczestnictwo, które naturalnie wynika z poprzedniego tematu, ponieważ tylko wtedy, gdy osoby studiujące kursy aktywnie angażują się w naukę, utrzymają wysoki poziom motywacji.

Często mówi się, że kursy Instytutu Ruhi mają charakter partycypacyjny. W tym kontekście prawdopodobnie słyszeliście zwrot „metoda partycypacyjna”. „Metoda”, „podejście”, „technika” i „procedury” to słowa powszechnie używane w różnych dziedzinach, ale dla nas ważne jest, aby zrozumieć znaczenie tych słów w kontekście edukacji. To, co należy tutaj podkreślić, to fakt, że podstawowym założeniem Instytutu Ruhi nie jest uczestnictwo na poziomie techniki i procedur. To, do czego dążymy, to aby uczestnicy sami przejmowali odpowiedzialność za swój proces uczenia się. Może to nastąpić nawet wtedy, gdy metoda nauczania nie jest, ściśle mówiąc, partycypacyjna. Podany przykład pomoże wyjaśnić tę kwestię.

Założmy, że uczestniczycie w wykładzie prezentowanym przez profesora na konferencji na temat, który was interesuje. Profesor wygłasza dosyć długą mowę, ale wyjaśnia idee w pełni, oraz w jasny i spójny sposób. Biorąc pod uwagę dużą liczbę słuchaczy, prelegent może odpowiedzieć tylko na kilka pytań i nie jest możliwe przeprowadzenie dyskusji z udziałem wszystkich uczestników. Oczywiście jest, że metoda zastosowana przy tej okazji nie jest ściśle partycypacyjna. Mimo to jesteście całkowicie zaangażowani nauką podczas całego tego wykładu, ponieważ pragniecie poszerzyć swoje własne rozumienie danego tematu poza to, co już wiecie. Słuchacie, zastanawiacie się nad każdą ideą przedstawioną przez mówcę, porządkujecie w swoich myślach serię pytań, a później przeglądacie kilka wiarygodnych źródeł w poszukiwaniu odpowiedzi.

A teraz wyobraźcie sobie setki tysięcy uczniów na całym świecie siedzących w salach lekcyjnych, znudzonych, ziewających i słuchających nauczycieli, którzy prowadzą z nimi wykłady. Nie jest to co prawda obrazek, który znajdziemy w każdej szkole, ale istnieje ich na

tyle dużo, że na pewno widzieliście choć jedną lub dwie. Jaka jest różnica między tymi dwiema sytuacjami, w których zastosowano tę samą metodę nauczania?

Różnica polega oczywiście na stopniu uczestnictwa. W pierwszym przypadku jesteście aktywnie zaangażowani. Profesor wygłasza wykład, ale to wy jesteście odpowiedzialni za swoją naukę. Wzięliście na siebie odpowiedzialność za przeanalizowanie przedstawionych zagadnień i w tym sensie w pełni uczestniczycie w zajęciach edukacyjnych. W drugiej sytuacji dzieje się odwrotnie. Uczniowie są bierni. Nauczyciel, choć aktywny, nie jest w stanie zachęcić uczniów do uczestnictwa.

To krótkie porównanie dwóch sytuacji edukacyjnych wyjaśnia, co rozumiemy przez stwierdzenie, że podejście Instytutu Ruhi jest partycypacyjne. Oznacza to, że pełniąc rolę prowadzącego kursy, będziecie wspierać uczestników w przejmowaniu odpowiedzialności za swoją edukację. Podczas godzin spędzonych na wspólnym studiowaniu ich umysły powinny być w pełni zajęte zgłębianiem prezentowanych treści, a każdy uczestnik powinien mieć silne poczucie odpowiedzialności za własny proces uczenia się.

W przeciwieństwie do przykładowej sytuacji z uczestnictwem w konferencji, jest bardzo mało prawdopodobne, że wymagany poziom uczestnictwa można osiągnąć na kółku studiujących jeśli zwyczajnie będziecie prowadzić wykłady dla jego członków. Książki Instytutu Ruhi dostarczą wam narzędzi, które umożliwią wam stosowanie podejścia partycypacyjnego.

Przed kontynuowaniem naszej dyskusji na ten temat, chcielibyśmy, abyście przywołali na myśl pewne obrazy i rozważyli je w kontekście kółka studiujących. Pomimo iż żaden z poniższych przykładów nie oddaje pełnego obrazu dynamiki nauczania i uczenia się, o którą tutaj chodzi, dostarczą wam one cennych wniosków. Kilka z tych obrazków jest całkowicie niestosownych. Przekreście je i uzasadnijcie swoją decyzję. W przypadku pozostałych wyjaśnijcie, w jaki sposób każdy z tych przykładów jest przydatny.

a. Ogień, który podsycacie: _____

b. Puste szklanki, które napełniacie: _____

c. Konta oszczędnościowe w banku, na które wpłacacie pieniądze: _____

d. Świece, które zapalacie: _____

- e. Przyjaźnie, które pielęgnujecie: _____

- f. Zespół, z którym coś budujecie: _____

- g. Fundamenty wielkiego budynku, które razem kładziecie: _____

- h. Kopalnie pełne cennych klejnotów, które szlifujecie: _____

- i. Mecz piłki nożnej, który sędziujecie: _____

- j. Konkurs, który oceniacie: _____

- k. Rośliny, które podlewacie: _____

ROZDZIAŁ 11

To, co powiedzieliśmy o uczestnictwie oznacza, że każdy zaangażowany w proces edukacyjny promowany przez kursy Instytutu Ruhi musi brać aktywny udział w swoim własnym kształceniu. Zaznaczyliśmy również, że książki Instytutu dostarczą wam narzędzi, które umożliwią wam, jako prowadzącym, stosowanie podejścia partycypacyjnego. Powinniśmy teraz skierować naszą uwagę na studiowanie książek i spróbować uzyskać wgląd w to, w jaki sposób prowadzący może wspierać tego rodzaju dynamikę nauczania i uczenia się, jaka została tutaj przewidziana.

Na wstępie należy jasno zaznaczyć, że relacja między prowadzącym a pozostałymi uczestnikami nie jest relacją typu nauczyciel-uczeń. Nie oznacza to jednak, że może on być zdystansowanym i biernym moderatorem dyskusji. Przez cały okres trwania zajęć prowadzący musi być czujny, uważny i spostrzegawczy. Jego myśli powinny przez cały czas koncentrować

się na tym, jak pomóc każdemu z uczestników uzyskać pełniejsze rozumienie studiowanego tematu.

Rozpoczynając studiowanie dowolnej części danej książki z grupą, prowadzący zacznie od wyjaśnienia jej celu, często podkreślając najważniejsze pojęcia, które część ta obejmuje. Następnie uczestnicy czytają i omawiają każdy rozdział, wykonując ćwiczenia, które mu towarzyszą, zarówno indywidualnie, jak i w grupie. Co więcej, ćwiczenia stanowią ważne narzędzie pielęgnujące rozumienie i pomagające uczestnikom aktywnie angażować się w proces kształcenia. Podczas gdy pewne ćwiczenia mogą być wykonywane z niewielką pomocą ze strony prowadzącego, zdarzą się sytuacje, w których będzie on musiał przedstawić swoje uwagi, aby pomóc uczestnikom w pogłębieniu rozumienia danej koncepcji. Poniższy fragment ze wstępu do Książki 1, zatytułowanego „Kilka uwag dla prowadzącego”, rzuca światło na to, w jaki sposób należy podchodzić do ćwiczeń:

Ćwiczenia w żaden sposób nie usiłują objąć pełnego wachlarza znaczeń ukrytych w omawianych fragmentach. Każdy prowadzący musi rozważyć kwestię tego, ile rozmowy należy poświęcić każdemu ćwiczeniu. Warto mieć na uwadze, że zbyt długie dyskusje wprowadzające wiele powiązanych, lecz pobocznych zagadnień obniżają skuteczność materiału. Każda grupa musi ustalić rozsądny rytm postępu: uczestnicy powinni mieć poczucie, że stale posuwają się naprzód zgodnie z własnymi możliwościami. Prowadzący musi jednak być czujny, aby nie przerabiać rozdziałów szybko i powierzchownie, bez wnikliwej analizy ćwiczeń. Grupy, które funkcjonowały w ten sposób, wypełniając tylko odpowiedzi, nigdy nie osiągnęły trwałych rezultatów.

Jakich dwóch tendencji powinien unikać prowadzący, przechodząc z grupą przez każdy rozdział, aby zadbać, by cel materiału został osiągnięty?

Warto może teraz wybrać kilka rozdziałów z trzech części Książki 1 i przeanalizować zawarte w nich ćwiczenia. Określcie, które z nich prawdopodobnie wywołają dyskusję, która może wymagać przewodnictwa z waszej strony jako prowadzącego. Zapiszcie je poniżej.

ROZDZIAŁ 12

Aby wyjaśnić niektóre z omawianych kwestii, przyjrzyjmy się wymyślonej rozmowie między prowadzącym, który pomaga wam studiować Książkę 7, a jednym z uczestników, odbywającej się podczas przerwy.

- *Uczestnik: Zaczynam rozumieć pojęcie uczestnictwa w zupełnie nowy sposób. Na początku myślałem, że podejście do studiowania kursów instytutu polega po prostu na tym, że członkowie kółka studiujących czytają fragmenty z Pism, odpowiadają na kilka pytań, a następnie idąc po kolei naokoło wyrażają swoje osobiste opinie.*
- *Prowadzący: Ja również słyszałem w przeszłości taki przesadnie uproszczony opis kółka. Niestety sprawia on wrażenie, że uczestnictwo jest pewnego rodzaju formułą.*
- *Uczestnik: Ale wkrótce po przystąpieniu do procesu instytutu zdajemy sobie sprawę, że podejście to obejmuje o wiele więcej, niż to sobie na początku wyobrażaliśmy.*
- *Prowadzący: Prawdą jest oczywiście, że materiał, który studiujemy, w znacznej mierze opiera się na tekstach bahaickich i kładzie silny nacisk na czytanie i rozumienie fragmentów z Pism. Prawdą jest również, że pytania i ćwiczenia wymagają od uczestników przedyskutowania między sobą odpowiednich zagadnień.*
- *Uczestnik: Jednakże niektórzy twierdzą, że nie należy zachęcać do dyskusji – że aby pozostać wiernym materiałom, powinniśmy po prostu kazać wszystkim odpowiedzieć na pytania, a następnie przejść do następnych. Teraz rozumiem, że cel ćwiczeń nie zostanie osiągnięty, jeśli będą one traktowane jak karty pracy. Mimo, iż odpowiedzi na wiele z nich mogą być na pierwszy rzut oka oczywiste, mają one za zadanie pobudzić każdego uczestnika do pewnych przemyśleń i refleksji.*
- *Prowadzący: Masz całkowitą rację. To właśnie dlatego prowadzący musi być szczególnie uważny. Powinien mieć pewne pojęcie o tym, co należy osiągnąć, przechodząc przez każdy z rozdziałów danej części książki, i w odpowiednich momentach inicjować dyskusję wśród uczestników, pomagając im zastanowić się głębiej nad zastosowaniem i implikacjami przedstawionych tam pojęć i idei. Niektóre z zagadnień wymagają jedynie krótkiej konsultacji, a inne nieco dłuższego omówienia.*
- *Uczestnik: Przy kilku okazjach, podczas studiowania kursu, zauważyłem, że niektóre ćwiczenia były traktowane z pewną dozą sztywności. Na przykład był nacisk na*

udzielenie prawidłowej odpowiedzi „tak” lub „nie” w ćwiczeniach, w których trzeba było wybrać z listy stwierdzeń te, które są prawdziwe.

- *Prowadzący: Kiedy odpowiedź na takie ćwiczenie nie jest taka prosta, odbywa się to w ten sposób celowo, aby uczestnicy, poprzez dyskusję i refleksję, uzyskali wgląd w złożone kwestie w świetle Pism. Także i w tym przypadku prowadzący musi zachęcać do poszukiwania odpowiedzi.*
- *Uczestnik: Sądzę, że jako początkujący prowadzący na początku będę podchodził do tego nieśmiało, obawiając się, że dyskusja może wymknąć się spod kontroli, a ja nie będę w stanie odpowiednio nią pokierować lub odpowiedzieć na pytania, które mogą zadać uczestnicy.*
- *Prowadzący: To zupełnie naturalne, aby mieć takie odczucia, ale zapewniam cię, że wraz z rosnącym doświadczeniem nauczysz się pomagać uczestnikom angażować się w zdyscyplinowaną konsultację. Przekonają cię, że samo wyrażanie chaotycznych myśli nie zwiększa rozumienia. Nauczysz się utrzymywać ukierunkowaną dyskusję bez popadania w zbyt dużą sztywność. To całkowicie w porządku, aby ludzie mówili to, co chcą, nawet jeśli ich wypowiedzi mogą czasami nie być tak istotne dla konsultacji. Jednakże, jeśli zauważysz, że grupa całkowicie zbacza z tematu i rozmawia w ten sposób przez zbyt długi czas, będziesz musiał pomóc swoim przyjaciółom wrócić do studiowania materiału. Nie będzie to jednak takie trudne, ponieważ twoje relacje z grupą będą oparte na uprzejmości i życzliwości.*
- *Uczestnik: Ale nie będzie to zawsze łatwe. Na kółkach studiujących, w których uczestniczyłem, czasami zdarzały się osoby, które nie mogły powstrzymać się od mówienia. Byli też tacy, którzy nie powiedzieli ani słowa.*
- *Prowadzący: Oczywiście, problemem nie jest tak naprawdę długość lub zwięzłość wypowiedzi danej osoby w dyskusji, ale to, czy wyrażone przez nią myśli przyczyniają się do zbiorowego rozumienia grupy. Trzeba mieć to wyraźnie na uwadze. Niemniej jednak, najważniejsze jest aby pamiętać, by nigdy nie zawstydząć nikogo, ani tych gadatliwych, ani tych milczących. Musisz zadbać o to, by nie popadać we frustrację wobec tych, którzy zabierają bardzo dużo czasu całej grupie. Często uważają, że pomagają w rozwijaniu dyskusji i mogą nie zdawać sobie sprawy, kiedy posuwają się za daleko. Oczywiście innym razem mogą być po prostu zbyt silnie przywiązani do swoich własnych przekonań. Jakkolwiek by nie było, jeśli udało ci się ustanowić więź miłości i przyjaźni z członkami grupy, znajdziesz sposób na przekierowanie rozmowy i wciągnięcie innych do dyskusji, bez sprawiania, że bardziej gadatliwe osoby poczują się obrażone.*
- *Uczestnik: A co z tymi milczącymi?*
- *Prowadzący: To jest tak naprawdę bardzo ciekawy temat. Widzisz, czasami mamy tendencję do przywiązywania zbyt dużej wagi do mówienia. Jeśli ktoś milczy, zaczynamy się denerwować. Myślimy nawet, że ci, którzy milczą lub są nieśmiali, nie są zbyt inteligentni lub że nie uważają. Zabieranie głosu niekoniecznie jest wyznacznikiem uczestnictwa. Jeśli obserwujemy grupę, która bądź co bądź nie jest aż tak wielka, możemy zauważyć, kto jest zaangażowany w naukę, kto słucha, myśli i wykonuje ćwiczenia z największą starannością. Nieśmiali członkowie grupy stopniowo*

nabierają pewności siebie i uczestniczą w dyskusjach, ale należy pozwolić, by stało się to w sposób naturalny.

Mając na uwadze powyższą dyskusję, napiszcie poniżej kilka z waszych przemyśleń na temat tego, co oznacza, że prowadzący jest w pełni zaangażowany w cały proces nauczania i uczenia się.

ROZDZIAŁ 13

Wyzwanie polegające na utrzymaniu dyskusji skupionej na danym temacie, a jednocześnie posuwaniu się do przodu w stałym tempie nie należy do łatwych, ale w miarę zdobywania doświadczenia w praktyce będziecie wzmacniać swoje umiejętności w tym zakresie. Poniżej znajduje się kilka sytuacji. Dwie odpowiedzi proponowane w każdym przypadku są obie uzasadnione, ale w różnych okolicznościach. Opiszcie okoliczności, w których każda z tych reakcji byłaby najbardziej skuteczna. Czy możecie wymyślić jeszcze inną reakcję, która mogłaby być odpowiednia w zależności od zaistniałej sytuacji?

1. Proście jednego z uczestników o podzielenie się kilkoma przemyśleniami na dany temat, ale udzielenie odpowiedzi zajmuje mu dużo czasu.

a. Czekać spokojnie, aż ta osoba w końcu odpowie:

b. Delikatnie kierujecie pytanie do innego uczestnika, prosząc o podzielenie się swoimi przemyśleniami:

c.

2. Jeden z uczestników zawsze jako pierwszy udziela odpowiedzi na pytanie, utrudniając tym samym zabranie głosu pozostałym.

a. Niektóre pytania kierujecie do poszczególnych członków grupy, zwracając się do nich po imieniu:

b. W pewnym momencie, gdy jesteście poza grupą i prowadzicie przyjacielską rozmowę z tym uczestnikiem, pytacie go, jakie przemyślenia udało mu się zyskać słuchając wypowiedzi innych osób w dyskusji:

c.

3. Jeden z uczestników nie zabrał głosu w dyskusji od dłuższego czasu.

a. Gdy zauważacie, że uczestnik ten ma coś do powiedzenia, zadajecie mu pytanie bezpośrednio:

b. Zostawiacie tego uczestnika w spokoju, pozwalając mu zachować milczenie tak długo, jak sobie tego życzy:

c.

4. Podczas wykonywania jednego z ćwiczeń para uczestników wprowadza kilka niezwiązanych z tematem koncepcji, co powoduje, że dyskusja zbacza z tematu.

a. Pomagacie uczestnikom powrócić do tematu będącego przedmiotem dyskusji, przypominając im o celu tego ćwiczenia:

b. Wybieracie jednego z uczestników, który wydaje się mieć jaśniejsze pojęcie na temat celu tego ćwiczenia, i zadajecie mu bezpośrednie pytanie, aby sprowadzić grupę z powrotem do omawianego tematu:

c.

ROZDZIAŁ 14

Dyskusja w poprzednim rozdziale pomogła wam zrozumieć, że nie istnieją żadne wzorce, których prowadzący powinien przestrzegać podczas studiowania książek Instytutu Ruhi z grupą. Co więcej, każdy prowadzący musi oprzeć się pokusie redukcji studiowania kursów do serii prostych kroków, którymi trzeba podążać. Nie jest to takie proste, gdy nieustannie prezentowane są nam praktyczne formuły, które obiecują rozwiązanie niemal każdego rodzaju wyzwania, przed którym stoimy, w tym tych związanych z edukacją. Musimy być szczególnie ostrożni, aby w naszym entuzjazmie do wzbogacania doświadczeń związanych z nauczaniem i uczeniem się niechęć wprowadzać do studiowania technik i metod, które utrudnią starania uczestników, by w znaczący sposób zaangażować się w materiał.

Proces edukacyjny promowany przez kursy Instytutu Ruhi charakteryzuje podstawowa prostota. Każda przestrzeń, w której studiowane są materiały, powinna być prowadzona w duchu przyjaźni i radości. W końcowym rozrachunku to nie rytuały, procedury i techniki będą sprzyjać nauce, ale motywacja do poszukiwania wiedzy i do pełnienia służby.

Powyższe nie oznacza, że nie istnieją pewne techniki, które mogą usprawnić proces uczenia się. Jednakże „technika” nie może zdominować całego procesu. Nie można też pozwolić, aby trywializowała poważne dążenie do rozumienia lub podważała godność

Świętego Słowa, tak kluczowego dla procesu kształcenia. Poniższa wyimaginowana rozmowa między osobą pełniącą rolę prowadzącego Książkę 7 a grupą uczestników, którzy właśnie przestudiowali te rozdziały, może pomóc wam w zidentyfikowaniu możliwych pułapek i nauczaniu się, jak ich unikać:

- *Uczestnik 1: Świadomość, że nie ma żadnych rytuałów ani ustalonego zestawu kroków, którymi należy podążać podczas studiowania kursów Instytutu Ruhi, jest bardzo pomocna. Istnieją pewne rzeczy, które zauważyłem w sposobie, w jaki czasami prowadzone są zajęcia, które zakładałem były częścią „metody” Instytutu, ale teraz zdaję sobie sprawę, że to nie było tak.*
- *Uczestnik 2: Podobnie jak czasami traktuje się zapamiętywanie. Nauczyciele zajęć dla dzieci pomagają najmłodszym nauczyć się na pamięć modlitwy lub cytatu stosując prostą technikę, w której dzieci powtarzają pierwsze zdanie lub wyrażenie z cytatu, dopóki go nie opanują, a następnie kontynuują dodawanie kolejnego zdania i w ten sposób zapamiętują cały cytat. Jest to prosta, ale skuteczna metoda, i nawet jako dorosły często używam jej do zapamiętywania długich fragmentów z Pism. Zauważyłem jednak, że wiele energii można zużyć na poszukiwanie metod, które pomogłyby uczestnikom w zapamiętywaniu cytatów w trakcie „dobrej zabawy”.*
- *Uczestnik 3: Widziałem na przykład, że czasami prowadzący zapisuje cytat w całości na tablicy i prosi uczestnika o przeczytanie go na głos. Następnie prowadzący wymazuje jedno lub więcej słów, a inny uczestnik czyta je, przypominając sobie brakujące słowo. Proces ten trwa do momentu, gdy pozostanie już tylko kilka słów. Ten sposób zapamiętywania może się niepotrzebnie przeciągać.*
- *Uczestnik 4: Pamiętam, że kiedy studiowałem Książkę 1, wszyscy zostaliśmy poproszeni o wykonanie rysunku do każdego cytatu. Szczerze mówiąc, cel tego zadania nie był dla mnie zrozumiały, a niektórym z nas nie podobała się ta forma aktywności, ponieważ utrudniała koncentrację i podążanie za kolejnością pojęć. Woleliśmy raczej posuwać się w szybszym tempie przez materiał. Dopiero wiele miesięcy później dowiedziałem się, że nie było to częścią metody studiowania kursów.*
- *Uczestnik 2: Rozumiem, że kwestia „techniki” nie zawsze jest jednoznaczna, a jako prowadzący musimy wierzyć, że uczestnicy będą czerpać radość z poważnego poszukiwania rozumienia. Ze wszystkiego, co omówiliśmy w tych rozdziałach, ważnym wydaje się abyśmy, w naszej chęci pomagania uczestnikom w angażowaniu się w proces kształcenia, nie popadali w czynności, które mogą stać się zrytualizowane i które ostatecznie podważają skuteczność kursów.*
- *Prowadzący: Wszyscy doszliście do ważnego wniosku. Podczas gdy jest rzeczą naturalną, że niektórzy prowadzący mogą włączać pewne aktywności podczas studiowania kursów, gdy odnosimy się do nich jako do elementów „metody Ruhi”, wprowadza to sztywność do procesu, który skądinąd jest prosty, radosny i wrażliwy na różnorodność potrzeb. Bez wątplenia rozumiecie, że Instytut Ruhi nie może wydać serii nakazów i zakazów, ponieważ to samo w sobie prowadziłoby do sztywności. W związku z tym wiele pozostawia się osądowi prowadzącego w decydowaniu o tym, co przyczynia się do lepszego rozumienia, nie pozwalając jednocześnie technice przyćmić istoty studiowanego materiału lub przesłonić prostoty tego procesu.*

ROZDZIAŁ 15

Zapewne jest już dla was oczywiste, że poza umiejętnością prowadzenia dyskusjom, prowadzący muszą dobrze znać studiowany materiał, jeśli mają pomóc uczestnikom w pogłębianiu ich rozumienia treści i przejmowaniu odpowiedzialności za ich własną naukę. Oczywiście sami ukończyliście pierwsze sześć książek Instytutu Ruhi z pomocą prowadzącego i zdobyliście spore doświadczenie w wykonywaniu zalecanych przez nie aktów służby – jako część rosnącego trzonu osób w waszej wiosce lub na waszym osiedlu, pracujących na rzecz jego poprawy. Teraz jednakże, jako początkujący prowadzący, musicie pójść dalej i zastanowić się nad niektórymi głównymi pojęciami i leżącymi u ich podstaw zasadami, które pomogły ukształtować treść tych kursów. Na początek przeczytajcie poniższy fragment uwag wstępnych przeznaczonych dla prowadzących Książkę 1:

Od samego początku dla każdego uczestnika powinno być jasne, że kursy Instytutu Ruhi wytyczają ścieżkę służby na rzecz ludzkości, po której każdy z nas kroczy w swoim tempie, dając lub przyjmując pomoc od innych. Kroczenie tą ścieżką oznacza dążenie do wypełniania dwojakiego celu moralnego: troszczenia się o swój własny rozwój duchowy i intelektualny oraz przyczyniania się do przemiany społeczeństwa. Postęp na tej ścieżce pociąga za sobą rozwój licznych zdolności, które wymagają zrozumienia i wiedzy, duchowych cech i godnych uznania postaw, a także mnóstwa innych umiejętności. Źródłami wiedzy, z których czerpią książki Instytutu, są z jednej strony nauki wiary bahá'í, a z drugiej zgromadzone doświadczenie ogólnoświatowej wspólnoty bahaickiej w rozwijaniu materialnej i duchowej cywilizacji. To właśnie wizja Bahá'u'lláha dotycząca istoty którą możemy się stać i cywilizacji, którą możemy zbudować, inspirowane Instytut.

We wcześniejszych rozdziałach tej książki mieliście okazję przeanalizować duchowy charakter ścieżki, którą kroczyacie już od jakiegoś czasu. Przez cały czas dążenie do dwojakiego celu moralnego wzmacniało wasze kroki i stymulowało wasze oddanie służbie. Zobaczyliście na własnym przykładzie, jak zdolność do służby wzrasta w miarę czynienia postępów na tej ścieżce i zdobyliście wiele bezcennych spostrzeżeń na temat dynamiki transformacji zarówno indywidualnej, jak i zbiorowej.

Należy tutaj zauważyć, że próbując opracować kursy, które rozwinęłyby w jednostkach wymagane zdolności, Instytut Ruhi początkowo miał do wyboru kilka opcji. Mógł przyjąć, na przykład, bardziej powszechne podejście bahaickich programów pogłębiających, a mianowicie przedstawienie uczniowi odpowiedniej wiedzy na temat Wiary: jej zasad, nauk duchowych i społecznych, jej historii, praw i administracji. Następnie można by oczekiwać, że ta wiedza sama w sobie zmotywuje jednostki do powstania i służby Sprawie. To, co trzeba by było jeszcze dodać, to szkolenie w zakresie konkretnych umiejętności, wzmacniane ciągłą zachętą.

Po przeanalizowaniu kilku takich alternatyw, Instytut zdecydował, że przyjmie podejście edukacyjne, w którym nauka i działanie są połączone. Instytut nabrał przekonania, że zdolność do służby Sprawie i ludzkości budowana jest właśnie poprzez integrację wiedzy i praktyki. W szczególności, żadne podejście, które miało na celu rozwinięcie zdolności do dokonania takiej indywidualnej i zbiorowej transformacji, jaką przewidywały Pisma Bahá'í, nie

mogło ignorować znaczenia działania we wspieraniu rozumienia. Samo studiowanie – dążenie do wiedzy poza polem służby – nie byłoby wystarczające.

Oczywiście należałoby położyć silny nacisk na studiowanie fragmentów z Pism. Jednakże równie duży nacisk należałoby położyć na zastosowanie nauk bahaickich w swoim własnym życiu oraz w życiu danej wioski czy osiedla. Proces edukacyjny musiałby łączyć uczestników nie tylko z Objawieniem Bahá'u'lláha, ale także z bahaickim doświadczeniem stosowania nauk i zasad Wiary. Co więcej, musiałby zapewnić, że uczestnicy przyczyniają się do dalszego rozwoju tego doświadczenia i jego propagowania.

Ostatecznie Instytut Ruhi przyjął podejście pedagogiczne, które uwzględniałoby jednocześnie wiedzę i nawyki, umiejętności i zdolności, postawy i cechy duchowe, które mają być stopniowo nabywane przez tych, którzy pragną poświęcić swoją energię postępowi swoich społeczności. W ten sposób pojawiło się pojęcie „zdolności”, które połączyło te wymagania. Aby zwiększyć zdolności rosnącej liczby osób do służenia Sprawie i ludzkości, Instytut Ruhi postanowił uporządkować swoje kursy w sekwencję określoną w kategoriach „ścieżki służby”. Instytut uważał, że w ten sposób może pomóc uczestnikom poznać ścieżkę indywidualnej i zbiorowej transformacji, którą podążają, wykonując określone akty służby.

Ścieżka musiała być wyznaczona w taki sposób, aby uczestnicy byli w stanie systematycznie podążać nią w miarę rozwijania swojej zdolności do służby. Co za tym idzie, akty służby musiały opierać się na sobie nawzajem, zwiększając swój stopień złożoności z kursu na kurs. Co więcej, gdziekolwiek uczestnicy znajdowaliby się na ścieżce służby, towarzyszyliby również innym osobom na wcześniejszych etapach tej ścieżki w ich wysiłkach, pomagając im czynić postępy. Stało się jasne, że jest to nieodłączny element procesu budowania zdolności. Osoby z większym doświadczeniem wspomagają tych z mniejszym, starając się podążać ścieżką i uczyć się, w miarę upływu czasu, jak pomagać innym.

Warto zatrzymać się w tym momencie i przedyskutować z grupą wymienione poniżej koncepcje. Następnie zapiszcie kilka przemyśleń na temat każdej z nich. Z czasem będziecie mogli zaobserwować, jak wasze rozumienie tych idei się zmienia.

- a. Waga, jaką kursy przywiązują do znajomości Objawienia Bahá'u'lláha i jej zastosowania w życiu indywidualnym i zbiorowym: _____

- b. Rola działania połączonego z nauką w poszerzaniu rozumienia: _____

- c. Rozwój zdolności na ścieżce służby: _____

-
-
-
- d. Proces indywidualnej i zbiorowej transformacji wspierany przez ścieżkę służby wytyczoną przez kursy: _____

ROZDZIAŁ 16

Aby głębiej przeanalizować w jaki sposób omówione powyżej podejście edukacyjne i pojęcia leżące u jego podstaw nadały kształt materiałom Instytutu Ruhi, przyjrzymy się ścieżce służby wytyczonej przez pierwsze sześć kursów, które są wam już dobrze znane. Aby to uczynić, zastanowimy się nad zdaniem: „Kroczyć ścieżką służby”. Jaka jest prawdziwa tożsamość „ja” w tym zdaniu? Jaki jest charakter tej ścieżki i z czym wiąże się kroczenie po niej?

Książka 1 odpowiada na pierwsze z tych pytań. Analizowane są tam trzy aspekty naszej prawdziwej tożsamości: „Rzeczywistością mojego istnienia jest moja dusza, która przemierza ten świat, aby zdobyć atrybuty potrzebne jej do wiecznej i pełnej chwały podróży ku Bogu. Moje najcenniejsze chwile to te spędzone na obcowaniu z Bogiem, ponieważ modlitwa jest codziennym pożywieniem, które moja dusza musi otrzymywać, jeśli ma osiągnąć swój wzniosły cel. Moim głównym zajęciem jest studiowanie Objawienia Bahá'u'lláha, pogłębianie rozumienia Bożych nauk na ten czas i uczenie się stosowania ich w moim własnym życiu i w życiu wspólnoty”. Celem książki *Rozważania na temat życia duchowego* jest stworzenie świadomości, że to są rzeczywiście główne elementy naszej prawdziwej tożsamości.

Oczywiście zdajecie już sobie sprawę, że trzy wspomniane powyżej idee są tak naprawdę omawiane w Książce 1 w odwrotnej kolejności. Instytut odkrył, że buduje to wizję życia skupiającą się na Bogu i Jego Objawieniu, zamiast na swoim własnym ego. Uwagi i ćwiczenia zawarte w tym rozdziale i dwóch następnych pomogą wam i pozostałym członkom waszej grupy w zgłębianiu tego tematu.

Pierwsza część Książki 1, „Rozumienie Pism bahaickich”, skupia się na jednozdaniowych stwierdzeniach z Pism. Tak jak wspominaliśmy wcześniej, w Rozdziale 5 nacisk kładzie się na bezpośrednie znaczenie każdego stwierdzenia i jego bezpośrednie zastosowanie w naszym życiu, a także na pewne szersze implikacje. Ponadto nalega się na utrzymywanie dyskusji na pewnym poziomie „prostoty”. Prostota nie oznacza jednak braku głębi. Nie sugeruje ona również, by złożone tematy sprowadzać do kilku prostych idei. Aby to zrozumieć, spróbujcie opisać następujące cztery kategorie materiałów edukacyjnych i ich wpływ na uczestników:

a. Proste i powierzchowne	c. Złożone i powierzchowne
b. Proste i głębokie	d. Złożone i głębokie

Dlaczego, możemy zapytać, proste podejście do studiowania Pism przedstawione w Księżce 1 jest tak pomocne dla tych, którzy wkraczają na ścieżkę służby? Jedną z możliwych odpowiedzi to to, że stają się oni bardziej świadomi wartości skoncentrowanej refleksji nad tym, co czytają z Pism. Zaczynają dostrzegać, że w miarę kształtowania nawyku codziennego czytania i rozważania fragmentów z Pism, nauki te w coraz większym stopniu kształtują ich myśli i działania.

Poniżej znajdują się dwa rodzaje stwierdzeń. Stwierdzenia w pierwszej kolumnie opisują usposobienia, które, choć niepożądane, nie są rzadkością. Te w drugiej to pożądane cele do osiągnięcia. Podążając ścieżką służby, każdy z nas posuwa się w kierunku tych celów. Narysujcie strzałkę od każdego stwierdzenia w lewej kolumnie do innego w prawej kolumnie, wskazując ten ruch.

Nasze poglądy na świat są kształtowane przez zaledwie przelotne opinie.

Trudno jest nam odróżnić dobro od zła, to, co słuszne, od tego, co niewłaściwe; wszystko wydaje się być względne.

Nasze pojmowanie wolności sprawia, że jesteśmy nieufni wobec wszystkiego, co nakłada ograniczenia na to, co mówimy i robimy.

Nasze decyzje opierają się całkowicie na emocjach danej chwili.

Trudno jest oprzeć się przekazom, które mówią nam, że powinniśmy podążać za każdym naszym pragnieniem, bez względu na konsekwencje.

Nasz własny zysk ma pierwszeństwo nad dobrobytem ogółu.

Decyzje podejmowane są w świetle nauk Wiary.

Indywidualne potrzeby i aspiracje są zharmonizowane z tym, co sprzyja zbiorowemu dobrobytowi.

Standardy Wiary są konsekwentnie stosowane do mierzenia wartości słów i czynów.

Tworzymy ramy inspirowane Objawieniem Bahá'u'lláha, w obrębie których postrzegamy świat.

Uznajemy, że prawdziwą wolność uzyskuje się poprzez oddanie swojej woli Woli Bożej.

Kultywuje się świadomość konsekwencji ulegania swoim zachciankom, a także dyscyplinę w postępowaniu w sposób współmierny do godności pozycji istoty ludzkiej.

ROZDZIAŁ 17

Druga część Książki 1 ma na celu wspieranie rozumienia znaczenia modlitwy i pomaganie jednostkom w wypracowaniu nawyku regularnego modlenia się. Odkąd wkroczyliście na ścieżkę służby, bez wątpienia wzmocniliście ten nawyk w swoim własnym życiu i wykorzystaliście sposobności do dzielenia się modlitwami z członkami domostw w waszej wiosce lub na osiedlu i dołożyliście wszelkich starań, aby wzmocnić modlitewny charakter waszej wspólnoty. W tym momencie warto byłoby, abyście przeczytali następujący fragment z „Kilku uwag dla prowadzącego” w Książce 1 i przejrzyli ponownie tę część, mając na uwadze poruszone w nim zagadnienia:

Tematem drugiej części książki, podobnie jak pierwszej, jest nawyk niezbędny do duchowego życia: regularna modlitwa. Część ta w pierwszym rozdziale wyraźnie wprowadza pojęcie „ścieżki służby” i wskazuje, że podążając tą ścieżką musimy mieć dwojaki cel. Uczestnicy analizują początkowy zestaw cytatów, które wnikają w charakter tego celu, co będzie tematem omawianym na przyszłych kursach.

Na kanwie tego tematu część druga podejmuje rozważania o znaczeniu modlitwy. Przyjmuje ona podejście podobne do tego, które zostało opisane w poprzednich akapitach. Pytania i ćwiczenia służą pogłębieniu rozumienia znaczenia studiowanych fragmentów Pism. W miarę jak grupa przechodzi przez tą część, sytuacja może wymagać tego, aby prowadzący rozwiązał wątpliwości, analizując poglądy zakorzenione w interpretacjach i zwyczajach z przeszłości. W niektórych tradycjach rytuały i forma stopniowo przysłoniły znaczenie stanu wewnętrznego, więc wiele osób ignoruje potrzebę modlitwy, która dla duszy ludzkiej jest tak samo ważna jak pożywienie dla odżywienia ciała.

Przede wszystkim jednak część druga ma na celu rozbudzić w uczestnikach pragnienie „rozmowy z Bogiem” i zbliżania się do Niego. Poruszane pojęcia to między innymi wchodzenie w stan modlitwy, postawa naszych serc i umysłów, kiedy to czynimy oraz warunki, które muszą być spełnione w naszym otoczeniu niezależnie od tego, czy jesteśmy sami, czy na spotkaniu. Istotnie, po zastanowieniu się nad siłami wytworzonymi przez wspólną modlitwę uczestnicy proszeni są o rozważenie zorganizowania spotkania modlitewnego.

1. Jaki związek pomiędzy modlitwą, rozwojem osobistym i wysiłkami podejmowanymi w celu przyczynienia się do poprawy społeczeństwa wykazują dwa pierwsze rozdziały tej części?

2. Jakie pojęcia część ta pomaga uczestnikom zrozumieć na temat charakteru modlitwy?

3. Jakie są niektóre z błędnych przekonań na temat modlitwy powszechnych w waszym społeczeństwie, które można rozwiązać dzięki studiowaniu tej części?

4. Zastanówcie się nad znaczeniem stwierdzenia ‘Abdu’l-Bahy, że „Człowiek musi żyć w stanie modlitwy”. Wskażcie takie fragmenty w tej części, które waszym zdaniem najbardziej wspierają wysiłki uczestników, aby osiągnąć taki stan bycia.

5. Oczekuje się, że po ukończeniu tej części uczestnicy dołożą starań, aby wzbogacić modlitewny charakter ich wspólnoty, na przykład poprzez odwiedzanie domów, aby podzielić się modlitwami z członkami danego domostwa, poprzez entuzjastyczne wspieranie spotkań modlitewnych w ich wiosce lub na ich osiedlu, aż w końcu poprzez samodzielne organizowanie takich spotkań. W ten sposób część ta niezwłocznie wzywa uczestników do zastosowania zdobytej wiedzy nie tylko w ich własnym życiu, ale także w życiu ich wspólnoty, a czyni to poprzez serię drobnych działań, które będą stanowić podstawę dla aktów służby, o których podjęcie zostaną później poproszeni. Aby zastanowić się nad znaczeniem wspierania uczestników w działaniu na tak wczesnym etapie procesu edukacyjnego, zastanówcie się nad tym, co obecnie dzieje się w waszej własnej wiosce lub w najbliższej okolicy.

- a. Dzielenie się z kimś modlitwą, choć pozornie proste, nie zawsze jest łatwe dla uczestników. Czego uczycie się w waszej wiosce lub w waszym sąsiedztwie na temat dzielenia się modlitwami, z przyjaciółmi i rodzinami, z osobami młodymi i starszymi, i zastanawiania się nad ich znaczeniem?

- b. W jaki sposób ten pozornie prosty krok, w miarę jak jest on podejmowany przez coraz większą liczbę osób w danej wspólnocie, prowadzi do tworzenia przestrzeni, w których rosnąca liczba osób spotyka się, by wspólnie oddawać cześć Bogu i prowadzić podnoszące na duchu rozmowy?

- c. Jak postępują wysiłki w waszej wiosce lub na waszym osiedlu, aby wspierać uczestników Książki 1 w dzieleniu się modlitwami z pojedynczymi osobami i rodzinami?

- d. W jaki sposób opisalibyście modlitewny charakter waszej wspólnoty?

ROZDZIAŁ 18

Zwróćmy teraz naszą uwagę na trzecią część Książki 1. Przeczytajcie każdy z poniższych fragmentów z „Kilku uwag dla prowadzącego” i wykonajcie ćwiczenia, które po nich następują.

Mamy nadzieję, że studiowanie trzeciej części książki pt. „Życie i śmierć” wzmocni wolę podążania ścieżką służby i nada jej głębokiego znaczenia. Służba w tym świecie jest najlepiej rozumiana w najpełniejszym kontekście życia, które rozciąga się poza naszą ziemską egzystencję i trwa wiecznie, w miarę jak nasze dusze czynią postępy w kolejnych światach Boga. W procesie edukacji, w przeciwieństwie do kształcenia technicznego, uczestnicy powinni stawać się coraz bardziej świadomi znaczenia i powagi tego, co robią. Tylko jeśli taka świadomość będzie rosła, jak wykazuje doświadczenie, zaczną się oni postrzegać jako aktywnych, odpowiedzialnych „właścicieli” swojego procesu uczenia się.

1. Świadomość, że życie duszy wykracza poza tę fizyczną sferę wzmocnia nasze zaangażowanie w podążanie ścieżką służby i nadaje temu, co robimy na tej ścieżce, głębokie znaczenie. Przeczytajcie poniższe stwierdzenia, które rozwijają tę koncepcję, a następnie napiszcie kilka innych:
 - Świadomość, że życie nie składa się ze zmian i przypadków tego świata pomaga nam wytrwać w naszych wysiłkach, pomimo niepowodzeń, które z pewnością napotkamy na ścieżce służby.

- Świadomość, że życie na ziemi jest zaledwie jednym z etapów naszej wiecznej podróży ku Bogu pomaga nam skupić się na rozwijaniu wartości duchowych, które przybliżają nas do Niego, i poświęcić się promowaniu postępu ludzkości ku jej zamierzonemu przeznaczeniu.

- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

Każdy rozdział tej części rozpoczyna się jednym, dwoma lub trzema cytatami z Pism bahaickich, po których następuje kilka ćwiczeń. Język cytowanych fragmentów w tej części jest bardziej wymagający niż w dwóch poprzednich. Nie ma potrzeby oczywiście, aby grupa zbyt długo zastanawiała się nad znaczeniem trudnych słów; prowadzący powinien upewnić się, że wszyscy rozumieją główny temat poruszony w każdym rozdziale, co jest celem, do którego dążą te ćwiczenia.

Zważywszy na istotę tematu, niewiele jest ćwiczeń podających konkretne przykłady. Większość z nich pozostaje na poziomie pojęć. Należy zauważyć, iż na niektóre pytania znajdujące się w ćwiczeniach nie można odpowiedzieć w szybki i jednoznaczny sposób. Są one podane, aby zwiększyć świadomość danego tematu; jeśli uczestnicy tylko się nad nimi zastanowią, cel dydaktyczny zostanie osiągnięty.

2. Wróćcie do tej części i przejrzyjcie jej rozdziały. Zapiszcie w podanym poniżej miejscu niektóre z głównych idei, które zostały w nich przedstawione.

- _____
- _____
- _____

3. Wskażcie kilka ćwiczeń w tej części, które rodzą pytania, na które nie da się udzielić jednoznacznych odpowiedzi. Dwa przykłady zostały już podane.

- Pierwsze ćwiczenie z Rozdziału 2: „Kiedy powstaje dusza ludzka?”
- Trzecie ćwiczenie z Rozdziału 5: „Czy możesz podać przykłady wpływu i działania duszy bez narządów ciała?”
- _____
- _____
- _____

Dlaczego ważne jest, aby unikać przedłużających się dyskusji na tego typu pytania, które są stawiane jedynie w celu zwiększania świadomości?

Kilka pierwszych rozdziałów skupia się na związku pomiędzy duszą a ciałem, które razem stanowią istotę ludzką na tym poziomie egzystencji. Głównym pojęciem zawartym w tych rozdziałach jest to, że dusza nie jest bytem fizycznym. Jej związek z ciałem można porównać do światła, które ukazuje się w lustrze. Ani kurz pokrywający jego powierzchnię, ani ostateczne zniszczenie lustra nie może wpłynąć na wspaniałość samego światła. Śmierć jest jedynie zmianą stanu, gdy związek pomiędzy ciałem a duszą zostaje zerwany. Później dusza przez wieczność czyni postępy zmierzając ku swojemu Stwórcy.

Część ta następnie zajmuje się kwestią celu życia – poznanie Boga i dostąpienie Jego obecności. Dyskusja toczy się zatem wokół dwóch szerokich tematów. Pierwszy to cel naszego życia na tym świecie, a drugi to podróż duszy po śmierci. Dusza jest znakiem Boga i może odzwierciedlać wszystkie Jego imiona i przymioty. Lecz potencjał istoty ludzkiej jest ukryty, może się tylko rozwinąć z pomocą Objawicieli Boga, tych uświęconych Istot, które od czasu do czasu przychodzą, aby poprowadzić ludzkość. Dzięki edukacji duchowej mogą się ujawnić ukryte w nas skarby.

Jeśli chodzi o podróż duszy po śmierci, uczestnikom do rozważenia przedstawiony zostaje szereg zagadnień: wierni Bogu osiągną prawdziwe szczęście, nikt z nas nie pozna nigdy swojego własnego końca i dlatego powinniśmy przebaczać sobie nawzajem i nie czuć się lepszymi od innych; w przyszłym świecie, tak jak w tym, dusza będzie się dalej rozwijać, a duchowe zdolności rozwijane tutaj będą nam tam pomagać i nas wspierać; rozpoznamy osoby bliskie w przyszłych światach, będziemy pamiętać nasze życie na tym świecie oraz cieszyć się towarzystwem świętych i uświęconych dusz.

4. Powyższe trzy akapity zarysowują główne idee, które już zauważyliście podczas przeglądania tej części. Koncepcje te reprezentują prawdy duchowe, a prowadzący powinien upewnić się, że uczestnicy nie pobłądzą w swoim myśleniu, wyciągając niepotrzebne wnioski. Mając to na uwadze, spójrzcie na poniższe pary zdań. Dla każdej z nich określcie, co powinien zrobić prowadzący, jeśli uczestnicy mają uzyskać jasność co do omawianego pojęcia. Nie zadowalajcie się jedynie zaznaczeniem swojego wyboru, który może wydawać się oczywisty, ale zapiszcie kilka przemyśleń dotyczących waszego rozumowania.

_____ Wprowadzenie do dyskusji pewnych innych idei na temat życia po śmierci, istniejących w kulturze, które często są przedmiotem spekulacji

_____ Trzymanie się z dala od pewnych innych istniejących w kulturze idei dotyczących życia po śmierci, które często są przedmiotem spekulacji

_____ Odrzucenie pytania postawionego przez uczestnika, ponieważ jest ono związane z mylną ideą, taką jak reinkarnacja

_____ Wyjaśnienie pytania postawionego przez uczestnika, które jest związane z mylną ideą, taką jak reinkarnacja, jednocześnie unikając przedłużania dyskusji

_____ Odpowiadanie na pytanie o moment, który wyznacza początek życia duszy, poprzez poruszanie wielu powiązanych tematów, zarówno prawnych, jak i medycznych

_____ Zwyczajnie odesłanie uczestników do odpowiedniego cytatu z pism w odpowiedzi na pytanie o moment, który wyznacza początek życia duszy

Na koniec, jak już wiecie, ostatni rozdział tej części przypomina uczestnikom pojęcie dwojakiego celu moralnego wprowadzonego w części drugiej. Prosi ich o zastanowienie się nad znaczeniem dbałości o dwa aspekty tego celu, w świetle zdobytych spostrzeżeń na temat postępu duszy. Uczestnicy są zachęceni do uwzględnienia w swoich dyskusjach następujących tematów:

1. Rozwijanie cech duchowych
2. Przestrzeganie praw Bożych
3. Przyczynianie się do dobrobytu rodzaju ludzkiego
4. Czynienie postępów na ścieżce służby

Dlaczego ważne jest, aby prowadzący zadbał o to, aby uczestnicy przeprowadzili szczegółową dyskusję na wyżej wymienione tematy?

ROZDZIAŁ 19

Zauważyliśmy już, że Książka 1 pobudza nas do refleksji nad znaczeniem słowa „ja” w zdaniu: „Kroczyć ścieżką służby”. Choć w dużej mierze zajmuje się ona kwestią tożsamości, powinna, jak już omawialiśmy, stymulować pewną aktywność ze strony tych, którzy ją studiują – zwłaszcza dzielenie się modlitwami z członkami domostw w ich wspólnocie. Książka 2, *Powstanie do służby*, ma na celu wesprzeć ich w podjęciu kolejnych kroków na tej ścieżce i dalszym rozwijaniu zdolności do służby.

Uwagi wprowadzające do Książki 2, „Kilka uwag dla prowadzącego”, omawiają możliwości, do których stara się ona odnieść, oraz cele każdej z jej trzech części. Pomimo, iż powinniście dokładnie przestudiować to wprowadzenie przygotowując się do poprowadzenia grupy przez ten kurs, dla naszych celów tutaj zachęcamy do przeczytania następującego fragmentu, który opisuje ogólny cel książki i jej strukturę:

Książka ta, druga w głównej sekwencji kursów oferowanych przez Instytut Ruhi, dotyczy zdolności, które umożliwiają nam przyczynianie się do głębokich i podnoszących na duchu rozmów. Ten konkretny akt służby, na którym skupia się ta książka, opisany jest w trzeciej części. W świecie, w którym potężne siły rozrywają więzi wspólnotowe, praktyka odwiedzania przyjaciół i sąsiadów w domach w celu zgłębiania tematów zasadniczych dla życia społecznego, jeśli stanie się znaczącą cechą kultury, może zaradzić niektórym bolączkom wynikającym z rosnącej izolacji. Więzy wspólnotowe, które w ten sposób powstają, służą wzmocnieniu procesu budowania dynamicznych i harmonijnych społeczności.

Stały program odwiedzania domów w sąsiedztwie lub wiosce wymaga pewnego stopnia organizacji, angażując trzonową grupę oddanych przyjaciół wspieranych przez niezbędne instytucje administracyjne i agencje. Prowadząc grupę przez książkę, prowadzący powinien pamiętać, że uczestnicy są przygotowani do przyłączenia się do takiego stałego wysiłku. Odwiedziny zorganizowane dla nich w ramach kursu powinny prowadzić do zaangażowania się w uczestnictwo w tych wysiłkach rok po roku, co jest ważnym aspektem życia w służbie.

Praktyka odwiedzania domów w wyraźnym celu zgłębiania tematów o znaczeniu duchowym i społecznym stanowczo wzbogaca kulturę danej społeczności. Równie istotne w tym względzie są liczne nieformalne dyskusje, które odbywają się w domu i w miejscu pracy, w szkole i na rynku. Wprowadzanie od czasu do czasu zasad duchowych do codziennej rozmowy jest więc umiejętnością, która zasługuje na uwagę. Jej rozwój jest przedmiotem zainteresowania drugiej części, tworząc w ten sposób fundament dla badań podjętych w trzeciej.

Jeżeli nasze rozmowy z przyjaciółmi i sąsiadami mają być podnoszące na duchu, to musimy umieć wnosić radość w nasze kontakty z nimi. Jest to temat poruszony w pierwszej części pt. „Radość nauczania”. Wszystkie akty służby zalecane przez Instytut Ruhi polegają w istocie na dzieleniu się z innymi perłami boskiej mądrości, które odkrywamy w oceanie Objawienia Bahá'u'lláha. Studiowanie pierwszej części ma na celu zwiększenie świadomości radości, która jest nieodłącznym elementem tego działania. W kilku rozdziałach uczestnicy proszeni są o zastanowienie się nad Słowem Bożym i nad tym, jakim błogosławieństwem jest dzielenie się nim z innymi. Z tego czynu, jak sugeruje ta część książki, rodzi się radość, która przyspiesza nasze kroki na ścieżce służby.

Jak wspomniano powyżej, część druga, „Podnoszące na duchu rozmowy”, zajmuje się pewną wiedzą, umiejętnościami i nawykami niezbędnymi do angażowania się w znaczące rozmowy w różnych przestrzeniach społecznych. Uczestnicy proszeni są o przestudiowanie szeregu krótkich stwierdzeń na temat różnych zasad Wiary, opartych na wypowiedziach 'Abdu'l-Bahy. Czyniąc to, uczą się czerpać z Jego wyjaśnień i są w ten sposób zachęceni do przyjęcia postawy, w której zwracają się do Niego w swoich wysiłkach, aby lepiej zrozumieć znaczenie i implikacje nauk Bahá'u'lláha i dzielić się nimi z innymi. W jaki sposób podejmowanie każdego z następujących działań wzmacnia w uczestnikach zdolności potrzebne do inicjowania i podtrzymywania znaczących i podnoszących na duchu rozmów?

- a. Określanie ciągu idei w każdym ze stwierdzeń, a następnie na zmianę w grupie wypowiedzanie ich do siebie nawzajem, aż będą w stanie z łatwością je wyrazić

- b. Zastanawianie się nad swoimi interakcjami z przyjaciółmi, członkami rodziny i znajomymi, oraz identyfikowanie niektórych tematów, które zajmują ich umysły, tematów, które oferują możliwość podzielenia się koncepcjami zawartymi w stwierdzeniach

-
-
- c. Wybranie, podczas gdy studiowanie książki jest nadal w toku, jednego lub kilku stwierdzeń i próbowanie przeprowadzenia rozmowy na temat zawartych w nich idei z kilkoma przyjaciółmi lub członkami rodziny

Zachęcamy, abyście teraz zaprezentowali grupie, z którą dziś studiujecie, kilka sytuacji, w których zdołaliście w naturalny sposób włączyć do waszej rozmowy niektóre z duchowych zasad przedstawionych w drugiej części Książki 2.

Jeśli chodzi o część trzecią, koncentruje się ona na akcie służby, o którym mowa w Książce 2 – składaniu wizyt przyjaciołom i sąsiadom w celu omówienia tematów istotnych dla życia danej wspólnoty. Przedstawiono tam treści dla trzech rodzajów rozmów. Ze studiowania tej książki wiecie już, że większość tej części jest poświęcona pierwszemu z nich. Przedstawia ona serię tematów, które można omówić z członkami domostw w ramach systematycznego programu odwiedzin w domach, którego głównym celem jest pomoc w pogłębieniu ich wiedzy na temat Wiary. Materiał podany do drugiego rodzaju rozmowy jest odpowiedzią na rosnące doświadczenie na całym świecie w regularnym odwiedzaniu rodziców dzieci i młodzieży uczęszczających na zajęcia duchowej edukacji i na grupy mające na celu ich duchowe umocnienie – praktyka, która jest obecnie nieodłączną cechą działań budujących wspólnotę. Na koniec część ta nakreśla serię koncepcji, które należy włączyć do rozmów z młodzieżą, a które odpowiadają na ich pragnienie znalezienia sposobności służenia. Takie rozmowy często prowadzą młodych ludzi do dołączenia do kursów instytutu jako sposobu na rozwinięcie wymaganych zdolności. Przedyskutujcie z innymi członkami waszej grupy następujące pytania:

- a. Wielu z tych, którzy studiują Książkę 2, pogłębi swoje rozumienie podejść i pojęć leżących u podstaw programów edukacyjnych dla dzieci i młodszej młodzieży, gdy przejdą do studiowania Książek 3 i 5, a niektórzy z nich zdecydują się na prowadzenie tych wyspecjalizowanych aktów służby. W jaki sposób uświadomienie sobie znaczenia tych programów już na tak wczesnym etapie jak Książka 2, i angażowanie się w rozmowy z rodzicami w towarzystwie nauczycieli i animatorów, zgodnie z sugestiami zawartymi w książce, pobudza uczestników do podejmowania kroków na ścieżce służby?

- b. W jaki sposób nauczenie się treści rozmowy, która toczy się między Alejandrą a Beatrice, dwiema młodymi osobami, które pragną służyć swojej wspólnotie, okazuje się pomocne dla wszystkich tych, którzy podążają ścieżką służby?

- c. Gdy praktyka składania wizyt w domach i angażowania domowników w znaczące i podnoszące na duchu rozmowy staje się częścią kultury sąsiedztwa lub wioski, wzmocniona zostaje duchowa i społeczna tkanka życia wspólnotowego. W jaki sposób uczenie się dzielenia ważnymi duchowymi tematami z członkami domostw – począwszy od tych przedstawionych w części trzeciej – zwiększa zdolność tych, którzy podążają ścieżką służby, do wnoszenia wkładu w proces budowania wspólnoty?

Kiedy Instytut Ruhi po raz pierwszy rozpoczął udostępnianie treści tego, co obecnie stanowi część trzecią zauważył, że niektóre osoby składające wizyty w domach były wytrwałe w swoich wysiłkach, podczas gdy inne wkrótce zaprzestawały. Różnica zdawała się polegać na tym, że ci, którzy nie ustawali, znajdowali radość w samym akcie nauczania, niezależnie od natychmiastowych rezultatów. Pierwsza część Książki 2 została zaprojektowana, aby odnieść się do tej kwestii. Opiera się ona na poniższej kolejności idei. Przeczytajcie listę następujących koncepcji i zastanówcie się nad nimi w kontekście waszych wysiłków w roli prowadzącego. Następnie napiszcie krótki akapit wyjaśniający w jaki sposób ten akt służby będzie dla was nieustającym źródłem radości.

- Objawienie Bahá'u'lláha można porównać do oceanu, w którego głębinach leżą perły boskiego przewodnictwa. Kiedy odkrywamy perły mądrości, które kryją się w Objawieniu Bahá'u'lláha i dzielimy się nimi z innymi, nasze serca wypełnia radość.
- Otrzymujemy dobrodziejstwa z oceanu Objawienia Bahá'u'lláha proporcjonalnie do wysiłku, jaki wkładamy.
- Ocean Objawienia Bahá'u'lláha jest zadziwiająco blisko nas. Jeśli tylko tego zapagniemy, możemy dotrzeć do jego brzegów w mgnieniu oka.
- Otrzymawszy dar rozpoznania Bahá'u'lláha czerpiemy ze skarbów oceanu Jego Objawienia i dzielimy się z innymi szczerze i bezwarunkowo perłami Jego boskiego przewodnictwa.

- Słowo Boże jest stałym źródłem inspiracji w miarę jak posuwamy się naprzód na ścieżce służby. Dzielimy się Słowem Bożym z innymi, ponieważ ma ono szczególną moc i wpływ na ludzkie serce.
- Spośród wszystkich czynności, które zajmują nas w naszym codziennym życiu, te, które wiążą się z pomaganiem innym w odkrywaniu pereł ukrytych w oceanie Objawienia Bahá'u'lláha, są obdarzone szczególnym błogosławieństwem.
- Radość, jaką czerpiemy ze służby, tkwi w wykonywaniu samej tej czynności. Jeśli jesteśmy zbyt uzależnieni od rezultatów lub odczuwamy wpływ pochwał czy krytyki, tracimy tę radość. Uniezależnienie się jest warunkiem radosnej służby.
- Musimy również być chętni do podejmowania wysiłku i dokonywania poświęceń. Powinniśmy jednak pamiętać, że poświęcenie oznacza wyrzeczenie się tego, co niższe, na rzecz tego, co wyższe. Kiedy to czynimy, zyskujemy duchowe szczęście i pogłębiajemy nasz duchowy postęp.
- Musimy zwracać uwagę zarówno na intensywność, jak i na jakość wysiłku potrzebnego do każdego przedsięwzięcia, które podejmujemy na ścieżce służby.
- Optymizm i wdzięczność to dwie postawy mające kluczowe znaczenie na ścieżce służby.

Teraz, w świetle powyższych rozważań, przeczytajcie następujący fragment z uwag wstępnych dla prowadzącego Książkę 2:

Należy zauważyć, że akty służby opisane w tej serii książek, choć mają kluczowe znaczenie dla wzrostu i rozwoju społeczności, są przede wszystkim elementami procesu, który ma na celu podniesienie indywidualnych zdolności poprzez studiowanie i działanie. Każdy wychowawca powinien zdawać sobie sprawę z tego, że akty te opierają się na sobie nawzajem, a ich złożoność wzrasta z książki na książkę. Nauczenie się efektywnego wykonywania każdego aktu służby okazuje się kluczowe dla zdolności potrzebnych do wykonywania tych, które następują później. Prowadzenie ciągłej rozmowy w trakcie kilku odwiedzin, jak proponuje się w tej książce, jest wyraźnie bardziej wymagające niż czynność, do której zachęca się w Książce 1, czyli organizowanie regularnych spotkań modlitewnych, czy to samemu, czy we współpracy z kilkoma innymi osobami. Nietrudno też zauważyć, że aby podjąć bardziej złożone, stojące przed nami akty służby, konieczne będzie, aby uczestnicy rozwinęli te umiejętności, o których tu mowa.

Przedyskutujcie z grupą, w jaki sposób zdolności omawiane w Książce 2 – zdolności, które pozwalają nam wносить wkład w znaczącą i podnoszącą na duchu rozmowę – opierają się na wiedzy i umiejętnościach zdobytych przez uczestników podczas studiowania Książki 1 i ich zaangażowania w działania, które z niej wynikają, w szczególności akt dzielenia się modlitwą z innymi.

ROZDZIAŁ 20

Kolejnym aktem służby omawianym w sekwencji kursów jest obszar duchowej edukacji dzieci. Książka 3, *Prowadzenie zajęć dla dzieci, klasa 1*, skupia się na pewnej wiedzy, umiejętnościach i zdolnościach, a także cechach i postawach niezbędnych dla tych, którzy pragną wkroczyć na to pole działania.

Oczywiście wielu studiujących tę książkę, choć mocno osadzonych na ścieżce służby, może nie być skłonnych do prowadzenia takich zajęć. Jednakże troska o duchową edukację najmłodszych jest udziałem wszystkich. Jako członkowie rodziny, członkowie wspólnoty oraz członkowie instytucji i agencji Wiary, wszyscy musimy poświęcać uwagę temu niezwykle ważnemu obowiązkowi. Oprócz swojego głównego celu, Książka 3 ma zatem nadzieję wzmocnić taką zbiorową świadomość. Mając to na uwadze, przeczytajcie następujący fragment ze wstępu „Kilka uwag dla prowadzącego” i przedyskutujcie go z innymi członkami waszej grupy:

Po przestudiowaniu rozdziału drugiego Książki 2 uczestnicy są już zaznajomieni z wypowiedzią ‘Abdu'l-Bahy, że edukacja jest trojkiego rodzaju: materialna, ludzka i duchowa. Tutaj będą mieli możliwość dalszego

zrozumienia tego ostatniego rodzaju edukacji, za pomocą której rozwija się natura duchowa, wyższa natura człowieka. Od samego początku powinno być jasne, że duchowa edukacja dzieci, tak jak jest ona rozumiana w Wierze Bahá'í, różni się zasadniczo od narzucania dogmatycznych przekonań, które są czasami kojarzone z nauką religii. Ma natomiast na celu rozwijanie zamiłowania do wiedzy, otwartej postawy wobec uczenia się i nieustannego pragnienia badania rzeczywistości. Równie ważnym jest przyznanie, że w procesie wychowania młodego człowieka nie można pomijać zasad religijnych, gdyż byłoby to równoznaczne z pozbawieniem go dostępu do boskich prawd i zasad duchowych, zasad, które powinny kierować jego myślami i działaniami. Zwolennicy twierdzenia, że najlepiej pozostawić młodym ludziom możliwość przyswojenia sobie własnych norm i światopoglądów na podstawie ich interakcji ze społeczeństwem, rzekomo w drodze wolnego wyboru, zdają się nie dostrzegać, jak agresywnie władze polityczne, ekonomiczne i kulturowe promują wzorce wierzeń i zachowań, które służą ich własnym interesom. Ale nawet gdyby tak nie było, nie ma powodu aby zakładać, że kolejne pokolenia będą w stanie stworzyć lepszy świat bez edukacji, która pielęgnuje duchową naturę jednostki. Ludzkość pozbawiona przewodnictwa Boskiego Nauczyciela może stworzyć co najwyżej chaos, niesprawiedliwość i cierpienie.

Powyższy fragment wyjaśnia, że duchowa edukacja dzieci, tak jak jest ona pojmowana w Wierze, nie ma nic wspólnego z dogmatycznym nauczaniem religii. Wyjaśnia jednak również, że taka edukacja czerpie z boskich prawd i duchowych zasad zawartych w Objawieniu Bahá'u'lláha, uniwersalnego Nauczyciela ludzkości na ten Dzień.

- a. Jakie są niektóre cechy nauczania dogmatycznego – cechy, które nie są zarezerwowane wyłącznie dla sfery religijnej?

- b. Jak odpowiedzielibyście komuś, kto powiedziałby, że zapamiętywanie Słowa Bożego jest dogmatyczne?

- c. Kiedy dzieciom odmawia się dostępu do duchowych prawd i zasad zawartych w boskim Objawieniu, mogą one z łatwością przyswoić sobie wartości nieokiełznanego materializmu, który wdziera się do kultur różnych ludów świata. Jakie są przykłady niektórych z tych wartości?

- d. W jaki sposób wartości, które wymieniliście powyżej, podważają rozwój duchowej natury istoty ludzkiej?

Wiecie już z własnego studiowania dwóch części Książki 3, że program duchowej edukacji dzieci Instytutu Ruhi jest ukierunkowany na pomaganie najmłodszym w rozwijaniu godnego pochwały charakteru oraz prawego postępowania. Postawy i nawyki, które wyróżniają chwalebny charakter, zakorzenia się oczywiście tylko wtedy, gdy będą przejawem duchowych wartości, a lekcje dla Klasy 1 koncentrują się odpowiednio na pielęgnowaniu takich wartości u pięcio- i sześciolatków. Poniższy akapit z „Kilku uwag dla prowadzącego” omawia tę ideę, która jest poruszana w pierwszej części książki.

Część ta sugeruje, że wśród klejnotów, którymi obdarzona jest każda osoba, znajdują się „wartości duchowe”, postrzegane jako trwałe elementy, na których można zbudować szlachetny i prawy charakter. To, że stanowią one odrębną kategorię „zalet” – ogólny zwrot używany dla każdego rodzaju cechy godnej pochwały, włączając w to nawyki i postawy, jak również umiejętności i zdolności – jest istotną ideą, którą wszyscy uczestnicy powinni odpowiednio zrozumieć. Rozdziały 6 i 7 rozważają niektóre z implikacji tego stwierdzenia. Prowadzący będzie chciał się upewnić, że członkowie grupy są w stanie odnieść to, o czym dyskutują, do swojego studiowania trzeciej części Książki 1, gdzie zastanawiali się nad tym, jak wartości duchowe, jako właściwości ludzkiej duszy, muszą być rozwijane w tym życiu, aby pomóc nam w naszej wiecznej podróży do Boga. Miłość do Boga i wiedza o Bogu są niezbędne w pielęgnowaniu wartości duchowych. Ważne jest, by uczestnicy zobaczyli, jak idee zawarte w tych dwóch rozdziałach odróżniają lekcje dla klasy 1 od, powiedzmy, kursu na temat zalet, który traktuje punktualność i prawdomówność jako jeden i ten sam rodzaj cechy. Kiedy nauczyciele docenią to rozróżnienie, będą unikali tendencji do postrzegania rozwoju dobrego charakteru przede wszystkim w kategoriach modyfikacji zachowania.

Powyżej zasugerowano, że pomagając najmłodszym w doskonaleniu ich charakteru, nauczyciele powinni dostrzegać rozróżnienie między cechami duchowymi – istotnymi atrybutami ludzkiej duszy – a ogólnie pojmowanymi „cnotami”, które są terminem używanym w odniesieniu do wszystkich cech uznawanych za godne pochwały, włączając w to nawyki,

umiejętności i postawy. Poniższe stwierdzenia rzucają więcej światła na to, dlaczego ważne jest, aby mieć to rozróżnienie na uwadze podczas prowadzenia lekcji w Klasie 1. Czy możecie dodać kilka innych stwierdzeń do tej listy? Podczas wykonywania tego ćwiczenia pomocne będzie przeczytanie i zastanowienie się nad koncepcjami przedstawionymi w Rozdziałach 6 i 7 pierwszej części książki.

- Rozwijając cechy duchowe, dzieci są nakierowywane na skupienie swoich serc i umysłów na Bogu jako niewyczerpanym Źródle, z którego te cechy wypływają.
- Godne pochwały postawy i usposobienia, bez względu na to, jak bardzo mogą być one umacniane przez normy społeczne, są ulotne i mają ograniczony charakter, chyba że są zbudowane na fundamencie cech duchowych.
- Pielęgnowanie w dzieciach cech duchowych, takich jak współczucie, miłość i hojność, zaszczerpi w nich odpowiednie postawy i nawyki, takie jak empatia, troska i dzielenie się.
- Uczenie się zachowań zgodnych z normami kulturowymi i społecznymi nie doprowadzi samo w sobie do rozwoju cech duchowych.
- Motywacja do przejawiania cech duchowych powinna pochodzić z pragnienia uzyskania zadowolenia Boga, a nie z pragnienia zdobycia uznania innych.
- Oportunizm – osiągnięcie korzystnych dla siebie celów jakimikolwiek sposobami – może być silnym czynnikiem motywującym do przejawiania zachowań, które z pozoru są godne pochwały, ale nie odgrywa żadnej roli w pragnieniu przejawiania wartości duchowych.

- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

Poświęćcie teraz kilka minut na przejrzanie Rozdziałów od 1 do 17 pierwszej części Książki 3, które analizują niektóre z edukacyjnych zasad zawartych w Pismach bahaickich. Następnie w podanym poniżej miejscu sporządźcie listę głównych pojęć poruszanych w tych rozdziałach – pojęć, których zrozumienia oczekuje się od osób zaangażowanych w duchowy rozwój dzieci, a w szczególności od nauczycieli Klasy 1.

Jak zauważyliście, jednym z ważnych pojęć zgłębianych w tej części książki jest dyscyplina. Poniższy fragment ze wstępu „Kilka uwag dla prowadzącego” objaśnia, w jaki sposób należy postrzegać to pojęcie w procesie edukacyjnym zajmującym się rozwijaniem cech duchowych, w przeciwieństwie do tego, który ma na celu modyfikowanie zachowania w inny sposób.

Dyskusja nad powyższymi pojęciami i ideami powinna doprowadzić uczestników do uświadomienia sobie, że ostatecznie, poprzez proces duchowej edukacji, dzieci powinny zacząć postrzegać zdobywanie wartości duchowych jako nagrodę samą w sobie, a posiadanie niegodziwego charakteru jako największą karę. Wszystko to powinno zatem umożliwić uczestnikom spojrzenie na kwestię zmiany zachowania u najmłodszych z właściwej perspektywy – nie jako na główny cel, ale jako pomoc w doskonaleniu charakteru. W związku z powyższym znajdą oni w swoich interakcjach z dziećmi odpowiednie sposoby zachęcania ich do pożądanego zachowania i zniechęcania do niewłaściwych wzorców zachowań, a o niektórych z nich wspomniano w Rozdziale 13. Inne pojęcia krótko poruszone w tym rozdziale to te związane z wolnością i dyscypliną. Podczas gdy surowe kary

oczywiście nie mają miejsca w edukacji dzieci, pozwalanie im na absolutną wolność w robieniu tego, co chcą, jest równie szkodliwe dla ich rozwoju duchowego.

Poniżej znajduje się kilka stwierdzeń. Określcie, które z nich są zgodne z pojęciem dyscypliny przedstawionym w tej części książki.

- _____ Dyscyplina powinna być surowa.
- _____ Dyscyplina, jeśli ma przetrwać, musi pochodzić z wnętrza danej osoby.
- _____ Prawdziwa wolność zależy od samodyscypliny.
- _____ Kiedy dyscyplina jest narzucona, tłamsi kreatywność.
- _____ Dyscyplina chroni twórczą inicjatywę przed hołdowaniem swojemu ego.
- _____ Jeśli nauczyciel zaszczepli w uczniach miłość do Boga, nie jest konieczne ustalanie standardów zachowania.
- _____ Bez samodyscypliny niemożliwe jest rozwinięcie cech duchowych.
- _____ Dzieci potrzebują wolności, aby samodzielnie odkrywać rzeczy; dyscyplina jedynie zakłóca proces odkrywania i prawdziwego poznawania.
- _____ Dzieci świetnie się rozwijają dzięki dyscyplinie; uczą się bardziej efektywnie w dobrze zorganizowanym, uporządkowanym środowisku.
- _____ Jednostki zdobywają wiedzę przyjmując pokorną postawę ucznia. Dyscyplina narzucona przez taką postawę uczenia się uwalnia nas od lęku przed porażką i otwiera drogę do konstruktywnego podejmowania inicjatywy.
- _____ Przestrzeganie dyscypliny nie może oznaczać jakiegokolwiek formy przemocy lub znęcania się, czy to psychicznego, czy fizycznego, ponieważ przemoc jest zasadniczo niezgodna ze szlachetnością ludzkiego ducha i wyrządza krzywdę ludzkiemu rozwojowi.

Poświęćcie teraz chwilę na przedyskutowanie z grupą następującego pytania: W jaki sposób pojęcie dyscypliny ma zastosowanie do kółka studiujących, biorąc pod uwagę, że uczestnikami nie są dzieci, ale młodzież i dorośli?

Jeżeli chodzi o część drugą, składa się ona z dwóch elementów: dwudziestu czterech lekcji proponowanych dla tej klasy oraz rozdziałów wstępnych, opracowanych w celu umożliwienia nauczycielom dobrego zapoznania się z treścią lekcji, z których każda jest skonstruowana wokół rozwijania określonej wartości duchowej. Wiecie już, że aby kultywować wartości duchowe u najmłodszych lekcje te zapewniają im bezpośredni kontakt ze Słowem Bożym i inspirują ich opowieściami z życia 'Abdu'l-Bahy – ucieleśnienia najwyższych ludzkich ideałów. Modlitwa, zapamiętywanie cytatów i opowiadania stanowią trzonowe elementy tych lekcji, a rozdziały wstępne części drugiej omawiają za każdym razem cztery lekcje naraz i prowadzą uczestników przez przegląd tych podstawowych elementów w każdej z nich. Warto przeanalizować te rozdziały także i teraz, a następnie napisać jedno lub dwa zdania na temat roli, jaką elementy te odgrywają w duchowej edukacji dzieci.

Modlitwa: _____

Zapamiętywanie cytatów: _____

Opowiadania: _____

Czy możecie teraz powiedzieć kilka słów odnośnie roli każdego z pozostałych elementów lekcji?

Piosenki: _____

Gry kooperacyjne: _____

Kolorowanie: _____

Druga część zachęca uczestników do przećwiczenia prezentowania różnych elementów lekcji jako części ich studiowania tych materiałów, włączając w to ewentualne przeprowadzenie lekcji z trójką lub czwórką dzieci. Niektóre grupy przechodzą przez całą tę część w ten właśnie sposób, studiując jednorazowo cztery lekcje zanim zdobędą doświadczenie w zajęciach z dziećmi. Możliwe jest również, aby uczestnicy przestudowali zestaw czterech lekcji, a następnie natychmiast zyskali pewne doświadczenie – albo poprzez asystowanie innemu nauczycielowi, albo poprzez samodzielne rozpoczęcie zajęć. Przedyskutujcie, jakiego rodzaju znajomość tego, co się aktualnie dzieje w jego wiosce lub sąsiedztwie potrzebowałby prowadzący, aby móc przyjąć tak elastyczne i dostosowane do sytuacji podejście.

ROZDZIAŁ 21

Zyskawszy głębsze rozumienie aktów służby, do których prowadzi studiowanie pierwszych trzech książek, przyjrzyjmy się teraz następnej książce w głównej sekwencji Instytutu, która ponownie zajmuje się kwestią tożsamości bahaickiej, owym „ja” w stwierdzeniu „krocę ścieżką służby”. Historia kształtuje znaczną część tożsamości danej jednostki, jak również całych narodów. Kiedy połączenie z historią ulega zerwaniu pojawia się

dezorientacja, a ludzie stają się jak drzewa bez korzeni. Gdzie jednakże, możemy zapytać, w tym wieku przemian w życiu ludzkości, gdy stary porządek się rozpada, a w jego miejsce pojawia się nowe stworzenie, ma każdy odnaleźć historyczne korzenie swojej egzystencji? Jest to trudne pytanie dla większości, ale dla bahaitów odpowiedź jest dosyć prosta: musimy szukać elementów naszej tożsamości w niezliczonych wydarzeniach, które posunęły Sprawę Bożą naprzód od tamtego pamiętnego wieczoru, kiedy Báb ogłosił swoją Misję Mulli Ĥusaynowi.

Książka 4, *Bliźniacze Objawienia*, poświęcona jest studiowaniu historii życia Bába i Bahá'u'lláha. Pierwsza część omawia pokrótce znaczenie tego Dnia, Dnia Boga. Następnie druga i trzecia część zapoznaje uczestników z okresami służby tych dwóch Świętych Istot. Duchowe znaczenie tych wydarzeń jest wzmacniane poprzez studiowanie odpowiednich fragmentów Pism, które naświetlają głębokie tematy związane z pojawieniem się Bożych Objawicieli. Bez względu na to, jak ważne dla uczestników jest poznanie istotnych faktów z życia Bába i Bahá'u'lláha, to właśnie rozumienie, jakie zdobywają poprzez refleksję nad tymi tematami, będzie ich wspierać na ścieżce służby. W tym kontekście uwagi wstępne dla prowadzącego wyjaśniają:

Przygotowując się do przeprowadzenia grupy przez drugą i trzecią część, prowadzący zatem powinien dokładnie przemyśleć poruszane tematy duchowe. Wśród nich są, na przykład, że każdy Boski Objawiciel objawia się w świecie ludzkości nie z własnej woli, ale z Woli Boga i jest przez Niego obdarzony wrodzoną wiedzą; że pierwsi, którzy rozpoznają Jego pozycję, są wezwani do dokonywania czynów o wielkim heroizmie, czynów, które świadczą o przemieniającej mocy Jego Wiary; że zgadza się On zność życie pełne cierpienia, ażeby poprowadzić ludzkość do prawdy i uczynić Wolę i cel Boga znanym Jego stworzeniu; oraz że żadna siła na ziemi, choćby najpotężniejsza, nie może zdołać zmniejszyć Jego wpływu ani powstrzymać Go od wypełnienia Misji, która została Mu powierzona. W związku z tym, jednym z ważnych pojęć omawianych w trzeciej części jest pojęcie kryzysu i zwycięstwa. Zrozumienie tej koncepcji – że każdy kryzys w Sprawie Bożej służy uwolnieniu świeżej dawki jej wrodzonej mocy – jest niezbędne dla wszystkich kroczących ścieżką służby, nie tylko po to, aby mogli docenić historię Wiary, ale również, aby mogli przyczynić się do jej ciągłego rozwoju w swoich sąsiedztwach i wioskach, procesu, który niezmiennie przechodzi przez serię kryzysów i zwycięstw.

W waszych wysiłkach służenia jako prowadzący, w jaki sposób wasze własne rozumienie duchowego znaczenia wydarzeń związanych z życiem Bliźniaczych Objawicieli wpłynie na sposób, w jaki uczestnicy będą angażować się w materiał?

Uczestnicy kursu powinni być zachęceni do szczegółowego opowiadania historii, której się uczą. W jaki sposób prowadzący może pomóc im rozwinąć tę umiejętność?

Jak wspomniano powyżej, tematem, który przewija się przez całą część trzecią, to temat kryzysu i zwycięstwa. Jednym z waszych wyzwań będzie upewnienie się, że uczestnicy zdobędą dogłębne zrozumienie tej zasady. Aby nabyć lepsze pojęcie odnośnie dynamiki kryzysu i zwycięstwa warto sporządzić listę ważnych wydarzeń opisanych w trzeciej części książki w porządku chronologicznym. Po wykonaniu tej czynności określcie, które wydarzenia wyznaczają początek nowego etapu czy to kryzysu, czy zwycięstwa.

Zastanówcie się teraz nad waszą własną wspólnotą. W jaki sposób postęp został osiągnięty drogą dialektyki kryzysu i zwycięstwa?

Należy zaznaczyć, że w tej książce uczestnicy stoją przed wyzwaniem zapamiętania fragmentów Pism, które są znacznie dłuższe niż te, których uczyli się na pamięć we wcześniejszych książkach. W drugiej części zachęca się ich do nauczenia się na pamięć przemówienia Bába do Liter Żyjącego, a w trzeciej – pierwszych pięciu akapitów Kitáb-i-Aqdas. To, że proces edukacyjny propagowany przez kursy Instytutu Ruhi kładzie nacisk na zapamiętywanie, jest od samego początku oczywiste. Choć nigdy nie wywiera się presji na te osoby, którzy uważają to zadanie za trudne, zanim uczestnicy dotrą do Książki 4, wszyscy stają się coraz bardziej świadomi wartości przywoływania na myśl fragmentów Pism i zdobywają wiele spostrzeżeń na temat wpływu Słowa Bożego na ludzkie serce. Przypomnijcie sobie swoje własne studiowanie. W jaki sposób wasza zdolność do zapamiętywania długich fragmentów z Książki 4 stopniowo rozwijała się w miarę przechodzenia przez każdy z wcześniejszych kursów?

ROZDZIAŁ 22

Piąta książka w głównej sekwencji, podobnie jak Książka 3, podejmuje kwestię edukacji młodych ludzi. *Uwolnić siły młodszej młodzieży* usiłuje pomóc tym, którzy pragną służyć jako „animatory” w rozwijaniu zdolności potrzebnych do zaangażowania grup młodzieży w wieku od dwunastu do piętnastu lat w trzyletni program duchowego umocnienia. Podobnie jak w przypadku Książki 3, oczekuje się, że wszyscy przechodzący przez główną sekwencję kursów w jakiś sposób skorzystają ze studiowania tej książki. Prowadzący powinni jednak zdawać sobie sprawę, że ten akt służby ma na celu przede wszystkim, choć nie wyłącznie, otwarcie przed młodzieżą z każdego środowiska drogi, dzięki której mogą przyczynić się do poprawy społeczeństwa. Część wstępna dla prowadzącego porusza tę kwestię i opisuje, w jaki sposób proces budowania potencjału przygotowuje tego rodzaju uczestników do podjęcia tego aktu służby:

Osoby pełniące rolę prowadzących Książkę 5 powinny zwrócić uwagę, że wśród uczestników będzie wielu młodych ludzi w wieku nastoletnim lub około dwudziestu lat, którzy rozpoczęli główną sekwencję kursów z wyraźnym pragnieniem służenia jako animatorzy i z całym nieodkrytym jeszcze potencjałem potrzebnym do wykonania tego zadania. Niektórzy z nich zetknęli się z Wiarą poprzez rozmowy ze swoimi rówieśnikami, które podkreślały rolę, jaką mogą odegrać w kształceniu młodszych pokoleń. Inni sami przeszli przez program duchowego umocnienia jako młodsza młodzież i wkrótce potem rozpoczęli studiowanie Książki 1. Niezależnie od drogi, która doprowadziła ich do procesu instytutu, będą oni teraz tworzyć część rosnącego załączka osób w swoich wioskach lub sąsiedztwach, zaangażowanych w ich rozwój. W tym też kontekście będą zdobywać doświadczenie w odwiedzaniu domostw, aby wraz z gospodarzami zgłębiać tematy kluczowe dla Wiary. Jest to akt służby, o którym mowa w Książce 2. Jako część tego załączka, sporo z nich będzie również blisko związanych z przynajmniej jedną grupą młodszej młodzieży na danym obszarze, będzie pomagać animatorowi w prowadzeniu różnych aktywności oraz dołączać do niego podczas regularnych wizyt u rodziców tejże młodzieży w celu omówienia pojęć i podejść związanych z programem. Na tym etapie wszyscy będą posiadali znaczną wiedzę na temat bahaickich nauk, która pogłębiła się poprzez studiowanie Książek 3 i 4, oraz będą wykazywać umiejętności, zdolności, postawy i wartości duchowe potrzebne do inicjowania i podtrzymywania głębokich rozmów z przyjaciółmi i sąsiadami. To w szczególności na tym etapie, kiedy dotrą do Książki 5, znaczenie procesu budowania zdolności, nieodłącznie związanego z główną sekwencją kursów Instytutu Ruhi – procesu stworzonego jako podążanie ścieżką służby – stanie się bardzo wyraźne. Zaangażowanie grupy młodszej młodzieży w trzyletni program służący ich duchowemu umocnieniu jest wymagającym aktem służby, a wysiłki początkujących animatorów będą w niemałym stopniu zależały od zdolności, jakie udało im się rozwinąć na dotychczasowej ścieżce.

Jako początkujący prowadzący warto, abyście pomyśleli o potencjalnej młodej osobie, która stopniowo przechodziła przez główną sekwencję kursów w sposób opisany powyżej, a teraz dotarła do Książki 5. Jakie cechy będą ją wyróżniać? Kilka z nich wymieniono poniżej. Czy możecie dodać kilka innych do tej listy?

- Rozumienie, że to poprzez wzmocnienie naszej wyższej natury osiągamy naszą prawdziwą pozycję
- Poczucie odpowiedzialności za nasz rozwój osobisty i za postęp naszej wspólnoty
- Rozumienie, że to na polu służby można realizować dwojaki cel moralny, czyli branie odpowiedzialności za własny rozwój intelektualny i duchowy oraz wnoszenie swojego wkładu w rozwój społeczeństwa
- Rozpoznanie przemieniającej mocy Słowa Bożego
- Pewna umiejętność wprowadzania zasad duchowych do codziennych rozmów
- Silne doświadczenie historii i rozumienie natury tego historycznego momentu oraz miejsca, jakie w nim zajmujemy

- Niezłomność w obliczu trudności i prób, które niezmiennie napotyka się na ścieżce służby

- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

Wiecie już, że część pierwsza Książki 5, „Wiosna życia”, zawiera wybór fragmentów z pism, które w całości oddają obraz młodego człowieka, który jest zdolny do skutecznego działania w tym momencie ludzkiej historii. Przejrzyjcie teraz ponownie tę część. Po wykonaniu tej czynności określcie, czy dodalibyście jakieś inne atrybuty do powyższej listy.

Cel części drugiej, „Wiek obietnicy”, jest zasadniczo dwojaki. Dąży ona do utrwalenia w świadomości tych, którzy ją studiują zrozumienia, że młodsza młodzież to członkowie odrębnej grupy wiekowej, posiadającej swoje własne, szczególne cechy. Jednocześnie stara się wyjaśnić, że podejście do tego okresu życia przyjęte przez wspólnotę bahaicką, ukształtowane przez pisma Wiary, zdecydowanie różni się od podejścia opartego na powszechnie przyjętych założeniach i teoriach. Ponownie, przeczytajmy fragment ze wstępu dla prowadzącego:

... część ta pokrótce przygląda się naturze wczesnego okresu dorastania, a następnie prosi uczestników o zastanowienie się nad wyzwaniem, jakim jest odpowiednie ukierunkowanie rosnącej świadomości młodych ludzi w tym przedziale wiekowym. W tym miejscu pojawia się ostrzeżenie: wysiłki tego rodzaju muszą unikać pułapki niektórych programów, które zamiast kierować rosnącą samoświadomością młodych ludzi w tej kształtującej fazie życia w stronę bezinteresownej służby innym, kierują ją w stronę „ja” i niestety doprowadzają do tego, że stają się oni niewolnikami „natarczywego ego”. Rozdziały od 5 do 9 próbują ostrzec uczestników przed niektórymi subtelnymi

niebezpieczeństwami tej pułapki, prowadząc ich przez serię odpowiednich cytatów z pism bahaickich. Następnie w części tej rozważa się wpływ środowiska społecznego na życie młodszej młodzieży, wprowadza pojęcie „grupy młodszej młodzieży” jako środowiska wzajemnego wsparcia i określa postawę, jaką powinni przyjąć wszyscy ci, którzy powstają do służby jako animatorzy takich grup.

Poświęćcie trochę czasu na ponowne przeglądnięcie tej części, a następnie powiedzcie kilka słów o tym, co waszym zdaniem uczestnicy powinni zrozumieć na temat każdego z następujących zagadnień podczas studiowania. Jakiego rodzaju pojęcia będą być może musieli odrzucić, aby dojść do tego zrozumienia?

a. Charakter wczesnego okresu dojrzewania: _____

b. Wyzwanie polegające na ukierunkowywaniu rosnącej świadomości młodszej młodzieży: _____

c. Wpływ środowiska na życie młodszej młodzieży: _____

d. Pojęcie grupy młodszej młodzieży jako środowiska wzajemnego wsparcia: _____

- e. Postawa, którą powinni przyjąć wszyscy ci, którzy powstają do służby jako animatorzy: _____

Dostrzeżenie potencjału młodszej młodzieży przez rosnącą liczbę osób w wiosce lub sąsiedztwie przyczynia się do powstawania kultury, która promuje postawy wobec młodych ludzi odmienne od tych, które są powielane w dzisiejszym społeczeństwie. Jakiego rodzaju zmianę w postawie na poziomie wspólnoty zauważyliście w swojej wiosce lub sąsiedztwie, w miarę jak rozpowszechniło się studiowanie Książki 5?

Część trzecia, „Służąc jako animator”, bazuje na spostrzeżeniach, jakie uczestnicy zdobyli w drugiej części, aby rozpocząć dyskusję wokół głównego celu programu dla młodszej młodzieży – uwolnienia ich duchowych, moralnych i intelektualnych mocy. Przygotowując się do przeprowadzenia grupy początkujących animatorów przez tę część, należy poświęcić szczególną uwagę kwestii moralnego i duchowego umocnienia. Jednak kwestia ta będzie oczywiście zajmować najważniejsze miejsce w waszej świadomości we wszystkich wysiłkach związanych ze służbą jako prowadzący. Przeczytajcie i zastanówcie się nad poniższym fragmentem, który zwraca uwagę na koncepcję władzy, która zasadniczo odbiega od tych dominujących w dzisiejszym społeczeństwie.

Kwestia duchowego umocnienia wymaga, ogólnie mówiąc, wiele przemyśleń i refleksji ze strony prowadzących. W rzeczy samej, proces edukacyjny, zainicjowany poprzez kursy instytutu, może być w ostatecznym rozrachunku postrzegany jako sposób moralnego i duchowego umocnienia, sposób, dzięki któremu ludzie z różnych środowisk i o różnym pochodzeniu mają możliwość uczestniczenia w budowaniu lepszego świata. Zastosowane tu pojęcie władzy różni się znacznie od powszechnie występujących definicji tego słowa, które kojarzą ją z zamiarem dominacji lub zmuszania innych do ulegania czyimś życzeniom i żądaniom. Zamiast tego celem jest stanie się kanałem dla przepływu mocy ludzkiego ducha: mocy jedności, miłości, pokornej służby, czystych uczynków. W jaki sposób przyczynić się do dynamiki potrzebnej do tego, by taki proces postępował – a nawet przyspieszył – jest kluczowym

elementem aktu służby w roli prowadzącego, a mając doświadczenie w angażowaniu jednej grupy po drugiej w studiowanie kursów, każdy prowadzący jest w stanie pozyskać wgląd w wiele wzajemnie oddziałujących czynników, z których żaden nie będzie miał większej mocy niż pielęgnowanie prawdziwego rozumienia.

Wcześniej w tej części omawialiśmy temat motywacji. Uzyskaliście tam kilka wstępnych wniosków na temat natury procesu edukacyjnego, który uwalnia duchowe i intelektualne moce drzemiące w jednostce. Jednym z aspektów tego procesu, który będzie przedmiotem nieustannej refleksji, jest dynamika między pokorą a siłą. Przeczytajcie Rozdział 19 części trzeciej Książki 5, który omawia ten temat, a następnie napiszcie kilka słów o tym, w jaki sposób, przy braku pokory jako wartości duchowej, ten rodzaj siły, do którego dążymy, pozostanie niewykorzystany.

Proces edukacyjny, który ma na celu umocnienie osób w wieku od 12 do 15 lat, będzie, jak sugeruje część trzecia Książki 5, nieodzownie wiązał się z rozwijaniem duchowego postrzegania, wzmacnianiem mocy ekspresji i budowaniem solidnej struktury moralnej. W odniesieniu do tego tematu uwagi wprowadzające dla prowadzącego mówią dalej w ten oto sposób:

W książce tej, oczywiście, troska prowadzącego sięga o wiele dalej, do następnego pokolenia i do charakteru procesu wychowawczego, który umożliwi młodym ludziom efektywne korzystanie z wyłaniających się mocy. W samym sercu tego procesu znajdują się wzajemnie wzmacniające się moce myślenia i ekspresji językowej. Moc umysłu w angażowanie się w myślenie abstrakcyjne, która gwałtownie wzrasta we wczesnym okresie dojrzewania, wzmacnia się u młodszej młodzieży, w miarę jak uczą się stosować odpowiednie koncepcje naukowe, moralne i duchowe do analizowania otaczającego ich świata i do pierwszych prób działania na rzecz społeczeństwa. Jednak, bez względu na to, jak ważna jest moc racjonalnej analizy, potrzebuje ona duchowej percepcji. Dzięki niej otwierają się kanały rozumienia, niedostępne poprzez ćwiczenie samych władz umysłowych. Należy zatem pomóc młodszej młodzieży w rozpoznaniu sił duchowych i identyfikowaniu duchowych zasad w sytuacjach, z którymi się stykają, jeśli mają dokonywać rozsądnych wyborów moralnych. Fakt, że struktura moralna rządząca myślami i zachowaniem danej osoby jest ściśle związana ze strukturą języka, w którym

wyraża ona swoje myśli, stanowi podstawowe założenie planowanego procesu edukacyjnego. Niezależnie od wiedzy, jaką na temat tego procesu mogły przekazać pierwsze dwie części Książki 5, Rozdziały od 5 do 19 trzeciej części starają się ukazać jego różne wymiary, opierając się w miarę potrzeby na przykładach z podręczników używanych w programie. Każdy prowadzący powinien uważnie przejrzeć te rozdziały, przygotowując się do poprowadzenia przez nie grupy. Mamy nadzieję, że uczestnicy wyniosą ze studiowania tej części zrozumienie potencjału podręczników do umacniania młodszej młodzieży pochodzącej z różnych kultur.

Nie jest to odpowiedni moment, by analizować teksty studiowane przez młodszą młodzież, by zobaczyć, w jaki sposób, w poruszanych tematach i pojęciach oraz w stosowanym języku, przyczyniają się one do realizacji celów programu opisanych powyżej. Oczywiście trzeba być przygotowanym na przeprowadzenie takiej analizy w kontekście kółka studiujących skupionego na Książce 5 i pomóc jego członkom w zdobyciu pewnego rozumienia potencjału tekstów do rozwijania duchowej percepcji, wzmacniania zdolności ekspresji i budowania solidnej struktury moralnej u młodszej młodzieży. Ćwiczenia zawarte we wspomnianych wcześniej rozdziałach, a także te w Rozdziałach od 20 do 23, pomogą wam pod tym względem.

W tym miejscu warto zastanowić się nad pojęciem duchowego postrzegania, ponieważ odnosi się ono do waszych wysiłków jako prowadzących. Duchowa percepcja jest jedną z tych mocy ludzkiej duszy, którą prowadzący muszą rozwijać, jeśli mają wspierać uczestników każdego kursu instytutu w dotarciu do brzegów prawdziwego rozumienia. W związku z tym sugerujemy, abyście przejrzyli ponownie Rozdziały od 5 do 7 trzeciej części Książki 5, które analizują to pojęcie, a następnie powiedzieli kilka słów o tym, jak prowadzący może wyostrzyć tę wewnętrzną umiejętność.

ROZDZIAŁ 23

Podążanie ścieżką służby przez całe nasze życie niewątpliwie wiąże się z nauczaniem. Chociaż rozpowszechnianie Przesłania Bahá'u'lláha jest jedną z najistotniejszych posług, jakie możemy świadczyć, nauczanie jest również stanem bycia, w którym nieustannie dzielimy się z innymi tym, czym tak hojnie zostaliśmy obdarowani. Biorąc pod uwagę głęboką naturę tego tematu, omówimy Książkę 6, *Nauczanie Sprawy*, na przestrzeni trzech rozdziałów, przyglądając się części pierwszej tutaj i dwóm kolejnym w Rozdziałach 24 i 25.

Na wstępie powinno stać się dla was jasne, że zdolności do nauczania Sprawy Bożej, czy to zgodnie z indywidualnymi planami, czy poprzez zbiorowe działanie, nie da się rozwinąć podczas jednego kursu. Uwarunkowania ludzkości różnią się znacznie w zależności od miejsca, a każda kultura, każda grupa wiekowa i każda populacja charakteryzuje się swoim własnym zestawem okoliczności, które ci, którzy pragną dzielić się naukami Wiary ze swoimi bliźnimi, muszą brać pod uwagę. Niemniej jednak istnieją pewne podstawowe uniwersalne prawdy, na których można budować odpowiednie zdolności, i to właśnie one są głównym przedmiotem rozważań Książki 6.

Wśród tych prawd żadna nie jest tutaj tak istotna jak wzajemne dopełnianie się „bycia” i „działania”. Służąc jako osoby prowadzące tę książkę będziecie musieli zadbać o to, by uczestnicy w pełni docenili współzależność tych dwóch elementów. Co więcej, temat ten leży u podstaw procesu edukacyjnego wspieranego przez główną sekwencję samą w sobie – procesu, w którym studiowanie i działanie są połączone. Ogólnie rzecz biorąc, sekwencja kursów stara się spleść ze sobą szereg elementów, które czasami są stawiane we wzajemnej opozycji, ale w rzeczywistości są komplementarnymi wymiarami jednej rzeczywistości. Oczekuje się, że w ten sposób w miarę jak poszczególne osoby przechodzą przez kursy, tendencja do redukcji rzeczywistości do zestawu dualizmów będzie stopniowo przewyżczona. Poniższy fragment materiału wstępnego dla prowadzącego rzuca światło na ten temat:

Zgłębiając naturę obowiązku nałożonego na nas przez Bahá'u'lláha, by nauczać Jego Sprawy, część pierwsza podejmuje kilka fundamentalnych pojęć. Wśród tych wprowadzonych na początku części pierwszej jest pojęcie „rozpalenia [ogniem miłości Bożej]”. Zachęca się uczestników do dostrzeżenia, że nasz obowiązek nauczania dotyczy w takim samym stopniu naszego stanu wewnętrznego, jak i działań, które podejmujemy. To, że „bycie” i „działanie” są dwoma uzupełniającymi się aspektami życia prowadzonego zgodnie z naukami bahaickimi, jest tematem leżącym u podstaw całej sekwencji kursów. Tutaj jest to wyraźnie zaznaczone i w rzeczy samej nadaje kształt całościowej strukturze książki. Początkowe rozdziały tej części pomogą uczestnikom w uzyskaniu duchowego wglądu w tę koncepcję, ponieważ odnosi się ona do nauczania Wiary. Wykorzystano kilka metafor występujących w Pismach, aby pomóc im dostrzec wzajemne powiązania między „byciem” a „działaniem” – szczególnie wyobrażenie płomienia, który, bez względu na to, jak mały, daje ciepło i światło. Akt nauczania, jak to jest sugerowane, jest naturalnym wyrazem stanu bycia, który najlepiej można opisać jako stan rozpalenia, w którym miłość Boga płonie tak jasno w naszych sercach, że nieustannie staramy się rozpowszechnić Jego Słowo.

Warto teraz przejrzeć ponownie Rozdziały od 1 do 13 pierwszej części Książki 6. W jaki sposób rozumienie, do którego uczestnicy dochodzą poprzez studiowanie fragmentów w tych rozdziałach, pozwala im dostrzec jak komplementarność „bycia” i „działania” przejawia się w praktyce na polu służby? W tym kontekście uczestnikom będą musiały zostać wyjaśnione implikacje pewnych powszechnie przyjętych pojęć, które oddzielają te dwie rzeczy, jeśli mają oni zapobiec wpływowi takiego dualistycznego myślenia na sposób, w jaki postrzegają życie poświęcone promowaniu Sprawy. Poniżej znajduje się kilka przekonań na temat nauczania, które uczestnicy mogą posiadać przystępując do kursu. Jak zmieni się ich myślenie po przestudiowaniu tych rozdziałów?

- a. „Tylko ci, którzy mają głęboką wiedzę o Sprawie, powinni nauczać”.

- b. „Powinniśmy poczekać, aż będziemy mieli w pełni pogłębioną wiedzę, zanim zaczniemy nauczać”.

- c. „To, co jest istotne, to przekazanie odpowiednich rzeczy osobie poszukującej; nasz stan duchowy jest drugorzędny”.

- d. „To, co naprawdę się liczy, to nasz stan wewnętrzny; dlatego też nie powinniśmy nauczać, dopóki nie nabierzemy cech prawdziwego bahaity. Wówczas nasz własny przykład będzie najlepszym nauczycielem i nie będą potrzebne żadne słowa”.

Oczekuje się, że omawiając te rozdziały uczestnicy zrozumieją, że dwojaki cel moralny, do którego dążą od momentu wejścia na ścieżkę służby, łączy ze sobą każdy aspekt ich życia – ich poszukiwanie wiedzy, ich posłuszeństwo Boskiemu prawu, ich starania, by służyć Bogu i przybliżyć się do Niego, a także by nabywać duchowe cechy i doskonalić swój charakter. W jaki sposób zadbać o to, by byli oni w stanie dokonać tego połączenia w kontekście nauczania Wiary?

Jak pamiętacie z waszego własnego kursu Książki 6, inną prawdą zgłębianą w tej części jest święta natura nauczania, którą można postrzegać jako otwieranie miasta ludzkiego serca na Objawienie Bahá'u'lláha za pomocą klucza wypowiedzi. Rozdziały od 14 do 17

wprowadzają uczestnikom to pojęcie, a uwagi wstępne dla prowadzącego podkreślają znaczenie tych rozdziałów:

W rozdziałach tych proszeni są o zastanowienie się, w jaki sposób zwiększona świadomość świętości tego aktu nie tylko zwiększa skuteczność wysiłków na tym polu, ale raczej, co ważniejsze, uwalnia siły duchowe potrzebne do wyniesienia tych wysiłków ponad sprawy doczesne. W ten sposób uruchamiają się procesy, które mogą przynieść fundamentalne zmiany, zarówno indywidualne, jak i zbiorowe. W Rozdziale 17 uczestnicy poświęcą trochę czasu na zbadanie implikacji tej zwiększonej świadomości. Wśród punktów, które prowadzący będzie starał się im przekazać, wyróżniają się dwa: po pierwsze, będą musieli uważać, aby nie przyjąć pewnych sposobów myślenia, które, choć powszechne w społeczeństwie, wprowadziłyby do ich wysiłków nauczania postawy i praktyki, które naruszyłyby ich świętą naturę. Do aktu nauczania nie powinno się podchodzić tak, jakby rekrutowało się członków do postępowej sprawy społecznej, a tym bardziej nie powinno się go pojmować w kategoriach sprzedaży produktu, bez względu na to, jak korzystny by on nie był dla użytkownika. Po drugie, uczestnicy powinni zdawać sobie sprawę, że skoro wszystkie ich przedsięwzięcia na ścieżce służby wiążą się złączeniem serc ze Słowem Bożym, to one również są święte w swej naturze i należy do nich podchodzić z tą świadomością.

Przeglądajcie teraz ponownie Rozdziały od 14 do 17. Jakich spostrzeżeń można oczekiwać od uczestników, zwłaszcza po przestudiowaniu Rozdziału 17, na temat implikacji świętości dla aktu nauczania? Jakiego rodzaju przemyślenia pomogą im oprzeć się tendencji do wykorzystywania w akcie nauczania idei i podejść, które są ugruntowane w dominującej kulturze? Rozważcie poniższe myśli, które ktoś mógłby mieć na temat nauczania Sprawy. Co każda z nich sugeruje na temat przekazywanego przesłania? Jakie spojrzenie przyjmuje na istoty ludzkie, z którymi pragniemy podzielić się tym przesłaniem?

- a. „To, co naprawdę się liczy, to sposób, w jaki nasze przesłanie jest zapakowane”.

- b. „Nauczanie Sprawy jest jak rekrutowanie ludzi do przyłączenia się do postępowego ruchu społecznego. Wystarczy dzielić się z ludźmi zasadami Wiary, ponieważ to właśnie przyciąga ich najbardziej”.

- c. „Kiedy nauczamy Sprawę Bożej zwracamy się do ludzkiego serca, które należy do Niego, i używamy klucza naszej wypowiedzi, aby otworzyć bramy miasta tego serca na Objawienie Bahá'u'lláha”.

Kontynuując dyskusję na temat świętości, część ta, w Rozdziale 18, podejmuje do rozważenia inną głęboką duchową prawdę, a mianowicie, że kiedy bramy do miasta ludzkiego serca zostają otwarte, a serce staje się połączone z Objawieniem Bahá'u'lláha, rozpoczyna się długotrwały proces transformacji. Oczywiście, w Książce 5 rozważaliście podwójną transformację – na poziomie jednostki oraz w strukturze społeczeństwa – która została przewidziana w pismach Wiary. Fakt, że istnieje wzajemny związek między intelektualnym i duchowym rozwojem jednostki a organiczną zmianą w strukturach społecznych jest już teraz integralną częścią waszego myślenia. W tym kontekście zapewne pamiętacie stwierdzenie Strażnika, że serce ludzkie nie może być odseparowane od środowiska, ponieważ standardy i zachowania jednostek kształtują to środowisko, i same są z kolei formowane przez struktury i procesy społeczne. W jaki sposób rozumienie tego głębokiego pojęcia rozwija się poprzez dyskusję w części pierwszej Książki 6, począwszy od Rozdziału 18, na temat mocy Słowa Bożego w przekształcaniu ludzkiego serca?

ROZDZIAŁ 24

Pomagając uczestnikom zastanowić się nad tym, w jaki sposób skuteczne nauczanie obejmuje zarówno „bycie”, jak i „działanie” – zwracanie uwagi na swój stan wewnętrzny, jak również na nieustanną aktywność – Książka 6 przechodzi bardziej bezpośrednio do naszego stanu wewnętrznego. Część druga skupia się zatem na niektórych cechach i postawach niezbędnych w nauczaniu, podkreślając na samym wstępie ideę, że doskonałość charakteru jednostki w naturalny sposób znajduje wyraz w wysiłkach służenia innym, podczas gdy nasze pragnienie służenia innym zwiększa udoskonalenie naszego charakteru. Dla prowadzącego przygotowującego się do przeprowadzenia grupy przez tę część jest to szansa na ponowne przemyślenie duchowej natury ścieżki służby, którą wszyscy kroczymy, zgodnie z naszymi własnymi okolicznościami. W tym świetle uwagi wstępne dla prowadzącego stanowią w pewnym sensie kontynuację dyskusji z Książki 3 na temat duchowych cech i stanowią jej rozwinięcie:

Rozwój cech duchowych, wraz z odpowiadającymi im postawami, jest tematem wielokrotnie poruszonym na kursach Instytutu Ruhi, ale zawsze w kontekście budowania konkretnej zdolności – zdolności potrzebnej, na przykład, do przyczyniania się do modlitewnego charakteru danej wspólnoty, do dzielenia się z innymi perłami mądrości z Objawienia Bahá'u'lláha, do prowadzenia zajęć poświęconych duchowej edukacji dzieci. W ten sposób rozumienie przez uczestników tych podstawowych atrybutów ludzkiej duszy

rozszerza się i nabiera większej głębi w miarę upływu czasu, podczas gdy analizują dynamikę każdego z nich w nowym świetle i są świadkami jego działania na jakimś nowym obszarze działania.

Prowadząc grupę przez tę część prowadzący powinien mieć na uwadze pojęcie kluczowe dla zgłębiania cech duchowych, które, obecne we wszystkich kursach głównej sekwencji, wysuwa się na pierwszy plan w tym kursie – a mianowicie, że cechy te zależą od siebie nawzajem, aby mogły się właściwie wyrazić. Szczególne znaczenie dla aktu nauczania ma rozumienie, w jaki sposób odwaga wymaga mądrości; i jak mądrość pozostaje niewyrażona w przypadku braku odwagi; w jaki sposób czystość serca wymaga uniezależnienia się od doczesnych ambicji, a także bezinteresowności; jak życzliwość, jeśli nie jest modyfikowana przez zaufanie w ludzkie możliwości, może zostać przyćmiona przez paternalizm lub w jaki sposób, bez szczerości, jest on w rzeczywistości niczym więcej niż tylko hipokryzją.

Prowadzący są już zaznajomieni z ideą przedstawioną w Księżce 3, że cechy duchowe są tymi trwałymi strukturami, które stanowią o tym, kim jesteśmy jako istoty ludzkie. Nabywanie tych cech pozwala nam okazywać odpowiednie postawy w naszych interakcjach z innymi i unikać tych niepożądanych, które mogliśmy nabyć poprzez nasze wychowanie i kulturę...

Ci, którzy służą jako prowadzący, są oczywiście również świadomi, że rozwój jakiegokolwiek cechy duchowej wiąże się ze zrozumieniem szeregu powiązanych z nią pojęć. By posłużyć się przykładem, osiągnięcie coraz wyższych stopni czystości serca wymaga pewnego rozumienia, jak na przykład do odzwierciedlania czego zostało stworzone ludzkie serce; co stanowi kurz i pył, które mogą przesłonić jego blask; co jest potrzebne, aby utrzymywać je w czystości od takich zanieczyszczeń. Jednakże, poza pogłębiającym się rozumieniem tych pojęć trzeba posiadać wolę i szczerą pragnienie dokonywania duchowego postępu. Wola i pragnienie nie powstają w wyniku samej dyskusji intelektualnej; istnieje potrzeba, aby każda osoba przeprowadziła głęboką i wnikliwą refleksję nad swoim stanem wewnętrznym. Zadaniem prowadzącego jest zatem zapewnianie środowiska sprzyjającego takiej refleksji – środowiska, które nie wywołuje poczucia winy, które nie wzywa do spowiedzi, które nie skłania do oskarżeń, w którym grupa przyjaciół może beznamietnie przedyskutować sprawy zarówno abstrakcyjne, jak i praktyczne, pozostawiając każdemu prywatną refleksję nad tym, czego się od niego wymaga.

Zauważono powyżej, że nasze rozumienie duchowych cech rozszerza się w miarę jak ćwiczymy zdolności, które rozwijamy, wykonując różne akty służby. Rozważmy dwie poniższe cechy, które są przedmiotem refleksji już w Księżce 2. Czy możecie powiedzieć kilka słów o tym, w jaki sposób wasze rozumienie tych cech poszerzyło się w miarę postępów na ścieżce służby, podczas składania wizyt w domach w celu przeprowadzenia rozmów o duchowym znaczeniu, prowadzenia zajęć dla dzieci i wspierania grupy młodszej młodzieży jako animator?

Uniezależnienie się: _____

Pokora: _____

Przejdźmy teraz dalej. Jesteście dobrze obeznani z treścią pierwszych sześciu kursów instytutu: przeszliście przez materiał jako uczestnicy, wykonaliście akty służby, które pogłębiły wasze rozumienie zastosowania i implikacji nauk w waszym własnym życiu i w życiu wspólnoty, i zastanawialiście się tutaj nad pojęciami i zasadami, które kształtują proces edukacyjny. W świetle tego bogatego doświadczenia, zastanówcie się nad pojęciem „zdolności”, których rozwój, jak powiedzieliśmy wcześniej, wymaga wiedzy, cech duchowych i godnych pochwały postaw, a także całego szeregu zdolności i umiejętności. Czy nie istnieje realne prawdopodobieństwo, że w przypadku braku wspierania cech duchowych i pielęgnowania rozumienia, proces budowania zdolności skończy się niczym innym jak szkoleniem technicznym, w pewnym wąskim znaczeniu tego słowa, dotyczącym jedynie przyswajania informacji i nabywania umiejętności?

W jaki sposób prowadzący może zadbać o to, by poświęcić wystarczającą i odpowiednią uwagę na stworzenie środowiska, które umożliwi uczestnikom kółka studiujących zaangażowanie się w tego rodzaju głęboką refleksję, o której mowa w powyższym fragmencie, a która jest istotną częścią każdego kursu instytutu?

ROZDZIAŁ 25

Część trzecia Książki 6 skupia się na samym akcie nauczania. Spośród zdolności, które są z tym związane, dwie są omówione w tej części: zdolność do rozpoznawania i pielęgnowania otwartości na Przesłanie Bahá'u'lláha oraz zdolność do prezentowania nauk bahaickich w przekonujący sposób, odpowiedni do okoliczności. Rdzeń tej części poświęcony jest tej drugiej zdolności i pamiętacie dobrze, że aby pomóc uczestnikom przemyśleć jej naturę, przedstawiona jest im wyimaginowana sytuacja do przeanalizowania – rozmowa między dwojgiem młodych ludzi, Anną i jej przyjaciółką Emilią. Jako prowadzący warto upewnić się, że uczestnicy zapamiętali dwa ważne punkty związane ze zdolnością, o której mowa, a z których pierwszy opisano poniżej.

... konieczne jest, aby uczestnicy rozumieli nie tylko różnicę między pojęciami a informacjami, o której mowa w Rozdziałach od 4 do 6, ale również dlaczego to rozróżnienie jest tak ważne. W końcu to właśnie rozumienie pojęć i głębokich prawd umożliwia duszom zbliżanie się do Bahá'u'lláha, a nie zwykle przyswajanie informacji. W zakresie, w jakim akt nauczania dotyczy zwiększania świadomości i wspierania rozumienia, może być postrzegany jako narzędzie służące umacnianiu jednostek pod względem intelektualnym i duchowym. Tutaj zdolność uczestników do interakcji ze Słowem Bożym i zdobywania rozumienia, którą rozwijali od momentu dołączenia do procesu instytutu, będzie miała znaczenie, ponieważ teraz będą rozważać, jak prowadzić innych do wybrzeży prawdziwej wiedzy.

Zachęcamy teraz do ponownego przeczytania Rozdziałów od 4 do 6. W jaki sposób umiejętność dostrzegania różnicy między pojęciem a informacją

- ma zastosowanie przy naszych wysiłkach w nauczaniu Wiary innych ludzi i pomaganiu im w dotarciu do brzegów prawdziwej wiedzy?

- zwiększa zdolność prowadzącego do przyczyniania się do postępu w rozumieniu, tak kluczowego dla całej sekwencji kursów?

Jeśli chodzi o drugi punkt dotyczący zdolności do prezentowania nauk w logiczny sposób, uczestnicy powinni zrozumieć, że chociaż nie ma żadnego wzoru, za którym należy podążać, nie każdy sposób przedstawiania idei jest skuteczny. Przeanalizowanie rozmowy Anny z Emilią pomoże im docenić na czym polega spójna prezentacja. Uczestnicy muszą

zrozumieć, że rozmowa ta nie przedstawia ustalonego zestawu koncepcji, które powinni bezkrytycznie naśladować. Co więcej, ćwiczenia zostały przygotowane specjalnie po to, by zachęcić ich do zastanowienia się jak mogliby dostosować prezentację do ludzi różnego pochodzenia czy zainteresowań. Jednocześnie powinni uświadomić sobie, że wszystkie skuteczne prezentacje Wiary mają pewne cechy wspólne. Mając na uwadze prezentację Anny określcie, które z poniższych cech są cechami skutecznej prezentacji (S), a które zdecydowanie nie (N):

Skuteczna prezentacja

- jest prosta i głęboka.
- jest przejrzysta.
- jest niejasna.
- wykazuje postawę otwartości.
- oddaje głębię wiary prezentującego.
- skupia się na Bahá'u'lláhu jako Objawicielu Boga – uniwersalnym Nauczycielu – i wyraźnie wskazuje Jego nauki jako źródło tego, co jest mówione.
- wprowadza pojęcie, że w Wierze istnieją prawa, które są wyrazem Bożej miłości i miłosierdzia, i że przestrzeganie ich jest przyczyną postępu i rozwoju.
- dostarcza wglądu w role trzech uczestników pracujących razem nad budowaniem nowej cywilizacji – jednostki, wspólnoty i instytucji Wiary – oraz w relacje miłości i zaufania, które ich łączą.
- sprawia wrażenie, że wspólnota bahaicka jest idealna w swoim obecnym stanie.
- przedstawia Główne Postacie Wiary.
- wyjaśnia wystarczająco dużo z historii Wiary, aby stworzyć więź między słuchaczem a Bliźniaczymi Objawicielami.
- unika zagłębiania się w szczegółową analizę związku Bahá'u'lláha z wcześniejszymi Objawicielami.
- wyraża entuzjazm.
- jest zachęcająca.
- jest natarczywa.
- umiejętnie czerpie z fragmentów Pism.
- korzysta z analogii.
- jest logiczna.
- opiera się głównie na prorocत्वach.
- ma kłótny charakter.
- przemawia zarówno do serca, jak i do umysłu słuchającego.
- manipuluje emocjami osoby poszukującej.

- _____ daje jasno do zrozumienia, że zostanie bahaitą niesie ze sobą pewne obowiązki.
- _____ wykorzystuje lęki poszukującego.
- _____ unika obciążania osoby poszukującej zbyt wieloma szczegółami.
- _____ dostarcza dużej ilości informacji.
- _____ skupia się na zawiłych szczegółach.
- _____ odzwierciedla wiarę w zdolność słuchacza do rozpoznania Objawienia Boga na dzień dzisiejszy.

Nieodłącznym elementem badania zdolności potrzebnych do prezentowania Wiary w spójny sposób, odpowiedni do okoliczności jest zrozumienie, że takie rozmowy mogą mieć miejsce w kontekście osobistych wysiłków nauczania lub zbiorowych kampanii. Uczestników, rozważających ten pierwszy element, zachęca się do zauważenia w jaki sposób takie wysiłki uzupełniają – i wręcz są wplecione – w działania zbiorowe. Powinni oni mieć możliwość zastanowienia się nad swoimi osobistymi okolicznościami i wysiłkami na rzecz wypracowania wzorca życia, w którym nauczanie Wiary stanowi jego istotną część. Rozdziały 26 i 27 mają za zadanie wspomóc ich w tym zakresie. Jak ważne jest, aby prowadzący wykonał ćwiczenia z Rozdziału 26 i opracował swój własny plan nauczania w Rozdziale 27 – plan, który z czasem będzie modyfikowany poprzez działanie – w motywowaniu uczestników kółka studiujących do zrobienia tego samego?

W kontekście sąsiedztwa lub wioski, w której mieszkacie, opiszcie, w jaki sposób osobiste wysiłki nauczania Wiary uzupełniają zbiorowe działania skoncentrowane na jej ekspansji i konsolidacji.

Temat działania zbiorowego został podjęty w Rozdziale 28 i na nim koncentruje się reszta tej części. Tutaj ćwiczenia nie są obszerne, i na prowadzącym spoczywa odpowiedzialność, aby pomóc uczestnikom w powiązaniu tego, czego się uczą, z ich własnym doświadczeniem. Powinni oni zrozumieć, w jaki sposób w zbiorowym działaniu każda jednostka ma za zadanie przyczynić się do stworzenia środowiska charakteryzującego się

rosnącym stopniem jedności w różnych jej wymiarach. Powinni zyskać wizję tego, jak zjednoczone działanie na poziomie lokalnym wraz z indywidualnymi staraniami służy postępowi globalnego przedsięwzięcia, w które zaangażowana jest wspólnota bahaicka. Poniższy akapit opisuje naturę zadania stojącego przed prowadzącym:

W tym celu poszczególne rozdziały stawiają szereg pytań, które rozważą uczestnicy: Jaki jest charakter działania zbiorowego? Co to znaczy, że działania zbiorowe są zjednoczone? Jakie są cechy podejścia do wzrostu Wiary na całym świecie i jaka jest rola intensywnych kampanii? Jakie są niektóre cechy ludzi, wśród których pracują, czy to mieszkańców wioski, czy też podatnej na nauczanie ludności mieszkającej na danym osiedlu lub rozproszonej po całym rejonie? Jak silne są moce generowane przez ich zbiorowe działania, aby pobudzić ruch ludności w kierunku wizji Porządku Świata Bahá'u'lláha? Jak ściśle związana ze wzrostem Wiary jest zdolność budowana poprzez proces edukacyjny promowany przez instytut dla dzieci, młodziej i starszej młodzieży oraz dorosłych? Czy kreowane są warunki niezbędne do skutecznego działania zbiorowego? Czy więzi przyjaźni są nieustannie wzmacniane? Czy wśród uczestników zbiorowego działania osiągnięta jest jedność celu? Czy przejawia się ona w radosnej i intensywnej aktywności? Do jakiego stopnia ich podejście do uczenia się o wzroście jest definiowane przez działanie, refleksję nad działaniem i konsultację? Znaczenie tego ostatniego pytania jest nie do przecenienia, ponieważ to zakres, w jakim takie podejście staje się sposobem działania wśród rozszerzającego się kręgu przyjaciół, będzie umożliwiał im osiągnięcie coraz wyższych stopni jedności myśli, tak niezbędnej, jeśli mają odkryć co jest potrzebne, aby przejść z jednego etapu rozwoju do następnego.

Ważne będzie, aby prowadzący przechodząc przez ostatnie rozdziały tej części z grupą uchwycił sposobności do zainicjowania dyskusji wokół powyższych pytań. W tym celu warto, abyście dzisiaj rozważyli każde z nich z innymi członkami grupy. Wykonując to zadanie spróbujcie unikać angażowania się w abstrakcyjną dyskusję i oprzyjcie się na przykładach, z którymi macie doświadczenie z pierwszej ręki. Byłoby szczególnie wskazane, abyście zastanowili się nad poniższymi pytaniami w kontekście waszego własnego sąsiedztwa lub wioski.

W jaki sposób wzrost Wiary w tym momencie w dziejach ludzkości jest nierozzerwalnie związany ze zdolnością budowaną poprzez proces edukacyjny promowany przez kursy instytutu, w szczególności ze zdolnością młodzieży w miarę jak posuwa się ona naprzód przez główną sekwencję?

Wzorzec działania, refleksji nad działaniem i konsultacji wśród trzonu przyjaciół pracujących w wiosce lub sąsiedztwie umożliwia im przyjęcie zbiorowej odpowiedzialności za zdobywanie doświadczeń. Czy proces uczenia się, który jest stymulowany przez taki wzorzec, można zredukować do zwyczajnego planowania i wdrażania kampanii służących zwielokrotnieniu liczby podejmowanych działań? W jaki sposób proces ten różni się od tego, który polega po prostu na mechanicznym wykonywaniu szeregu kroków? W jaki sposób taki wzorzec pozwala na generowanie wniosków dotyczących indywidualnej i zbiorowej transformacji w ramach konkretnej rzeczywistości, w której znajdują się przyjaciele?

ROZDZIAŁ 26

Mamy nadzieję, że ten przegląd pierwszych sześciu książek Instytutu Ruhi dostarczył wam wglądu w niektóre zasady pedagogiczne kierujące jego programem nauczania, w szczególności w to, jak jest on zorganizowany wokół procesu budowania zdolności, porównywanego do podążania ścieżką służby. Książka 7, którą teraz studiujecie, poświęcona jest aktowi służby, o którym powiedzieliśmy, że jest kluczowy dla rozwoju samego procesu edukacyjnego, a mianowicie pomaganiu kolejnym grupom w przechodzeniu przez kursy głównej sekwencji. Jak już wiecie, główna sekwencja nie kończy się tutaj, ale jest kontynuowana w kilku innych kursach, które poruszają coraz bardziej złożone akty służby. Nie musimy jednak rozważać ich w tym momencie. Na razie zachęcamy do poświęcenia chwili na zastanowienie się nad znaczeniem systematycznego rozwijania zdolności poprzez sekwencję kursów. Przeczytajcie następujący fragment z przesłania z dnia 27 grudnia 2005 r. napisanego przez Powszechny Dom Sprawiedliwości, w którym, podkreślając postęp, jaki dokonał się w poprzednich latach, zauważono:

„Od tamtego czasu, rozwój wydarzeń dowiódł skuteczności cyklu kursów mających na celu rozwój zdolności i umiejętności do służby poprzez skupienie się na wprowadzaniu w życie duchowego zrozumienia zdobytego dzięki głębokim studiom nad Pismami. Uczestnicy mają kontakt z ogromem wiedzy, która rozwija szereg związanych ze sobą nawyków, postaw i cech oraz pomaga im w rozwinięciu pewnych umiejętności i talentów potrzebnych do wykonywania aktów służby. Rozmowy prowadzone się wokół Słowa Bożego, w poważnej i podnoszącej na duchu atmosferze kółka studiujących, zwiększają świadomość obowiązków wobec Sprawy i radości czerpanej z nauczania Wiary i służenia jej interesom. Duchowy kontekst, w którym dyskutuje się dane działania, nadaje im znaczenie. Wiara we własne siły jest cierpliwie budowana w miarę jak przyjaciele angażują się

stopniowo w coraz bardziej złożone i wymagające akty służby. Jednakże, ponad wszystko, to ufność w Bogu pomaga wytrwać im w wysiłkach. Jakże liczne są opowieści o wyznawcach, którzy wkraczają na pole nauczania z obawą, aby potem otrzymywać potwierdzenia ze wszystkich stron. Postrzegając możliwości i okazje nowym wzrokiem, są bezpośrednimi świadkami siły Boskiej pomocy, gdy starają się wdrożyć to, czego się nauczyli i uzyskują rezultaty wychodzące daleko poza ich oczekiwania. To, że duch wiary wzniecony w trakcie osobistego i bliskiego kontaktu ze Słowem Bożym wywiera tak wielki efekt na dusze, nie jest nowym zjawiskiem. To, co podnosi na duchu to to, że proces instytutu pomaga tak znacznym liczbom osób doświadczyć transformującej mocy Wiary”⁵.

Na podstawie waszego własnego doświadczenia w kroczeniu ścieżką służby wyznaczoną przez kursy Instytutu Ruhi, powiedzcie kilka słów o tym, jak każda książka opiera się i buduje na poprzedniej, umożliwiając uczestnikom przeprowadzanie coraz bardziej złożonych aktów służby.

Teraz, aby skonsolidować wiedzę zdobytą na temat głównych pojęć i leżących u ich podstaw zasad, które ukształtowały treść i kolejność sekwencji kursów, zastanówcie się nad poniższym fragmentem przesłania Powszechnego Domu Sprawiedliwości.

„Bez wyjątku, doświadczywszy transformacyjnego efektu porcesu instytutu na sobie, przyjaciele w takich rejonach starają się zyskać pełniejsze zrozumienie dynamiki, która leży u jego podstaw: ducha braterstwa, jaką tworzy, podejście uczestnictwa, jakie przyjmuje, głębię zrozumienia, jaką szerzy, działanie w służbie, jakie zaleca, a przede wszystkim, poleganie na Słowie Boga. Dokłada się wszelkich starań, by sprawić, aby proces ten odzwierciedlał wzajemne uzupełnianie się „bycia” i „działania”, które wyjaśniają kursy instytutowe; waga, jaką przykładają do wiedzy i jej zastosowania; nacisk, jaki kładą na unikanie fałszywych rozłamów; wysilek, jaki wkładają w zapamiętywanie Stwórczego Słowa; troska, jaką wkładają w podnoszenie świadomości bez budzenia natarczywego ja”⁶.

Oczywiście będziecie zyskiwać coraz większy wgląd w dynamikę procesu instytutu kontynuując podążanie ścieżką służby, którą ten proces umożliwia. Dysponując zdobytym do tej pory rozumieniem, zapiszcie kilka przemyśleń odnośnie następujących celów tych kursów:

a. Aby wyraźnie podkreślić wzajemne uzupełnianie się „bycia” i „działania”: _____

b. Aby nadać główne znaczenie wiedzy i jej zastosowaniu: _____

c. Aby położyć nacisk na unikanie fałszywych dychotomii: _____

d. Aby położyć nacisk na zapamiętywanie Twórczego Słowa: _____

e. Aby zachować ostrożność w zwiększaniu świadomości, nie pobudzając natarczywego „ja”: _____

Teraz powiedzcie kilka słów o charakterze procesu edukacyjnego, który kursy te starają się wspierać, w odniesieniu do każdego z następujących elementów:

a. Duch wspólnoty, który powstaje w procesie edukacyjnym: _____

b. Podejście oparte na uczestnictwie, do którego zachęca: _____

c. Głębia rozumienia, którą stara się wspierać: _____

d. Akty służby, które zaleca: _____

- e. Poleganie na Słowie Bożym, które promuje proces edukacyjny: _____
- _____
- _____

ROZDZIAŁ 27

Zanim zakończymy naszą dyskusję na temat programu nauczania Instytutu Ruhi, przydatne może okazać się krótkie omówienie kursów, które rozgałęziają się od jego głównej sekwencji. Natura ścieżki służby, wyznaczona przez główną sekwencję, umożliwia stworzenie wyspecjalizowanych ścieżek poświęconych wiedzy, wartościom duchowym i umiejętnościom potrzebnym w konkretnych obszarach działania. Obecnie Instytut Ruhi przygotowuje dwie serie kursów dodatkowych. W odniesieniu do tego tematu Powszechny Dom Sprawiedliwości wyjaśnia w liście z dnia 12 grudnia 2011 roku:

„Istnieją obecnie dwa miejsca w sekwencji, gdzie jednostka może wybrać wyspecjalizowaną ścieżkę służby. Pierwsza pojawia się w Księżce 3. Spośród przyjaciół, którzy ją ukończą i zaczną oferować stosunkowo proste zajęcia dla dzieci w pierwszej klasie programu ich duchowej edukacji, część osób zapragnie poświęcić się tej służbie, kontynuując szkolenie serii coraz to bardziej złożonych kursów przygotowujących do nauczania klas od 2 do 6. Nie oznacza to, że porzucą główną sekwencję kursów. Kursy, które składają się na wyspecjalizowaną ścieżkę służby wręcz oczekują, że uczestnicy będą nadal się rozwijać, każdy w tempie dostosowanym do swej sytuacji, podążając ścieżką wytyczoną przez główną sekwencję. Książka 5, która ma na celu szkolenie animatorów grup młodszej młodzieży stanowi drugi punkt, z którego odgałęzia się kolejna seria kursów.

Dodatkowe możliwości odkrywcze z pewnością pojawią się w głównej sekwencji w swoim czasie. Niektóre mogą cieszyć się powszechnym zainteresowaniem, tak jak dwie wyżej wspomniane, podczas gdy inne mogą ograniczać się do specyficznych potrzeb lokalnych. Tak jak w przypadku głównej sekwencji, treść i struktura muszą wyłonić się z nieprzerwanego, wspólnego doświadczenia na polu pracy, doświadczenia, które nie jest przypadkowe czy też poddane działaniu osobistych preferencji, lecz jest prowadzone przez instytucje Wiary. Zdobycie takiego doświadczenia będzie wymagało jeszcze większego wkładu energii od o wiele większej części społeczeństwa . . .”⁷.

Nie ma potrzeby, abyśmy szczegółowo analizowali tutaj kwestię kursów dodatkowych. To, co jest dla nas istotne, to uświadomienie sobie, że kursy dodatkowe, jak wskazano w powyższym fragmencie, mają wyłonić się ze zbiorowego doświadczenia pod przewodnictwem instytucji i agencji Wiary. Dom Sprawiedliwości dokładniej opisuje tę kwestię w przesłaniu z dnia 1 stycznia 2022 r.:

„W przeszłości porównywaliśmy główną sekwencję do pnia drzewa, który wspierają inne kursy odgałęziające się od niego, gdzie każda gałąź zajmuje się jakimś konkretnym obszarem działania. Przygotowanie takich specjalistycznych kursów na przestrzeni lat musi odbywać się według schematu cechującego się akcją i refleksją, w której konceptualizacja i działanie idą ręką w rękę. Instytuty

szkoleniowe, które podejmą się tego zadania, muszą spełnić kilka warunków. Będą one musiały być w stanie dogłębnie rozumieć treści głównej sekwencji Instytutu i związane z nią założenia pedagogiczne, dokładnie analizować doświadczenia powstające oddolnie w miarę postępu działań, współpracować z zespołami przyjaciół zajmującymi się określonymi aspektami procesu budowania wspólnoty, działać w trybie uczenia się i angażować do swojej pracy osoby posiadające umiejętności potrzebne w przygotowaniu materiałów. Kiedy już powstaną, kursy specjalistyczne będą pomagały przyjaciołom promującym dane działania w dalszym wzmocnieniu ich zdolności, a także przyczynią się do rozszerzenia powiązanego procesu uczenia się w życiu społeczności. Kurs służyć będzie również jako repozytorium zdobytej wiedzy i środek do jej propagowania”⁸.

Podejście do opracowywania programów nauczania stosowane przez Instytut Ruhi nie jest przedmiotem tego kursu. Jednak jako początkujący prowadzący książek Instytutu powinniście być świadomi, że nie są one wytworem umysłu jednej osoby, ani nie wyłoniły się z konsultacji grupy przeprowadzanych na poziomie abstrakcyjnym, w oderwaniu od praktyki. Zostały one raczej napisane na przestrzeni dziesięcioleci, w miarę jak Instytut uczył się, poprzez intensywny proces działania i refleksji, jak systematycznie powiększać zasoby ludzkie dla rozwoju Sprawy i postępu społeczeństwa. Jeśli ktoś podąża tym podejściem, opracowanie materiału z konieczności zajmuje dużo czasu. Proces ten jest stopniowy i organiczny, ale wymagana cierpliwość przynosi trwałe owoce.

ROZDZIAŁ 28

Do tej pory w niniejszej części zbadaliście nieco bardziej dogłębnie podejście edukacyjne Instytutu Ruhi i materiały, które dzięki niemu powstały. Od samego początku wartość, jaką Instytut przywiązywał do uczestnictwa, kierowała nim przy opracowywaniu materiałów do nauki w grupie. Instytut równie wcześnie zdał sobie sprawę, że jego podejście będzie musiało uwzględniać różne tempo, w jakim uczą się poszczególne osoby. Każdy będzie czynił postępy zgodnie z własnymi możliwościami, które będą ewoluować w miarę posuwania się naprzód w procesie edukacyjnym. W tym procesie nie ma miejsca na rywalizację.

Jest jeszcze jedna kwestia warta omówienia tutaj dotycząca podejścia edukacyjnego – mianowicie, nieodłączną cechą materiałów jest system przeprowadzania kursów, który umożliwia procesowi edukacyjnemu utrzymywanie się i rozszerzanie na poziomie lokalnym. Zbudowany wokół pojęcia kółka studiujących i prowadzącego, wraz z materiałami system ten pozwala stale rosnącym grupom osób, które wspierają się wzajemnie i towarzyszą sobie nawzajem, budować swoją zdolność do służby. Posiadacie już pewną wiedzę na temat tego systemu sami będąc częścią tych grup, i uzyskaliście głębsze rozumienie jego działania w miarę postępów w studiowaniu tej części książki. Odnosząc się do efektów tego systemu edukacji na odległość i jego zdolności docierania do dużej liczby osób, Powszechny Dom Sprawiedliwości stwierdza:

„Niechaj każdy doceni możliwości w ten sposób zrodzone. Bierność rodzi się z sił panujących w dzisiejszym społeczeństwie. Pragnienie bycia zabawianym pielęgnowane jest od dzieciństwa, z rosnącą wydajnością, wychowując pokolenia, które chętne są by poprowadził je ktokolwiek, kto umiejętnie zdoła odwołać się do

powierzchnowych emocji. Nawet w wielu systemach edukacyjnych studenci traktowani są tak, jak gdyby byli pojemnikiem, który został zaprojektowany po to, aby otrzymać informację. To, że światu bahaickiemu udało się stworzyć kulturę, która promuje sposób myślenia, studiowania i działania, w którym każdy pamięta o tym, że kroczy wspólną drogą służby – wspierając się nawzajem i postępując naprzód razem, w poszanowaniu wiedzy, jaką każdy posiada w każdym momencie oraz unikając tendencji dzielenia wyznawców na kategorie takie jak wiedzący oraz niepoinformowany – to wszystko stanowi osiągnięcie wielkich rozmiarów. I w tym leży dynamika niepohamowanego ruchu”⁹.

Zachęcamy teraz do przeanalizowania następujących akapitów, które opisują ogólne cechy systemu, i przedyskutowania ich w waszej grupie:

Kółko studiujących to jeden z elementów systemu kształcenia na odległość, prowadzonego przez narodowy lub regionalny instytut szkoleniowy, opracowany w celu wprowadzania sekwencji kursów na poziom lokalny. Zazwyczaj składa się z kilku osób z danej okolicy, które z pomocą prowadzącego wspólnie uczestniczą w kursach we własnym tempie. Jako członek grupy prowadzący jest tak samo zaangażowany w proces uczenia się jak pozostali uczestnicy, ale ukończywszy odpowiednie kursy i zdobywszy pewne doświadczenie, może pomóc w osiągnięciu celu studiowanego kursu. Z tego powodu jeśli liczba uczestników jest duża, prowadzący może podzielić ich na dwie lub trzy mniejsze grupy, z którymi pracuje równolegle.

Istnieje spora elastyczność w zakresie funkcjonowania i członkostwa w grupie. Niektóre grupy mogą chcieć spotykać się raz w tygodniu przez dłuższy czas, podczas gdy inne mogą postanowić spotykać się codziennie lub przez weekend co pewien czas. Po ukończeniu kursu wszyscy członkowie mogą wspólnie kontynuować studiowanie kolejnego. Niektórzy jednak mogą opuścić grupę i dołączyć do innej w późniejszym czasie. Ten sam prowadzący może pozostać z daną grupą podczas kolejnych kursów. Istnieje jednak również możliwość, że prowadzący zmieni się po zakończeniu kursu.

Uczestnicy mogą dołączyć do kółka studiujących na wiele różnych sposobów. W wioskach i na osiedlach, gdzie istnieje rosnący trzon aktywnych zwolenników Wiary, kółka studiujących są często formowane w kontekście wysiłków zmierzających do rozszerzenia i skonsolidowania wspólnoty poprzez trzymiesięczne cykle aktywności. Coraz częściej, w miarę jak wysiłki zmierzające do nawiązania współpracy ze szkołami, klubami i lokalnymi organizacjami przynoszą owoce, uczestnicy są pozyskiwani z szeregów młodych ludzi którzy, chętni do wkroczenia na arenę służby, pragną rozwijać swe zdolności poprzez studiowanie kursów. Jeszcze inni to piętnasto- lub szesnastolatki, którzy ukończyli program duchowego umocnienia młodszej młodzieży i są już obdarzeni silnym poczuciem dwojakiego celu moralnego.

W związku z powyższym obozy podczas wakacji szkolnych stały się kolejnym miejscem do studiowania kursów. Obozy te i kampanie instytutu gromadzą w jednym miejscu większą liczbę osób, które, podzielone na małe grupy, angażują się w intensywne studiowanie różnych kursów, każda grupa z pomocą jednego lub dwóch prowadzących. Co więcej, to właśnie połączenie takich kampanii, obozów i regularnie odbywających się kółek studiujących okazuje się najbardziej skuteczne. Elastyczność zapewniana przez te różne tryby dostarczania edukacji umożliwia każdemu uczestnikowi rozwijanie się w procesie edukacyjnym w odpowiednim rytmie, zgodnie z jego własnymi

okolicznościami. Naturalnie, małe grupy osób, które osiągnęły mniej więcej ten sam punkt w sekwencji kursów, zaczynają studiować razem. A ostatecznie niektórzy osiągają punkt, w którym mogą pełnić rolę prowadzących i przyczynić się do pomnażania kółek studiujących.

Jako element systemu kształcenia na odległość, kółko studiujących pełni dwie zasadnicze funkcje: jedna z nich to studiowanie materiału, a druga związana jest z doświadczeniem. Jeśli uczestnicy mają rozwinięte zdolności do służby przewidziane w kursach nie wystarczy, że po prostu przestudiują materiał, wykonają ćwiczenia i przeprowadzą wszelkie proponowane ćwiczenia praktyczne w swojej grupie. Należy stworzyć im możliwości nabycia rzeczywistego doświadczenia. Na przykład, jeśli członkowie danego kółka studiujących mają rozwinięte zdolności do analizowania tematów kluczowych dla życia wspólnoty z przyjaciółmi i sąsiadami, co jest celem części trzeciej Książki 2, nie mogą zadowolić się jedynie praktykowaniem we własnym gronie. Będą musieli mieć sposobność odwiedzania domów rodzin, zwłaszcza rodzin dzieci i młodszej młodzieży, z bardziej doświadczonym przyjacielem i zdobywania doświadczenia w wykonywaniu tego aktu służby – aktu, który powinien stać się integralną częścią ich własnego życia jako jednostek, który przejawia się w zbiorowych wysiłkach rosnącego trzonu przyjaciół pracującego na rzecz rozwoju wioski czy osiedla, cykl po cyklu. W ramach dynamiki takiego rozwijającego się trzonu prowadzący jest w stanie zapewnić uczestnikom określone wsparcie i pomoc, podczas gdy służą oni ramię w ramię.

Zadanie prowadzącego nie ogranicza się zatem do sytuacji, gdy uczestnicy spotykają się, aby studiować materiał. Dbą on o to, by każdy z nich otrzymał wsparcie w przeprowadzaniu odpowiednich aktów służby, zwłaszcza na wczesnych etapach. Instytucje i agencje, w szczególności Obszarowy Komitet Nauczania i koordynatorzy instytutu, oferują wsparcie osobom i grupom w konkretnych obszarach służby: w organizowaniu spotkań modlitewnych, w składaniu systematycznych wizyt w domach, w służbie jako prowadzący zajęcia dla dzieci, jako animatorzy grup młodszej młodzieży lub jako prowadzący kółka studiujących. Niezależnie od rodzaju służby, studiowanie i działanie podejmowane przez uczestników powinno służyć budowaniu między nimi więzi przyjaźni, przyciągając innych do ich sposobu zdobywania wiedzy.

Po przedyskutowaniu powyższych akapitów w swojej grupie opiszcie różne sposoby realizowania kursów stosowane w waszym rejonie. W jaki sposób metody te umożliwiają coraz większej liczbie osób czynienie postępów na ścieżce służby, ścieżce charakteryzującej się studiowaniem i działaniem?

ROZDZIAŁ 29

Zastanowiwszy się nad różnymi sposobami przeprowadzania kursów przyjrzymy się w szczególności kółku studiujących, jako jednemu z głównych elementów, wokół którego zbudowany jest system edukacyjny, i przeanalizujemy pokrótce jak ono funkcjonuje z perspektywy prowadzącego. Wiecie już, że nie ma ustalonej procedury, której grupa musi przestrzegać. Rozważymy zatem pewne przykłady działań w ramach kółka studiujących. Przedstawione sytuacje będą zróżnicowane i niekoniecznie będą tymi, które napotkacie podczas pełnienia roli prowadzącego. Jednak rozważenie pytań przedstawionych na końcu każdej z nich pomoże wam zastanowić się, jak można zareagować na podobne sytuacje, z którymi możecie się zmierzyć.

1. Właśnie rozpoczęliście kółko studiujących z ośmioma młodymi osobami. Ich wiek waha się od 16 do 19 lat. Po modlitwach mówicie kilka słów na temat ogólnego charakteru kursów instytutu, a następnie pytacie, czy mają jakieś przemyślenia, którymi chcieliby się podzielić. Tylko trzech z nich wyraża swoje uwagi, a widząc niechęć pozostałych, nie nalegacie, aby też to zrobili. Przechodzicie do wprowadzenia części pierwszej Książki 1, wyjaśniając jej cel i treść. Co mówicie?

2. Podczas tej samej sesji zajęć, natychmiast po waszym wprowadzeniu, uczestnicy zaczynają studiować Rozdział 1 części pierwszej. Postanawiacie, że najlepszym sposobem na przestudiowanie tego rozdziału będzie poproszenie jednego z uczestników o przeczytanie na głos pierwszego cytatu, a następnie zadanie pozostałym uczestnikom pytania, które po nim nastąpi. Wyjaśnacie, że celem tego ćwiczenia jest pomoc w skupieniu się na bezpośrednim i wyrażym znaczeniu cytatu zanim zastanowią się nad jego zastosowaniem i implikacjami. Wszyscy wracają do cytatu i kilku z nich odpowiada na pytanie, recytując cytat. Następnie prosicie innego uczestnika, aby zrobił to samo z drugim cytatem i kontynuujecie w ten sposób do końca tego rozdziału. Później, kiedy dochodzicie do następnego zestawu cytatów w Rozdziale 3, dzielicie uczestników na cztery dwuosobowe grupy, zachęcając ich do wykonania tego zadania w parach. Co będziecie robić podczas gdy to się będzie odbywało? Czy będziecie obserwować, jak każda para wykonuje to ćwiczenie? Co zrobicie, jeśli dla jednej pary ćwiczenie okaże się łatwe i wykona je gruntownie, ale szybko?

3. Kilka tygodni później ta sama grupa studiuje Rozdział 3 trzeciej części Książki 1, który omawia związek między duszą a ciałem. Akapit wprowadzający i cytaty zostały przeczytane na głos i uczestnicy dostali trochę czasu na zastanowienie się nad wyrażonymi koncepcjami. Teraz każdy wykonuje ćwiczenia indywidualnie. W pomieszczeniu panuje cisza i atmosfera poważnej i zdyscyplinowanej refleksji. Co zrobiliście, aby pomóc w stworzeniu takiej atmosfery?

4. Służycie jako prowadzący kółka studiujących składającego się z młodych ludzi w waszej wiosce lub na osiedlu, gdzie proces budowania wspólnoty jest wciąż na wczesnym etapie. Powstało już kilka grup młodszej młodzieży, a praktyka odwiedzania domostw, zwłaszcza rodzin uczestników programu duchowego umocnienia, zaczyna się utrwalać. W rezultacie wiele z tych rodzin jest zainteresowanych naukami Wiary. Właśnie ukończyliście studiowanie Książki 1 z młodzieżą na kółku studiujących, a oni są gotowi skorzystać z okazji, by odwiedzić niektóre z tych rodzin i podzielić się z nimi modlitwami. W jaki sposób pomożecie im w tym przedsięwzięciu?

5. Studiujecie Książkę 2 z grupą uczniów szkoły średniej w waszej wiosce lub na osiedlu. Podczas studiowania części drugiej, zatytułowanej „Podnoszące na duchu rozmowy”, proponujecie im, aby spróbowali zastosować to, czego się uczą, podejmując rozmowy na tematy społeczne i duchowe ze swoimi rówieśnikami w szkole. Co można zrobić, aby zadbać o to, by ich umiejętność prowadzenia rozmów na tematy duchowe zaczęła wzrastać? Dlaczego, na przykład, konieczne jest, abyście najpierw pomogli każdemu uczestnikowi wybrać podczas studiowania tej części co najmniej jedno ze stwierdzeń i wskazać kilku przyjaciół, z którymi mogliby porozmawiać o zawartych w nim ideach?

6. Kilka tygodni później ta sama grupa młodzieży rozpoczęła część trzecią Książki 2 i właśnie przystąpiła do Rozdziału 3, w którym studiuje stwierdzenia dotyczące wiecznego Przymierza Boga. Dlaczego ważne jest, aby po przeczytaniu tego stwierdzenia uczestnicy poświęcili czas na zastanowienie się nad nim akapit po akapicie, zidentyfikowali sekwencję zawartych w nim koncepcji i nauczyli się wyrażać je w jasny sposób?

7. Grupa, którą prowadziliście przez Książkę 2, zakończyła właśnie swoje studiowanie i nadszedł czas, aby wprowadzili w życie to, czego się nauczyli, poprzez odwiedziny w domach i podejmowanie dyskusji z rodzinami na szereg tematów. Biorąc pod uwagę okoliczności, w których mieszkacie, w jaki sposób każdy z tych młodych ludzi będzie mógł otrzymać wsparcie w przygotowaniach i przeprowadzaniu takich wizyt, szczególnie na wczesnych etapach, w miarę jak rozwijają swoje zdolności? W jaki sposób będzie można zapewnić, że ich udział w systematycznym programie odwiedzin w domach służy wzmocnieniu wzorca życia wspólnoty?

8. Przy innej okazji pomagasz grupie przyjaciół w studiowaniu Książki 3, zatytułowanej „Prowadzenie zajęć dla dzieci, Klasa 1”. Pracują w tej chwili nad częścią drugą, która zawiera dwadzieścia cztery lekcje przewidziane na zajęcia z dziećmi. Po szczegółowym przestudiowaniu pierwszego zestawu czterech lekcji zachęćcie uczestników, jak to zostało zasugerowane w Rozdziale 5, do spróbowania przeprowadzenia lekcji z kilkorgiem dzieci, które znają – dzieci ich krewnych lub dzieci z sąsiednich domów. W jaki sposób pomożecie każdemu z nich w opracowaniu planu działania w tym celu? Jakiego podejścia użyjecie, aby pomóc im zastanowić się nad działaniem, które podjęli, podczas następnego spotkania kółka studiujących?

9. Właśnie ukończyliście studiowanie części drugiej Książki 4 z grupą młodych osób. Ćwiczyli oni opowiadanie każdego z wydarzeń z życia Bába podczas przechodzenia przez różne rozdziały tej części, i zapamiętali również dwie modlitwy, które On

objawił, a teraz starają się nauczyć na pamięć Jego przemówienia do Liter Żyjącego. Zbliża się rocznica Deklaracji Bába, i grupa zgłasza się na ochotnika do ułożenia programu obchodów Dnia Świętego we wspólnocie. Są chętni do wykorzystania tego, czego się nauczyli. W jaki sposób pomożecie im zaplanować program i przygotować się do tego wydarzenia? Co moglibyście zrobić jako prowadzący, aby zadbać o to, by każdy z członków grupy był w stanie przyczynić się do stworzenia spotkania pełnego szacunku i radości?

10. Na prośbę koordynatora głównej sekwencji prowadzicie małą grupę młodych ludzi przez Książkę 5. Po ukończeniu części drugiej pomagacie im w przeprowadzeniu rozmów z kilkoma nastolatkami, aby zdobyć pewien wgląd w to, co osoby w tej grupie wiekowej myślą o niektórych ważnych tematach. W jaki sposób pomożecie im to przeprowadzić? Na przykład, czy będą rozmawiać z młodszą młodzieżą indywidualnie? Czy będą angażować się w rozmowy w parach, i kto będzie im towarzyszył? Jak poprowadzicie ich w refleksji nad swym doświadczeniem?

11. Studiujecie część trzecią Książki 6 z grupą młodzieży, która jest częścią rozszerzającego się trzonu przyjaciół pracujących w waszej wiosce lub na osiedlu. Wkrótce rozpocznie się nowy trzymiesięczny cykl aktywności, a wysiłki podejmowane podczas fazy ekspansji będą skupiać się na nauczaniu Sprawy zainteresowanych rodzin młodych ludzi uczestniczących w działaniach edukacyjnych instytutu. Uczestnicy przeanalizowali rozmowę pomiędzy Anną i Emilią i przeciwiczyli wypowiedanie zawartych w niej koncepcji w swoim gronie. Jakie wsparcie zapewnicie im podczas kampanii, aby mogli zdobyć doświadczenie w prezentowaniu nauk Wiary w spójny sposób?

Nie mając wglądu w to, co napisaliście, możemy bezpiecznie założyć, że wasz opis będzie koncentrował się wokół pojęcia służby. Sugerujemy, abyście zapamiętali następujące dwa cytaty dotyczące pozycji służby, pierwszy z Pism Bahá'u'lláha, a drugi z Tablicy objawionej przez ‘Abdu’l-Bahę:

„Więź służebności, jaka wytworzyła się między czczącym a Czczonym, między stworzeniem a Stwórcą, winna być uważana za wyraz Jego łaskawych względów wobec ludzi, nie zaś za oznakę jakiejś ich zasługi. Poświadcza to każdy prawdziwy i roztrotny wierny”¹⁰.

„O sługo umiłowanych Boga! Sługa przyjaciół jest sługą Błogosławionego Piękną. Kto Go miłuje, służy Jego umiłowanym. Najgłębszym pragnieniem serca tego oto sługi jest, abym w służbie przyjaciół Piękną Abhá stał się wiernym i wdzięcznym sługą, abym nocą i dniem przygotowywał się do służby i w ten sposób mógł zbierać owoce drzewa istnienia. Rama, która nie jest nagięta na ścieżce służby przyjaciół, jest niczym innym jak tylko kawalkiem martwego drewna, a plecy, które nie są pochylone przez znoszenie trudów dla ich dobra, są tylko pustym pniem drzewa. Zatem dobrze postąpiłeś wykonując służbę dla przyjaciół i będąc ich lojalnym sługą. To jest suwerenność w obu światach i chwała zarówno tutaj, jak i w późniejszym życiu”¹¹.

ROZDZIAŁ 31

Rozważania nad różnymi tematami przedstawionymi w tej części prawdopodobnie przekonały was, że zdolności do służby w roli prowadzącego nabywa się dopiero z czasem i poprzez doświadczenie. Celem tej książki jest przedstawienie wam pewnych pojęć i wprowadzenie was na ścieżkę, na której będziecie coraz bardziej zwiększać swoją zdolność do pomagania kolejnym grupom w przechodzeniu przez główną sekwencję kursów Instytutu Ruhi, od tych najwcześniejszych do tych, które wykraczają poza Książkę 7. Jednym z najbardziej owocnych sposobów na pogłębienie rozumienia stosownych pojęć i uzyskanie wglądu w duchowe cechy i postawy, a także umiejętności i zdolności, których wymaga ten akt służby, jest uczestnictwo w regularnych spotkaniach dla prowadzących organizowanych przez instytut w waszym regionie. Podczas takich spotkań analizowane są różne doświadczenia i poszukiwane są odpowiedzi na wiele pytań.

Rozdziały wprowadzające znajdujące się w każdej książce, zatytułowane „Kilka uwag dla prowadzącego”, są często analizowane na tych spotkaniach w świetle zdobytego doświadczenia. Jedna szczególna kwestia zasługuje tutaj na uwagę. Rozdziały te są przeznaczone głównie dla osób służących jako prowadzący i nie ma potrzeby, aby uczestnicy czytali je podejmując studiowanie danej książki. Co więcej, takie działanie może przynieść efekt wręcz odwrotny do zamierzonego. Jednak prowadzący może uznać za przydatne skorzystanie z niektórych idei zawartych w tych rozdziałach, aby pomóc uczestnikom w zrozumieniu ogólnego celu każdej części książki i celu określonych ćwiczeń. Jednakże zawsze będzie to wykonywane w sposób wyważony, w odpowiedzi na doświadczenie nauczania-uczenia się zachodzące w grupie.

Rozważmy teraz charakter spotkania dla prowadzących. Jedna część takiego spotkania może być poświęcona omówieniu niektórych istotnych punktów dotyczących kursów instytutu,

z których wiele można zaczerpnąć z „Kilku uwag dla prowadzącego” z Książki 1. Kilka z nich przedstawiono poniżej. Można dodać inne do tej listy.

- Wszyscy uczestnicy kursów Instytutu Ruhi, niezależnie od tego, czy studiuje materiały po raz pierwszy, czy też pełnią funkcję prowadzących, są zaangażowani we wzajemny proces uczenia się.
- Odpowiedzialność za naukę spoczywa na każdym uczestniku.
- Prowadzący, daleki od występowania w roli zdystansowanego i biernego moderatora dyskusji, pomaga każdemu członkowi grupy w osiągnięciu właściwego stopnia rozumienia studiowanego materiału.
- Zdolność prowadzącego do skutecznego angażowania uczestników w proces nauczania-uczenia się jest wzmacniana, gdy prowadzi on kolejne grupy przez kursy i wspiera ich członków w zdobywaniu początkowego doświadczenia w wykonywaniu aktów służby, które są zalecane w danej książce.
- W procesie edukacji, w przeciwieństwie do tego, który polega jedynie na nabywaniu prostych umiejętności istotne jest, aby uczestnicy stawali się coraz bardziej świadomi znaczenia i wagi tego, co robią.
- Kursy Instytutu Ruhi wytyczają ścieżkę służby dla ludzkości, po której każdy uczestnik kroczy we własnym tempie, pomagając innym i samemu otrzymując takie wsparcie.
- Krocząc tą ścieżką uczestnicy realizują dwojaki cel moralny – dbają o własny rozwój duchowy i intelektualny oraz przyczyniają się do transformacji społeczeństwa.
- Postęp na tej ścieżce pociąga za sobą rozwój szeregu zdolności, które wymagają rozumienia i wiedzy, cech duchowych i godnych pochwały postaw, a także licznych uzdolnień i umiejętności.
- Książki Instytutu Ruhi czerpią z dwóch źródeł wiedzy: nauk Wiary Bahá'í oraz gromadzącego się doświadczenia wspólnoty bahaickiej na całym świecie w rozwijaniu materialnej i duchowej cywilizacji.
- To właśnie wizja Bahá'u'lláha dotycząca człowieka, którym możemy się stać i cywilizacji, którą możemy zbudować, jest inspiracją dla Instytutu i zakłada się, że wszyscy uczestnicy, niezależnie od pochodzenia, są otwarci na przyjęcie tej wizji, która jest wyraźnie wyrażona w każdej części każdej książki.
- Podążanie ścieżką służby wyznaczoną przez kursy instytutu wymaga stale pogłębiającego się rozumienia nauk Bahá'u'lláha, które materiały te starają się jednoznacznie przedstawić.
- Pierwsza część Książki 1 porusza kwestię rozumienia, która jest kluczowa dla wszystkich kursów Instytutu.

- Od uczestników oczekuje się przede wszystkim zrozumienia podstawowego znaczenia fragmentów z Pism. Na tej podstawie pomaga się im dostrzec, w jaki sposób zawarte w nich idee znajdują konkretny wyraz, zanim jeszcze bardziej pogłębią swoje zrozumienie, rozważając niektóre z ich implikacji.
- Umiejętność skupienia uwagi na bezpośrednim i wyraźnym znaczeniu fragmentów Pism przyczynia się do tworzenia jedności w bahaickich wspólnotach.
- Długie dyskusje na temat znaczenia pojedynczych słów w oderwaniu od kontekstu studiowanego materiału mogą przynieść efekt przeciwny do zamierzonego.
- Podczas studiowania każdego kursu należy ustalić rytm postępu.
- Grupy studiujące powinny unikać z jednej strony powierzchownego podejścia, w którym ćwiczenia nie są starannie analizowane, a z drugiej strony przedłużającej się dyskusji na temat idei, która odwraca uwagę od głównego celu danej części.
- Na niektóre pytania nie można odpowiedzieć w jednoznaczny sposób i mają one na celu jedynie zwiększenie świadomości na dany temat.

ROZDZIAŁ 32

Innym zadaniem podejmowanym na spotkaniach dla prowadzących jest przegląd jednej lub kilku części danej książki, podczas którego analizuje się jej treść w świetle zdobytego doświadczenia oraz omawia konkretne fragmenty i ćwiczenia. Aby zilustrować wam rodzaj konsultacji, w które będziecie się angażować podczas tych spotkań, przedstawiamy wam w tym i trzech następnych rozdziałach kilka przykładowych rozmów między osobą o znacznym doświadczeniu a grupą osób prowadzących, wspólnie konsultujących się na temat treści Książki 1, „Rozważania na temat życia duchowego”, w typowej atmosferze przyjaźni, pokory i zdobywania wiedzy. Po każdej rozmowie następuje jedno lub dwa ćwiczenia do wykonania. Na potrzeby tych stron, „A”, „B” i „C” będą odnosić się do trzech prowadzących biorących udział w spotkaniu, a „M” do koordynatora głównej sekwencji. Omawiają oni ćwiczenia w Rozdziale 2 części pierwszej. Pomocnym będzie sięgnięcie teraz do tego rozdziału.

- A: *Chciałbym powiedzieć, że jeden z komentarzy w „Kilka uwag dla prowadzącego” był dla mnie bardzo pomocny. Odnosił się on do stwierdzenia w Ćwiczeniu 3, że „na świecie jest tak mało dobrych ludzi, że ich czyny nie przynoszą żadnego efektu”. Wszyscy w grupie, w której służyłem jako prowadzący słusznie stwierdzili, że to stwierdzenie jest błędne. Kiedy zapytałem ich dlaczego, podali wiele powodów, z których wszystkie były dobre. Ostatecznie jednak musiałem naprowadzić ich, aby spojrzeli na pierwszy cytat z poprzedniego rozdziału i ocenili to stwierdzenie pod tym kątem. Wtedy wszyscy uświadomili sobie, że zdanie to zaprzeczało słowom Bahá'u'lláha. Ta świadomość przyniosła grupie pewność siebie i podekscytowanie.*
- B: *Jednakże nie można znaleźć w cytatach tak jasnych odpowiedzi dla wszystkich ćwiczeń. Weźmy następną stwierdzenie w tym samym ćwiczeniu, że „poprawne jest to, co zgadza się z opinią innych ludzi”. Żaden z poprzednich cytatów nie odnosi się bezpośrednio do tej kwestii. Wszyscy zwykle mówią, że to stwierdzenie jest błędne. Czy należy po prostu zaakceptować tę odpowiedź, czy też konieczna jest pewna dyskusja?*
- M: *Jest to coś, o czym musisz zdecydować w zależności od okoliczności występujących w danej grupie. Znam kilka grup, w których niewielka dyskusja na temat implikacji tego stwierdzenia pogłębiła rozumienie uczestników. To prawda, że nauki Boga określają, co jest dobre, a co złe, ale musimy także słuchać idei i opinii ludzi. Jednak to, jak dużą wagę powinniśmy przywiązywać do tych opinii i jak dalece powinniśmy pozwolić im wpływać na nas, to kwestie, które zasługują na refleksję.*
- B: *Ćwiczenie 5 w tym rozdziale analizuje sytuacje, w których słowa ludzi różnią się od ich czynów. Bezpośrednie odpowiedzi są łatwe i myślę, że właśnie tak miało być. Wydaje mi się jednak, że za tym ćwiczeniem kryje się pewien cel. Czasami możemy popaść w nawyk mówienia ludziom, co mają robić, a czego nie: Nie pij. Bądź czysty. Nie kłam. Dostrzegam, że książki Instytutu Ruhi starają się unikać pouczania ludzi. Pomagają ludziom myśleć i podejmować moralne decyzje. W przypadku tego ćwiczenia, uświadomienie sobie, że działając w określony sposób znajdują się wśród tych, których „słowa nie pokrywają się z ich czynami” – przed czym Bahá'u'lláh tak mocno nas ostrzegał – miało głęboki wpływ na członków grupy, z którą studiowałem. Podobało mi się to ćwiczenie, ponieważ mogliśmy rozmawiać o mądrości pewnych praw i zasad moralnych w sposób pełen dystansu, jednocześnie szanując godność uczestników.*
- M: *Poruszyłeś ważną kwestię. Jest to przypadek, w którym ćwiczenie jest łatwe tylko z pozoru. Wyznacza ono standard, nie stwierdzając tego wprost. Pozwala ono raczej uczestnikom na dojście do pewnego rozumienia praw i zasad moralnych. Prawdopodobnie zauważyłeś, że pięć pytań, które następują po tym ćwiczeniu, wywołuje podobny skutek, choć nie są one tak jednoznaczne. Zazwyczaj dobrym pomysłem jest poproszenie uczestników o konsultację na ich temat. Oczywiście nie będziesz chciał, aby konsultacja poszła w zbyt wielu kierunkach, ale uczestnicy potrzebują sposobności do zastanowienia się nad zachowaniem moralnym. Muszą także zyskać świadomość, że nasze działania wpływają na świat i dobrobyt ludzkości oraz docenić fakt, że jesteśmy odpowiedzialni za swoje czyny.*
1. Rozważmy komentarz poczyniony przez prowadzącego „B” powyżej. Nie we wszystkich przypadkach odpowiedzi na pytania w ćwiczeniach można znaleźć po prostu czytając cytaty zawarte w materiale. Jak wiadomo, niektóre ćwiczenia mają na celu pomóc uczestnikom zastanowić się nad konkretnym zastosowaniem fragmentów

Pism w codziennym życiu. Studiowanie Objawienia powinno prowadzić do konsekwentnego wysiłku stosowania nauk, co wymaga myślenia, konsultowania i analizowania własnego rozumienia w świetle doświadczenia. Jeśli proces ten nie jest dobrze rozumiany, niezdrowe cechy mogą się pojawić zarówno u jednostki, jak i w całej wspólnoty. Na przykład, jeśli ktoś nieustannie cytuje „pisma”, ignoruje wszelkie inne źródła wiedzy i odmawia dania wiary nagromadzonemu doświadczeniu, będzie miał tendencję do bycia osobą o wąskich horyzontach myślowych. Z drugiej strony, osoba, która przywiązuje zbyt dużą wagę do doświadczenia i ludzkich opinii oraz nie docenia autorytetu Świętego Tekstu, pada ofiarą relatywizmu, zgodnie z którym wszystko jest kwestią kultury lub osobistych upodobań. Przedyskutujcie z członkami waszej grupy w jaki sposób oba te stanowiska mogą prowadzić do przesądów, nietolerancji, fanatyzmu i niedbałości.

2. Odpowiedź udzielona prowadzącemu „B” przez „M”, który służy jako koordynator głównej sekwencji, zasługuje na pewną refleksję. Uczestnikom może nie wystarczyć zwykle zaznaczenie jako błędnego stwierdzenia „Poprawne jest to, co zgadza się z opinią innych ludzi”. Być może trzeba będzie omówić z nimi, na przykład, znaczenie słuchania osób z odpowiednim doświadczeniem i szukania mądrej rady w wielu sprawach, z którymi stykamy się w życiu. Aby umożliwić taką dyskusję, będziecie oczywiście musieli przemyśleć tę kwestię w świetle waszej znajomości pism. Jak myślicie, w których z następujących kwestii należy zasięgnąć rady?

- _____ Nasze przyszłe studia
- _____ Jak poświęcić odpowiednią uwagę naszym studiom i służbie Wierze
- _____ Czy powinniśmy lub nie powinniśmy służyć Wierze
- _____ Znaczenie snu, który się nam przyśnił
- _____ Zastosowanie jednego z praw Wiary do danej sytuacji
- _____ Czy powinniśmy czy nie powinniśmy być posłuszni prawom Wiary
- _____ Jak wychowywać swoje dzieci
- _____ Czy wybaczyć komuś czy nie wybaczyć zło, które wyrządził
- _____ Czy pomóc czy też nie pomóc komuś, kto potrzebuje wsparcia
- _____ Leczenie choroby fizycznej
- _____ Problem, który mamy z przyjacielem
- _____ Czy powierzyć czy też nie dużą odpowiedzialność osobie, której dobrze nie znamy

3. Przydatne byłoby zastanowienie się nad komentarzami poczynionymi przez prowadzącego „C” i uwagami koordynatora, które po nich następują. Często, gdy ktoś próbuje przekazać jakąś ideę, wpada w nawyk „wygłaszania kazań” do ludzi. Jednakże takie podejście rzadko przynosi pożądane rezultaty. Spójrzmy na ćwiczenie omawiane przez „C”. Po zakończeniu ćwiczenia prowadzący mógłby poprosić uczestników o sporządzenie listy rzeczy, których nie powinni robić, a następnie porozmawiać z nimi szczegółowo o znaczeniu odpowiedniego zachowania, wprowadzając do rozmowy negatywne konsekwencje nieprzestrzegania praw moralnych. Wyjaśnijcie, dlaczego takie podejście nie byłoby ani skuteczne, ani wskazane.

ROZDZIAŁ 33

Wróćmy do wymagowanej rozmowy między uczestnikami podczas spotkania dla prowadzących. Omawiają oni teraz pozostałe rozdziały pierwszej części Książki 1.

A: Miałem pewne trudności z czwartym pytaniem z Rozdziału 4, kiedy przerabiałem go z grupą. Uczestnicy mieli bardzo różne poglądy na temat tego, czy można okłamywać samego siebie i trudno było osiągnąć konsensus.

M: Istnieje wiele pytań pojawiających się w różnych częściach, których celem jest pobudzenie do myślenia i konsultacji. Poruszane w nich kwestie są zbyt złożone, by można je było natychmiastowo rozstrzygnąć, a ta sama osoba może na przestrzeni lat wielokrotnie zmieniać swoje zdanie na dany temat. Odpowiedź na pytanie, o którym wspominasz, jest twierdząca: możliwe jest okłamywanie samego siebie i tak naprawdę wiele osób to robi. Są jednak tacy, którzy uważają, że w ostatecznym rozrachunku dana osoba wie, że kłamie. Nie jest to kwestia, którą można łatwo rozwiązać. To, co można zrobić, to podać przykłady pewnych sytuacji i poprosić nasze grupy, aby określiły, czy poszczególne z nich stanowią przypadek okłamywania samego siebie, czy też nie. Następnie powinniśmy wysłuchać wszystkich powodów podanych do odpowiedzi i zadowolić się tym, że pytanie zostało przedyskutowane i że każdy poczynił postępy w swoim rozumieniu. Ostatecznie pytanie dotyczyło sfery zachowania, nie zostało postawione w sensie filozoficznym.

C: Być może wybiegam naprzód, ale chcę podzielić się z wami pewnym doświadczeniem, a następnie zadać pytanie. W naszej grupie zacząłem odczuwać, że wszyscy pośpiesznie wykonują Ćwiczenie 4 z Rozdziału 8, w którym prosi się nas o określenie, czy dane stwierdzenie jest prawdziwe, czy nie. Zasugerowałem więc, abyśmy zatrzymali się i porozmawiali o dyscyplinie potrzebnej do przewyciężenia obmawiania – tematu tego

ćwiczenia. Dyskusja była fascynująca. Zdaliśmy sobie sprawę, że obgadywanie jest tak naprawdę zwyczajem społecznym; jest częścią naszej kultury. Następnie podjęliśmy kilka praktycznych kroków, które pomogłyby nam uniknąć obmowy. Ta rozmowa zajęła około piętnastu minut. Następnie wróciliśmy do ćwiczenia, które, jak mi się wydawało, zostało wykonane z lepszym rozumieniem. Czy uważasz, że moja prośba o taką dyskusję była uzasadniona?

M: Myślę, że było to całkowicie uzasadnione. Skorzystałeś z elastyczności, która jest ważną cechą materiałów, ażeby zwiększyć rozumienie. Oczywiście wszyscy wiemy, że ten rodzaj ćwiczeń nie przypomina tego, co uczniowie dostają na testach w szkole. Ćwiczenia, które proszą nas o podjęcie decyzji czy stwierdzenia są prawdziwe, często wydobywają subtelności i wyjaśniają implikacje słów i czynów.

A: Szkoda, że nie zrobiłem tego co ty, gdy nasza grupa studiowała ten rozdział. Sądząc po kilku przypadkach braku jedności, jakie ostatnio mieliśmy, nie doceniamy w pełni krzywdy, jaką obmowa może wyrządzić w grupie przyjaciół.

B: Kiedyś przytrafiło mi się coś, co może cię zainteresować. Kiedy po raz pierwszy studiowałem tę część zdałem sobie sprawę, że czasami konieczne jest zaprezentowanie ludziom przykładów zachowań sprzecznych z naukami, aby pobudzić ich do myślenia na temat ich właściwego zastosowania. Kiedy więc grupa, w której obecnie pełnię rolę prowadzącego dotarła do Ćwiczenia 2 z Rozdziału 6, w którym, jak wiesz, prosi się uczestników o przeanalizowanie kilku zwrotów i podjęcie decyzji, czy zostały one wypowiedziane „przyjaznym językiem”, przygotowałem kilka swoich własnych stwierdzeń. Jeden z uczestników ma dość ostry język i pomyślałem, że jeśli dodam do ćwiczenia kilka zdań, których on często używa, uświadomi on sobie swój zły nawyk. Bardzo go wtedy zraniłem. Kiedy przeczytałem pierwsze zdanie, w grupie zapadła niezręczna cisza i zobaczyłem, że patrzy na mnie ze zdziwieniem. Nagle zdałem sobie sprawę, że sam byłem nieuprzejmy i poczułem się okropnie. To jest coś, czego nigdy więcej nie zrobię.

M: Ćwiczenia przedstawiające negatywne sytuacje są przydatne jedynie wtedy, gdy można je przeanalizować z dystansem, co jest niemożliwe, gdy wskazują one na kogoś palcem. Teraz chciałbym zwrócić waszą uwagę na jeszcze jedną kwestię zanim zakończymy omawianie części pierwszej. Ważne jest, aby nie pominąć ostatniego rozdziału dotyczącego czytania Pism każdego dnia. Trzeba będzie omówić tę kwestię studiując ją z grupą, a w razie potrzeby nawet pomóc uczestnikom wybrać fragmenty, które będą mogli czytać rano i wieczorem przez pewien czas. W tym celu należy zadbać o to, by wszyscy mieli przynajmniej egzemplarz „Słów ukrytych”. Jeśli nie, będziecie musieli dopilnować, aby byli w stanie go nabyć. Na kolejnych spotkaniach kółka studiujących możecie zatem poprosić tych, którzy mają na to ochotę, by podzielili się z innymi fragmentami, które przeczytali.

1. Odpowiadając na komentarze osoby „A” dotyczące czwartego pytania w Rozdziale 4, koordynator wyjaśnia, że jest to jedno z wielu pytań pojawiających się na kursach, które mają na celu jedynie pobudzenie myślenia i konsultacji, oraz że zamiast oczekiwać uzyskania konsensusu wokół takich kwestii, prowadzący powinni zadowolili się pomaganiem uczestnikom w pogłębianiu ich rozumienia. Mając to na uwadze koordynator sugeruje, że w tym konkretnym przypadku często przydatne jest, aby prowadzący podał przykłady pewnych sytuacji i poprosił grupę o określenie, czy

któreś z nich stanowią przypadek okłamywania samego siebie, czy też nie. Spróbujcie wymyślić kilka przykładów, które moglibyście zaproponować członkom kółka studiujących, aby pobudzić ich do myślenia.

2. Jak zauważył koordynator, osoba „M”, ćwiczenia w materiałach Instytutu Ruhi, w których uczestnicy proszeni są o zidentyfikowanie prawdziwych stwierdzeń różnią się od pytań wielokrotnego wyboru zadawanych na testach w szkole, na które często można odpowiedzieć mechanicznie. Są one zaprojektowane tak, aby poprowadzić uczestników przez sekwencję myśli lub pomóc im przeanalizować dane pojęcie z różnych punktów widzenia. Sugerujemy, abyście dziś przejrzyli z grupą ćwiczenia tego typu z pierwszej części Książki 1 i omówili, w jaki sposób są one wykorzystywane do zwiększania rozumienia.

ROZDZIAŁ 34

Po zastanowieniu się nad komentarzami grupy prowadzących i koordynatora instytutu dotyczącymi treści pierwszej części Książki 1, przeczytajcie poniższą rozmowę na temat drugiej części, zatytułowanej „Modlitwa”.

A: Grupa, z którą pracowałem, z niecierpliwością czekała na rozpoczęcie części drugiej. Ucieszyła ich możliwość studiowania dłuższych fragmentów i zastanowienia się nad znaczeniem modlitwy. Bardzo ważne było to, że na samym początku przedstawiono im pojęcie „ścieżki służby” i „dwojakiego celu moralnego”. Pomogło im to uzyskać wgląd w ścisły związek między modlitwą a służbą, w miarę jak posuwali się naprzód rozdział po rozdziale. Przeszliśmy przez cztery cytaty w Rozdziale 1 i odpowiadające im pytania w taki sam sposób, jak robiliśmy to w części pierwszej. Szybko uchwycili bezpośrednie znaczenie tych fragmentów i pojęli dwojaki cel moralny leżący u ich podstaw. Kiedy dotarliśmy do Ćwiczenia 5, konieczne było zatrzymanie się i przeanalizowanie przedstawionych stwierdzeń w świetle cytatów. Na przykład, niektórzy z uczestników mieli trudności ze stwierdzeniem: „Jeśli zawsze pomagasz innym, w końcu zapomnisz o swoich własnych celach”. Dyskusja pomogła wszystkim dostrzec, że „służba innym” i „cele osobiste” są ze sobą sprzeczne tylko wtedy, gdy cele te są definiowane w sposób skoncentrowany na samym sobie. Stało się dla nich jasne, że gdy nasze intencje są czyste, wyznaczamy sobie szlachetne cele, aby służyć innym, a gdy zdamy sobie sprawę, że celem, dla którego zostaliśmy powołani do życia jest praca na rzecz poprawy świata, wówczas dążenie do naszego osobistego rozwoju, duchowego i intelektualnego, jest postrzegane jako nierozzerwalnie związane z naszym wkładem w postęp społeczeństwa.

- B: *My zrobiliśmy to samo ze stwierdzeniami w naszej grupie. Oczywiście upewniłem się, że dyskusja się nie przedłuża i że skupiamy się na celu, jaki to ćwiczenie próbowało osiągnąć. Na przykład tak wielu w dzisiejszych czasach wierzy w stwierdzenie „Jesteś swoim najlepszym przyjacielem”. Chcieliśmy zgłębić jego implikacje w kontekście Bożego miłosierdzia, mianowicie, że czyste serce otrzymuje Jego dobrodziejstwa, jak wspomniano w ostatnim cytacie w tym rozdziale. Uczestnicy naturalnie doszli do wniosku, że Bóg jest naszym prawdziwym Przyjacielem.*
- C: *Studiując fragment „Słów ukrytych” zacytowany w Rozdziale 2, odbyliśmy dogłębną dyskusję na temat tego, co to znaczy, że zostaliśmy stworzeni „bogатыmi”, rozumiejąc, że to nie dobra materialne czynią nas bogатыmi, ale potencjał przejawiania cech duchowych, takich jak pokora, prawdomówność i hojność. Mogliśmy następnie powiązać tę koncepcję z atrybutami serca, które jest oczyszczone „miłością i wyrzeczeniem się wszystkiego oprócz Boga” i zastanowić się, w jaki sposób w wysiłkach oczyszczania naszych serc ze wszystkiego oprócz Niego naturalne jest poszukiwanie „oświecenia” ze źródła wszelkiej wiedzy, naszego Stwórcy, naszego prawdziwego Przyjaciela. Dyskusja ta pomogła nam również uzyskać lepszy wgląd w naturę naszej relacji z Bogiem jako relacji miłości, co utorowało drogę do rozważań w Rozdziale 3, w którym postawione jest pytanie: „Dlaczego się modlimy?”*
- M: *Wydaje się, że uczestnicy, z którymi studiowałeś tę część, głęboko zastanawiali się nad Pismami cytowanymi w wcześniejszych rozdziałach, a ćwiczenia umożliwiły obszerną dyskusję i pogłębiły ich zrozumienie omawianych pojęć.*
- C: *W odniesieniu do ćwiczeń zauważyłem, że uczestnicy chętnie wykonywali te, które pytały o znaczenie konkretnych słów – „intonować”, „recytować”, „zanosić w dal”, „obowiązkowy”. Tworzyliśmy różne zdania z każdym słowem, aby upewnić się, że jego znaczenie było jasne i, raz lub dwa razy, korzystaliśmy ze słownika.*
- M: *Myślę, że to, co zrobiliście, jest w porządku. Jak to zostało opisane we wstępie „Kilka uwag dla prowadzącego”, nie ma żadnej zasady zabraniającej korzystania od czasu do czasu ze słowników. Chodzi jedynie o to, aby słowa były rozumiane w kontekście, zwłaszcza tam, gdzie chodzi o fragmenty Pism. W przeciwnym razie dyskusja na temat znaczenia pojedynczego słowa lub dwóch podobnych słów i tego, co je różni, może posunąć się za daleko. Czasami, gdy ludzie próbują analizować cytate słowo po słowie, nadrzędny cel, jakim jest zrozumienie znaczenia danego fragmentu, zostaje utracony. Tak więc na przykład w Rozdziale 6, w części poświęconej modlitwie, pytania dotyczące znaczenia słów „intonować”, „recytować” i „zanosić w dal” mają na celu skupienie uwagi uczestników na pewnych pojęciach w cytowanym fragmencie; nie są to ćwiczenia ze słownictwa.*
- B: *Istnieje jeszcze inny rodzaj ćwiczenia wprowadzony w Rozdziale 2 tej części, który członkowie kółka studiujących, o których wspomniałem wcześniej, uznali za bardzo skuteczny. Jest to ćwiczenie, w którym uczestnicy są proszeni o uzupełnienie luk w zdaniach na podstawie fragmentu z Pism.*
- C: *Zauważyłem, że jest to rodzaj techniki stosowanej w różnych częściach książek. Pomaga ona uczestnikom zastanowić się nad danym fragmentem poprzez skupienie się na pewnych słowach kluczowych.*

- M: Teraz, gdy omówiliśmy cel niektórych ćwiczeń, wróćmy do rozważenia innego ważnego pojęcia w tej części. Jak uczestnicy zareagowali na pojęcie „stanu modlitwy” wprowadzone w Rozdziale 5?*
- B: Wielu uczestników, z którymi studiowałem tę część, nigdy nie myślało o modlitwie w ten sposób. Podobnie jak ja, kiedy po raz pierwszy studiowałem tę część, myśleli o modlitwie tylko w kategoriach czegoś, co się wykonuje, a nie jako o stanie, do którego się dąży. Zatrzymaliśmy się więc i porozmawialiśmy o tej koncepcji zanim przeszliśmy do następnego rozdziału.*
- C: Miałem podobne doświadczenie z Rozdziałem 8, w którym dyskusja na temat celu modlitwy, która rozpoczyna się w Rozdziale 3, jest kontynuowana. Dla kilku uczestników koncepcja naszego zestrojenia się z Wolą Boga była czymś nowym. Na początku nie było dla nich jasne w jaki sposób możemy modlić się do Boga, prosząc Go o zaspokojenie naszych potrzeb, a jednocześnie zadawała się tym, co On postanowi. Jednakże po głębszym zastanowieniu się nad cytatem 'Abdu'l-Bahy byliśmy w stanie uzyskać pewien duchowy wgląd w tę kwestię.*
- M: Wszystkie te pojęcia są ważne, aby je odkrywać. Niestety w miarę jak uczucia religijne tracą swoją głębię w dzisiejszym świecie, coraz więcej ludzi albo się nie modli, albo traktuje modlitwę jako rytuał. Istnieje również tendencja do modlenia się tylko wtedy, gdy przeżywamy kryzys. Dlatego też refleksja nad tak ważnymi pojęciami związanymi z modlitwą jest niezbędna dla tych, którzy pragną życia skoncentrowanego na Bogu i służbie na Jego ścieżce. W tym sensie to, co powiedzieliśmy na początku naszej refleksji jak studiowanie tej części dostarcza wglądu w ścisły związek między służbą a modlitwą jest szczególnie istotne. Gdy uczestnicy zakończą tę część będą musieli osiągnąć zwiększoną świadomość tego związku – jak szczerą modlitwa oczyszcza serce, czyniąc je odbiorcą wiedzy i niebiańskich atrybutów, oraz jak bezinteresowne akty służby umożliwiają jednostce czerpanie z tych atrybutów, aby przyczynić się do postępu Sprawy i wywyższenia ludzkości. Modlitwa wzmacnia zapał do służby Bogu, a służba podsyca ogień wytwarzany w chwilach zanoszenia do Niego błagań – ogień, który spala zasłony odcinające nas od Jego piękna.*
- A: Mam pytanie dotyczące Rozdziału 7. Uczestnicy są tam proszeni o zapamiętanie dwóch fragmentów, które tak naprawdę pochodzą z Długiej Modlitwy Obowiązkowej. Czy powinienem był zachęcić ich do zapamiętania całej modlitwy?*
- M: Jak wiele innych rzeczy zależy to od uczestników. Niektórzy dopiero zaczynają nabierać nawyku modlenia się każdego dnia, więc zapamiętanie dwóch sugerowanych fragmentów będzie wystarczające. Później mogą nauczyć się całej modlitwy. Oczywiście niektórzy mogą już znać na pamięć Długą Modlitwę Obowiązkową. W każdym razie uważam, że jako prowadzący kurs dobrze byłoby, aby każdy z nas nauczył się jej na pamięć, jeśli jeszcze tego nie zrobiliśmy.*
1. Załóżmy, że podczas studiowania Rozdziału 8 członkowie kółka studiujących mają trudność z pojęciami wymienionymi przez osobę „C” powyżej. W jaki sposób pomogliście im uzyskać wgląd w dynamikę modlitwy? Jakie pytania na podstawie trzech cytatów z tego rozdziału mogliście im zadać, aby pogłębić ich rozumienie odpowiednich pojęć?

2. Mówiliśmy o znaczeniu zapamiętywania przy wielu okazjach, również w tej części. Jak dotąd sami nauczyliście się wielu fragmentów na pamięć i znacie wartość możliwości czerpania z mocy Twórczego Słowa, czy to w chwilach osobistej refleksji, w czasie trudności, czy w nauczaniu Sprawy. Wiele z nabytego doświadczenia będzie wam teraz pomocne w pracy z członkami kółka studiujących. W tym momencie warto byłoby abyście przeanalizowali, w jaki sposób możecie zachęcić ich do włożenia wysiłku w zapamiętywanie fragmentów Pism. Po wykonaniu tego zadania zachęcamy do zapamiętania następującego krótkiego fragmentu:

„ . . . i Bóg sprawi, że każda pierś, która powierza swojej pamięci Jego Słowa, jeśli będzie to pierś wyznawcy – napelni się Jego miłością. . .”¹².

ROZDZIAŁ 35

Część trzecia Książki 1, „Życie i śmierć”, może stanowić szczególne wyzwanie zarówno dla uczestników, jak i prowadzących. Zobaczmy, jak grupa prowadzących mogłaby dokonać przeglądu tej części. Możesz teraz wrócić do tej części.

A: Chociaż służba w charakterze prowadzącego ten kurs była trudna, okazała się dla mnie również źródłem satysfakcji. Teraz rozumiem co oznacza stwierdzenie we wstępie „Kilka uwag dla prowadzącego”, że relacja między prowadzącym a innymi uczestnikami nie jest relacją nauczyciel-uczeń, i że wszyscy są świadomie zaangażowani w proces, w którym każdy stara się nabywać wiedzę. Studiując materiał z grupą zyskałem wiele spostrzeżeń. Myślałem na przykład, że ćwiczenia w trzecim rozdziale są dosyć proste, więc byłem zaskoczony, gdy kilku uczestników zaznaczyło jako „prawdziwe” stwierdzenie w Ćwiczeniu 2, że „Życie jest tym, co przydarza się nam każdego dnia”. A kiedy dotarliśmy do podobnego ćwiczenia w następnym rozdziale, kilku z tych samych uczestników zaznaczyło jako prawdziwe stwierdzenia, że „Śmierć jest końcem życia” i że „Życie kończy się wraz ze śmiercią”. Zdałem sobie sprawę, że musimy omówić ten temat nieco szerzej. Niektóre z komentarzy poczynionych podczas naszych konsultacji były bardzo interesujące i wprowadziły jasność w umysłach uczestników.

B: Odkryłem również, że ćwiczenia te naprawdę pomogły nam przemyśleć koncepcje. W Rozdziale 9 wielu uczestników zaznaczyło jako prawdziwe stwierdzenie, że „Prawdziwe życie zaczyna się wtedy, kiedy umieramy i przechodzimy do Królestwa Boskiego”. Następnie dotarli do kolejnego stwierdzenia: „Prawdziwe życie zaczyna się na tym świecie i trwa nadal po fizycznej śmierci” i zdali sobie sprawę, że jeśli to stwierdzenie jest prawdziwe, to powyższe nie jest tak jednoznaczne, jak myśleli.

Widziałem, że wszyscy głęboko zastanawiali się nad naturą duszy. Musieliśmy przerwać pod koniec rozdziału tego dnia i, być może było to tylko moje wyobrazenie, ale zauważyłem zmianę w każdym z nas, kiedy spotkaliśmy się następnego tygodnia.

- A: Część ta pomogła uczestnikom w naszej grupie w uzyskaniu pełniejszego zrozumienia mocy ludzkiego ducha. W szczególności kilka pierwszych rozdziałów pomogło rozwiązać pewne błędne przekonania na temat duszy, w miarę jak uczestnicy zastanawiali się nad głębokimi duchowymi prawdami – że dusza nie wchodzi do ciała ani go nie opuszcza; że chociaż posługuje się organami ciała do postrzegania i wywierania wpływu, może również działać bez tych narządów; oraz że metafora lustra i światła najlepiej opisuje jej związek z ciałem. Lustro odbija światło, ale światło nadal świeci, nawet jeśli lustro jest pokryte kurzem czy rozbite.*
- M: Powodem, dla którego ludzie uważają tę część książki za inspirującą, jest właśnie to, że stawia ona tak wiele pytań dotyczących życia duszy w tym i następnych światach Boga. W nawiązaniu do prowadzenia życia zdefiniowanego przez nauki bahaickie, 'Abdu'l-Bahá ponoć powiedział, że pierwszą rzeczą jaką należy zrobić, to nabyć pragnienie duchowości. Aby nabrać takiego pragnienia zalecał On, aby medytować nad życiem po śmierci.*
- E: Kiedy studiowaliśmy Rozdział 12 mieliśmy bardzo interesującą dyskusję na temat pytania: „Dlaczego dusza mogłaby zamienić swój niebiański dom na pył tego świata?”. Jeden z członków grupy poruszył kwestię, że duchowość nie jest czymś, co osiąga się raz na zawsze, i że zawsze musimy pracować nad kontrolowaniem swojej niższej natury. „Zawsze jest coś, co będzie próbowało nas ściągnąć w dół” – skomentowała owa uczestniczka. To zainspirowało inną uczestniczkę do poruszenia kwestii pożądania. Zauważyła ona, że pożądanie leży w naturze ludzkiego serca i że musimy wyzbyć się próżnych pragnień. Następnie dyskutowaliśmy o naturze pożądania. Rozmawialiśmy o tym, że niektóre pragnienia są dobre, na przykład pragnienie, by ciężko pracować w celu poprawienia swojej sytuacji materialnej. Zdecydowaliśmy jednak, że nawet one powinny mieć pewne granice. Jeśli ktoś pracuje tak dużo nad poprawą swojego komfortu materialnego, że uniemożliwia mu to służbę dla Sprawy i ludzkości, to pragnienie to zmienia się w coś innego, być może w chciwość. Następnie ktoś zapytał: „A co z pragnieniem zadowolenia Boga?” i zdaliśmy sobie sprawę, że istnieją pragnienia, których nie powinniśmy próbować ograniczać. Zdecydowaliśmy, że tak naprawdę im silniejsze stają się duchowe pragnienia, tym bardziej kontrolują one nasze próżne pragnienia i utrzymują je na właściwym miejscu.*
- A: To, co powiedziałeś o pragnieniu przypomniało mi inny rozdział w tej części, z którym miałem pewne trudności. W Rozdziale 18 uczestnicy proszeni są o wymienienie kilku „próżnych wyobrażeń”. Z jakiegoś powodu członkowie naszej grupy mieli trudności z wymyśleniem jakiegokolwiek przykładu. Po prostu założyłem, że wskażą kilka, więc nie przygotowałem się na to wcześniej. Było to trochę niezręczne.*
- M: To w porządku, że od czasu do czasu zdarzają się takie niezręczne momenty. Nie powinieneś się zniechęcać. To właśnie nazywamy „zdobywaniem doświadczenia”. Teraz, gdy podzieliłeś się z nami swoim doświadczeniem wszyscy jesteśmy świadomi, że dobrze jest mieć krótką listę „próżnych wyobrażeń” na wypadek, gdybyśmy znaleźli się w podobnej sytuacji.*

B: Ja również chciałbym podzielić się kilkoma uwagami na temat dyskusji w Rozdziale 19, którą przeprowadzili przyjaciele, z którymi studiowałem książkę. Przeczytanie tego, co 'Abdu'l-Bahá mówi o wpływie modlitwy na postęp dusz, które odeszły, było dla nich odkrywcze. Myśl, że będą mogli pomagać swoim bliskim z zaświatów przyniosła wiele pocieszenia i radości dwóm uczestnikom, którzy niedawno doświadczyli straty kogoś bliskiego.

1. W powyższej konwersacji koordynator studiowania głównej sekwencji sugeruje, że warto, aby prowadzący przygotowali z wyprzedzeniem krótką listę przykładów „próżnych wyobrażeń”, aby pomóc uczestnikom w wykonaniu ćwiczenia z Rozdziału 18. Być może warto przyrzeć się temu rozdziałowi i sporządzić taką listę poniżej.

2. Bez wątpienia istnieją inne ćwiczenia w tej części, które mogą okazać się wyzwaniem dla uczestników. Zachęcamy do wymienienia tutaj niektórych z nich:

ROZDZIAŁ 36

Rozpoczęliśmy tę część od krótkiego spojrzenia na kwestię motywacji, analizując kilka jej głównych źródeł, włączając w to głód wiedzy i zainteresowanie pięknem. W naturalny sposób poprowadziło nas to w dyskusję dotyczącą kwestii uczestnictwa. Następnie podjęliśmy się badania dynamiki nauczania i uczenia się, którą starają się wspierać kursy Instytutu Ruhi, oraz niektórych pojęć i zasad, które nadają kształt tym kursom. To otworzyło nam drogę do rozważenia trzech centralnych elementów systemu edukacyjnego Instytutu: głównej sekwencji kursów, kółka studiujących i prowadzącego. Nadmieniliśmy, że studiowanie Książki 7 wprowadza nas na ścieżkę, na której będziemy w coraz większym stopniu rozwijać zdolności niezbędne do przeprowadzania kolejnych grup przez kursy. Będziecie kontynuować

zwiększanie swoich zdolności do pełnienia służby jako prowadzący poprzez takie nieustanne doświadczenie i poprzez uczestnictwo w okresowych spotkaniach refleksyjnych dla osób prowadzących. Mielicie już wgląd w to, na czym będą polegały takie spotkania. Mamy nadzieję, że w tym miejscu jesteście chętni do wkroczenia w ten obszar służby. Inni, bardziej doświadczeni prowadzący w waszej wspólnotie lub koordynator rejonowy zajmujący się studiowaniem głównej sekwencji, są gotowi, by was wspierać.

W tych końcowych rozdziałach skorzystajmy zatem z okazji, aby wyobrazić sobie efekty, których możemy się spodziewać, gdy rosnąca liczba przyjaciół w wiosce lub na osiedlu zaangażuje się w studiowanie kursów i podejmowanie zalecanych przez nie aktów służby. Wiecie już, że w budowaniu nowej cywilizacji bierze udział trzech uczestników: jednostka, wspólnota i instytucje. W dalszej części głównej sekwencji będziemy zgłębiać wkład procesu edukacyjnego w postępek każdego z nich. Na razie przyjrzyjmy się jednostce i rozważmy wpływ na uczestników kółka studiujących. Nawiązując do „niepohamowanego ruchu”, który ten proces stara się uruchomić w danej społeczności, Powszechny Dom Sprawiedliwości pisze:

„To, co jest konieczne to aby jakość procesu kształcenia pielęgnowana na poziomie kółka studiujących wyraźnie wzrosła podczas kolejnego roku, tak aby potencjał lokalnych społeczności do stworzenia takiej dynamiki został zrealizowany. Wiele w tym zakresie spadnie na barki tych, którzy służą jako prowadzący. To do nich będzie należało wyzwanie, aby, jak zostało to zamierzone przez kursy instytutu, zapewnić środowisko sprzyjające duchowemu wzmocnieniu indywidualnych osób, którzy zaczną postrzegać siebie jako tych, które aktywnie dbają o swoją własną naukę, jako zwolenników stałego wysiłku, aby stosować wiedzę w celu uzyskania indywidualnej i kolektywnej przemiany”¹³.

Poniżej znajdują się niektóre z cech charakterystycznych, które proces edukacyjny, który jest moralnie i duchowo umacniający, kultuwyje w jednostce. Można dodać jeszcze kilka do tej listy.

- Prawość postępowania
- Poleganie na Bogu
- Obfita radość i promiennosc serca
- Hojność duszy, czystosc serca i jasność umysłu
- Stale pogłębiające się rozumienie przewodnictwa zawartego w Objawieniu Bahá'u'lláha
- Rosnący głód wiedzy
- Poleganie na transformującej mocy Słowa Bożego
- Wolność poprzez posłuszeństwo prawom Bahá'u'lláha
- Pragnienie osiągnięcia doskonałości rozpalone przyciąganiem do piękna
- Świadomość jedności rodzaju ludzkiego i głęboka miłość do ludzkości
- Silne odczuwanie historii i własnego w niej miejsca
- Zapal i gorące pragnienie nauczania Sprawy i służenia ludzkości
- Postawa nastawiona na uczenie się

- Pragnienie kierowania się dwojakim celem moralnym - dbanie o swój własny rozwój duchowy i intelektualny oraz przyczynianie się do transformacji społeczeństwa
- Zdolność do podporządkowania swojej woli Woli Bożej
- Niezłomność w obliczu prób i testów
- Oddanie w stosowaniu nauk w swoim życiu
- Wysoki poziom zaangażowania w duchowy postęp własnego narodu
- Świadomość duchowych mocy, z których może czerpać każda jednostka
- Zdolność do brania udziału w działaniach wspólnoty jako zdecydowany, a jednocześnie skromny uczestnik
- Zdolność przyczyniania się do konsensusu i porozumienia poprzez konsultację
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

ROZDZIAŁ 37

Różne cechy kółek studiujących, dla których będziecie pełnić rolę prowadzącego, przyczynią się do rozwoju cech, które zidentyfikowaliście. Poniżej znajduje się kilka z tych cech. Dla każdej z nich napiszcie kilka zdań opisujących, w jaki sposób wzmacnia ona jedną lub więcej z powyższych cech. W każdym przypadku podano przykład, aby ułatwić wam zadanie.

1. Atmosfera miłości, która panuje na kółku studiujących:
 - a. Atmosfera miłości, która panuje na kółku studiujących, wzmacnia miłość uczestników do ludzkości.

b. _____

c. _____

2. Duch braterskiej przyjaźni stworzony między uczestnikami kółka studiujących:

a. Duch braterskiej przyjaźni panujący na kółku studiujących wzmacnia zaangażowanie uczestników w duchowy postęp ich narodu.

b. _____

c. _____

3. Środowisko duchowej dyscypliny, w którym spotyka się kółko studiujących:

a. Środowisko duchowej dyscypliny, w którym spotyka się kółko studiujących wspiera uczestników w osiągnięciu wolności poprzez posłuszeństwo prawom Bahá'u'lláha.

b. _____

c. _____

4. Podejście oparte na uczestnictwie przyjęte przez Instytut Ruhi:

a. Podejście oparte na uczestnictwie przyjęte przez Instytut rodzi pragnienie dążenia do dwojakiego celu moralnego – dbania o swój własny rozwój duchowy i intelektualny oraz przyczyniania się do transformacji społeczeństwa.

b. _____

c. _____

5. Rytm studiowania ustanowiony w każdej grupie:

a. Rytm studiowania ustanowiony w każdej grupie wzmacnia zdolność członków do uczestniczenia w działaniach wspólnoty jako zdecydowany, a jednocześnie skromny uczestnik.

b. _____

c. _____

6. Nacisk kładziony na studiowanie Świętych Pism:

a. Nacisk kładziony na studiowanie Świętych Pism wzbudza radość i promiennosc serca.

b. _____

c. _____

7. Zapamiętywanie modlitw i fragmentów z Pism:

a. Zapamiętywanie modlitw i fragmentów z Pism przyczynia się do jasności umysłu.

b. _____

c. _____

8. Ćwiczenia w materiale, które koncentrują się na bezpośrednim znaczeniu fragmentów z Pism:

a. Ćwiczenia w materiale, które koncentrują się na bezpośrednim znaczeniu fragmentów z Pism zwiększają zdolność uczestników do osiągnięcia konsensusu poprzez konsultację.

b. _____

c. _____

9. Ćwiczenia, które pomagają uczestnikom dostrzec konkretny wyraz Pism w ich codziennym życiu:

a. Ćwiczenia, które pomagają uczestnikom dostrzec konkretny wyraz Pism w ich codziennym życiu wzmacniają ich zaangażowanie w nieustanne wprowadzanie nauk w życie.

b. _____

c. _____

10. Ćwiczenia, które próbują zapewnić wgląd w implikacje fragmentów Pism:

a. Ćwiczenia, które próbują dostarczyć wglądu w implikacje fragmentów Pism pogłębiają rozumienie przez uczestników przewodnictwa zawartego w Objawieniu Bahá'u'lláha.

b. _____

c. _____

11. Elastyczność właściwa dla podejścia edukacyjnego Instytutu Ruhi:

a. Elastyczność właściwa dla podejścia edukacyjnego przyczynia się do rozwoju nastawienia niezbędnego dla postawy uczenia się.

b. _____

c. _____

12. Konkretny akty służby, które przeprowadzają członkowie kółka studiujących:

a. Akty służby, które przeprowadzają członkowie kółka studiujących dają wyraz ich zapałowi i gorącemu pragnieniu nauczania Sprawy i służenia ludzkości.

b. _____

c. _____

ROZDZIAŁ 38

Refleksje w poprzednich dwóch rozdziałach musiały utwierdzić was w przekonaniu, że aby stać się skutecznym prowadzącym, trzeba nauczyć się wspierać innych i tworzyć na kółku studiujących atmosferę sprzyjającą moralnemu i duchowemu umocnieniu jego

uczestników. Należy nauczyć się sztuki zachęcania i rozwinąć zdolność rozpoznawania i uwalniania potencjału. Jest to możliwe jedynie wtedy, gdy uniezależnimy się od naszych własnych osiągnięć i będziemy radować się z rozwoju i postępów naszych przyjaciół. To właśnie może być sekretem doskonałego prowadzącego.

Zakończmy tę część rozważając następujące dwa fragmenty z Pism ‘Abdu’l-Bahy:

„O przyjaciele, okażcie swą wierność! O moi umiłowani, ujawnijcie swoją niezłomność i swoją wytrwałość! O wy, którzy wzywacie Jego Imienia, nawróćcie się i trwajcie przy Nim! O wy, którzy wznosicie swe serca i wzywacie Jego pomocy, przyłgnijcie do Niego i podążajcie Jego śladami! Na każdym z nas spoczywa obowiązek zachęcania się nawzajem, abysmy wkładali jak największy wysiłek w rozprzestrzenianie Jego boskich woni i angażowali się w wywyższanie Jego Słowa. Musimy w każdych okolicznościach być pobudzani przez bryzę wiejącą z różanego ogrodu Jego miłującej dobroci i upojeni aromatami mistycznych kwiatów Jego łaski. Musimy zaszczepiać zapal i zachwyty w sercach prawych oraz wnosić radość i ekstazę duszom wiernych”¹⁴.

„... Sprawa Pradawnego Piękną jest samą esencją miłości, samym kanałem jedności, istniejącym tylko po to, aby wszyscy mogli stać się falami jednego morza i jasnymi gwiazdami tego samego nieskończonego nieba, i perłami w muszli pojedynczości, i lśnjącymi klejnotami wydobytymi z kopalni jedności; aby mogli stać się sługami jedni dla drugich, uwielbiać jedni drugich, błogosławić jedni drugich, chwalić jedni drugich; aby każdy bez wyjątku rozsypał swój język i wychwalał pozostałych, każdy wyrażał swoją wdzięczność wszystkim pozostałym; aby wszyscy wzniesli swoje oczy ku horyzontowi chwały i pamiętali, że są połączeni ze Świętym Progiem; aby nie widzieli w sobie nawzajem nic innego, jak tylko dobro, nie słyszeli nic innego, jak tylko pochwały o sobie nawzajem i nie mówili o sobie nawzajem żadnego słowa, z wyjątkiem tylko pochwał”¹⁵.

PRZYPISY

1. ‘Abdu’l-Bahá, w: *Bahá’í Education: Extracts from the Bahá’í Writings*, kompilacja opracowana przez Dział Badań Powszechnego Domu Sprawiedliwości, Ingleside: Bahá’í Publications Australia, 2020, nr 27, str. 18–19
2. ‘Abdu’l-Bahá, w: *Bahá’í Prayers: A Selection of Prayers Revealed by Bahá’u’lláh, the Báb, and ‘Abdu’l-Bahá*, Wilmette: Bahá’í Publishing Trust, 2002, 2020 printing, str. 113–14
3. *Pokłosie Pism Bahá’u’lláha*, Wydawnictwo Bahá’í, 2019, 151:3 i 151:5
4. Shoghi Effendi, *God Passes By*, Wilmette: Bahá’í Publishing, 1974, 2022 printing, str. 340; również cytowany w: *Kitáb-i-Aqdas: Najświętsza Księga*, Wydawnictwo Bahá’í, 2023
5. Z przesłania z dnia 27 grudnia 2005 r. do Konferencji Kontynentalnych Rad Doradców, opublikowanego w: *Turning Point: Selected Messages of the Universal House of Justice and Supplementary Material, 1996–2006*, West Palm Beach: Palabra Publications, 2006, nr 35:5, str. 196–97
6. Z przesłania z dnia 28 grudnia 2010 r. do Konferencji Kontynentalnych Rad Doradców, opublikowanego w: *Framework for Action: Selected Messages of the Universal House of Justice and Supplementary Material, 2006–2016*, West Palm Beach: Palabra Publications, 2017, nr 16:16, str. 103–4
7. Z przesłania z dnia 12 grudnia 2011 r. napisanego przez Powszechny Dom Sprawiedliwości do wszystkich Narodowych Zgromadzeń Duchowych, *ibid.*, nr 20:5–6, str. 131
8. Z przesłania z dnia 1 stycznia 2022 r. napisanego do wszystkich Narodowych Zgromadzeń Duchowych, opublikowanego w: *The Nine Year Plan, 2022–2031: Messages of the Universal House of Justice*, West Palm Beach: Palabra Publications, 2022, nr 7:7, str. 79–80
9. Z przesłania na Riḍván 2010 r. Powszechnego Domu Sprawiedliwości do bahaitów świata, opublikowanego w: *Framework for Action*, nr 14:10, str. 79
10. *Pokłosie Pism Bahá’u’lláha*, 94:4
11. Z Tablicy ‘Abdu’l-Bahy (tłumaczenie angielskie uwierzytelnione)
12. *Wybór Pism Bába*, Wydawnictwo Bahá’í, 2024, nr 3:27:2, str. 74
13. Z przesłania na Riḍván 2010 r. Powszechnego Domu Sprawiedliwości do bahaitów świata, opublikowanego w: *Framework for Action*, nr 14:11, str. 79

14. *Light of the World: Selected Tablets of 'Abdu'l-Bahá*, Haifa: Bahá'í World Centre, 2021, nr 56:7, str. 139–40
15. *Wybór Pism 'Abdu'l-Bahy*, Wydawnictwo Bahá'í, 2021, nr 193:5

Promowanie sztuki na szczeblu lokalnym

Cel

Docenienie roli przedsięwzięć artystycznych
we wzbogacaniu procesu edukacyjnego promowanego przez kursy instytutu
oraz we wzmacnianiu wzorców życia wspólnoty, które są przez niego kształtowane

ROZDZIAŁ 1

Jako członkowie rozrastającej się wspólnoty widzieliście, jak siła sztuki może być wykorzystywana do wzmacniania jej zbiorowego życia – jak serca jednoczą się ze sobą, gdy piękne pieśni inspirowane Pismami są śpiewane na spotkaniach modlitewnych i jak poczucie misji jest wzmacniane, gdy wydarzenia z historii Wiary są opowiadane podczas Dni Świętych i przy innych okazjach. W przesłaniu z dnia 30 grudnia 2021 r., odnosząc się do prac prowadzonych w wioskach i na osiedlach na całym świecie, Powszechny Dom Sprawiedliwości pisze:

„Podnoszące na duchu, dobrze przygotowane spotkania wspólnotowe – w niektórych przypadkach obejmujące nawet biwaki i festiwale – zdarzają się coraz częściej, a muzyka i śpiew zajmują w nich istotne miejsce. W istocie, sztuka w ogóle, tak integralna część rozwoju wspólnoty od samego początku, wyróżnia się w takich warunkach jako ważny sposób wzbudzania radości, wzmacniania więzi jedności, szerzenia wiedzy i utrwalania zrozumienia, jak również zaznajamiania osób z szerszego społeczeństwa z zasadami Sprawy”¹.

Wiecie również, że działania artystyczne są wplecione w proces edukacyjny wspierany na poziomie lokalnym, szczególnie dla młodszych pokoleń. Nauczyciele bahaickich zajęć dla dzieci są zachęceni do rozwijania swoich umiejętności w sztuce opowiadania historii, sztuce, która może poruszyć czułe emocje w sercu słuchacza i obudzić duchową podatność. Uczą się jak prowadzić najmłodszych w śpiewie, pomagając im poprawić poczucie rytmu i zdolność śpiewania, jednocześnie wzmacniając tematy nauczane na lekcjach. Podczas festiwali dla dzieci w waszym rejonie, bez wątpienia byliście oczarowani słodyczą ich głosów i zainspirowani dramatycznymi prezentacjami, które pokazują umiejętności nabyte w wyższych klasach. Jeśli służyte jako animatorzy grupy młodszej młodzieży, szukaliście sposobów, jak zasugerowano w Książce 5, aby zastosować sztukę w celu wzbogacenia ich nauki – być może poprzez pisanie poezji, gdy ich biegłość językowa wzrosła lub poprzez rzemiosło, które, czerpiąc z ich dziedzictwa, wzmocniło ich poczucie porządku i symetrii oraz udoskonaliło ich zdolność do tworzenia rękodzieła, co jest ważnym celem edukacyjnym, który przyczynia się do ogólnego wykształcenia każdej osoby. Ponadto, w miarę jak wy i wasi przyjaciele przechodziliście przez kursy głównej sekwencji, prawdopodobnie zostaliście zachęceni do podjęcia zwyczaju obserwowanego we wszystkich częściach świata, polegającego na podkładaniu fragmentów Pism do muzyki, które, śpiewane podczas sesji studiowania, pomogły wzmocnić więzi przyjaźni, umożliwiły radosną i skoncentrowaną naukę oraz motywowały do dążenia do doskonałości.

Niniejsza część ma na celu pogłębienie waszego rozumienia roli, jaką artystyczne przedsięwzięcia na poziomie lokalnym mogą odegrać zarówno we wzbogacaniu procesu edukacyjnego jako całości, jak i we wzmacnianiu wzorców życia wspólnoty, które są przez niego kształtowane. Mamy nadzieję, że studiowanie stron tej części utwierdzi waszą determinację jako prowadzących aby pomóc tym, którzy wkroczyli na ścieżkę służby zdobyć podobne rozumienie i przyczynić się – w stopniu, w jakim pozwalają na to ich talenty i zdolności – do rozkwitu artystycznej ekspresji inspirowanej głębokim rozumieniem Objawienia Bahá'u'lláha.

ROZDZIAŁ 2

Zanim rozważymy kilka konkretnych form sztuki – muzykę, opowiadanie historii, sztukę teatralną i rzemiosło – przestudiujemy kilka cytatów w tym i kolejnych rozdziałach i zastanowimy się nad ich znaczeniem. ‘Abdu’l-Bahá mówi:

„Wszelka sztuka jest darem Ducha Świętego. Kiedy światło to jaśnieje poprzez umysł muzyka, objawia się ono w pięknych harmonijnych utworach. Z kolei, gdy promienieje poprzez umysł poety, widać je w pięknej poezji i prozie poetyckiej. Kiedy Światło Słońca Prawdy inspiruje umysł malarza, tworzy on przepiękne obrazy. Dary te spełniają swój najwyższy cel, gdy objawiają chwałę Boga”².

1. Na podstawie powyższego cytatu odpowiedzcie na następujące pytania:
 - a. Jaki jest najwyższy cel artystycznej ekspresji? _____

 - b. Skąd pochodzi dar sztuki? _____
 - c. W jaki sposób dar sztuki objawia się poprzez umysł muzyka? _____

 - d. W jaki sposób dar sztuki objawia się poprzez umysł poety? _____

 - e. W jaki sposób dar sztuki objawia się poprzez umysł malarza? _____

2. Wspólnie z innymi członkami waszej grupy wskażcie spośród znanych wam piosenek taką, która wypełnia cel uwielbienia Boga. W jaki sposób jest ona darem Ducha Świętego?

ROZDZIAŁ 3

‘Abdu’l-Bahá mówi:

„Naturalną rzeczą dla serca i ducha jest czerpanie przyjemności i radości ze wszystkich rzeczy, które wykazują symetrię, harmonię i doskonałość. Na przykład: piękny dom, świetnie zaprojektowany ogród, symetryczna linia, wdzięczny ruch, dobrze napisana książka, ładne ubranie – tak naprawdę wszystkie rzeczy, które mają w sobie wdzięk lub piękno, są rozkoszne dla serca i ducha. . .”³.

1. Z czego serce i duch czerpią przyjemność? _____

2. Które z następujących sytuacji obrazują harmonię?

_____ Dwie osoby kłócące się na temat idei wyrażonej w akapicie, który właśnie przeczytały, podczas gdy inna osoba ze spokojem zastanawia się nad jego znaczeniem.

_____ Matka śpiewająca dziecku do snu, podczas gdy inne dzieci bawią się po cichu.

_____ Jedna osoba nieustannie przerywająca innym podczas konsultacji.

_____ Ludzie omawiający ważną ideę przy włączonym telewizorze.

_____ Starsze dzieci bawiące się ze swoim młodszym rodzeństwem, podczas gdy ich rodzice uczestniczą w spotkaniu wspólnoty.

_____ Nauczyciel krzyczący na ucznia, każący mu się dobrze zachowywać.

_____ Kapitan na statku wydający polecenia, podczas gdy załoga wykonuje jego rozkazy.

_____ Młodzi ludzie z wioski przynoszący plony, podczas gdy starsi przygotowują je na sprzedaż na targu.

3. Rozważmy, w jaki sposób nasze serce i duch czerpią przyjemność i radość ze wszystkich rzeczy, które wykazują symetrię, harmonię i doskonałość. Jakie rzeczy, które widzicie lub słyszycie podczas wykonywania codziennych czynności, są przyjemne dla serca i ducha? Jakie sytuacje, których doświadczyliście podczas waszego uczestnictwa w sprawach wspólnoty lub podczas studiowania kursów instytutu, opisałibyście jako pełne wdzięku i piękne?

ROZDZIAŁ 4

Jak czytaliśmy w poprzednim rozdziale, „wszystkie rzeczy, które mają w sobie wdzięk lub piękno, są rozkoszne dla serca i ducha”. Z naszych dyskusji na temat motywacji wiemy, że zainteresowanie i pociąg do piękna jest jedną z duchowych sił, które wnoszą nas na wyższe poziomy egzystencji. To właśnie ta siła zmusza nas do poszukiwania harmonii w naszym codziennym życiu i w naszych relacjach z innymi. Tak więc sztuki plastyczne, muzyka i rzemiosło są również wyrazem tej podstawowej tęsknoty ludzkiej duszy. To, o czym należy pamiętać, to fakt, że przejawy piękna na tym świecie są jedynie odbiciem Piękna Najukochańszego. Wszystkie one przemijają, lecz Błogosławione Piękno jest wieczne. ‘Abdu’l-Bahá mówi nam:

„Urok, który podlega śmierci – przemienie, róże ustąpią cierniom, zaś piękno i młodość przeżyją swój czas i już ich nie będzie. Lecz tym, co przetrwa wiecznie jest Piękno Prawdziwego, ponieważ jego świetność nie przemienie i jego chwała trwa wiecznie; jego urok jest wszechpotężny, a jego powab nieskończony. Szczęśliwe zatem jest oblicze, które odzwierciedla świetność Światła Ukochanego! Chwała niech będzie Panu, bo zostałeś oświecony tym Światłem, zdobyłeś perłę prawdziwej wiedzy i wypowiedziałeś Słowo Prawdy”⁴.

1. Uzupełnijcie następujące zdania:

- a. Urok, _____, przemienie.
- b. _____ ustąpią _____.
- c. Piękno i _____ przeżyją swój _____ i _____.
- d. Lecz tym, co _____ wiecznie jest _____.
- e. Świetność Piękna Prawdziwego _____.
- f. Chwała Piękna Prawdziwego _____.
- g. Urok Piękna Prawdziwego jest _____.
- h. Powab Piękna Prawdziwego jest _____.

2. Gdy myślimy o działalności artystycznej i sile przyciągania piękna ważne jest, aby pamiętać, że zewnętrzna forma czerpie swoją wartość ze stanu wewnętrznego. W nawiązaniu do tego ‘Abdu’l-Bahá mówi:

„Ciało bez ducha nie jest zdolne do prawdziwych osiągnięć. Choć może być w najwyższym stanie piękna i doskonałości, mimo to nadal potrzebuje ducha. Klosz lampy, bez względu na to, jak wypolerowany i doskonały by nie był, wciąż wymaga światła. Bez światła lampa lub świeca nie daje żadnego blasku”⁵.

Zastanawiając się nad znaczeniem powyższego fragmentu przypomnijcie sobie moment, w którym wysłuchaliście jakiegoś opowiadania z historii Wiary przedstawionego w sposób, który poruszył wyobraźnię wszystkich obecnych. Zapewne forma była poprawna: słowa były wymawiane wyraźnie; pauzy były robione we właściwych miejscach; zachowany był odpowiedni rytm; a gesty były używane do podkreślenia pewnych punktów. Jednakże to nie mogło być wszystko, co zainspirowało słuchaczy. Zapewne pojawiły się w narracji wyższe emocje oczyszczone z własnego ego i pożądania. Musiała zostać poruszona wrażliwość ducha. Przedyskutujcie ze swoją grupą źródło tego wzruszenia. Czyż w ostatecznym rozrachunku nie jest nim Piękno Najbardziej Umiłowanego?

ROZDZIAŁ 5

Mając na uwadze powyższe przemyślenia przyjrzyjmy się różnym formom sztuki, zaczynając od muzyki. W dzisiejszym świecie jest oczywiście wiele brzydoty, która prezentowana jest pod nazwą piękna i powinniśmy zachować ostrożność, aby wybierać te formy wyrazu artystycznego, które przemawiają do wyższej natury a wystrzegać się tych, które prowadzą do poniżenia. Poniższe słowa Bahá'u'lláha z Kitáb-i-Aqdas zawierają fundamentalne przewodnictwo dla tej praktyki:

„Postanowiliśmy, iż zgodne z prawem będzie, byście słuchali muzyki i śpiewali. Strzeżcie się jednak, by słuchanie to nie sprawiło, że przekroczycie granice przyzwoitości i godności. Niech wasza radość będzie radością zrodzoną z Mego Najwyższego Imienia, Imienia, które przynosi uniesienie sercu i wypełnia ekstazą umysły wszystkich, którzy zblżyli się do Boga. My, zaprawdę, uczyniliśmy muzykę drabiną dla dusz waszych, środkiem, dzięki któremu będą mogły wznieść się do krainy na wysokościach; nie czyńcie więc z niej skrzydeł egoizmu i namiętności. Zaprawdę, nie chcielibyśmy widzieć was zaliczonych w poczet głupców”⁶.

Natomiast o naturze muzyki ‘Abdu’l-Bahá mówi:

„...w tym nowym wieku Objawione Światło w swych świętych Tablicach wyraźnie oznajmił, że muzyka, śpiewana lub grana, jest duchowym pokarmem dla duszy i serca”⁷.

„ . . . melodie, choć są materialne, są związane z duchowością, dlatego wywołują ogromny wpływ. Pewien rodzaj melodii sprawia, że duch staje się szczęśliwy, inny rodzaj zasmuca go, jeszcze inny pobudza go do działania”⁸.

„Śpiewanie melodii przyniesie ożywienie i szczęście światu ludzkości, słuchacze będą zachwyceni i radośni, a ich głębsze emocje zostaną poruszone. Jednakże ta przyjemność, to poczucie emocji jest przemijające i zostanie zapomniane w przeciągu krótkiego czasu. Niemniej jednak, chwała niech będzie Bogu, ty połączyłeś swoje melodie z melodiami Królestwa, dasz ukojenie światu ducha i będziesz wiecznie pobudzać duchowe uczucia”⁹.

1. Uzupełnijcie poniższe zdania:

- a. Bahá'u'lláh mówi nam, że podczas słuchania muzyki i śpiewania piosenek musimy strzec się, abyśmy nie _____ granic _____ i _____ .
- b. Zachęca się nas do myślenia o muzyce jako o drabinie dla naszych _____, środka, dzięki któremu będą mogły _____ do _____ na wysokościach.
- c. Jesteśmy ostrzegani przed czynieniem z muzyki _____ i _____ .
- d. W tym nowym wieku Bahá'u'lláh wyraźnie _____, że _____, śpiewana lub grana, jest duchowym pokarmem dla _____ i _____ .
- e. W tym _____ Bahá'u'lláh _____ oznajmił, że muzyka, _____ lub _____, jest _____ dla duszy i serca.
- f. ‘Abdu’l-Bahá mówi nam, że melodie, choć są _____, są związane z _____.
- g. _____, choć są materialne, są _____ z duchowością, dlatego _____ ogromny _____.
- h. Pewien rodzaj melodii sprawia, że duch _____.
- i. Inny rodzaj melodii _____.
- j. Jeszcze inny rodzaj melodii pobudza go do _____.

2. Odpowiedzcie na następujące pytania:

- a. Co to znaczy łączyć „melodie z melodiami Królestwa”? _____

b. Co powoduje to „łączenie”? _____

3. Muzyka jest potężną siłą, z której należy rozsądnie korzystać. Pomocne może być zidentyfikowanie niektórych znanych wam piosenek, które przenoszą nas „do krainy na wysokościach” i innych, które działają jak „skrzydła egoizmu i namiętności”.

ROZDZIAŁ 6

Powyższe fragmenty nie pozostawiają wątpliwości, że muzyka wnosi znaczący wkład w podniesienie na duchu. Następujące stwierdzenie ‘Abdu’l-Bahy ilustruje zdolność muzyki do tworzenia warunków, niezależnie od otoczenia i celu, sprzyjających zwiększonej duchowej wrażliwości na przekazywane przesłanie:

„... chociaż muzyka jest sprawą materialną, to jednak jej olbrzymi wpływ jest duchowy, a jej największe przywiązanie dotyczy sfery ducha. Jeśli ktoś pragnie wygłosić wykład, będzie on bardziej skuteczny po wysłuchaniu muzycznych utworów. Starożytni Grecy, jak również perscy filozofowie, mieli w zwyczaju wygłaszać swoje wykłady w następujący sposób: – Najpierw grali kilka utworów muzycznych, a gdy ich słuchacze osiągnęli pewną wrażliwość, od razu odkładali instrument i rozpoczynali swój wykład. Wśród najbardziej znanych muzyków Persji był jeden o imieniu Barbod, który za każdym razem, gdy na dworze Króla błagano o wielką sprawę, a Ministerstwo nie zdołało przekonać Króla, natychmiast kierowali sprawę do Barboda, po czym siedł on ze swoim instrumentem na dwór królewski i grał najbardziej odpowiednią i wzruszającą muzykę, a cel był natychmiast osiągnięty, ponieważ Król był natychmiast dotknięty wzruszającymi melodiami, pewne uczucia wielkoduszności wzbierały w jego sercu i ustępował”¹⁰.

1. Uzupełnijcie następujące zdania:
- Chociaż muzyka jest sprawą _____, jej olbrzymi _____ jest _____.
 - Chociaż _____ jest sprawą materialną, jej największe _____ dotyczy _____.
 - Jeśli ktoś pragnie wygłosić _____, będzie on bardziej _____ po _____.
2. Po przestudiowaniu Książki 3 jesteście już świadomi, że piosenki mogą stanowić potężne narzędzie pedagogiczne. Jeśli temat piosenki jest powiązany z rozważanym zagadnieniem, śpiewanie jej dopełni studiowanie materiału i może zwiększyć jego skuteczność. Czy znacie jakieś piosenki skomponowane w waszym rejonie, które mogłyby wzbogacić studiowanie Książki 1?

ROZDZIAŁ 7

Siła muzyki wzrasta wielokrotnie, gdy jest ona inspirowana naukami Wiary, a nawet gdy czerpie z wypowiedzi Boga. ‘Abdu’l-Bahá mówi nam:

„Muzyka jest ważnym środkiem edukacji i rozwoju ludzkości, ale jedyną prawdziwą drogą jest droga przez Nauki Boga. Muzyka jest jak to szkło, które jest doskonale czyste i wypolerowane. Jest dokładnie jak ten czysty kielich przed nami, a Nauki Boga, wypowiedzi Boga, są jak woda. Kiedy szkło lub kielich są całkowicie czyste i przejrzyste, a woda jest doskonale świeża i klarowna, wtedy obdarza Życiem; dlatego Nauki Boga, czy to w formie hymnów, czy pieśni, czy modlitw, kiedy są melodyjnie śpiewane, są niezwykle imponujące”¹¹.

1. Uzupełnij następujące zdania:
 - a. Muzyka jest ważnym środkiem _____ i _____ ludzkości.
 - b. Jedyną _____ drogą, aby _____ służyła jako środek do edukacji i rozwoju _____, jest droga przez _____.
 - c. Muzyka jest jak _____, a Nauki Boga Boga są jak _____.
 - d. Kiedy szkło lub kielich są całkowicie _____ i _____, a woda jest doskonale _____ i _____, wtedy obdarza Życiem.
 - e. Nauki Boga, czy to w formie _____, czy _____, czy _____, kiedy są _____, są niezwykle imponujące.
2. Zgodnie z powyższym cytatem, w miarę jak wysiłki budowania tętniących życiem wspólnot nabierają rozpędu w każdej części świata, coraz większa liczba modlitw i fragmentów Pism jest podkładana do muzyki we wszystkich językach, w sposób stosowny dla Świętego Słowa. Podczas kampanii instytucjonalnych lub obozów, a nawet na kółkach studiujących, uczestnicy mogą nauczyć się wielu z nich i być może wnieść

swój wkład w tworzenie innych. Poniżej znajduje się jedna z piosenek, która jest bardzo lubiana w całym świecie bahaickim, ale z pewnością znacie ich o wiele więcej. Zaśpiewajcie teraz kilka z innymi członkami waszej grupy.

Błogosławione jest miejsce i dom

Błogosławione jest miejsce i dom,

I okolica, i miasto, i serce,

I góra, i schronienie, i jaskinia, i dolina,

I ziemia, i morze, i wyspa, i łąka

Gdzie Boga wspomiano,

I gdzie głoszą chwałę Jego.

3. Talenty uczestników biorących udział w kursach instytutu i ich znajomość muzyki będą rozwinięte w różnym stopniu, przy czym niektórzy będą posiadali spore osiągnięcia, a inni nie będą w ogóle muzycznie uzdolnieni. Niektórzy mogą czuć skrępowanie, by śpiewać przed innymi. Niektórzy mogą chcieć tylko nucić melodię głosem tak cichym, że nie sposób będzie ich usłyszeć. Bez względu na ich preferencje i talenty, trzeba wszystkich zaakceptować i zachęcać wszystkich oraz zadbać o to, by nikt nigdy nie poczuł się zażenowany. W związku z tym ważne jest, aby oddzielić kwestię występu utalentowanej osoby od śpiewu grupowego. Obie te formy są wartościowe. Czasami jednak dążenie do perfekcji jednej osoby hamuje uczestnictwo innych. Przedyskutujcie ze swoją grupą dynamikę, którą należy stworzyć, aby zbiorowa ekspresja sztuki, zwłaszcza muzyki, wyłoniła się na poziomie lokalnym.

ROZDZIAŁ 8

Teraz, w świetle cytatów, które przestudiowaliście w tych rozdziałach warto byłoby, abyście zatrzymali się i zastanowili, jaki rodzaj muzyki byłby najbardziej odpowiedni dla różnych wydarzeń we wspólnocie. Jakie rodzaje pieśni podniosłyby na duchu i przyczyniłyby się do duchowej atmosfery podczas spotkań modlitewnych? Jakie piosenki byłyby odpowiednie na spotkaniach refleksyjnych? Jakie utwory mogłyby być szczególnie stosowne podczas intensywnej kampanii instytutu? Jakiego rodzaju pieśni są odpowiednie dla kampanii nauczania? Jakie są przykłady piosenek, które mogłyby być stosowne na okazje, podczas których cała wspólnota gromadzi się, by konsultować się w swoich sprawach? Które z nich nadawałyby się do śpiewania podczas festiwalu dla dzieci i młodszej młodzieży? Jakie są przykłady utworów, które zwiększają wiedzę przyjaciół na temat historii Wiary i ich miłość do Bahá'u'lláha oraz które poruszają ich serca i pobudzają do służby Sprawie? Które pieśni są odpowiednie do obchodzenia Dni Świętych i do obchodów Święta Dziewiętnastego Dnia? Zapiszcie tutaj kilka swoich przemyśleń.

szczególne znaczenie wydarzeń z historii Wiary w kształtowaniu tożsamości zarówno indywidualnej, jak i zbiorowej. Wiecie oczywiście, że książka *The Dawn-Breakers* ma wyjątkową wartość jako źródło wiedzy o takich wydarzeniach. Strażnik odnosi się do tego dzieła jako „niezbędnego uzupełnienia” programów nauczania i „niepodważalnego podręcznika” na szkołach letnich. Co więcej, nazywa je „źródłem inspiracji we wszystkich działaniach literackich i artystycznych”, „nieocenionym towarzyszem w wolnym czasie”, „niezbędnym przygotowaniem do przyszłej pielgrzymki do ojczyznej ziemi Bahá'u'lláha” oraz „niezawodnym narzędziem do łagodzenia niepokoju i odpierania ataków krytycznej, rozczarowanej ludzkości”. O znaczeniu tej książki, którą pozostawił nam wielki historyk Nabíl, Shoghi Effendi pisze:

„Wykorzystujcie jak najszerzej jak tylko możecie bogactwo materiału, który zawiera poruszająca i cenna narracja Nabíla, i niech będzie ona waszym głównym narzędziem, za pomocą którego możecie podsycać płomień entuzjazmu, który płonie w każdym bahaickim sercu i od którego ostatecznie będzie zależał sukces waszych wspólnych, nieustannych wysiłków”¹².

W liście napisanym w jego imieniu czytamy:

„Narracja Nabíla nie jest tylko narracją; jest to książka medytacji. Ona nie tylko naucza. Tak naprawdę inspiruje i zachęca do działania. Pobudza i stymuluje nasze uspięte energie i sprawia, że szybujemy na wyższym poziomie. Jest więc nieocenioną pomocą zarówno dla historyka, jak i dla każdego nauczyciela i wykładowcy Sprawy”¹³.

Chociaż znacie już wiele wydarzeń z historii Wiary i prawdopodobnie potraficie opowiedzieć je ze szczegółami, zamieszczamy w tym rozdziale fragment z książki *The Dawn-Breakers*, który powinniście przeczytać kilka razy a następnie opowiedzieć uważając, by zrobić to jak najdokładniej. Fragment ten dostarcza wam dobrego przykładu historii, których warto się nauczyć, zwłaszcza do zrelacjonowania podczas obozów czy kampanii zbiorowych, ponieważ można go opowiedzieć w całości lub w części, w zależności od okazji.

Zanim przeczytacie ten fragment powinniście przypomnieć sobie okoliczności towarzyszące krótkiemu, ale dramatycznemu okresowi służby Bába – jak po Jego deklaracji jako Obiecanego w 1844 rok tysiące ludzi przyjęło nową Wiarę i zaczęło dzielić się Jego Przesłaniem, wzbudzając lęk i zazdrość wśród przywódców Iranu, którzy wygnali Go w odległy zakątek kraju, mając nadzieję na powstrzymanie wzbierającej fali Jego wpływu. Jednak, jak już wiecie, pomimo ich wysiłków, Jego Przesłanie nadal się rozprzestrzeniało, i tak w lipcu 1850 roku został On stracony wraz z jednym ze swoich wiernych wyznawców, Anísem. Jeszcze przed tym tragicznym wydarzeniem Jego zwolennicy byli poddawani najbardziej haniebnym okrucieństwom; byli atakowani, bici i więzieni, aby wyrzekli się swojej wiary. Tysiące z nich zostało ostatecznie powołanych do oddania swego życia na ścieżce Umiłowanego. Co więcej, cztery miesiące przed męczeńską śmiercią Bába, w mieście Teheran rozegrała się „tragedia”, która miała okazać się, według Strażnika, „jedynie preludium do orgii masakry”, która miała wstrząsnąć „jego mieszkańcami” i zasiać „trwogę aż do najbardziej oddalonych prowincji”. „Bohaterami tej tragedii”, mówi On, „było Siedmiu Męczenników z Teheranu”.

Wszystkie te siedem błogosławionych dusz, pochodzących z szanowanych zawodów, zostało aresztowanych i uwięzionych na dwadzieścia dwa dni, podczas których zadawano im

wszelkiego rodzaju krzywdy, próbując przekonać ich do wyparcia się swej wiary. Ostatecznie z rozkazu premiera zaczęto grozić im egzekucją. Jednak ani „wielokrotne i energiczne wstawiennictwo” ich wpływowych znajomych, ani „znaczące sumy”, które oferowano za ich uwolnienie, ani „żarliwe błagania urzędników państwowych” nie mogły powstrzymać ich przed przyjęciem korony męczeństwa. „Wyzywające odpowiedzi”, jakich udzielali swoim prześladowcom, „ekstazy radość”, jaką okazywali zbliżając się do miejsca swojej śmierci, „rozradowane okrzyki”, które wznosili, gdy stawali przed swoim katem, „przejmujące wersety”, które niektórzy z nich recytowali w swoich ostatnich chwilach, oraz „apele i wyzwania”, które skierowali do tłumu gapiów – są to jedne z „głównych cech tragedii Siedmiu Męczenników z Teheranu”, tragedii, którą Strażnik opisuje jako „jedną z najbardziej ponurych scen, jakich byliśmy świadkami w trakcie wczesnego rozwoju Wiary Bahá'u'lláha”. Oto jak Nabíl relacjonuje ich historie:

„1. Hájí Mírzá Siyyid 'Alí, nazwany Khál-i-A'zam, wuj Bába ze strony matki i jeden z wiodących kupców Szirazu. Był to ten sam wujek, którego opiece został powierzony Báb po śmierci Jego ojca i który, po powrocie swojego siostrzeńca z pielgrzymki do Hidżazu i aresztowaniu Go przez Hūsayna Khána, wziął za Niego niepodzielną odpowiedzialność, składając pisemne zobowiązanie. To on otaczał Go, gdy był pod jego opieką, niezawodną troską, służył Mu z wielkim oddaniem i występował jako pośrednik między Nim a zastępami Jego zwolenników, którzy gromadzili się w Szirazie, aby się z Nim zobaczyć. Jego jedyne dziecko, Siyyid Javád, zmarło w wieku niemowlęcym. W połowie roku 1265 AH ten sam Hájí Mírzá Siyyid 'Alí opuścił Sziraz i odwiedził Bába w zamku Chihriq. Stamtąd udał się do Teheranu i choć nie miał tam specjalnego zajęcia, pozostał w tym mieście aż do wybuchu zamieszek, które ostatecznie doprowadziły do jego męczeńskiej śmierci.

Chociaż jego przyjaciele apelowali do niego, aby uciekał przed szybko zbliżającą się zawieruchą, odmówił on posłuchania ich rady i do ostatniej godziny z całkowitą rezygnacją stawiał czoła prześladowaniom, którym był poddawany. Znaczna liczba spośród bardziej zamożnych kupców jego znajomych zaoferowała, że zapłaci za niego okup, którą to ofertę odrzucił. Ostatecznie został przyprowadzony przed oblicze Amír-Nizáma. „Główny sędzia tego królestwa” – poinformował go Wielki Wazir – „wzbrania się przed wyrządzeniem najmniejszej krzywdy potomkom Proroka. Wybitni kupcy Szirazu i Teheranu są chętni, a wręcz żądni, by zapłacić za ciebie okup. Nawet Maliku't-Tujjár wstawił się w twoim imieniu. Jedno twoje słowo wyrzeczenia się wiary wystarczy, by cię uwolnić i zapewnić ci powrót z honorami do twego rodzinnego miasta. Daję ci moje słowo, że jeśli jesteś skłonny się do tego przychylić, pozostałe dni twego życia spędzisz z honorem i godnością pod osłoną cienia twego władcy”. „Wasza Ekscelencjo” – śmiało odpowiedział Hájí Mírzá Siyyid 'Alí – „jeśli inni przede mną, którzy radośnie wychylili czarę męczeństwa, postanowili odrzucić apel taki jak ten, który teraz do mnie kierujesz, wiedz z pewnością, że ja jestem równie ochoczy, by odrzucić taką prośbę. Odrzucenie przeze mnie prawd zawartych w tym Objawieniu byłoby równoznaczne z odrzuceniem wszystkich Objawień, które je poprzedziły. Odmowa uznania Misji Siyyid-i-Bába byłaby równoznaczna z apostazją Wiary moich przodków i zaprzeczeniem Boskiego charakteru Przesłania, które objawił Mahomet, Jezus, Mojżesz i wszyscy Prorocy przeszłości. Bóg wie, że cokolwiek słyszałem i czytałem odnośnie słów i czynów tych Posłańców, miałem przywilej być świadkiem tego samego od tego Młodzieńca, mojego ukochanego Krewnego, od Jego najwcześniejszego dzieciństwa do obecnego, trzydziestego roku Jego życia. Wszystko w Nim przypomina mi Jego znamienitego Przodka i imamów Jego Wiary, których

życie zobrazowały nasze udokumentowane tradycje. Jedyłą prośbą, jaką mam do ciebie, jest to, abys pozwolił mi jako pierwszemu złożyć moje życie na ścieżce mojego umiłowanego Krewnego”.

Amir był osłupiały taką odpowiedzią. W porywie rozpaczy, nie wypowiadając ani słowa gestem nakazał, by go wyprowadzono i ścięto. Gdy ofiara była prowadzona na śmierć, kilkakrotnie słyszano, jak powtarza te słowa Hafeza: „Wielka jest moja wdzięczność dla Ciebie, o mój Boże, za to, że tak hojnie obdarzyłeś mnie wszystkim, o co Cię prosiłem”. „Słuchajcie mnie, o ludzie” – zawołał do tłumu, który tłoczył się wokół niego – „złożyłem siebie jako dobrowolną ofiarę na ścieżce Sprawy Bożej. Cała prowincja Fárs, a także 'Irąg, poza granicami Persji, z ławością dadzą świadectwo prawości mojego postępowania, mojej szczerzej pobożności i szlachetnego rodu. Przez ponad tysiąc lat modliliście się wielokrotnie, aby obiecany Qá'im się objawił. Na wspomnienie Jego imienia, jakże często wołaliście z głębi waszych serc: »Przyspiesz, o Boże, Jego przyjsie; usuń każdą barierę, która stoi na drodze Jego objawienia się!«. A teraz, gdy On nadszedł, wygnaliście Go na pozbawione nadziei wygnanie do odległego i odosobnionego zakątka Azerbejdżanu i powstaliście, by zgładzić Jego towarzyszy. Gdybym miał sprowadzić na was przekleństwo Boga, jestem pewien, że Jego mściwy gniew bardzo srodze by was dotknął. Nie taka jest jednak moja modlitwa. Ostatnim tchnieniem modłę się, aby Wszehmogący zmasał plamę waszej winy i pozwolił wam obudzić się ze snu bezmyślności”.

Słowa te poruszyły jego kata do szpiku kości. Udając, że miecz, który trzymał w gotowości w swoich rękach wymaga ponownego naostrzenia, pospiesznie odszedł, postanowiwszy nigdy więcej nie wracać. „Kiedy zostałem wyznaczony do tej służby” – słyszano, jak narzekał, gorzko przy tym płacząc – „zobowiązali się dostarczać w moje ręce tylko tych, którzy zostali skazani za morderstwo i rozbój na drodze. Teraz rozkazują mi przelać krew kogoś nie mniej świętego niż sam Imám Músáy- i-Kázim!”. Wkrótce potem wyruszył do Khurásanu i tam usiłował zarabiać na życie jako tragarz i krzykacz. Wierzącym z tej prowincji opowiedział historię tej tragedii i wyraził swą skruczę z powodu czynu, do popełnienia którego został zmuszony. Za każdym razem, gdy wspominał ten incydent, za każdym razem, gdy wymieniano imię Hájí Mírzá Siyyid 'Aliego, z jego oczu płynęły łzy, których nie potrafił powstrzymywać, łzy, które były świadectwem uczucia, jakie ten święty człowiek zaszczerpił w jego sercu.

2. Mírzá Qurbán-'Alí, pochodzący z Bárfurush w prowincji Mázindarán i wybitna postać we wspólnocie znanej pod nazwą Ni'matu'lláhí. Był człowiekiem o szczerzej pobożności, obdarzonym wielką szlachetnością charakteru. Czystość jego życia była tak wielka, że znaczna liczba dostojników z Mázindaránu, Khurásanu i Teheranu przyrzekła mu swoją lojalność i uznawała go za uosobienie najwyższych cnót. Jego rodacy darzyli go tak wielkim szacunkiem, że z okazji jego pielgrzymki do Karbili, ogromne zastępy oddanych wielbicieli tłoczyły się na jego drodze, aby oddać mu hołd. W Hamadanie, jak również w Kirmánsháh, wielka liczba ludzi była pod wpływem jego osobowości i dołączyła do grona jego zwolenników. Gdziekolwiek się udał, był witany owacjami ludu. Te przejawy powszechnego entuzjazmu były jednak dla niego wyjątkowo niesmaczne. Unikał on tłumu i gardził przepychem i otoczką przywództwa. W drodze do Karbili, podczas przejazdu przez Mandalidż, pewien wpływowy szejek tak bardzo się nim zachwycił, że wyrzekł się wszystkiego, co wcześniej cenil i pozostawiając swoich przyjaciół i uczniów, podążył za nim aż do Ya'qúbiyyih. Mírzá

Qurbán-'Alí zdołał jednak nakłonić go do powrotu do Mandalij i wznowienia pracy, którą porzucił.

Po powrocie z pielgrzymki Mírzá Qurbán-'Alí spotkał Mullę Ĥusayna i dzięki niemu przyjął prawdę Sprawy. Z powodu choroby nie był w stanie dołączyć do obrońców fortu Tabarsí, a gdyby nie jego niezdolność do podróży do Mázindaránu, byłby pierwszym, który dołączyłby do jego obrońców. Obok Mulli Ĥusayna, wśród uczniów Bába, Vaĥíd był osobą, do której był on najbardziej przywiązany. Podczas mojej wizyty w Teheranie zostałem poinformowany, że ten ostatni poświęcił swoje życie służbie dla Sprawy i powstał z wzorowym oddaniem, aby promować jej interesy wszczepić i wszczepić. Często słyszałem, jak Mírzá Qurbán-'Alí, który przebywał wtedy w stolicy, ubolewał nad tą chorobą. „Jak bardzo rozpaczam” – słyszałem, jak kilkakrotnie wspominał – „że zostałem pozbawiony udziału w kielichu, który wypili Mullá Ĥusayn i jego towarzysze! Pragnę dołączyć do Vaĥída i zaciągnąć się pod jego sztandar i starać się naprawić moje poprzednie niepowodzenie”. Przygotowywał się do opuszczenia Teheranu, gdy nagle został aresztowany. Jego skromny strój świadczył o stopniu jego niezależnienia. Ubrany w białą tunikę na wzór Arabów, okryty grubo tkaną abą i noszący nakrycie głowy ludzi z Iraku wydawał się, idąc ulicami, ucieleśnieniem wyrzeczenia. Skrupulatnie przestrzegał wszystkich zasad swojej Wiary i z wzorową pobożnością odmawiał swoje modlitwy. „Sam Báb zachowuje zasady swej Wiary w najdrobniejszych szczegółach” – często mawiał. „Czy z mojej strony mam zaniechać rzeczy, których przestrzega mój Przywódca?”

Kiedy Mírzá Qurbán-'Alí został aresztowany i postawiony przed Amír-Nizámem, powstało zamieszanie, jakiego Teheran rzadko kiedy doświadczył. Wielkie tłumy ludzi tłoczyły się przy podejściach do siedziby rządu, pragnąc dowiedzieć się, co go spotka. „Od zeszłej nocy” – zauważył Amir, gdy tylko go zobaczył – „byłem oblegany przez wszystkie klasy urzędników państwowych, którzy energicznie wstawiali się za tobą. Z tego, co dowiedziałem się o pozycji, jaką zajmujesz i wpływie, jaki wywierają twoje słowa, nie zajmujesz o wiele niższej pozycji niż sam Siyyid-i-Báb. Gdybyś domagał się dla siebie pozycji przywódcy byłoby to lepsze niż deklarowanie swej lojalności wobec kogoś, kto z pewnością jest podrzędny wobec ciebie pod względem wiedzy”. „Wiedza, którą zdobyłem” – śmiało odparł – „doprowadziła mnie do pokłonenia się w hołdzie przed Tym, którego rozpoznałem jako mojego Pana i Przywódcę. Odkąd osiągnąłem wiek młodzięczy uważałem sprawiedliwość i uczciwość za główne pobudki mego życia. Osądziłem Go sprawiedliwie i doszedłem do wniosku, że gdyby ten Młodzięca, o którego transcendentnej mocy świadczą zarówno przyjaciele, jak i wrogowie, okazał się fałszywy, to każdy Prorok Boga, od niepamiętnych czasów aż po dzień dzisiejszy, powinien zostać potępiony jako ucieleśnienie wszelkiego fałszu! Jestem pewien niekwestionowanego oddania ponad tysiąca wielbicieli, a jednak nie jestem w stanie zmienić serca nawet najmniejszego z nich. Ten Młodzięca udowodnił jednak, że jest w stanie przemienić poprzez eliksir swojej miłości dusze najbardziej zdegradowanych spośród swoich bliźnich. Na tysiąc takich jak ja, On, bez pomocy i samodzielnie, wywarł taki wpływ, że nawet nie osiągnąwszy Jego obecności, odrzucili oni swoje własne pragnienia i żarliwie przyłgnęli do Jego woli. W pełni świadomi niedostateczności dokonanego poświęcenia pragną złożyć swoje życie dla Niego w nadziei, że ten kolejny dowód ich oddania będzie godny wzmianki na Jego Dworze”.

„Jestem niechętny” – zauważył Amír-Nizám – „niezależnie od tego, czy twoje słowa pochodzą od Boga, czy też nie, aby wydać wyrok śmierci na posiadacza tak wzniosłej

pozycji”. „Dlaczego się wahasz?” – wykrzyknęła zniecierpliwiona ofiara. Czy nie jesteś świadom, że wszystkie imiona pochodzą z Niebios? Ten, którego imię brzmi 'Alí, na którego ścieżce składam swoje życie, od niepamiętnych czasów zapisał moje imię, Qurbán-'Alí, na zwoju swoich wybranych męczenników. To jest zaiste ten dzień, w którym obchodzę święto Qurbán, dzień, w którym przypieczętuję krwią życia moją wiarę w Jego Sprawę. Nie bądź zatem niezdecydowany i bądź pewien, że nigdy nie będę cię winił za twój czyn. Im szybciej odetniesz mi głowę, tym większa będzie moja wdzięczność wobec ciebie”. „Zabierzcie go stąd!” – zawołał Amir. „Jeszcze chwila, a ten derwisz rzuci na mnie swój urok!” „Jesteś dowodem na to, że magia ta” – odparł Mírzá Qurbán-'Alí – „może oczarować tylko ludzi czystego serca”. Ty i tobie podobni nigdy nie zrozumiecie urzekającej mocy tego Boskiego eliksiru, który w mgnieniu oka przemienia ludzkie dusze”.

Rozdrażniony tą odpowiedzią, Amír-Nizám powstał ze swego miejsca i całym ciałem trzęsąc się z gniewu, wykrzyknął: „Nic poza ostrzem miecza nie jest w stanie uciszyć głosu tego omamionego ludu!” „Nie ma potrzeby” – powiedział katom, którzy byli obecni przy nim – „przyprowadzać przede mnie kolejnych członków tej znieprawionej sekty. Słowa nie są w stanie pokonać ich niezachwianego uporu. Kogokolwiek jesteście w stanie nakłonić do wyrzeczenia się wiary, uwolnijcie go; co do reszty, zetnijcie im głowy”.

Zbliżając się do miejsca swojej śmierci Mírzá Qurbán-'Alí, upojony perspektywą zbliżającego się zjednoczenia ze swoim Umiłowanym, wykrzyknął wyrazami radosnego uniesienia. „Pośpiesz się, by mnie zgładzić” – zawołał z pełnym uniesienia zachwytem – „albowiem poprzez tę śmierć ofiarujesz mi kielich wiecznego życia. Chociaż teraz ugasisz mój zwiędły oddech, mój Umiłowany nagrodzi mnie niezliczoną ilością życia; życia, jakiego żadne śmiertelne serce nie może sobie wyobrazić!” „Słuchajcie moich słów, wy, którzy twierdzicie, że jesteście wyznawcami Apostoła Boga” – błagał, zwracając wzrok ku zgromadzonym gapiom. „Mahomet, Jutrzenka Boskiego przewodnictwa, która w poprzednim wieku weszła nad horyzontem Hijázu, dziś, w osobie Ali Muhammada, ponownie weszła z Brzasku Shíráz, rzucając ten sam blask i obdarzając tym samym ciepłem. Róża jest różą bez względu na to, w jakim ogrodzie i o jakiej porze zakwitnie”. Widząc na każdym kroku, jak ludzie są głusi na jego wezwania, zawołał głośno: „O przewrotności tego pokolenia! Jakże obojętne na zapach, który ta niezniszczalna Róża rozsiewa! Chociaż moją duszę przepęlnia ekstaza, nie mogę niestety znaleźć żadnego serca, które podzieliłoby ze mną jej urok, ani umysłu, który pojąłby jej chwałę”.

Na widok ciała Hájiego Mírzy Siyyida 'Aliego, ściętego i krwawiącego u jego stóp, jego gorączkowe podekscytowanie wzrosło do najwyższego stopnia. „Chwała” – krzyknął, rzucając się na niego – „chwała niech będzie dniu wzajemnej szczęśliwości, dniu naszego zjednoczenia z naszym Umiłowanym!” „Podejdz” – zawołał do kata, trzymając ciało w swoich ramionach – „i zadaj swój cios, ponieważ mój wierny towarzysz nie chce uwolnić się z mojego uścisku i wzywa mnie, abym pospieszył razem z nim na dwór Umiłowanego”. Cios kata spadł natychmiast na jego kark. Kilka chwil później dusza tego wielkiego człowieka odeszła. Ten okrutny cios wzbudził w obserwatorach mieszane uczucia oburzenia i współczucia. Okrzyki smutku i lamentu wydobyły się z serc tłumu i wywołały przygnębienie, które przypominało wybuchy rozpacz, jakimi co roku ludność wita dzień 'Áshúra.

3. Następnie przysła kolej na Hájí Mullę Ismá'íla-i-Qumiego, który pochodził z Faráhánu. We wczesnej młodości wyruszył do Karbili w poszukiwaniu Prawdy, którą sumiennie starał się odkryć. Przebywał ze wszystkimi wiodącymi ulamami Najafu i Karbili, siedział u stóp Siyyida Kázima i uzyskał od niego wiedzę i rozumienie, które pozwoliły mu kilka lat później, gdy przebywał w Shírázie, uznać Objawienie Bába. Wyróżniał się wytrwałością swojej wiary i żarliwością swojego oddania. Gdy tylko dotarł do niego nakaz Bába, wzywający Jego wyznawców do pospiesznego udania się do Khurásánu, zareagował entuzjastycznie, dołączył do towarzyszy wyruszających do Badashtu i tam otrzymał przydomek Sirru'l-Vujúd. Będąc w ich towarzystwie jego rozumienie Sprawy pogłębiło się, a jego gorliwość w jej promowaniu odpowiednio wzrosła. Stał się ucieleśnieniem niezależnienia i czuł coraz większą niecierpliwość, by pokazać w odpowiedni sposób ducha, którym zainspirowała go jego wiara. W objaśnianiu znaczenia wersetów Koranu i tradycji islamu wykazywał się wnikliwością, z którą niewielu mogło się równać, a elokwencja, z jaką przedstawiał te prawdy, wzbudzała podziw jego współwyznawców. W czasach gdy fort Țabarsí stał się punktem zbornym dla uczniów Bába, on usychał z rozpaczyny leżąc w łóżku zmorzony chorobą, niezdolny do udzielenia pomocy i odegrania swojej roli w jego obronie. Gdy tylko wyzdrowiał, odkrywając, że to pamiętne obłężenie zakończyło się masakrą jego współwyznawców, powstał z jeszcze większą determinacją, aby swoją ofiarną pracą wynagrodzić stratę, jaką poniosła Sprawa. Ta determinacja zaprowadziła go ostatecznie na pole męczeństwa i zapewniła mu jego koronę.

Prowadzony do bloku i czekając na moment swojej egzekucji, zwrócił swój wzrok ku owym bliźniaczym męczennikom, którzy go poprzedzili i którzy wciąż leżeli spleceni w swoich objęciach. „Świetna robota, umiłowani towarzysze!” – zawołał, wpatrując się w ich zakrwawione głowy. „Zamieniliście Teheran w raj! Jakże żałuję, że nie zostałem stracony przed wami! Wyciągając z kieszeni monetę, którą wręczył swojemu katowi, błagał go, by kupił mu coś, czym mógłby osłodzić usta. Wziął trochę i dał resztę katowi, mówiąc: „Wybaczyłem ci twój czyn; podejdź i zadaj swój cios. Przez trzydzieści lat pragnąłem być świadkiem tego błogosławionego dnia i bałem się, że będę musiał nosić to niespełnione życzenie ze sobą aż do grobu”. „Przyjmij mnie, o mój Boże” – zawołał, zwracając oczy ku niebu – „choć jestem niegodny, i racz wpisać moje imię na zwoju tych nieśmiertelnych, którzy złożyli swoje życie na ołtarzu poświęcenia”. Wciąż jeszcze odmawiał swoje modlitwy, gdy kat, na jego prośbę, nagle przerwał jego modlitwę.

4. Ledwo co zmarł, kiedy Siyyid Husayn-i-Turshízí, mudžtahed, został z kolei poprowadzony do bloku kata. Pochodził z Turshízu, wioski w Khurásanie i był wysoko ceniony za swoją pobożność i prawość postępowania. Studiował przez kilka lat w Najafie i otrzymał zlecenie od swoich kolegów-mudžtahedów, aby udał się do Khurásánu i tam propagował zasady, których się nauczył. Kiedy przybył do Kázimayn, spotkał Hájiego Muħammada-Taqí-i-Kirmániego, swojego starego znajomego, który należał do czołowych kupców Kirmánu i który otworzył filię swojego biznesu w Khurásanie. Ponieważ był w drodze do Persji, postanowił mu towarzyszyć. Ten Hájí Muħammad-Taqí był bliskim przyjacielem Hájiego Mírzy Siyyida 'Aliego, matczynego wuja Bába, przez którego został nawrócony do Sprawy w roku 1264 AH, przygotowując się do opuszczenia Szirazu na pielgrzymkę do Karbili. Kiedy został poinformowany o planowanej podróży Hájiego Mírzy Siyyida 'Aliego do Chihriqu w celu odwiedzenia Bába, wyraził gorące pragnienie towarzyszenia mu. Hájí Mírzá Siyyid 'Alí poradził mu, aby zrealizował swój pierwotny cel i udał się do Karbili i tam

czekał na jego list, który poinformuje go, czy byłoby wskazane, aby do niego dołączył. Z Chihriqu, Hájí Mírzá Siyyid 'Alí otrzymał rozkaz wyruszenia do Teheranu, w nadziei, że po krótkim pobycie w stolicy będzie mógł ponowić wizytę u swojego Siostrzeńca. Podczas pobytu w Chihriqu wyraził swoją niechęć do powrotu do Szirazu, ponieważ nie mógł dłużej znosić rosnącej arogancji jego mieszkańców. Po przybyciu do Teheranu poprosił Hájiego Muḥammada-Taqiego, aby do niego dołączył. Siyyid Husayn towarzyszył mu z Bagdadu do stolicy i dzięki niemu został nawrócony na Wiare.

Gdy stanął przed tłumem, który zebrał się wokół niego, aby być świadkiem jego męczeństwa, Siyyid Husayn podniósł głos i powiedział: „Wysłuchajcie mnie, o wyznawcy islamu! Nazywam się Husayn i jestem potomkiem Siyyidu'sh-Shuhadá, który również nosił to imię. Mudžtahedowie świętych miast Najafu i Karbili jednogłośnie poświadczali moją pozycję jako autoryzowanego interpretatora prawa i nauk ich Wiary. Do niedawna nie słyszałem imienia Siyyid-i-Báb. Mistrzostwo, jakie osiągnąłem w zawłościach nauk islamskich, pozwoliło mi docenić wartość Przesłania, które przyniósł Siyyid-i-Báb. Jestem przekonany, że gdybym zaprzeczył Prawdzie, którą On objawił, tym samym wyrzekłbym się lojalności wobec każdego Objawienia, które było przed nim. Apeluję do każdego z was, abyście zwrócili się do ulamów i mudžtahedów tego miasta i zwołali zgromadzenie, na którym w ich obecności podejmę się ustanowienia prawdy tej Sprawy. Niech wtedy osądzą, czy jestem w stanie udowodnić słuszność twierdzeń przedstawionych przez Bába. Jeśli będą usatysfakcjonowani dowodami, które przytoczę na poparcie moich argumentów, niech powstrzymają się od przelewania krwi niewinnych; a jeśli zawiodę, niech wymierzą mi karę, na jaką zasłużyłem”. Słowa te ledwie padły z jego ust, gdy jeden z oficerów w służbie Amír-Nizáma wtrącił wyniośle: „Noszę przy sobie twój nakaz śmierci podpisany i zapieczętowany przez siedmiu uznanych mudžtahedów z Teheranu, którzy własnoręcznie ogłosili cię niewiernym. Ja sam odpowiem przed Bogiem w Dniu Sądu Ostatecznego za twoją krew i zrzucę odpowiedzialność na tych przywódców, których osądowi mamy zaufać i których decyzjom zostaliśmy zmuszeni się podporządkować”. Z tymi słowami wyciągnął swój sztylet i dźgnął go z taką siłą, że ten natychmiast padł martwy u jego stóp.

5. Wkrótce potem Hájí Muḥammad-Taqí-i-Kirmání był prowadzony na miejsce egzekucji. Potworność widoku, który ujrzął, wywołała jego gwałtowne oburzenie. „Podejdz, ty nędzny i bezduszny tyranie” – wybuchnął, zwracając się do swego prześladowcy” – „i pospiesz się, aby mnie zgładzić, ponieważ nie mogę się doczekać, aby dołączyć do mojego umiłowanego Husayna. Życie po jego śmierci jest torturą, której nie mogę znieść”.

6. Gdy tylko Hájí Muḥammad-Taqí wypowiedział te słowa, Siyyid Murtađá, który był jednym ze znanych kupców Zanjánu, pospieszył, by przejąć pierwszeństwo przed swoimi towarzyszami. Rzucił się na ciało Hájiego Muḥammada-Taqiego i błagał, że biorąc pod uwagę, że jest siyyidem, jego męczeństwo będzie bardziej zasłużone w oczach Boga niż śmierć Hájiego Muḥammada-Taqiego. Gdy kat wyciągnął swój miecz, Siyyid Murtađá przywołał wspomnienie swego brata męczennika, który walczył ramieniem z Mullá Husaynem; i takie były jego wzmianki, że widzowie podziwiali nieugiętą wytrwałość wiary, którą był zainspirowany.

7. Pośród zamieszania, jakie wywołały poruszające słowa Siyyida Murtađá, Muḥammad-Husayn-i-Marághi'i rzucił się naprzód i błagał, aby pozwolono mu ponieść męczeństwo natychmiast, zanim jego towarzysze zostaną ścięci mieczem. Gdy tylko jego wzrok padł na ciało Hájiego Mulli Ismá'il-i-Qumiego, którego darzył głębokim uczuciem, impulsywnie rzucił się na niego i trzymając go w swych objęciach, wykrzyknął: „Nigdy nie zgodzę się odłączyć od mojego ukochanego przyjaciela, w którym pokładałem największe zaufanie i od którego otrzymałem tak wiele dowodów szczerego i głębokiego uczucia!”

Ich zapał, by prześcigiwać się nawzajem w oddawaniu życia za Wiarę zadziwił tłum, który zastanawiał się, który z tych trzech będzie wybrany zamiast swoich towarzyszy. Błagali z takim zapałem, że w końcu zostali ścięci, wszyscy trzej, w jednym i tym samym momencie.

Tak wielkiej wiary, takich dowodów nieokielznanego okrucieństwa ludzkie oko rzadko kiedy widziało. Choć było ich niewielu, to jednak gdy przypomnimy sobie okoliczności ich męczeństwa jesteśmy zmuszeni uznać zdumiewający charakter tej siły, która mogła pobudzić tak rzadkiego ducha samopoświęcenia. Gdy przypomnimy sobie wzniosłą pozycję, jaką zajmowały te ofiary, gdy obserwujemy stopień ich wyrzeczenia i żywotność ich wiary, gdy przywołamy na myśl nacisk wywierany z wpływowych kręgów w celu zażegnania niebezpieczeństwa, jakie groziło ich życiu, a przede wszystkim, gdy wyobrazimy sobie ducha, który przeciwstawił się okrucieństwu, jakie bezduszny wróg tak dalece się poniżył, by im zadać, jesteśmy zmuszeni spojrzeć na to wydarzenie jako na jedno z najtragiczniejszych zdarzeń w annałach tej Sprawy¹⁴.

ROZDZIAŁ 10

Inną niezwykle wpływową formą sztuki jest odgrywanie scenek teatralnych. Produkcje dramatyczne mogą być okazałe, z wyszukaną scenografią, kostiumami i rekwizytami. Nie mamy oczywiście na myśli odgrywania scenek teatralnych w tak złożony sposób. Nie oznacza to, że musimy całkowicie stronić od dodatkowych akcesoriów; czasami mały akcent, jak założenie kapelusza, może zwiększyć wartość dramatyczną danej akcji. Jednak nawet najbardziej podstawowe wykorzystanie dramaturgii może wywierać głęboki wpływ. Oprócz bowiem swojej wartości jako formy sztuki, jest ona ważnym narzędziem pedagogicznym. Dzięki niej możemy dostrzec siebie w wymaginowanych sytuacjach i podświadomie analizować własne zachowania i nawyki.

Co więcej, w miarę jak dzieci czynią postępy poprzez realizację programu edukacji duchowej, podane lekcje wykorzystują to narzędzie do kultywowania tych nawyków i wzorców postępowania, które są wyrazem duchowych cech, które starają się rozwijać, a nauczyciele otrzymują w tym celu odpowiednie scenariusze. Jednakże nauczyciele są ostrzegani w wyższych klasach, kiedy dochodzą do historii Wiary, aby podchodzili do tej kwestii z wielką ostrożnością. Zastanawiają się nad następującym przewodnictwem, które odnosi się w równym stopniu do wszystkich etapów procesu edukacyjnego i szerzej do działań artystycznych w ogóle. Pierwszy to fragment listu napisanego w imieniu Shoghiego Effendiego:

„Co do twojego pytania dotyczącego stosowności odgrywania bahaickich wydarzeń historycznych: Strażnik z pewnością aprobuje, a nawet zachęca, aby przyjaciele angażowali się w takie literackie przedsięwzięcia, które bez wątpienia mogą mieć ogromną wartość edukacyjną. Pragnie on jednakże, aby wierni unikali odgrywania postaci Bába, Bahá'u'lláha i 'Abdu'l-Bahy, to znaczy traktowania ich jako postaci dramatycznych, jako bohaterów pojawiających się na scenie. Jak już wspomniano, w jego odczuciu byłoby to wyrazem braku szacunku. Sam fakt, że pojawiliby się na scenie, stanowi akt nieuprzejmości, którego w żaden sposób nie można pogodzić z ich wysoce wzniosłą pozycją. Ich przesłanie lub rzeczywiste słowa powinny być raczej relacjonowane i przekazywane przez ich uczniów pojawiających się na scenie”¹⁵.

Następujący cytat z listu napisanego w imieniu Powszechnego Domu Sprawiedliwości rozwija tę ideę dalej:

„Zakaz przedstawiania Objawiciela Bożego na obrazach i rysunkach lub w przedstawieniach teatralnych dotyczy wszystkich Objawicieli Bożych. Istnieją oczywiście wielkie i wspaniałe dzieła sztuki z poprzednich Objawień, z których wiele przedstawiało Objawicieli Bożych w duchu głębokiego szacunku i miłości. Jednakże w tym Objawieniu większa dojrzałość ludzkości i większa świadomość relacji między Najwyższym Objawicielem a Jego sługami pozwalają nam uświadomić sobie niewykonalność przedstawiania Osoby Boskiego Objawiciela w jakiegokolwiek ludzkiej formie, czy to w postaci obrazowej, w rzeźbie czy w przedstawieniu dramatycznym. Ustanawiając ten bahaicki zakaz, umiłowany Strażnik podkreślił tę niemożliwość”¹⁶.

Natomiast poniższy fragment listu napisanego przez Dom Sprawiedliwości dostarcza dodatkowych wskazówek.

**„... analiza listów umiłowanego Strażnika wyraźnie pokazuje, że nie jest dozwolone przedstawianie na scenie postaci Objawiciela Bożego, czy choćby nawet Mistrza.
...**

Użycie światła, czy to o dużej mocy, czy też o różnych kolorach, wymaga starannego rozważenia. Jeśli użycie światła w jakikolwiek sposób sugeruje personifikację Objawiciela Bożego, nie powinno być używane, ale jeśli można to zrobić bez sprawiania wrażenia, że dany Prorok jest przedstawiany lub personifikowany, wówczas nie ma zastrzeżeń co do jego użycia nim”¹⁷.

Biorąc to pod uwagę, podczas gdy niektóre historie z wczesnych dni Wiary mogą nadawać się do odgrywania, należałoby to uczynić z zachowaniem ostrożności. W przypadku niektórych wydarzeń, na przykład, możliwe byłoby, aby jedna osoba przyjęła rolę narratora, nadając strukturę sekwencji wydarzeń i zatrzymując się w odpowiednich momentach, aby pozwolić innym na odegranie wybranych fragmentów. Wraz z członkami waszej grupy wybierzcie dziś jedno wydarzenie z wczesnej historii Wiary, a następnie zdecydуйте, które fragmenty historii powinny zostać opowiedziane przez narratora, a które nadają się do odegrania. Przedyskutujcie, w którym momencie studiowania głównej sekwencji byłoby wskazane, aby grupa młodzieży otrzymała wsparcie w stworzeniu takiego przedstawienia.

Aktywność dramaturgiczna nie musi oczywiście ograniczać się do odtwarzania historii. Jak wspomniano wcześniej, proste formy dramatyczne mogą służyć jako narzędzie wzmacniające doświadczenie nauczania-uczenia się. Aby jednak takie narzędzie było skuteczne konieczne jest, aby duch serdecznej przyjaźni, wolny od frywolności i ośmieszania, przenikał atmosferę, w której grupa studiuje i prowadzi refleksję, czy to na kółku studiujących, podczas kampanii instytutu, czy na obozie. Gdy wśród jej członków panuje niezbędna duchowa dyscyplina, ci, którzy mają zapał i talent, mogą tworzyć i odgrywać proste skecze i scenki, które dają konkretny wyraz niektórym pojęciom i zasadom duchowym, które studiują na kursach instytutu. Pomyślcie o pierwszej części Książki 1 i przedyskutujcie, które idee i pojęcia duchowe mogłyby zostać wzmocnione poprzez skecze i odgrywanie ról. W jaki sposób zadbalibyście o to, aby te zajęcia były prowadzone z wdziękiem i pięknem, bez frywolności i braku szacunku dla ludzkiej szlachetności, które niestety doprowadziły do umniejszenia tej formie sztuki?

Zdarzają się sytuacje, w których członkowie kółka studiujących będą chcieli zawrzeć dramatyczną prezentację w programie organizowanym dla publiczności. Jedną z takich okazji jest uroczystość, która często odbywa się po ukończeniu kursu, na którą zwykle zapraszane są rodziny i przyjaciele uczestników. Ta praktyka jest również stosowana przez grupy młodszej młodzieży, gdy kończą studiowanie tekstu. Podczas takich wydarzeń członkowie nie tylko przedstawiają dramatyczne prezentacje, ale także recytują poezję, wygłaszają przemówienia, opowiadają historie i muzykują.

ROZDZIAŁ 11

Ekspresja artystyczna obejmuje rozległy obszar ludzkich przedsięwzięć określanych jako rzemiosło. Tutaj różnorodne materiały – takie jak skóra, wełna, bawełna, jedwab, kamień, glina, szkło, metal, drewno, wosk, słoma, suszone kwiaty – są przekształcane na niezliczone sposoby przez zręczne ręce w przedmioty, zarówno praktyczne, jak i nie, oswajając wrodzone właściwości materiałów tak, by tworzyć piękno. Lista rzemiosł jest naprawdę długa. Wśród najbardziej znanych znajdują się tkactwo, wyszywanie, haftowanie, robienie na drutach, szydełkowanie, szycie, barwienie, ceramika, garncarstwo, tworzenie biżuterii, kaletnictwo, wyplatanie koszy, rzeźbiarstwo, stolarstwo, ramkarstwo, tworzenie świec, lalek, zabawek, grafika, koronkarstwo i pikowanie. Powinniście być w stanie dodać jeszcze kilka innych do tej listy. Po wykonaniu tego zadania przedyskutujcie z grupą, które z nich są najbardziej znane w waszym regionie.

Jeśli mieliście okazję służyć jako animatorzy grup młodszej młodzieży, prawdopodobnie macie już pewne doświadczenie w stwarzaniu im sposobności, aby mogły poznać lokalne rzemiosła. To, jak skutecznie wprowadzić tworzenie rękodzieła do procesu edukacyjnego dla młodzieży i dorosłych, wymaga starannego przemyślenia. Konieczne będzie rozważenie okoliczności, w jakich znajdują się członkowie każdej grupy i ich talentów, dostępności zasobów itd. Ponadto, o ile sami nie jesteście wprawnymi rękodzielnikami w jednym lub kilku rzemiosłach, będziemy musieli znaleźć kogoś z odpowiednią wiedzą, aby nam pomógł, i być może pojawią się również okazje, zwłaszcza podczas obozów lub intensywnych kampanii, zorganizowania uczestnikom kilku sesji, w których mogliby nauczyć się technik konkretnego rzemiosła. Aby pomóc wam zastanowić się nad znaczeniem tej formy ekspresji artystycznej, przeczytajcie dwa poniższe cytaty z Pism i przedyskutujcie je z innymi członkami waszej grupy:

„Jednym z imion Boga jest Kształtujący, Twórca. Umiłował On rzemiosło. Zatem każdy z Jego sług, który przejawia ten atrybut, jest godny przyjęcia w oczach tego Skrzywdzonego. Rzemiosło jest księgą pośród ksiąg Boskich nauk i skarbem pośród skarbów Jego niebiańskiej mądrości. Jest to wiedza posiadająca znaczenie, ponieważ niektóre nauki są przedstawiane słowami i kończą się na słowach”¹⁸.

„Jedyny prawdziwy Bóg, niech będzie On wywyższony, uwielbia być świadkiem rękodzieła o wysokim kunszcie wykonanego przez Jego umiłowanych. Błogosławiony jesteś, bo to, co twoja umiejętność wytworzyła, dotarło przed oblicze twego Pana, Wygnanego, Skrzywdzonego. Daj Boże, aby każdy z Jego przyjaciół miał możliwość zdobycia jednego z tych rzemiosł i został utwierdzony w przestrzeganiu tego, co zostało nakazane w Księdze Boga, Wszechchwalebego, Wszechmądrego”¹⁹.

ROZDZIAŁ 12

Mamy nadzieję, że poprzednie rozdziały zwiększyły waszą świadomość roli, jaką przedsięwzięcia artystyczne odgrywają we wzbogacaniu procesu edukacyjnego promowanego na poziomie lokalnym, a także w ożywianiu naszych zbiorowych wysiłków. Zapewne zdaliście sobie również sprawę, że gdy takie przedsięwzięcia, szczególnie w przypadku rzemiosła, czerpią w jakimkolwiek możliwym zakresie z tradycji artystycznych danego regionu, mogą znacznie przyczynić się do zwiększenia docenienia bogactwa różnorodnych kultur. W tym kontekście należy oczywiście pamiętać o kwestii poruszonej w Księżce 5, że jako wyraz kultury, działalność artystyczna niesie ze sobą pewne wartości. Należy zatem pamiętać, aby wybierać odpowiednie zajęcia artystyczne, takie, które nie kończą się nieumyślnym narzucaniem wartości, które w subtelny sposób podważałyby proces edukacyjny lub kształtowane przez niego wzorce życia wspólnotowego. Należy zauważyć, że takie wzorce odzwierciedlają wartości nowej, wyłaniającej się kultury inspirowanej Objawieniem Bahá'u'lláha. Przeczytajcie poniższy cytat z przesłania napisanego przez Powszechny Dom Sprawiedliwości, które częściowo przestudiowaliście w Księżce 6:

„Poruszane przez siły powstałe wewnątrz i na zewnątrz bahaickiej wspólnoty, narody ziemi coraz bardziej zbliżają się do siebie z rozbieżnych kierunków ku temu, co będzie tak zdumiewającą światową cywilizacją, że daremnie byłoby nam próbować ją wyobrazić sobie dzisiaj. W miarę jak ten dośrodkowy ruch ludzkości będzie przyspieszał na całym świecie, niektóre elementy każdej kultury, które nie są w zgodzie z naukami Wiary stopniowo odkruszą się, podczas gdy inne zostaną scementowane. Tak samo, z czasem rozwiną się nowe elementy kultury, w miarę jak ludzie pochodzący z każdej grupy ludzkiej, zainspirowani Objawieniem Bahá'u'lláha, zaczną dawać wyraz wzorcom myślenia i działania, które mają swoje źródło w Jego naukach, po części poprzez artystyczne i literackie dzieła. Biorąc właśnie to pod uwagę, z zadowoleniem przyjmujemy decyzję Instytutu Ruhiego, aby, opracowując swoje kursy, sferę artystyczną pozostawić przyjaciółom na poziomie lokalnym. Zatem to, o co prosimy na tym etapie, w którym energię należy inwestować w rozbudowywanie zajęć dla dzieci i grup młodszej młodzieży, to aby mnożenie dodatkowych elementów dla tego celu, odbywało się naturalnie, jako następstwo procesu budowania społeczności, który nabiera rozpędu we wsiach i dzielnicach miast. Pragniemy ujrzeć, na przykład, pojawienie się urzekających pieśni w każdej części świata, w każdym języku, które odcisną na świadomości młodych głębokie koncepty zawarte w bahaickich naukach. Jednakże taki wykwit myśli twórczej nie urzeczywistni się, jeśli przyjaciele wpadną, nawet niezamierzenie, we wzorce dominujące w świecie, które dają przyzwolenie posiadającym finansowe środki, aby narzucali własną kulturową perspektywę innym, zalewając ich materiałami i produktami, które są agresywnie promowane. Co więcej, należy dołożyć wszelkich starań, aby ochronić duchową edukację od niebezpieczeństw komercjalizacji”²⁰.

Kultura będzie zatem jedną ze stałych kwestii wymagających waszej uwagi. Będziecie musieli mieć się na baczności, jeśli macie oprzeć się wpływowi kultury materialistycznej, która wdziera się w życie ludzkości, i trzeba będzie upewnić się, że przynajmniej niektóre z wybranych przez was form wyrazu artystycznego reprezentują bogactwo kultury waszego narodu, czerpiąc z tradycyjnych metod i instrumentów, ale z nową duchową i moralną treścią inspirowaną Wiarą. Zatem teraz może być dobra okazja, aby poświęcić chwilę na refleksję nad

dziedzictwem artystycznym waszego narodu. Odpowiedzcie na poniższe pytania i napiszcie krótki akapit na ten temat:

- a. Jakiego rodzaju muzykę ludzie grają lub jakiej muzyki słuchają w waszym regionie? Czy region ten ma swoje własne tradycyjne pieśni śpiewane przy pracy, takie jak te śpiewane na polach podczas żniw lub przy oporządzaniu zwierząt, lub swoje własne pieśni o miłości, kołysanki, piosenki dla dzieci czy muzykę sakralną? Czy istnieje określony rodzaj muzyki tradycyjnie używanej na specjalne okazje, takie jak wesela, pogrzeby lub uroczystości? Jakie są przykłady pieśni i muzyki, które powstały w waszym rejonie, w miarę jak proces instytutu zyskiwał na sile?
- b. Czy istnieją jakieś instrumenty muzyczne, które są charakterystyczne dla tego regionu? Do jakiego rodzaju muzyki się nadają? Czy są takie, na których gra młodzież czy osoby dorosłe, aby ożywić wydarzenia we wspólnocie?
- c. Czy opowiadanie historii jest tradycją wśród waszej społeczności? Czy tradycja ta została wzbogacona dzięki dzieleniu się historiami z życia ‘Abdu’l-Bahy i historią Wiary podczas odwiedzin w domach i na spotkaniach wspólnoty?
- d. Jakie są niektóre popularne formy sztuki teatralnej w waszym rejonie? W jaki sposób przedstawiają one wydarzenia z historii waszego narodu oraz opowieści o jego bohaterach i bohaterkach? Czy ta forma sztuki jest wykorzystywana do zwiększania zbiorowej świadomości duchowych pojęć i zasad studiowanych na kursach instytutu?
- e. W jaki sposób tradycyjne rzemiosło waszego rejonu wyraża piękno, symetrię i wdzięk? W jaki sposób jest ono wykorzystywane do wzmacniania ogólnego rozwoju młodych ludzi, zwłaszcza tych uczestniczących w programie duchowego umocnienia młodszej młodzieży?

PRZYPISY

1. Z przesłania z dnia 30 grudnia 2021 r. do Konferencji Kontynentalnych Rad Doradców, opublikowanego w: *The Nine Year Plan, 2022–2031: Messages of the Universal House of Justice*, West Palm Beach: Palabra Publications, 2022, nr 6:12, str. 50
2. ‘Abdu’l-Bahá, w: *The Importance of the Arts in Promoting the Faith: Extracts from the Bahá’í Writings*, kompilacji opracowanej przez Dział Badań Powszechnego Domu Sprawiedliwości, Ingleside: Bahá’í Publications Australia, 2020, nr 23, str. 20
3. Ibid., nr 24, str. 20
4. *Wybór Pism ‘Abdu’l-Bahy*, Wydawnictwo Bahá’í, 2021, nr 175:1
5. Z przemówienia wygłoszonego dnia 18 czerwca 1912 r., opublikowanego w: *The Promulgation of Universal Peace: Talks Delivered by ‘Abdu’l-Bahá during His Visit to the United States and Canada in 1912*, Wilmette: Bahá’í Publishing, 2012, akapit 2, str. 287
6. Bahá’u’lláh, w: *Kitáb-i-Aqdas: Najświętsza Księga*, Wydawnictwo Bahá’í, 2023, akapit 51
7. *Wybór Pism ‘Abdu’l-Bahy*, nr 74:1
8. ‘Abdu’l-Bahá, w: *Music: Extracts from the Bahá’í Writings*, kompilacji opracowanej przez Dział Badań Powszechnego Domu Sprawiedliwości, Ingleside: Bahá’í Publications Australia, 2020, nr 15:8
9. ‘Abdu’l-Bahá, w: *The Importance of the Arts in Promoting the Faith*, nr 10, str. 12–13
10. ‘Abdu’l-Bahá, w kompilacji *Music*, nr 14:1, str. 14
11. Ibid., nr 14:2, str. 15
12. Dopisek odręczny Shoghiego Effendiego dołączony do listu z dnia 17 listopada 1932 r. napisanego w jego imieniu do pojedynczego wyznawcy.
13. Z listu z dnia 8 czerwca 1933 roku napisanego w imieniu Shoghiego Effendiego do pojedynczego wyznawcy.
14. *The Dawn-Breakers: Nabil’s Narrative of the Early Days of the Bahá’í Revelation*, Wilmette: Bahá’í Publishing Trust, 1932, 2021 printing, str. 446–58
15. Z listu z dnia 25 lipca 1936 r. napisanego w imieniu Shoghiego Effendiego do pojedynczego wyznawcy, w: *The Importance of the Arts in Promoting the Faith*, nr 35, str. 28
16. Z listu z dnia 9 marca 1977 roku napisanego w imieniu Powszechnego Domu Sprawiedliwości do pojedynczego wyznawcy, *ibid.*, nr 49, str. 36–37

17. Z listu z dnia 12 sierpnia 1975 r. napisanego przez Powszechny Dom Sprawiedliwości do pojedynczego wyznawcy, w: „Portrayal of the Central Figures of the Faith: A Compilation of Extracts from Letters Written on Behalf of Shoghi Effendi and the Universal House of Justice”, kompilacji opracowanej przez Dział Badań Powszechnego Domu Sprawiedliwości, nr 6; również, po części, w: *Lights of Guidance: A Bahá'í Reference File*, New Delhi: Bahá'í Publishing Trust, 1988, 2016 printing, nr 343, str. 99
18. Bahá'u'lláh, w: „Extracts from the Writings concerning Arts and Crafts”, published in *The Compilation of Compilations*, Maryborough: Bahá'í Publications Australia, 1991, tom 1, nr 2, str. 1
19. Ibid., nr 4, str. 1
20. Z przesłania z dnia 12 grudnia 2011 r. napisanego do wszystkich Narodowych Zgromadzeń Duchowych, opublikowanego w: *Framework for Action: Selected Messages of the Universal House of Justice and Supplementary Material, 2006–2016*, West Palm Beach: Palabra Publications, 2017, nr 20:19, str. 136–37